

KEMÜ'NAR

Sosyalizmden Kuşku Duymak İnsandan ve Onun Geleceğinden Kuşku Duymaktır

Aralık 2008 Yıl 4 Sayı 37

2008 PKK İlesme Yılı Oldu

2009 Önderliğin ve Halkımızın Özgürlük Yılı Olacaktır.

İçindekiler...

**PKK, Arabistan'daki
Asr-ı Saadet İslam'ının
Kürdistan'da Ortaya Çıkış
Biçimidir.**

Komünardan.....2

Halkımızın Özgürlüğü İçin Kendimizi
Yeniden Yapılandırıyoruz.....3

PKK Programı / Giriş.....11

Pkk'de Gerçekleşen Militanlık,
Peygamberlik Geleneğinin Devami Ve
Günümüzde Gerçekleşmiş Tarzidir...31

2008 Yılıının Kazanımları Üzerinde
2009 Yılıını Önder Apo'ya Özgürlük
Yılı Haline Getireceğiz.....49

Kapitalizmin Ekonomik Krizi de
Yoksulları Vuran Karaktere Sahiptir..66

30. Yıldönümünde Maraş Katliamının
Hatırlattıkları Ve Düşündürdükleri....86

KOMÜNARDAN...

Merhaba,

Bir yılın daha sonuna geldik. 2008 yılının son ayında yayınlanan bu 37. Sayı, bir anlamda bir yıl dökümünü sonuçlarıyla birlikte ortaya koyarken; gelecek 2009 yılında yapılması gerekenleri, ulaşılması gereken hedefleriyle birlikte ele almaktadır.

Dergimizin gündeminden de anlaşılacağı gibi bu hedeflerin başında PKK 10. Kongre kararlarının yaşamsallaştırılması gelmektedir. 2009, bir anlamda Önderliğimizin Özgürlüğüne Kilitlenme yılı olarak ele alınmalıdır. Böyle bir ele alış PKK li olmanın militan ölçüleriyle bütünlendiğinde gerçekleşebilir. Yani 2009, tüm PKK militanları açısından 'yetmez yoldaşlık' döneminin artık kapandığının pratikte de ortaya konulduğu Önderliğe Özgürlük yılı olacaktır.

Diğer yandan 2008 Aralık ayı, Maraş katliamının 30. Yıl dönümüdür. 30 yıl önce Kürtlerin nasıl bir tehditle karşı karşıya olduğunu gösteren bir katliamdır Maraş'ta yaşananlar. Şimdi de TC nin en yetkilileri, Kürt halkı açısından aynı tehlikenin var olduğunu resmen ilan etmektedir. Bu durum da gösteriyor ki, geçmiş, bugün ve gelecek arasında kopmaz bir bağ vardır. Yani yaşananlar geçmişte kalmamış bugün hem de daha kapsamlısı hayata geçirilmek istenmektedir. Bir yandan Önderliğin içinde bulunduğu işkence ortamı ve yürütülen ideolojik saldırı, Diğer yandan Parti güçlerimize karşı yürütülen kapsamlı imha saldırısı ve halkımızın topyekün imhasının da bir plan çerçevesinde devreye sokulmak istenmesi; 2009 yılının her zamankinden daha kapsamlı bir meşru savunmayı gerektirdiğini ortaya koymaktadır. Bu görevi yerine getirme düzeyi aynı zamanda yetmez yoldaşlığın hangi ölçüde aşıldığının da göstergesi olacaktır.

2008 yılında da başarısızlaşan uluslararası komplo, 2009 yılında daha kapsamlı olarak ve sadece fiili değil en ince saldırı yöntemleri de devreye sokularak gerçekleştirilmek istenecektir. Onun için 2008 de PKKlileşme kararlaşmasını yaşayan militan yapımız, 2009 da Kürt halkını Özgürlüğe taşıyacak bir formasyona ulaşmıştır. Bu açıdan PKKlileşmenin Özgürleşmenin teminatı olduğunun her zamankinden daha fazla gösterildiği yıl olacaktır 2009.

Dergimizin içeriği de bu konuları kapsamlı olarak ele almaktadır. Biz bu temelde 2009 yılının Önderliğin ve halkımızın özgürlük yılı olması dileği ile bu dileğin gerçekleşmesi için kendisini sınırsız katacak olan tüm yoldaşlarımızın yeni yılını kutluyoruz.

38. sayıda buluşmak dileği ile.

KOMUNAR

Halkımızın Özgürlüğü İçin Kendimizi Yeniden Yapılandırıyoruz

1993 yılını tamamlar, 1994 atılımının da ilk adımlarını atarken, bazı genç kızların ve delikanlıların parti siyaseti öncülüğünde kendilerini halk ordusuna ve kısa bir sürede de savaşa katmak istediklerini görüyoruz. İnsanın eski yaşamını ret etmesi, ülkeye yönelmesi ve özgürlük yolunda yürekten bir inançla, hatta aşkla yürümek istemesi çok önemli bir adımdır. Bu yürüyüş, insanlık mücadelesinde kendi gerçekliğini tanıyıp, bu temelde kendini yaşatma yürüyüşüdür. Bu doğaldır ve yerindedir. Fakat savaş ateştir, karşımızdaki düşman da bin yılların düşmanıdır ve vahşidir. Düğüne gider gibi ülkeye gitmeler, savaşa katılmalar var. Bu basit bir yaklaşımdır ve doğru tarzda savaşmayı esas alan bir yürüyüş değildir. Bunun için de çabuk düşüyorlar. Düşmanı ve kendini tanımadan savaş içinde bir şey yapmak veya kendini korumak mümkün değildir.

Partinin ilk adımlarını attığımız günlerden şimdiye kadar Kürt insanı üzerinde duruyoruz. Başlangıçta Kürdistan adına bir kaç kelime söyledik; ülkeye ve halka nasıl bağlı olunması gerektiğini belirttik. Şimdi de aynı şeyleri artan bir yoğunlukta belirtiyoruz.

Çünkü Kürt insanı zayıftır ve nerede olursa olsun düşmana göre şekillendirilmiştir. Yani başkaları bizi kendilerine göre yapmışlardır. Siz Kürt olduğunuzu söylüyorsunuz, ama bunu sadece dilde söylüyorsunuz. Aslında düşman için büyütülenlerdensiniz. Yani başkaları için büyümüşsünüz. 'Kendiniz için, ülkeniz için büyüün' dediğimizde ise körsünüz, sağırsınız, dilsizsiniz.

Ülkemiz için, halkımız için kendimizi nasıl yeniden yapılandıracağız? Hepinizin sorunu budur. Düşmanın etkisini gönlünden ve beyninden kaldırıp atmayan biri, kendisi için iyi bir şey yapamaz. En büyük sorunumuz insanımızı kendisi için yapmaktır. Kürt insanı neden güçlenmiyor? İnsan siyasette, ideolojide ve yaşamın her alanında nasıl güçlenir? Siz başkaları için güçlenemezsiniz. Toplumsal, ekonomik, siyasal ve askeri anlamda kendinizi başkalarına asker yaparsanız bir hizmetçi, bir köle ve bir memur olursunuz. Kaldı ki memurluk bir merteye daha ileridir. Bir asker, bir hamal, bir işçi olursanız, size ne verseler, sizi nasıl yürütseler kaderiniz odur.

Kürt insanının doğası üzerinde duruyoruz. Kürt insanı neden böyledir? Neden her yönden çaresizdir, hastadır ve elinden bir şey gelmiyor? Kendini neden ülkesinde yeşertmiyor ve onun savaşımını veremiyor? Neden birbirleriyle savaşıyor, birbirlerini düşürüyorlar? Bunların nedeni nedir? Tüm bunların tek nedeni; düşmanın halkımızla bu kadar oynamış olmasıdır. Bunun karşısında PKK tarzı; her şeyden önce kendini ve ülkeyi tanımadır. Ülkeyi, halkı ve tarihi tanımadan, kendinizi tanıyamazsınız. Ana-babalarınız nereden gelmişler, aşiretleri kimdir, ülkenin neresindenler? Neden bu kadar düşmüşler ve parçalanmışlar? Sizleri neden böyle çaresiz bırakmışlar? Bu sorulara yanıt vermezseniz, kendinizi tanıyamazsınız.

Komünar

Ben de eskiden sizler gibiydim. Sizin yaşlarınızdayken, Kürdüm demeye korkuyordum. Kendimi nasıl bir Türk yapayım, nasıl iyi bir memur olabilirim diyordum. Sonra yavaş yavaş okudum ve baktım ki kendimi iyi bir Türk yapamam, ona memurluk yapsam bile değerim olmaz. Kendisini inkar eden biri dürüst değildir ve ölünceye kadar sahtekar kalır Kürt isem, o zaman yapmam gereken neydi? Kürtler kimdir, nereden gelmişler diyerek iğneyle kuyu kazıp su çıkarırcasına bu işin peşine düştük. Kürt insanı dilsiz, gözsüz, kulaksız ve ahraz bir insandı. Bu gerçeği nasıl kabul edecektik? Ama yine de kendimizi inkar etmeyeceğiz dedik. Kendini inkar etmek bu durumdan daha da kötüdür. Ne kadar zayıf, çaresiz ve yalnız da olsak, yine de kendimize sahip çıkmalıyız dedik. Benim bu işe başlamam böyleydi.

1960'ların sonlarında, '70'lerin başlangıcında halkın sorunlarını dile getirmeye başladık. Önceleri ben de sizler gibi kendimi yitirmek, inkar etmek istiyordum. Ama kendimi bu sorunun içinde bulacağıma karar verdim. Her şeyden önce 'Kürt vardır' dedik Ve halen de bu sorunun üzerinde duruyoruz. Tek başıma da olsam nerede, hangi imkanı bulduysam bunlardan bir kaç şey öğreniyor ve ikinci gün etrafımdakilere dağıtıyordum. Yani yoktan yaratıyordum. Ne hazır bir kitap, ne bir arkadaş, ne de bir kuruş para vardı. Yapılan her işte para ve yaşam vardı, ama benim bu işimde bunlar yoktu. Herkes bana, "senin işin delilerin işidir" diyordu. Herkes benden kaçıyor, nereye gidersem gideyim tek başıma kalıyordum. Okuma-yazma öğrettiğim, okullara yerleştirdiğim çocuklar bile benden kaçıyorlardı. Çünkü küçük bir memur olmayı istiyorlardı.

Size bu kadar güç veriyoruz, oysa ben yıllarca tek başıyaydım. Bana, "senin yolun ölüm yoludur, budalaların yoludur" diyorlardı. Anam-babam, arkadaşlarım ve köylülerin hepsi bana karşıydı. İşte tam da burada büyük insanların kendi rollerini oynamaları gerekirdi. Gerçeklikten uzak düşmüş, kendini inkar eden ve kötü yolda olanlar arasından çıkış yapmak gerekiyordu. Büyük bir inanç ve bü-

yük bir beyin olmazsa kendini sağ tutamazsın. "Herkes ne yaparsa, ben de öyle yapayım; herkes kendini nasıl yaşattıysa, ben de kendimi öyle yaşatayım" demek olmaz. Hepiniz böyle yapıyorsunuz, hepsi böyle yapıyor. Bu yaşam, yaşam değildir, bunu kabul etmiyorum, yeni bir şey yapmamız gerekir diyordum. Bazı yeni düşünceler, yeni ilişkiler olmalıydı. Geçerli ilişkilerden, aileden, köyden ve eski tarzdan kopmak gerekiyordu. Etrafıma bir kaç genç toplamak için aylarca çalışmam gerekiyordu. Şimdi bir günde yüzlercesini bir araya getirebiliyoruz, ama o zaman iki yılda sayımız yirmi beş ya vardı, ya yoktu. Üç-dört yılda kendimizi elli yaptık veya yapamadık, şimdi ise ülke dışından bile bir günde yüz kişi çıkartabiliyoruz. Size bu belirtilerim başlangıçtır.

**Ne kadar tek de olsam,
Yokluk içinde de olsam benden
Bir hayır çıkmalı diyeceksiniz.
Hazır olanı dağıtıp, düşürüp,
Çabuk yitirmek yerine yokluktan
Bir şeyler yaratmalıyım
Diyeceksiniz.
İşte bu, Önderliğin tarzıdır,
PKK'nin tarzıdır.**

Ben iki-üç yıl tek başıyaydım. Yaptığımız işin başlangıcında yokluk vardı. Bu işleri sabrım, inancım ve çalışmamla yaptım. Bundan sonuç çıkartacaksınız. Ne kadar tek de olsam, yokluk içinde de olsam benden bir hayır çıkmalı diyeceksiniz. Hazır olanı dağıtıp, düşürüp, çabuk yitirmek yerine yokluktan bir şeyler yaratmalıyım diyeceksiniz. İşte bu, Önderliğin tarzıdır, PKK'nin tarzıdır. Bunların hepsi PKK'nin özüdür, doğrularıdır. Eğer akıllı olursanız, sizin de bunlardan bazı sonuçlar çıkarmanız gerekir. PKK'nin başlangıcı ve Önderliği böyledir. Sanıyorsunuz ki, bu halk kendi başına böyle oldu. Durum öyle değil, bu halk düne kadar kendini inkar ediyordu. Başını kesseniz kendi gerçekliğine yaklaşmazdı.

Komünar

Biz büyük bir tarzla kendi gerçekliğimize yaklaştık ve hepinizi de yakınlaştırdık. Bu temelde parti tarihini iyi inceleyeceksiniz.

Tüm bunlar PKK'nin Önderlik gerçeğini iyi tanımanız için gerekir. Siz Önderliği ne sanıyorsunuz? Önderliği tanımayan birisinin Kürdistan'ı ve PKK tarzını tanıması mümkün değildir. Kendinizle de, bizimle de oynamayın. Gençsiniz, ben sizin kadar genç de değilim. Sizler, PKK'nin ruhu, PKK'nin imkanları temelinde oluşuyorsunuz, oysa benim çevremdekiler kaçkındı ve bizimle bir saat bile arkadaşlık yapmıyorlardı. Şimdi ayağa kalkanlar, adımıza hareket edenler milyonlardır.

Düşmanın yoluna girmek, kaçmak, ülke için koşmak değildi. Hepiniz koşuyordunuz, ama düşman yolunda koşuyordunuz. Bu yanlış ve ona yol yoktu. Şimdi dünyayı ayaklandırdık. Benim yaptığının aynısını yapmanızı beklemiyorum, zaten bu ne mümkündür, ne de gereklidir. Ama bir şey öğretiyorum; size savaşın gerçekliğini gösteriyorum. Bu da sizden güç istiyor; partiyi, savaşı çözümlemenizi, düşmemenizi ve başarmanızı istiyor. Bunun için de başka şeylerle ilgilenmeye zamanımız yok. Bu savaşı nefes nefese yürütmezsek başaramayız. Bunun için diğer bütün işleri bıraktım. Bir sigarayı bile rahat içemiyor, doğru-düzgün ekmek bile yiyemiyor hatta rahat uyku bile uyuyamıyorum. Çünkü sorun büyüktür, baş edemezsek tasfiye olmamız isten bile değildir.

Neden elinizden bir şey gelmiyor ve sorunlarla neden baş edemiyorsunuz? Çünkü sorunlar üzerinde çok güçlü durmuyorsunuz. Belki de kendinizi akıllı sanıyorsunuz. Bir sigara yakıyor, "rahatladım" diyorsunuz. Yaşam nedir bilmiyorsunuz, insana layık olan yaşamın ne olduğundan haberinizi bile yok. Ama biz öyle değiliz. Önderlik her şeyi hesaplıyor; ben nasıl olacağım, savaş nasıl olacak, halk nasıl olacak, nasıl düşüneceğim, kime ne söyleyeyim, neye nasıl bakayım, nasıl kararlı olayım.. Halka göre iş yapıyoruz ve yaptığımız işler halkın da gönlüne göredir. Halk için bir şey yapmazsanız veya halkın karşısında yalancı çıkarsanız ayıptır. Yaşanan sorunlara çare bul-

manız gerekir. Unutmayın ki, iki kardeşinizi veya etrafınızdaki iki kişiyi bile idare edemiyorsunuz. Oysa ben tek başıma buradayım, halkın arasına bile gitmeden halkı ayağa kaldırıyor ve yürütüyorum. Akıllı olun ve bunları nasıl yaptığımızı düşünün. Biliyorsunuz ki, ne ana-babalarınız tek bir söz söyleyip sizi yürütebiliyordu, ne de siz söz söyleyip onları yürütebiliyordunuz. Kardeş kardeşin yanına gelmiyordu. Herkes boş işlerle uğraşıyordu. Oysa şimdi tam istediğim gibi olmasa da insanlarımız birbirlerinden razılar, birlik oluşuyor ve büyük bir yürüyüşte birleşiyorlar. Tüm bunları biz yapıyoruz. Neden elinizden bir şey gelmiyor? Belki de sizde bir şey yok, diliniz güzel söylemiyor, kendinizi büyük yaşama katmıyorsunuz. Yanlışlık içinde, eksiklik içinde kendinizi kaybetmişsiniz. O halde nasıl büyük işler yapacaksınız? Ben ise dakikası dakikasına kendi üzerimde duruyorum.

Söylediklerimde bir şeyler bulduğunuz için beni dinliyorsunuz. Halkın hepsi kulaklarını açmış beni dinliyor. Dünyadaki tüm radyolar, basın yayın kurumları "bu kimdir, ne yapıyor" diye bizden bahsediyor. Halkımızı bu hale getirdik. İşte bu, Önderlik tarzıdır. Önce kendimizi böyle yaptık, sonra da halkı birleştirdik ve hep duyarlı kıldık. Bazı arkadaşlara bakıyorum ve bunlar neden kendilerini böyle tutuyorlar diyorum. Kendilerini ihmal etmişler, hazır olanı bile yiyemiyor, düşmandan nasıl parça parça koparıp alacaklarını bilmiyorlar. İnsan kendini biraz tanımalı, güç sahibi olmalı ve elinden bir iş gelmeli. Bu konuda hepinizi çaresiz görüyorum. Kimseyi beğenmeyen biri değilim, ama sizde de fazla bir şey göremiyorum. Güç sahibiyim, tarz sahibiyim, nizam sahibiyim, örgütüm diyebiliyor musunuz? Bu işler "beni yürüt, beni itekle" demekle olmaz. Bir hamal gibi kim size ne verirse, omuzlarınıza ne yüklerse onu taşımakla bu işler olmaz. Öyle yapanlar özgür ve karar sahibi değillerdir, ancak başkaları içindirler. Hepinizin yaşamına bakıyorum; yaşamlarınız bağımsız değil, kararlarınız fazla yok. Bunun da insanın kaderi olmaması gerekir. Çünkü bağımsızlık ve özgürlük bunu kabul etmez.

Komünar

Kendimi her gün yeniden yaratıyorum. Tarzımı da, dilimi nasıl kullanacağımı da, adımlımı nereye atacağımı da kendim belirliyorum ve başarıyorum. Bazı fukaralar ülkeye gidiyorlar, daha altı ay geçmeden düşüyorlar. Suç yalnız bu gençlerin değil, kendini önder sananlarındır. Ama yine de kendinizi ihmal etmemeli, kendi kendinizi yeniden yaratmayı bilmelisiniz. Ben de kendimi birilerinin eline bırakmam, bunlar devlettir, bunlar genç arkadaşlardır beni idare etsinler desem, bir gün bile yaşamam mümkün değildir. Bunları, PKK nedir, nasıl kuruldu, PKK'de yaşam nasıl yürüyor, Önderlik neydi ve kendini nasıl yürüttü gibi hususları kavramanız ve kendinizi bu tarzda yeniden yapmanız için belirtiyorum. Ülkeye gitmek istiyor, kendinizi bu yola adıyorsunuz, ancak gidip çabuk düşüyorsunuz. Size yazık oluyor. Bu gerçeklerden habersizseniz elinizden hiçbir hizmet gelmez. Zararlı olursanız, sorun olursanız parti sizi kabul etmez. Zorla, PKK içine gelin demiyorum, kendiniz gelmek istiyorsunuz. PKK içine kendiniz için bir şeyler yakalamaya değil, yiğitlik yapmak için gelmelisiniz. *Bunun için, "ben akıllıyım, çaba sahibiyim, halka gerekli olanı vermek için geldim" demelisiniz. PKK içine "bu halkın düşmanı vardır, bu düşmana vurmak istiyorum, bende bu güç vardır, parti bana yol açsın" demek için geliyorsunuz; yoksa, "ben bir hastayım, parti beni kurtarsın" demek için değil.*

Belirttiğimiz hususlar temeldir. Kimse kendini partiye yanlış katmasın. Sizin de güç yaratmanız gerekir. Ben kendi kendimi böyle güç sahibi yaptım, gücümü halka verdim, halk bununla güçlendi, güç oldu. Şimdi halk, gücünü bana veriyor ve ben de bununla büyüyorum. Bu imkânları zorla, oyunla almadım. Bu imkânları büyük gerçekleri savunma temelinde kazandım. Sizi zorla mı çalıştırıyor, halk yoluna koyuyorum? Hayır! Bunu büyük gerçekler temelinde yapıyorum. Sizde ne kadar insanîyet varsa, bu işler o kadar yürür. Bu, insana güç verir. Sizi nasıl güç haline getiriyoruz? Biz doğru ve insanlığımız için olan şeyleri görüyoruz. Siz de bunu gördünüz ve

katıldınız. Esas olan budur, başka şekilde kendini kandırmaya gerek yok. "Bir cahildim, oyun yaptım, bilmiyordum" demek doğru değildir, kendini kandırmadır.

Çok eski arkadaşlar var, onlara da bu eksiklikleri şimdiye kadar neden sürdürdünüz diyorum. Bazıları yirmi yılını dolduruyor, "baktık ki Önderlik her şeyi söylüyor, her şeyi yapıyor, o halde kendimizi katmamız gerekmiyor dedik" diyorlar. Biraz vicdanınız olsun, tek başıma halk ordusunu nasıl yürüteceğim? İnsan faktörü olmadan, komutan olmadan tek başıma sizleri nasıl ordulaştırıp savaştıracam? Bu büyük bir ihmalkârlıktır. Bazıları geliyor ve bakıyorsun ki ikinci gün yük oluyor-

Bazıları yirmi yılını

Dolduruyor

**"Baktık ki Önderlik her şeyi
Söylüyor, her şeyi yapıyor
Ohalde kendimizi katmamız
Gerekmiyor dedik" diyorlar**

Biraz vicdanınız olsun

**Tek başıma halk ordusunu
Nasıl yürüteceğim? İnsan faktörü
Olmadan, komutan olmadan
Tek başıma sizleri nasıl
Ordulaştırıp savaştıracam?**

lar. Bunlara niçin geldiniz diyoruz; "Bunalımdaydık, daraldık, yüzeysellik var, partinin bizi düzeltmesi gerekir" diyorlar. Çoğu bu temelde geliyor. Bunlar, "Önderliğe ölümüne bağlıyız" diye söz de veriyorlar. Biz de bunlara siz partiyi güçlendirmeye, halkı kurtarmaya değil, partiyi güçten düşürmek için geldiniz diyoruz. Önderlik bir dereceye kadar yük kaldırabilir, siz kendinizi iki kat yük yapıyorsanız, Önderlik sizi nasıl kaldırsın? Arkadaşlık yapmasını bilmiyor, arkadaşlıkla hatta kendileriyle oynuyorlar, bizimle de oynamak istiyorlar.

PKK Önderliği Halkçıdır ve Bağımsızdır Bir kez daha partileşelim diyoruz. Partileş-

Komünar

me nedir? Üzerinde önemle durduğumuz bir hususta partileşmedir. Bu konuda Önderlik gerçeğini inceleyin ve sonuç çıkarın. Benden daha zayıf, daha çaresiz kimse yoktu. Ben kendimi nasıl güç sahibi yaptım, nasıl çare oldum. Önderlik gerçeği tüm öğrenmek istedik-

lerinize cevap verir. Önderlik gerçeğini ne kadar iyi öğrenirseniz, o kadar sorunlarınız çözümlenir. Önderlik gerçeğini nasıl öğreneceksiniz? Önderlik neydi, kimdi, işleri nasıl yapıyordu? Hareketi, ruhu, maddiyatı, maneviyatıyla her sorunu nasıl ele alıyordu? Korkusu, cesareti, fedakârlığı ve her yönüyle yaşamı nasıldı? Siyasi-askeri sorunlar üzerinde nasıl duruyordu? Önderliğin örgütlenmeye, ideolojiye bakışı nedir? Önderlik ne kadar bilinçtir, ne kadar umuttur? Önderlik gerçeğini doğru kavramazsanız, bazıları nasıl eski Kürt ise, siz de o kadar eski Kürt olursunuz.

Önderlik gerçeği her şeyden önce gelir. Kürdistan'da iş yapan, başarıyı getiren bu Önderliktir. Herkes biliyor ki, bu Önderlik Kürdistan'a kazandırıyor ve düşmanın karşısında durabiliyor. Tarihimizdeki diğer önderlere bakın; düşman karşısında yirmi dört saat bile tutunamıyorlar. İran şahlığı Barzani'ye yardımcı

kestiğinde Barzani'nin yüz bin peşmergesi vardı, peşmergelerine "silahları bırakıp kaçın" demişti. Çünkü İran şahlığı "yardımı kestim" demişti. Yine 1974'te de ordusu yüz binden aşağı değildi. Ancak kendisini yirmi dört saat bile bağımsız kılamadı. Biz kendimizi yoktan var ettik ve şimdiye kadar da ayakta tuttuk. Önderlik basit bir olay değildir. Ben yoktan var etmeye nasıl cesaret ettim ve kendimi buraya kadar nasıl getirdim? Barzani'nin düşmanı da öyle güçlü bir düşman değildi, oysaki bizim düşmanımız dünyadaki herkesten daha canidir. Biz kendimizi bu düşman karşısında nasıl tuttuk? Cesaretimizin, fedakârlığımızın ve bilincimizin ne olduğunu öğrenemezseniz, nasıl savaşıp ve nasıl gerçek bir PKK'li olacaksınız? Size zorla gelin PKK'ye katılın demiyorum, ama madem katılmakta kararsınsınız, o zaman gerçeklerin yolunda olacaksınız. Kendi tarzınızla giderseniz, "biz de bir tarzın sahibiyiz" dersiniz olmaz. Kendi tarzınızla iki adım bile atamazsınız. Diğer partilerin şimdiye kadarki tarzları neydi? Sahtekârlıktan öteye bir şey yapamıyor, düşman karşısında bir tek fişek patlatmıyorlardı. Patlatanlar da ikinci gün düştü, öldü. Bizim tarzımız böyle değildir. Partiye, Önderliğe ve savaşa katılımınız kandırmayla, oyunla olmasın, doğru bir biçimde olsun. Dürüst olduğunuzdan kuşumuz yok. Sizin kusurunuz; elinden çok şey gelmeden çabuk düşen yarım insan olmanızdır. Ben de bu kadar iş yaptım, ancak halen kendimi yeterli bulmuyorum ve şimdiye kadar yaptıklarım bir başlangıçtır diyorum. Bundan sonra düşmana daha büyük darbeleri nasıl vuracağımı düşünüyorum.

1993 yılı bitiyor, peki 1994 yılından ne umuyoruz? Savaşımı 1994'te daha da güçlendireceğiz. Yoldaşları biraz tecrübe sahibi yaptık, silahlandırdık ve dağa yerleştirdik. Halkı da bu mücadeleye biraz kattık, bunların hepsi düşmana güçlü vurmak içindir. 1994 yılında düşmana her zamankinden daha fazla yükleneceğiz. Şimdiye kadar yaptığım çalışma bir başlangıçtır. Bu kadar önderlik yaptım, bu kadar yoruldum, bundan sonra biraz rahatıma bakmam gerekir demek aklıma bile gel-

Komünar

miyor. Tam tersine kendime, bunlar bir başlangıçtır, büyük fırsatı yakaladım, bu düşmanın üzerine daha fazla gitmeliyim diyorum. Yeni yıl üzerine bu tarzda duruyoruz. Oysa kendinize bakın, fukara gibisiniz. Bu sizin suçunuzdur demiyorum, yeni katılıyorsunuz, ama duruşunuzla bizi ürkütüyorsunuz. Yarın düşman sizi vuracak, düşmanın ağzında bir kuzu, yılanın ağzındaki bir yavru gibisiniz. Sizi yılanın ağzından nasıl çıkartmalı diye düşününüz. İnsan sizin halinize baktığında sizleri yavru sanıyor. Düşman beni de yemek istiyor, her gün "öldürdük" diyor. Bunu yirmi yıldır söylüyor, ama ben buradayım, kim öldürüldü, kim yalancısıdır bu ortaya çıkıyor. Düşman beni yutamıyor. Çünkü benim mücadele ve sorumluluğum altındaki çalışmalar düşmanı vuruyor. Bu bizim işimizdir. Biz tedbir aldık, buna göre kendimizi hazırladık, düşman bizi yutamaz. Ölüm her zaman vardır, savaşta da ölüm vardır. Önemli olan elinizden geldiğince düşmanınıza karşı kendinizde ne bitirebilirsiniz, ne kadar savaşılabirsiniz o kadar savaşılabilmenizdir. O zaman nerede ölürseniz ölün bunun hiç önemi yoktur, çünkü ölümsüzleşen bir şey yapmışsınızdır. Ben kendime öyle yaklaşıyorum. Elimden ne gelirse sonuna kadar yaptım ve düşmanımıza ağır darbeler indirdim, binlerce arkadaşımızı adeta yeniden yarattım. Kürdistan tümünden kalktı, serihıldanlar gelişiyor, gerilla dağlardadır ve adım adım başarıya doğru yürüyoruz. Biz, ortaya çıkabilecek bazı şeyleri yaptık diyoruz. Böyle olmazsa varlığımızı-yokluğumuzu tartışmayız. Çünkü insan çalışmayla, çalışmanın ispatlanmasıyla kendisini yeniden yaratır.

Siz *"yeter artık" diyebilir misiniz? Hayır!* Bir kuzusunuz, bir yavrusunuz, bunları düşmanın soluşunun altından nasıl çıkartmalı diyoruz. Düşman, sizleri bir solukta yutabilir. Kendinizi nasıl yutturtmayacaksınız? Bunu büyük bir beyin ve yürekle, savaşın gerçeklerini gece-gündüz soluk soluğa dikkate alan militan tarzla başarabilirsiniz. Gidip lokma olursanız, o zaman bana da, ana-babalarınıza da zarar veriyorsunuz demektir. Neden iyi silah

kullanamıyor, kendinizi koruyamıyor ve düşmanınıza vuramıyorsunuz? Gittiniz ikinci günde düştünüz, size yazık değil mi? Söz vermiştiniz, nerede kaldı sözünüz? Bunları kendinize sorun ve cevabını da verin. Eğer öyle yapmazsanız yiğit değilsiniz. Sizin bu tarzda gitmenizi ve basit yaşamınızı istemiyoruz. Tam tersine öyle hazırlanın ki, düşman sizi yutamasın, hatta düşmana sert vurun. Gerçek devrimci böyledir.

Gece-gündüz kendi üzerinizde duracak ve kendinizi yeniden yaratacaksınız. Böyle yapmazsanız "ben yiğidim" demeyin, "biz düşmüşüz, ölüyüz" deyin, yaşamı da kendinize layık görmeyin. Ben bu kadar çalışıyorum, ama yine de yaşamı kendime layık görmüyorum. Daha büyük vurmalıyım, daha büyük işler başarmalıyım diyorum. Siz daha bir şey bile yapmamışsınız, ama sizi serbest bıraksak bütün partiyi kendi malınız yapmak istersiniz. Ağalık yapmanız doğru değil ve sizin için de iyi değildir. Öyle yapan biri sahtekârın tekidir, kendisiyle alay ediyordur ve çoğu da böyledir. Bu yaklaşımını kaldırıp atmalı ve kesinlikle kendini partiye ve savaşa öyle katmamalıdır. Başka türlü yaşam hepimiz için ölümdür. Baş-

Dürüst bir insansam

Dağda, tarihte ve her alanda

Savaş imkânlarını bulmam gerekir

İmkân, düşman karşısında

Ayakta kalmadır

Düşman karşısında direniştir

Varlık olmadır ve sönmemedir.

kalarının hizmetindeki yaşamı, kafamı keskeniz bile bana bir gün kabul ettiremezsiniz. Mevcut yaşamımı halen kabul etmiyor ve daha da büyötmek istiyorum. Belki siz kendinizi rahat sanabilirsiniz, ama ben yüzde bir bile kendimi sizin kadar rahat saymıyor, düşmanla mücadeleye göre kendimi yaratıyorum. Düşmanı bir gün göz ardı etsem, PKK Önderliği bu kadar büyümüş, imkânlar bu kadar çoğal-

Komünar

miş, çok şeyim var desem, kendimi kandırmış olurum. Dürüst bir insansam, dağda, tarihte ve her alanda savaş imkânlarını bulmam gerekir. İmkân, düşman karşısında ayakta kalmadır, düşman karşısında direniştir, varlık olmadır ve sönmemedir. Bu imkânı görmezseniz sonunuz ölümdür; ya bir hain olursunuz, ya sizi öldürürler, ya da bu ülkeden kaçırtırlar. O zaman ölmeniz de, hain de olsanız, kaçsanız da beş kuruşluk kıymetiniz olmaz. Bu tehlike hepiniz için vardır; ya büyük bir yiğitlik yapacak, yaşam yolu açacaksınız, ya da hepiniz ölecek, hain olacak ve kaçacaksınız. Diğer yol; ülkede kalma yoludur, direniş yoludur, savaş yoludur, yiğitlik yoludur, büyüklük yoludur. Bu da büyük çalışma yapmayı ister ve başka türlü çare de yoktur.

Kurnazlıkla, aldatmayla siyaset olmaz ve yürümez. Duygusallıkla, çocuklukla, ağlamakla ve kendini ihmal etmekle de devrim yürümez. Böyle yapanlar yalnız kendilerine değil, etrafındakilerin kaybına da sebep olurlar. Bunlar asla affedilmezler ve en kötüleridirler. Bunların hiçbirisi de doğru değildir. Önderliğin tarzı, pratiğiyle tarihiyle önünüzde duruyor; biz nasıl yapmışsak, siz de öyle yapacaksınız. Kürtler için bundan başka çare yok, ben ne yapayım. Babalarınız, atalarınız sizlere bir şey vermemişler. Ülke için, insanın şerefi için hiçbir şey yok. Elinizde bir parça ülke olsa da, bağımsız bir soluk alamazsanız şerefsizsiniz demektir. Ülkesiz olan biri namussuz biridir. **Gece-gündüz evsiz barksız, sokak ortasında olan birisinin hiçbir değeri yoktur. Ülkesiz biri evsiz biridir. Ülkesiz olan bir halk, evsiz olan biri gibidir, çarşıda satılır.** Kürtler böyledir, herkes çarşıda onları satıyor. Sizin gibi birisini çarşıya götürüp birine satsalar, biri bir başkasına satsa, o da bir diğerine satsa sizde hiç hayır kalır mı? Kürt halkı da şimdi böyledir. Tüccarların elinde beş-on liraya satıyorlar; diğeri sekize satıyor, bir diğeri bedavaya veriyor. Bunlar halk tüccarıdır, halkın kanını satıyorlar. Ülkeyi harabeye çevirmişler, halkı düşmanın elinde bırakmışlar. Düşmanın ülkelerine girip bozması, onların umurunda bile değil.

Halk da "biz niye böyle olmuşuz?" diyor. Siz pazarda bir malsınız, satılıyorsunuz, sizin değeriniz ne olacak?! Ama ben kendimi çarşı-pazardan çıkarıyorum. Gözüm ülkededir, yönümü ülkeye çevirmişim ve kimse beni satamaz diyorum. Üzerimde çok kişi karar alıyor, her biri bir yandan gelmiş, bu nerededir ve nasıl satılır diyorlar. Önceleri bazı kişiler böyle yapardı, şimdi bunu devletler yapıyor. Ben halkçı bir önderim, güçlüyüm ve bağımsızım. Eğer bunlar beni satmak istiyorsa, kendimi bunların elinden nasıl kurtarayım, onlara nasıl darbe vurayım, ıslah olanları da ülke yoluna nasıl sokayım diyorum. Benim derdim budur. Başka türlü hayırlı yolda olduğumu, bir yiğit olduğumu söyleyemezsiniz. Önderliğin böyle yapması gerekir.

Gençsiniz, gücünüz varsa kendinizi doğrulara verin, kendinizi ölçüp biçin, olumsuzluklarınızı giderin, eksik yanlarınızı tamamlayın. Savaş önünüzdedir, yapabilirsiniz düşmanın üzerine gidin. Bir gün ülkeye ulaştığınızda kendinizi şanslı sayacaksınız. Ülke doruklarına silahla gitmek az değildir, kendini o yüce dağlara yerleştirmek büyük bir şanstır. Yirmi üç yıldır bu şans için çalışıyorum. Bir gün dağlara nasıl çıkacağımın özlemiyle yaşıyorum. 1970'de bu soruyu kendime sordum ve şimdiye kadar da soruyorum. On beş yıldır da bu sahadayım, kendimi dağlara nasıl ulaştıracağım diyorum. Halkın yüzünü dağlara döndürdük, hepiniz dağa ulaştınız, ben halen kendimi ulaştırmaya çalışıyorum. Bunca yıl nasıl sabrettim, dağlara nasıl yol açtım, ülkede hepinize nasıl yer yaptım? Bir insan soluk soluğa amacının peşindeyse böyle yapar. Büyük davalarla yürüyen insanlar kendi üzerlerinde böyle dururlar. Eskiden tarikat, şeriat derlerdi, şimdi de Kürtlerin tarikatı, şeriatı budur.

Diğer yöntemlerle yürüdüklerini sananlar kendilerini kandırıyor ve her gün bir yana çark ediyorlar. Bu doğru değildir. Bizim yürüyüşümüz bu kadar yıldır soluk soluğa devam ediyor ve sonuçta hepinizi yürüttüğümüzü görüyorsunuz. Önemli olan yaşamın esaslarına ulaşmaktır. Bunun dışında başka

Komünar

şeylere beş kuruşluk değer vermiyorum. İyilik, güzellik **"çok yemişim, çok içmişim, keyfim çok yerine gelmiş"** demekle olmaz. Ne kadar amacın peşindeyseniz, ne kadar bunun yolunda yürüdüyseniz size vereceğimiz kıymet de o kadardır. İyiliğiniz, saygınız, sevginiz, duygusallığınız kısaca her şeyiniz ne kadar amaç doğrultusunda, o kadardır. Kendinizi böyle tanıyın, şeref ve nefsinizin sahibi olun ve yürüyün. Doğru olan yol budur. Başka türlü kimse bir şey beklemesin, **"biri gelip beni iteklesin, önüme zaferi getirsin"** demesin. PKK'de bunlar mümkün değildir. Herkes yaptığı işe göre şeref alır, başarı alır. Başarı kadar da yaşamı yakalar.

15 Ağustos Atılımının onuncu yılına girerken, parti ilanının da on beşinci yıl dönümünü yaşıyoruz ve yeni bir yıla giriyoruz. Yeni yıl, savaşımı güçlendireceğimiz yıldır. Gerilla savaşını adım adım düzenli savaşa doğru ilerleteceğiz. Önce yarı-gerilla, yarı-düzenli savaş, yani hareketli savaş geliştireceğiz. Hareketli savaş; ne tam gerilla, ne tam düzenli savaştır, sayımızı çoğaltmaktır, ülkenin her sahasına girmektir ve savaş daha da derinleştirmektir. Düşmanın kendini ulaştıramayacağı birçok şeyi yeniden yapmadır. Parti öncülüğünü, parti tarzını, parti yaşamını esas almadır, yoksa küçük burjuvanı, ağa-

nı, sahte olanı değil. Parti öncülüğü yüzde yüz Mazlum'un, Kemal'in, Hayri'nin ruhu üzerinde gelişmektedir. Bu temelde kendinizi partileştirmelisiniz. 1994'te de böyle partileşeceksiniz, böyle savaşıacaksınız, böyle halk ordusu olacaksınız. Mücadelede eski veya yeni herkes bunu esas alacaktır. Önderlik bir kez daha bu hususlar üzerinde derinlemesine duruyor. Şimdiye kadar kendini tümüyle partiye katmamış olanlar kendilerini partiye ve savaşa doğru katsınlar ve kendilerine böyle bir başlangıç yaptırınsınlar.

Gençsiniz, ama gençlik başıboşluk, keyfilik ve düzensizlik değildir. Tam tersine büyük hedefe, resmiyete, düzene ve halk ordusuna katılmadır. Kendinizi böyle katın, kendinizi yük etmeyin, aksine arkadaşların yükünü hafifletin ve zaferden başka hiçbir şeye imkân vermeyin. Gece-gündüz yol-daşlarınızla ilgilenin, onlarla ilişkilerinizde sürekli başarıyı esas alın. Önderlik böyledir, şimdiye kadar da böyle yaptık ve başardık. Şimdi herkesten daha güçlü olduğumu görüyorsunuz. Siz de böyle yaparsanız güçlenirsiniz. Güçlenme tarzı budur, bunun başka tarzı da yoktur. Ağaların, beylerin, memurların tarzıyla devrimde yer tutmak mümkün değildir. Bunların hepsi aldatmacadır ve zarar verir. Böyle şeylere kesinlikle tenezzül etmeyin ve başkalarına fırsat tanımayın. Her ilişkiniz yoldaşlık temelinde olmalıdır. Kendini partide böyle yaşatanlar gerçek partililerdir; gerçek partili olanlar da hangi sorunun üzerine giderlerse gitsinler sorunları çözümlerler, kendilerini kuvvet haline getirirler. Düşmanı ortadan kaldırır, zafere ulaşır, bağımsızlık ve özgürlük yolunda büyük mesafeler kat ederler.

1994 yılı sizin de yerinde ve hızlı bir vuruş tarzıyla kendinizi katmanızın yılıdır. Bu yılı partinin, Kürdistan'ın yılı yapmanız gerekir. Hepinize bu yıllla birlikte başarılar diliyor ve bütün arkadaşları selamlıyorum.

Parti Önderliği
29 Aralık 1993

PKK PROGRAMI

Giriş

Otuz yılı aşkın büyük mücadelesiyle Kürt halkına, Ortadoğu halklarına ve insanlığa önemli değerler katan PKK, Önder APO'nun geliştirdiği demokratik, ekolojik ve cinsiyet özgürlükçü toplum paradigması temelinde halkımız ve insanlık adına 21. yüzyılı karşılamak üzere yeniden yapılanmaktadır. Dünyada ve bölgede bugüne kadar yaşanan sosyal ve siyasal gelişmelerle mücadele pratiğimizin çok yönlü tecrübeleri ışığında gündeme gelen PKK'nin yeniden yapılanması, halkımızın ve Ortadoğu'nun ağır tarihsel toplumsal sorunlarının çözümünün yanı sıra, tüm insanlığın yaşadığı sorunlar açısından da bir çözüm alternatifini ifade etmektedir.

Günümüzde yaşanan süreç, kendisi uygarlık krizi olan kapitalizmin en genel ve derinlikli krize, kaosa girdiği süreçtir. Tüm insanlık bunun yarattığı olumsuz sonuçlardan ağır bir biçimde etkilenmektedir. Bu kaostan çıkabilmek için tüm güçler kendilerini daha güçlenmiş olarak geleceğe taşımak amacıyla yoğun bir arayış içinde bulunmakta ve mücadele yürütmektedir. Küresel sermaye 2000'li yıllarda yeni bir hamleyle dünyayı kendi egemenlik ve sömürü alanı haline getirmeye çalışmakta, bunun için özellikle yoğun bir ideolojik saldırı geliştirmektedir. Bu durum halkların, ezilen cins ve toplumsal kesimlerin ideolojik-politik öncülük ihtiyacını daha yakıcı kılmaktadır. Bu anlamda temsilini PKK'de bulan Önder APO'nun geliştirdiği demokratik sosyalizm, halkların ideolojik kimliği olarak gelişmektedir. Bunun pratik-siyasal ifadesi ise Demokratik Konfederalizm olmaktadır.

Sistemin yaşadığı kaosu derinden etkilediği bölgelerin başında Ortadoğu gelmektedir. Küresel kapitalizmin yaşadığı kaos esas olarak buradan çözülmek istenmektedir. Dolayısıyla dünyanın belli başlı tüm güç merkezleri bölge üzerinde ciddi hesaplar yapmaktadır. Kaos dönemlerinde, yaşanan ekonomik, sosyal, kültürel ve siyasal gelişmeler nedeniyle eskiyi ifade eden ideolojik, politik, örgütsel ve ahlaki yapılanmalar çözülürken, yeni alternatifler de ortaya çıkmaya başlar. Bu kaos sürecinde hangi sistemin başarıyla çıkacağını, bu güçlerin kendilerini örgütlenme ve ideolojik, politik ve ahlaksal mücadele düzeyi belirleyecektir.

21. yüzyıla hala ulusal kimlik, özgürlük ve demokrasi sorununu köklü biçimde çözmemiş, ancak eskisi gibi yönetilemeyecek bir durumda girmiş olan Kürtler, nüfusu elli milyona yaklaşan bir halk olarak, birçok hesabın ve stratejinin konusu haline gelmiş bulunmaktadır. Eğer mevcut klasik devletçi, iktidarcı, milliyetçi ve şiddeti esas alan zihniyet ve politikaları aşan, demokratik, ekolojik ve cinsiyet özgürlükçü paradigmaya dayanan, halkların eşit ve özgür birliğini esas alan Demokratik Konfederalizm çözümü geliştirilemezse, Kürtlerin Arap-İsrail trajedisini de aşan yoğunlukta bir çatışma merkezine dönüşme olasılığı oldukça yüksektir. Bunun tehlikeli işaretleri daha şimdiden ortaya çıkmaya başlamıştır.

Yeniden yapılanma sürecine giren PKK, Ortadoğu kaosundan çıkış için Kürtlerden başlayıp tüm bölgede halkların tabandan örgütlenmesine dayanan Demokratik Konfederalizmi çözüm yolu olarak amaçlamakta, bunun için de demokratik, ekolojik ve cinsiyet özgürlükçü toplum zihniyetini geliştirmektedir. Ancak bu temelde Kürtler sadece kendilerinin değil, tüm bölge halklarının makûs talihini yenecek, başından beri beslenmesine körce hizmet ettikleri beş bin yıllık acımasız sınıflı hiyerarşik uygarlık geleneğine son verebileceklerdir. Günümüzde Ortadoğu için demokrasiyi geliştirme ve bu temelde ilişkiler içinde bulunma dışında, hiçbir çözüm halklara güvenli ve özgür bir gelecek getirmeyecektir.

Kapsamlı bir şekilde örgütlenmiş Kürdistan Özgürlük Hareketi'nin güçlü bir ideolojik ve felsefi öncülüğe ihtiyacı vardır. Bu olmadan, toplumsal hareketin doğru bir rotada yönlendirilmesi mümkün değildir. Bu nedenle Özgürlük Hareketimizin stratejisine göre, toplumsal hareketi yönlendirecek ideolojik ve felsefi öncü gücün yaratılması hayati önem taşımaktadır. Kürt halkı ancak bu temelde örgütlenmiş bir öncüye kavuşarak Ortadoğu kaostundan başarıyla çıkış yapıp kendi demokrasisini kurabilir.

PKK'nin eski paradigmasıyla bu görevleri başarması mümkün değildir. Geçmişte reel sosyalizm ve klasik ulusal kurtuluşçuluk arası bir çizgide seyreden PKK, dıştan ağır baskılar ve içten o denli ağır yetersizliklerden dolayı bir türlü çizgisinin gerçek potansiyelini açığa çıkarıp örgütleyememiştir. Önder APO'nun tüm çabalarına rağmen, 1995'ler sonrasında gerçek özünden önemli ölçüde uzaklaşmış olan PKK, kendisinden bekleneni yerine getiremeyen bir pratik sergilemiştir. Bunu aşmaya dönük KADEK girişimi ise sorunu daha da derinleştirmiştir. Uluslararası komploya karşı Önderliğimizin en son geliştirmiş olduğu halkımızın 21. yüzyıl projesi olan KONGRA GEL yapılanması içinde PKK, 'Bilim-Sanat Komitesi' biçiminde bir örgütlülüğe kavuşturulmak istendiyse de, ihanetçi-çeteci grubun bu projeyi sabote etme girişimi nedeniyle iyice işlevsizleşip etkisizleşmiştir. Tüm bu gelişmelerin yanı sıra, dünyadaki bilimsel-teknolojik gelişmeler ve bunun yarattığı sosyal, ekonomik ve kültürel sonuçları karşılayabilmek için PKK'nin özüne uygun bir biçimde yeniden yapılanması, yaratılan değerlerin korunması, geliştirilmesi ve geleceğe taşınması gerekmektedir.

Uluslararası komployu geliştiren güçler, amaçlarına ulaşmak için dışarıdan politik ve askeri baskıları artırıp içerden ihaneti kışkırtarak, yürüttükleri saldırılarla hareketi bölüp parçalamak, etkisizleştirmek ve tasfiye etmek istemişlerdir. PKK'nin yeniden yapılanması, bu anlamda hem dış saldırılara ve iç ihanete karşı bir direniş hattı, hem de yeni paradig-

manın pratikleşmesinin önünü açan ve etkin kılan bir ideolojik öncü örgütlenme olarak geliştirilmiştir. Bu yönüyle PKK'nin yeniden inşası, tasfiyeci anlayışlara karşı Önderlik çizgisinin güvence altına alınmasına yönelik bir tedbir olarak gündeme gelmiştir. Kürdistan her bakımdan yeni bir sürece girerken, böyle bir örgütsel yapılanmanın geliştirilmesi olmazsa olmaz kabilinden tarihsel, toplumsal ve ahlaki bir zorunluluk olarak kendisini dayatmıştır.

PKK, yeniden yapılanmasını devlet alternatifini olmayan, ama ona teslimiyeti de reddeden, gerektiğinde ilkeli bir uzlaşmaya açık olan Demokratik Konfederalizme dayandırmakta; ancak egemen rejimlerin klasik inkâr ve imha siyasetinin ifadesi olarak zorbalıkta directmeleri ve hukuka saygılı olmamaları halinde, örgütlü ayaklanmalar ve öz savunmaya dayalı gerilla savaşlarını geliştirmeyi de kendisine, halka, tarihe ve geleceğe karşı duyduğu sorumluluk ve saygının gereği saymaktadır. PKK'nin demokratik, ekolojik ve cinsiyet özgürlükçü toplumu inşa ederken dayanacağı en temel ilkelerden biri de, bilim ve iradenin yanı sıra ahlak ilkesidir. PKK bu çizgi temelinde örgütlenme ve mücadeleyi geliştirerek, siyasi sınırları esas almadan, tüm parçalarda Kürt sorununun çözümünü kendi demokrasi-lerini kurma, İran, Türkiye, Suriye ve Irak'ta oluşacak bir Kürt yapılanmasında tüm Kürtlerin bir araya gelerek federasyonlarını yaratma, birleşerek üst konfederalizmi oluşturma temelinde, komşu halklarla dayanışma ve özgür birliğe dayalı olarak gerçekleştirmeyi öngörmektedir.

PKK'nin kendisini bu biçimde yeniden yapılandırarak devlet odaklı, iktidar amaçlı ve savaşa endeksli bir parti olmaktan çıkarması, Kürt toplumunun ve komşu halkların demokratik dönüşümü ve özgür geleceği açısından hayati öneme sahiptir. 21. yüzyılın düşünsel ve siyasal gereklerini ortaya koyan Önderliğimiz, bunun bir sonucu olarak yeniden partileşmeyi zorunlu görmüştür. Değişim ve yeniden yapılanma doğrultusunda gelişmeler kaydedilmiştir. Bundan sonrasını belirleyecek

Komünar

olan, partinin örgütlendirilme ve pratikleştirilme düzeyidir.

PKK'nin yeniden inşası, geçmiş mücadele pratiğimizin yarattığı büyük tecrübe, on bini aşkın şahadet ve halkımızın büyük fedakârlıklarına dayalı olarak gelişmektedir. Yaşanan tüm yetmezliklere rağmen, PKK deneyimi Kürdistan Özgürlük Mücadelesinde önemli gelişmeler ortaya çıkararak, yok oluşun eşiğine getirilmiş bir halktan çağla bütünleşen ve demokratikleşen bir halk gerçeği yaratmış; Kürt sorununun açığa çıkarılmasında, Kürt halkının kendi öz dinamiklerine kavuşturulmasında ve Kürt sorununun çözüm sürecine taşınmasında önemli kazanımlar elde ederek, esas olarak başarılı bir tarihsel süreci tamamlamıştır.

PKK'nin mücadele tarihi, Kürt halkının, bölge halklarının ve insanlığın her zaman minnetle anacağı, altın harflerle yazılmış soylu bir emek ve kahramanlık tarihidir. Bu mücadele Kürt halkının ve bölge halklarının her zaman kendisine dayanak yapabileceği toplumsal, ulusal, siyasal, kültürel ve cins boyutunda bir değerler birikimini ve mirası ortaya çıkarmıştır. Devleti ve sosyal-şoven inkârcılığı, ilkel milliyetçilik ve burjuva milliyetçiliğini aşan PKK, insanlığın evrensel birikimleri ve halkımızın olumlu değerleri temelinde yürüttüğü mücadelesiyle ulusal birlik ruhunu geliştirerek, demokratik ulus doğrultusunu ortaya çıkarmıştır. PKK deneyimi büyük zorluklarla boğuşarak Kürt sorununu olgunlaştırmış ve çözüm aşamasına getirmiştir. Yeniden yapılanan PKK ise, Kürt halkının özgürlüğünü, bu temelde halkların eşit, özgür ve demokratik birliğini ve demokratik-ekolojik toplum örgütlenmesinin somut ifadesi olan Koma Civakên Kürdistan'ı gerçekleştirecektir. Kürt toplumunun bu gelişme düzeyi Ortadoğu'daki güncel gelişmelerle birleşince, Kürtleri her bakımdan stratejik bir güç haline getirmektedir.

ABD'nin Ortadoğu'ya kapsamlı müdahalesi, Önderliğimizin uluslararası bir komplo ile esaret altına alınmasıyla başlamıştır. Bu komplo bugün de çeşitli biçim ve yöntemlerle

sürmektedir. Ancak Önderliğin geliştirmiş olduğu yeni paradigma bu komployu boşa çıkarmış, Kürdistan halkının özgürlük mücadelesine önemli bir sıçrama yaptırmıştır.

Eski paradigmanın aşılması devlet, iktidar, savaş, ulus ve ulus-devlet olgularına daha doğru ve gerçekçi tanımlar getirilmesiyle birlikte, gerektiğinde kapsamlı bir meşru savunma savaşına da açık, demokratik bir toplum için yeniden partileşmeye dayalı bir çözümün yolu açılmıştır. Bu yaklaşım sıradan ve dönemsel bir dönüşüm değildir. Bunun ardında köklü bir bilimsel düşünceye dayalı teorik ve paradigmatik görüş, daha zengin bir siyasi düşünce ve partileşme tarzı vardır. Sosyalizmin yüz elli yıllık gelişmesine damgasını vurmuş olan devletçilik hastalığını aşma, burjuva ulus anlayışını terk ederek demokratik ulusu yaratma, tarih boyunca ortaya çıkan komünal demokratik değerleri esas alma, özgürlük ve eşitlik idealini bu temelde yaşam-sallaştırma hedefi vardır. PKK adına bu temelde yapılan eleştiri-özeleştiri, doğal olarak yeniden yapılanma sorununu gündemleştirmektedir. Bu çerçevede yeniden partileşme, meşru savunma ve temel halk örgütlenmesi olarak kongreleşme, yakıcı ve acilen çözümlenmesi gereken sorunlar ve görevler olarak önümüzde durmaktadır.

Bu görevlerin başarılması tarihin, toplumun, halkımızın ve şehitlerimizin emirlerine doğru karşılık vermeyi, hepimizin yetersizliklerinin bir sonucu olarak işkenceli bir yaşam altında bile Prometheusvari bir direnişle, her anını halkına ve insanlığa hizmet etmekle geçiren Önder Apo'yu her zamankinden daha fazla doğru anlamayı, hissetmeyi ve yaşamayı, O'nun doğru temsili için kendini sınırsız bir adama ruhuyla sürece doğru ve yaratıcı tarzda katmayı ve mutlaka başarmayı gerektirmektedir.

PKK'nin yeniden yapılanması aynı zamanda Kürdistan Özgürlük Hareketi'nin her koşul altında Apocu çizgide örgütlülüğünü geliştirip çok yönlü bir mücadele yürütmesinin ve bu mücadeleyi zaferle taçlandırmasının teminatı olacaktır. Bu da her PKK'linin

Kemal Pir ve Beritan çizgisini esas alarak, Önder APO'nun özgürlüğünü ahlaki ve vicdani sorumluluğunun ve militan olmanın gereği saymasıyla mümkündür.

A-Demokratik-Ekolojik-Cinsiyet Özgürlükçü Toplum

Toplumsallık insan türünün var olma biçimidir. İnsan türünün hayvansı atalarından kopup insanlaşması ile toplumsallaşma düzeyi at başı gider. Toplumsal yaşam dışında yalnız birey yaşamı yoktur.

Toplumsal değişim ve gelişmede de, evrensel sistemin dili olan diyalektik ikilemlerin sürekli zenginleşerek veya yoksunlaşarak akışı işler. Mutlak veya durağan bir toplumsal gerçeklik olmadığı gibi, toplum yaşamının düz bir çizgide zorunlu olarak sürekli ilerlediği görüşü de doğru değildir. Bu zorunluluk ilkesi kadereci anlayışın bir devamı niteliğindedir.

Evrenin ve dolayısıyla toplumun genel işleyiş ilkesi olarak tez, antitez ve sentez üçlüsünü esas almak, süreçleri daha fazla açıklayıcı kılar. Evrendeki tüm oluşumlar ikili niteliktedir ve bu çelişkili yapı, hareketi mümkün hale getirir. Ancak zıtlar birbirini yok etmez, tersine besler. Bu diyalektik kuralda olan, tez ve antitezin sentezde varlıklarını daha zengin bir oluşum içinde sürdürmesidir. Bu da sonraki bir gelişmenin bir önceki gelişmeyi de içerdiği anlamına gelir. Yani toplumsal biçimler yok olmazlar, sonraki gelişmeler içinde kendilerini değiştirerek yaşarlar.

Toplumsal gelişme diyalektiğinde düz bir çizgi değil, niteliksel değişimleri mümkün kılan kaos aralıkları vardır. Kaostan nasıl bir toplumsal gelişmenin çıkacağını ise, ondan etkilenen güçlerin ideolojik, politik ve ahlaki duruşları ile mücadele tarz ve düzeyleri belirler. İnsan toplumunun gelişme yasaları doğal bilimlerdeki kadar katı değildir ve esneklik içerir. Bu esneklik özgürlüğü, özgürlük ise çeşitliliği doğurur. Yani doğa ve toplumun işleyişi kuantumdur. Dolayısıyla insan toplumu kendi yasallığını sıkça ve zengin sistemler biçiminde oluşturabilir.

İnsan toplumunun zaman bölünmesi, temel zihniyet biçimleri, kültürel ayrımlar, sınıf

ölçüleri gibi hususlar esas alınarak farklı biçimlerde yapılabilir. Ancak tarihsel gelişmede belirleyici rolü üretim araç ve ilişkilerine vermek, zihniyet savaşımına, etnisite ve dinsel grupların mücadelesine gerekli ağırlığı vermemek, diyalektik yöntemin dogmatik yorumu olmaktadır. Üst toplumun yüceltilmesine dayanan idealizmi aşalım derken, çok dar sınıf ve ekonomik yapı çözümü ile kaba materyalizme düşülmüştür.

İnsan varlığının başlangıç tezi olarak doğal toplumu değerlendirmek gerçekçidir. Sonrasının ona karşıtlık temelinde gelişen hiyerarşik devletçi toplumu ise, doğal toplumu sürekli bastırma ve geriletme konumu gereği antitez karakterindedir. Doğal toplum, insan yerleşiminin tüm alanlarında geçerli olan, başat olarak etkinliğini neolitik dönemin sonlarına (MÖ. 4000) kadar sürdüren bir toplumsal sistemdir. Bastırılmış olarak da günümüze kadar tüm toplumsal gözeneklerde varlığını sürdürmektedir. Doğal toplumla hiyerarşik devletçi toplumun diyalektik iç içeliği ve mücadelesi, son altı bin yılda insan toplumundaki değişim ve gelişmeleri ortaya çıkarmıştır.

Doğal toplum, insanlığın ana kök hücre-sidir. Bütün toplumsal gelişme ve kurumlaşmalar ondan doğar. Doğal toplum değerleriyle hiyerarşik devletçi toplum, sürekli çelişki halindedir. Bu çelişkiden doğan mücadele, toplumsal tarihi ilerleten en önemli güçtür. Şimdiye kadar tanımlandığı gibi toplumun ilerletici motoru yalnız dar sınıf mücadelesi değildir, sınıf mücadelesi sadece tarihsel dinamiklerden biridir. Başat rol oynayan ise komünal toplumsal değerlerin direnmesidir; dağ, çöl ve orman kuytuluklarında direnen etnisite hareketleridir.

Bizim için esas olan, sınıflı ve cinsiyetçi toplumsal gelişmede zıt kutbu yaşayanların tarihidir. Doğal toplumdan başlayıp, hiyerarşiye ve siyasal iktidara karşı duran etnisite, sınıf ve cinsiyet mahkûmlarının her türlü düşünce ve eylemidir. Teorik yaklaşımımızın özü, bu temelde bir tür sentezi ifade eden ve esas olarak devlet iktidarı dışında oluşan

Komünar

demokratik, ekolojik ve cinsiyet özgürlükçü toplumdur. Bu da doğayla sürdürülebilir diyalektik ilişkiyi kurmuş, kendi içinde tahakküme dayanmayan, ortak yanları doğrudan demokrasiyle belirleyen ahlaki bir sistemdir.

Komünal yaşam, toplumun var oluş tarzıdır. Dolayısıyla toplumu yaşatıp yüceltenin hiyerarşi ve iktidar olduğu söylemi bir yalandan ibarettir. Komünal yaşamın özü ise en yoğunluklu olarak etnisitede, klan, kabile, aşiret ve halkta ifadesini bulur.

Doğal komünal toplumun ilk biçimlenişi olan klan, kadın-ana etrafında oluşan bir topluluktur. Avcılık ve toplayıcılık temelinde doğada hazır bulunanla yaşanılır. Klan içinde ayrıcalıklı bir yaşam olmadığı gibi, klan dışında yaşam da düşünülemez. Klan imtiyazsız, sınıfsız, hiyerarşisi olmayan, sömür tanımayan bir toplum biçimidir. Demek ki, insan türünün toplum olarak gelişimi uzun süre hâkimiyet ilişkilerine değil, dayanışma ilkesine dayanır. Doğayı bağrında büyüdüğü bir ana olarak hafızasına yerleştirir. Kendi arasında ve doğayla bütünlük esastır.

Klan bilincinin sembolü totemdir. Toplumun bu ilk kutsaması din inancının da kaynağıdır. Böylelikle ilk toplumsal bilinç formu olan din gelişir. Din doğal toplumun teorisi, ahlak ise pratiğidir. Bu iki kurum doğal toplumu yönetmek için yeterlidir.

Doğal toplumda olup biteni yaşam pratiği gereği en iyi bilen kadındır. Kadın bu toplum tarzının bilgesidir. Yaşamdaki rolü gereği erkek klan toplumunda siliktir. Klan içinde özel yaşam yoktur. Toplayıcılık ve avcılıkla elde edilenler tüm klan üyelerinindir. Çocuklar tüm klanındır. Ne erkek ne de kadın özelleşmemiştir. Eşitlik ve özgürlük doğal haliyle klan yaşam tarzında gizlidir. Toplumun komünal karakteri bu özelliklerden gelmektedir. Bu temelde klan formu, toplumun doğuşu, ilk hafızası, temel bilinç ve inanç kavramlarının gelişme zemindir.

M.Ö. 11.000 yıllarında Dicle-Fırat havzasının Zagros-Toros dağ silsilesiyle kesiştiği kıvrımlarda gelişmeye başlayan neolitik tarım ve köy devrimi, doğal komünal toplumun ge-

lişiminde dev bir hamleye yol açar. Neolitik devrim, aynı zamanda insanlığın yaşadığı ilk büyük zihniyet devrimidir de. İnsanlığın uygarlığa geçiş yapabilmesi için gereken bütün teknik aygıtlar ve buluşlar neolitik aşamada oluşur. Tekerlek, dokuma, çift sürme aletleri, hayvanların evcilleştirilmesi, büyük köyler, belirginleşen diller ve etnik yapılar, kahramanlık destanları hep bu dönemin ürünleridir. Bunları yaratan kadın-ananın üretkenliğinin kutsanması olan tanrıça dini, aslında büyük bir zihniyet yücelmesidir. İnsanlık üretimde, sosyal ve kültürel yaşamda yüzlerce ilki ortaya çıkarır. Bu nedenle neolitik devrimin geliştiği bu alana tarihte Altın Hilal adı verilir. Binlerce yıl süren bu dev kültürel gelişmenin aşağı Dicle-Fırat ve Nil havzalarına yayılması ile Sümer ve Mısır uygarlıkları gelişir ve zincirleme uygarlıklar çağı başlar.

Neolitik devrimin üretim ve düşüncede yol açtığı büyük gelişmeler toplumsal yaşamda yeni düzeyleri ortaya çıkarır. Gelişen etnisite hareketi, toplumsal örgütlenme olarak hiyerarşik yapıları gündeme getirir. Kadın-ana sisteminden dışlanan erkekler ve yaşlılarla anaerkil sistem arasında başlangıçta zayıf olan çelişki giderek gelişir. Avcılığın gelişmesi ve topluluğun dışa karşı savunulması askeri mahiyette olduğundan erkeğin gücünü öne çıkarır. Özellikle Şamanizm ile erkek karşı bir ev sistemi geliştirerek, erkek egemen ideolojiyi oluşturmaya yönelir. Böylece ana-kadın kültü karşısında farklı bir kültürün gelişmesi söz konusu olur. Sınıflı toplumdan önceki bu otorite ve hiyerarşi gelişimi, tarihin en önemli dönüm noktalarından birini teşkil eder. Bu, ataerkil otoritenin gelişmeye başlamasıdır.

Oluşan hiyerarşik yapılanma başlangıçta fazla olumsuz bir rol oynamaz. Doğal toplumdaki yararlı hiyerarşide demokrasinin prototipini görmek mümkündür. Birikime ve mülkiyete dayanmayan, topluluğun ortak güvenliğini ve yönetimini sağlayan ana-kadın ve yaşlı tecrübeli erkek son derece gerekli ve yararlı öğelerdir. Topluluğun bu öğelere gönüllü saygısı yüksektir. Fakat bu durum istismar edilip, gönüllü bağlılık otoriteye, yararlılık ise çıkara

Komünar

dönüştürülünce, toplum üzerinde gereksiz olan zor aygıtı ortaya çıkar. Zor aygıtının kendini ortak güvenlik ve kolektif üretim yöntemleriyle gizlemesi, tüm sömürücü ve baskıcı sistemlerin özünü teşkil eder. Tarihte icat edilen en uğursuz oluşum budur. Bu öylesine bir icattır ki, daha sonra geliştirilecek tüm kölelik biçimlerini, korkutucu mitolojik ve dinsel formları, sistemli imha ve talanları, yakıp yok etmeleri beraberinde getirir. Bu durumun ileri bir toplumun doğuşunda ebelik olarak değerlendirilmesi, devlet-devrim ve demokrasi anlayışı ile örgüt-eylem pratiğini kökünden sakatlayan en temel hatalı bir yaklaşım olmuştur.

Kutsalın yönetimi demek olan hiyerarşi, bilge yaşlının otorite kazanması ile başlar ve rahip-şef-bilge ittifakıyla sistem haline gelir. Hiyerarşi geliştikçe kadın-ana etrafındaki güç giderek dağılır. Ataerkil hiyerarşinin gelişimi, toplumsal tarihte ilk güçlü otoritenin kadın üzerinde kurulmasına yol açar. Benzer biçimde gençlik de ataerkil hiyerarşi tarafından bağımlılaştırılmaya çalışılır. Kadın, gençlik ve çocuklar üzerindeki otorite ve egemenlik ile doğanın tahribi birlikte gelişir.

Komünal toplum ahlakı birikimi ayıplayıp kötülüğün kaynağı sayarak dağıtılmasını teşvik ederken, ataerkil ahlak birikimi meşrulaştırıp mülkiyetin yolunu açar. Bu durum hiyerarşiyle, avcılık ve savaştan doğan askeri örgütlenmeyle birleşince özel mülkiyet gerçeği ortaya çıkar. Dolayısıyla mülkiyetin temelinde zor ve hile yatar. Buradan sınıflaşma gelişmeye başlar.

Neolitiğin yarattığı büyük değerler üzerinden hiyerarşi ve sınıflaşmanın gelişimi bir zorunluluk değildir. Bu gelişme, toplumsal bakımdan bir ilerleme değildir. Tarihin bu kesitinde başka türlü gelişmeler olabileceği gibi, hiyerarşi ve sınıflaşma da gelişebilmiştir. Ama bu kendiliğinden ve zorunlu olarak değil, hiyerarşiyi ve ona dayalı devletleşmeyi yürüten güçlerin büyük zorbalığı ve aldatmalarıyla ortaya çıkmıştır. Bu durum, tarihte gerçekleşen en temel karşıdevrim olarak kadının hiyerarşik topluma adım adım çekilmesine ve tüm güçlü özelliklerini yitirmesine yol açmıştır.

Komünal toplumun hiyerarşiyle çatışması sürekli. Klan, kabile ve aşiret biçiminde gelişme gösteren etnisite, hiyerarşiye karşı sürekli bir direniş içinde olmuştur. Elbette yükselen ataerkil hiyerarşiye karşı en büyük mücadeleyi kadın vermiştir.

Bu çelişkili süreç, kalıcı zora dayalı kurumsal otorite olarak devletin şekillenmesine ulaşır. Şaman'dan rahip, bilgeden kral, şeften komutan doğar. Üç olguda da kişi gider, yerine kurum geçer. Devletin kök hücresi tapınaktır. Devlet esas olarak kurumlaşarak süreklilik kazanan bir otoritedir; ancak herhangi bir otorite değil, temelinde askeri-siyasi yaptırımı olan bir otoritedir.

Devlet bir zihniyet ve kurumsal akıştır. Sanıldığı gibi birbirinden farklı devletler yoktur. Varlık bakımından teklik, zaman bakımından süreklilik devlette esastır. İlk şekillenmesinden itibaren var olan, özü ve işlevi hep aynı kalan, sadece hacmi ve mekânı değişen bir olgudur. Devlet bir baskı ve otorite aracı olduğu gibi, kamusal üretim ve güvenlikle de ilgili bir araçtır. Bu çifte niteliği, devletin insanları hep meşgul eden temel çelişkisidir. Ancak bir kurum olarak genel planda baştan beri bir bela, gereksiz, hiç zorunlu olmayan, giderek tam bir soyguncu çeteye dönüşen bir olgudur.

Devlet soyut bir kurum değil, baskı ve sömürü araçlarının hâkimiyetini ele geçirenlerin ortak örgütlenmesidir. Görkemli saraylar, en güçlülerden oluşan askeri maiyetler, iyi bir istihbarat, etkileyici bir harem, nam salan bir hanedan, hangi tanrı kökenden geldiğine dair şecere, dalkavuk vezirler, tapan kullar, etrafı saran soyguncu ve sömürücü takımı bu kurumsal örgütlenmenin parçalarıdır. Bu niteliğiyle devleti sadece dar bir kurumlaşma değil, genel toplum içinde ve üstünde örgütlenmiş ayrı bir toplum olarak ele almak gerekir. Devletleşmeyle birlikte toplum da ikiye bölünür: Devlet olarak örgütlenen toplum, devlet dışında kalan toplum. Toplumun komünal duruşunu ifade eden ikinci toplumu da demokrasi olarak tanımlamak uygundur. Böylece toplumda iki duruş ortaya çıkar: Birincisi komünal demokratik duruş, ikincisi hiyerarşik devletçi duruş.

Komünar

Devletçi toplumun ilk biçimi köleciliktir. İnsanların her şeyiyle bağımlı kılınıp köleleştirilerek, devlet toplumuna hizmet eder hale getirilmesini ifade eder. Üretkenliği artan insan emeğine ve artan ürün imkânlarına el koyma sistemidir. Şüphesiz devlet olmadan kölecilik düşünülemez.

Kölecî devlet toplumu en fazla kadın köleliği üzerinde gelişir ve katmerleşir. Erkek yönetimindeki aile kadar köleliğin derinliğine gittiği ve süreklilik kazandığı bir başka kurum bulunamaz. Diğer tüm kölelikler kadın köleliğine bağlı olarak gelişir. Kadında gerçekleştirilen sadece zihni ve fiili bağımlılık değil, tüm duygu, fiziki yaşam ve hareket düzeyiyle her bakımdan kölece bağlanmaktadır.

Kölecî devlet sistemi, toplumun doğayla uyumunu da bozar. İnsana kölece tahakküm, doğaya da tahakkümü getirir. Böylece kölecî devlet sisteminde doğaya hükmetme, doğanın fethi, tahribi ve talanı başlar.

Ataerkillikle tanrının doğuşu kutsal kitaplarda iç içedir. Devlet gibi bir zorallık kurumuna sahip olan kölecî sınıf, her şeyi kendisine mülk yaparak tanrı-krallığını ilan etmede gecikmez. Mitolojik destanlar, bu kutsamanın anlatımıdır.

Şüphesiz insanlık bu dönemde de gelişmesine devam etmiştir. Kölecî devlet sistemi her şeyin belirleyicisi değildir. Yönetim ve güvenliği salt devlet tekelinde görmek yanlıştır, tarihte demokratik nitelikli şehir meclisleri de bu genel güvenlik ve yönetim işlevini yerine getirmiştir. Köleciliğe dayalı savaşçı-iktidar klığının vahşet düzeyindeki yakıp yıkmalarına karşın, şehirleşmeye bağlı olarak yazı, matematik, çeşitli bilim ve zanaatlar, mimarlık ve sanat gibi birçok alanda büyük uygarlık gelişimi yaşanmıştır. Özellikle düşünsel gelişimden de söz etmek gerekir. Doğu'da gelişen Zerdüşt özgürlük ahlakı ile Ege kıyılarında gelişen felsefe ve bilim, insanlık tarihindeki ikinci büyük zihniyet devrimini ifade eder.

Kölecî devlet toplumu M.Ö. 4000 yıllarından itibaren Aşağı Mezopotamya (Sümer) ve Mısır'da doğar. Her iki alan da Yukarı Mezopotamya'nın neolitik birikiminden beslenir. Ar-

yen ve Semitik kültürlerin karşılaşması bu gelişmenin esasıdır. Akad-Sargon Krallığı kendisini genişleterek imparatorluğa ulaşır. Sümer ve Mısır'da doğan kölecî devlet sistemi Hitit, Medya, İran, Hint, Çin, Grek ve Roma alanlarında yayılım göstererek, Roma İmparatorluğu ile doruğa ulaşır.

Kölecî devlet toplumunun doğuşu ve gelişimine karşı doğal toplumun komünal ve demokratik yapısı her yerde ve sürekli direniş içinde olmuştur. Temel politik olgu olan bu çekışmede, hiyerarşik ve devletçi sistem baştan itibaren zorba, gerici ve karşıdevrimci bir rol oynamıştır. Buna karşı toplumun doğal duruşu olan klan, kabile, aşiret, halk biçimindeki etnisitenin direnci ise her zaman demokratik değer taşımıştır. Etnisite, ilkel demokrasi olarak tanımlanabilir. Devletçi toplumun, savaşçı-iktidar klığının fetihçi bir ruhla ve barbarca her yana saldırılarına karşı, başta Ortadoğu olmak üzere Asya, Afrika ve Avrupa'nın her alanında kendi komünal yaşamını korumak ve köleleşmemek için etnik halk toplulukları direnmiştir. Köleleştirmeye karşı durmak üzere gösterilen bu direniş tarihin en temel demokrasi akımıdır. Bu direniş aynı zamanda kölecî devlet sisteminin yayılmasını zayıflatan ve sınırlayan, onun yıkılmasını sağlayan en temel güçtür.

Kölecî devlet sistemine karşı farklı kesimlerin bir mücadelesi sürekli gelişir. Bunlardan biri kölelerin geliştirdiği sınıf mücadelesi, bir diğeri ise peygamberlik hareketidir. Peygamberler bir tür özgürlük savaşçısıdır. Yoksulların ve orta kesimlerin hareketi olarak gelişirler. Günümüzün sosyal demokratları gibi bir karakter taşırlar. Tanrı-kral kültürüne karşı tanrının tekliği ve insan dışılığı temelinde geliştirdikleri mücadele, hem bir zihniyet gelişimini ve hem de toplumun sosyal demokrat hareketliliğini ifade eder. Kölecî devlet sisteminin gelişimiyle birlikte Âdem'in cennetten kovulması temelinde başlayan bu mücadele İbrahim'le devam eder, bu akım farklı mekânlara yayılarak kesintisiz bir biçimde kölecî devletin yıkılışına kadar sürer.

M.Ö. 250 yıllarından itibaren krize giren devletçi toplumun kölecî biçimi, doğal toplum özelliklerine sahip etnisitenin mücadelesi, peygamberlik hareketi ve kölelerin direnişiyile aşılp feodal biçime dönüşür. Dikkat edilirse, burada aşılın devletçi sistem değil, onun ilkel kölecî biçimidir. Tersine, devlet kendini daha da güçlendirerek, olgunlaşmış kölelik diyebileceğimiz feodal biçime kavuşturur. Burada gerçekleştiren, çelişik olan ve mücadele eden güçlerin bir tür uzlaşması ya da sentezidir.

Ortadoğu'da doğmasına rağmen, Hristiyanlık Avrupa'da feodal devletçi toplumun gelişimini sağlar. İslamiyet ise Ortadoğu, Güney Asya ve Kuzey Afrika'da feodal devletçi toplumun yayılmasına yol açar. Devletçi toplumun feodal biçimi, kölecî biçime karşı direnen güçleri, etnisiteyi ve tek tanrılı dinleri de içine alacak bir karaktere sahiptir. Yani devletin özü değişmez, devlete sahip olan güçlerle biçimi değişir. İlk kez feodal devletçi toplum sürecinde etnisite ile tek tanrılı dini hareket kendi içinde ayırır. Üst kesimler egemen sınıf olarak devlet toplumuna katılırken, yoksul alt kesimler ezilen halkı oluşturur.

Hristiyanlık ve İslamiyet devletçi toplumu zayıflatmaz, tersine daha da güçlendirir. Tanrının tekleşmesi ve insan olmaktan çıkması, hem tanrı kavramını hem de onun kurumlaşmış biçimi olan devleti güçlendirir. Politik kuvvet, dini temsilci, asker ve bürokrasiden oluşan kurumlaşmış feodal devlet sistemi, en fetihçi ve savaşçı güçtür. Savaş bir üretim biçimi haline getirilir. Toplum ruhen ve fikren silinir. Kölecî devlet sisteminin doğuş aşamasında birinci büyük kültürel kırılmayı yaşayan kadın, ortaçağın cinsiyetçi toplumunda da ikinci büyük kültürel kırılmayı yaşar ve artık dilsiz hale gelir. Tanrıca kütünden artık hiçbir eser kalmamıştır, öldürmelere kadar gidebilen kadın katliamı kültürü söz konusudur.

Feodal devletçi sisteme karşı da demokratik karakterli direnişler baştan itibaren gelişir. Etnisite ve dini hareketlerdeki ayrışmaya bağlı olarak manastır ve dergâhlarda komünal düzeni yaşamak isteyen yoksul kesimler savaşçı-iktidar kliğine karşı sürekli bir

direniş mücadelesi içinde olur. İslam dünyasındaki Sünni-Batını ve Hristiyanlıktaki Katolik-Heretik çelişkisi bu gerçeği ifade eder. Benzer bölünmeler kavimler bünyesinde de yaşanır.

İslami feodal devletçi sisteme karşı Ortadoğu'nun her alanında ve özellikle dağlık kesimlerde çeşitli mezhepler ve tarikatlar biçiminde özgürlükçü ve eşitlikçi hareketler sürekli var olur. Karmatiler, Mazdekiler, Hürremiler, Fatimiler, Aleviler, Hasan Sabbah'ın öncülük ettiği hareket gibi bazıları önemli gelişmeler de kaydeder. Bunların dayandığı önemli bir düşünsel temel ve geliştirdikleri güçlü halk hareketleri vardır. Özgürlükçü ve eşitlikçi düşünce felsefesi ile bu temelde devlet sisteminin dışında halk topluluklarının yaşantısı, bu alanlarda günümüze kadar hep var olmuştur. Ancak savaşçı-iktidar kliğini geri letme ve Avrupa'daki gibi bir Rönesans'a yol açma bu alanlarda mümkün olmamıştır.

Avrupa'da Hristiyan dogmatizmine karşı Heretizm, cadılık ve simyacılık biçiminde direnişler engizisyona rağmen sürer ve etkili olur. Kiliseden kopuş, devletten kopuştur. Doğru toplumlarının olumlu mirasından gerekli olan ne varsa almayı başaran Avrupa uygarlığı, hızlı adımlarla Rönesans'a doğru yürür. Avrupa benmerkezciliğinin temeli de böylelikle atılmış olur. Feodal sistemin klasik biçimiyle fazla uzun sürmemesinde ve aşılmasında manastırın gerçek aydınlanma gücüyle etnisitenin taze olan doğal toplum ruhu önemli rol oynar. Zaten çok uzun süren ilk çağ köleliğiyle sınıflı ve cinsiyetçi toplum potansiyelini önemli oranda açığa çıkarıp kullanmış durumdadır. Dolayısıyla feodal sınıflaşmanın potansiyeli zayıftır. Sonuçta 15. yüzyıldan itibaren büyük Avrupa Rönesans'ı gelişme gösterir. Buna karşılık Ortadoğu'da 12. yüzyıldan itibaren ilmiye sınıfı kendisini tartışmaya kapatmış, büyük bir duraklama süreci içine girilmiş ve dogmatizm alabildiğine etkili olmuştur. Dolayısıyla Ortadoğu kendi Rönesans'ını gerçekleştirememiştir.

Rönesans, Dicle-Fırat neolitikliği ve Grek felsefesinden sonra insanlığın yaşadığı üçün-

Komünar

cü büyük zihniyet devrimidir. Geliştiği zemin, krallık ve piskoposluk sarayı değil, kırsal alan manastırlarıyla yeni yükselen kent üniversite-leridir. Yani Rönesans'ın yolu, halkın komünal okullarından geçmiştir.

Rönesans, getirdiği hümanizm, bireysel-lik ve reformasyonla insanı yaşamın merkezi-ne çekerek en temel bir zihniyet aşamasını ortaya çıkarmıştır. Doğayı, toplumu ve bireyi her türlü dogmadan uzak kavramayı ve sevmeyi geliştirmiştir. Rönesans'ın ütopyaları kapitalist değil, komünalisttir. Dolayısıyla Rönesans'ı kapitalizmin bir ön aşaması, zihni-yet süreci olarak algılamak temelden yanlıştır. Doğrusu, ucu her tür gelişmeye açık bir kaos aralığı olduğudur. Bu aralıktan sistem savaşı-çıların bilinç ve politik yeteneklerine bağlı olarak pek çok sistemin doğması teorik olarak mümkündür. Nitekim kapitalizm de, sosya-lizm de Rönesans'ın yarattığı değerleri temel almaya çalışmıştır. Rönesans değerleri üze-rinde Batı Avrupa'da gerçekleşen bütün dev-rimler, İngiliz, İspanyol, Amerikan ve Fransız Devrimleri halkçı, özgürlükçü ve demokratik karakterlidir. Bunlara burjuva devrimleri de-mek gerçekçi değil, hatalıdır. Kapitalist dev-letçi sistem, Rönesans değerleri üzerinde, 1848 ve 1871 Devrimlerinin yenilgisine da-yalı olarak ve 19. yüzyılda sanayi devriminin zaferi temelinde hâkim hale gelmiştir.

Aynı şey ulus açısından da geçerlidir. Toplumlarda klan, kabile, aşiret, milliyet ve millet şeklindeki süreç kendine özgü bir di-yalektiğe sahiptir. Bunlar sınıflı toplumun ürünü olarak doğmazlar. Kapitalizm olmadan da ulus olunabilir. Uluslar eşit, özgür ve de-mokratik toplumsal yapılarda daha sağlıklı gelişebilir. Ayrıca tüm ulusun devleti biçimin-deki bir kavram da kökünden yanlıştır.

Görüldüğü gibi, feodal devletçi sisteme karşı da ezilenlerin komünal ve demokratik karakterli direnişleri başattır. Bu durum 19. yüzyılı komünal demokratik değerlerle kapi-talist değerler arasında büyük bir mücadele yüzyılı haline getirir. Ancak 1848 ve 1871 Devrimlerinin yenilgisiyle, kapitalist devletçi sistemin hâkimiyeti gelişir. Bu sonuçta kapi-

talist sistemin gücü ve hilesi yanında demok-ratik hareketlerin hata ve zayıflıklarının da payı vardır. Böylece Rönesans, aydınlanma ve sanayi devrimine dayalı olarak devletçi top-lumun kapitalist biçimi hâkim hale gelir. Bu-rada devletçi toplumun özü yine aynı kalır, değişen biçim ve hacimdir. Kısaca genel-leşmiş ve derinleşmiş kölelik sistemine geçil-miş olur. Bu da sınıflı ve cinsiyetçi toplum uy-garlığının krizi demektir.

Kapitalizm, hiyerarşik sistemden beri gelen devletçi toplumun yarattığı ve geliştirdiği çelişkileri derinleştirerek doruğa var-dırır. Kişiye bağlanmış iktidardan, iktidara bağlanmış kişiler, partiler ve toplumlar siste-mine geçilir. Burjuvazi, hem iktidar hem de sömürü gücü olarak, toplumun kaldıramaya-cağı hacimde bir sınıftır. Gelişebilmesi top-lumun sürekli dağıtılmasından geçer. Top-lumsallığı çözmeden, kapitalden sistem oluşa-maz. Bunun için de en başta toplumun temel korunma örgüsü olan ahlakın toptan yırtılması gerekir. Rönesans'ın aksine, kapitalist devletçi sistem bireyi karıncalaştırıp devlet tarikatına bağlayarak bitirir. Devlet yurttaşlığı biçimin-de yaratılan şey, bireyin burjuva sınıf için yararlı hale getirilmesidir.

Bireyin içine düşürüldüğü durumu en açık olarak kadının durumunda görmek müm-kündür. Devletçi toplumun daha önceki bi-çimleri kadını toptan metalaştırırken, kapi-talizm kadın vücudunu adeta parçalarına ayı-rarak her bir parçasını metalaştırır. Birey üzerinde uygulanan baskı ve sömürünün ulaştığı düzey budur. Aile, kadın ve erkeği her şeyleriyle sürekli devletçi sisteme bağlayan bir kurum düzeyine getirilir. Birey üzerindeki devlet egemenliğini en açık biçimde kadın üzerindeki erkek egemenliği gösterir. Kadın kimliğinde dibe vuran, aslında komünal top-lum değerleridir.

Kapitalizm, azami kâr yasası çer-çevesinde doymak bilmeyen bir baskı, sö-mürü ve soygun düzeni demektir. Büyüyen ve derinleşen çelişkilerin ve çözülmenin toplum dengesinde yarattığı bozulma düzeyi, aynı za-manda toplum-doğa dengesindeki bozul-

manın da düzeyi olmaktadır. Sanayi devriminin ve bilimsel-teknik alanda sağlanan sürekli-devrimsel gelişmelerin üretim araçlarında yarattığı muazzam gelişmelere dayanan kapitalist devletçi sistem, adeta tüketmek istercesine doğaya saldırmakta, bu da çok ciddi düzeyde doğasal ve çevresel sorunlara yol açmaktadır.

Kapitalizmin gözle görüldür biçimde açığa çıkardığı aşırı rekabet, azami kâr, işsizleştirme, açlık, yoksulluk, ırkçılık, milliyetçilik, faşizm, totalitarizm, demagoji sanatı, ekolojik yıkım, aşırı finans, devletten daha zengin şahıslar, atom bombası, dünya savaşları, biyolojik ve kimyasal silahlar, aşırı bireycilik gibi hususlar kapitalist sistemin kanser türleridir.

Özellikleri böyle özetlenebilen kapitalist devletçi sistem, ulusu yarattığı yalanına da dayanarak 19. yüzyılda Avrupa'da hâkimiyet kurar. Devletin ideolojik silahı olarak din yerine milliyetçiliği geçirerek dünyanın fethine yönelir. Emperyalist aşama da denen bu süreç, 20. yüzyılda iki büyük dünya savaşını ortaya çıkarır. Belki de daha önceki tüm savaşların toplamından daha fazla bir yıkımı yaratan bu savaşlar, faşizmin ve totalitarizmin ulaştığı düzeyi ifade ettiği gibi, kapitalizmin intiharı anlamına da gelir. Bunlar devletçi toplum sisteminin kapitalist biçim altında içine girdiği genel ve derinlikli kriz durumunu ifade eder.

Rönesans ve sanayi devriminin yarattığı gelişmeler, ancak neolitik devrimin yarattığı gelişmelerle kıyaslanabilecek büyüklüktedir. İnsanlığın yarattığı tarihsel büyüklükteki bu değerlere dayanarak sınıflı ve cinsiyetçi devlet toplumunun yeni bir biçiminin gelişmesine karşı etnisite ve sınıflaşmaya dayalı yoksul ve emekçi halk kesimlerinin özgürlükçü ve demokratik mücadelesi, baştan itibaren gelişir. Sol ve sosyalist hareketler olarak ifadelendirilen bu mücadele, 19. yüzyıl ortalarında teorik olarak daha sistemli, pratik olarak da daha örgütlü hale getirilir. Hıristiyanlık ile bir düzey kazanmış olan particilik, sosyalist hareketle daha bütünlüklü ve somut hale gelir. Marks ve Engels'in dâhiyane çalışmaları, daha hâkimiyetini sağlama sürecindeyken kapi-

talist devletçi toplumun yıkılıp aşılmasını gündeme getirir. Bu süreç, Birinci Dünya Savaşı içinde Rus Ekim Devrimi'nin gerçekleşmesiyle yeni bir aşamaya ulaşır.

20. yüzyıla bu temelde yaşanan mücadeleler damgasını vurur. Kapitalist devletçi sistemin İngiltere-Almanya karşıtlıklı dünya hâkimiyet mücadelesi, Ekim Devrimi temelinde ve İkinci Dünya Savaşı ardından ABD-Sovyet Rusya blokları arasındaki mücadeleye dönüşür. Bu mücadele, kapitalist devletçi sisteme karşı alternatif bir uygarlık sistemi yaratma iddiası ile ortaya çıkan Sovyet reel sosyalizminin 1989'daki çözülüşüyle sona erer.

19. yüzyılda şekillenmesini tamamlayan sosyalist hareket, 20. yüzyıl boyunca üç temel akım biçiminde toplumsal mücadele sahnesinde varlık gösterir. Bunlar sosyal-demok-rasi, reel sosyalizm ve ulusal kurtuluş hareketleridir. Bu üç akımın işçi-emekçilerle ve ezilen halklara dayalı olarak yüzyıl boyunca geliştirdiği büyük mücadeleler, eşitlik ve özgürlük mücadelesinde büyük ve tarihi bir deneyim, toplumsal mücadeleye zengin bir katkıdır. Toplum bilimine, ekonomi ve sınıf ağırlığını taşımıştır. Burjuvaziye ulusal kurtuluş, insan hakları ve sosyal devlet konularında daha yumuşak biçimlere zorlamıştır. Son elli yıldır Avrupa'da birlik ve demokrasi yönünde yaşanan gelişmelerdeki payı esastır.

Ancak sağladığı tüm bu katkı ve gelişmelere rağmen, yüz elli yıllık reel sosyalizmin, kapitalizmi aşma ve alternatif bir sistem olma iddiasını başaramayıp çözülüşü yaşadığı da bir gerçektir. Aslında reel sosyalizm, sosyal demokrasi, ulusal kurtuluş, liberalizm ve muhafazakârlığa kapitalizmin en büyük mezhepleri olarak bakmak daha doğru olur.

Marksizm-Leninizm olarak tanımlanan ve son yüzyılın ezilenler adına en büyük hareketi olan akımın, ütopya ve iddialarında başarılı olamamasına, kapitalist sistemi aşamamasına ve ayrı bir sistem haline gelememesine, kapitalist sistem içinde eriyerek çözülmesine yol açan başlıca hata ve yanlışlarını şöyle sıralamak mümkündür:

Komünar

A- Üstyapıyı aşırı kutsayan idealizmi aşalım derken, kaba materyalizme düşülmüştür. Bu durum katı bir ekonomik determinizme götürmüştür; tarihsel gelişmede belirleyici rolü üretim araç ve ilişkilerine verme, zihniyet savaşımına tali bakma anlayışını ortaya çıkarmıştır.

B- Toplumsal dönüşümün düz çizgide ve sürekli ilerleme biçiminde olduğu gibi metafizik bir anlayışa düşülmüştür. Buradan mutlaka sosyalizme gidileceği gibi kolaycı bir anlayışa varılmıştır. Bu durum sosyalizmi peşinen sınıf hâkimiyetine terk etmekte ve kaderci anlayışın bir devamı olmaktadır. Oysa gelişmenin diyalektiğinde kaos aralıkları vardır ve o aralıktaki ilişkiler çok sayıda gelişmeye yol açabilir.

C- Uygarlığın bütünsel çözülmesi yapılamamıştır. Doğal kolektif toplumla sınıflı toplum arasındaki temel çelişki geri ve aşılmış olarak görülmüş, kapitalist-işçi çelişkisi antagonist olarak ele alınmış, tarihsel ilerlemenin motoru olarak sınıf mücadelesini görme gibi dar sınıf bakış açısına düşülmüştür. Oysa toplumun esası olan komünal demokratik duruşla hiyerarşik ve devletçi duruş arasında sürekli bir mücadele vardır.

D- Kapitalizme karşı mücadelede ahlaki örgüyü yeterince esas almamıştır. Oysa kapitalizmin sistematik olarak yıktığı ahlaki örgü esas alınmadan, toplumsal ahlak olmadan, sadece teknik yöntemlerle herhangi bir çelişkiyi çözme, yalnızca hukuk, siyaset, sanat ve ekonomik yöntemlerle toplumu değiştirme olanığı yoktur. Kapitalizmle mücadele, zorunlu olarak etik çaba gerektirir. Marksizm'de kişilik kapitalist yaşam değerleri dışına çıkamamış, bin bir bağla kapitalist sisteme bağlı kalmıştır. Kapitalizmin şu veya bu versiyonu ile yaşanıp, sadece teorik-pratik savaşla sonuç alınacağı sanılmıştır. Oysa kapitalist yaşamla kapitalizmin aşılamayacağı çok net açığa çıkmıştır.

E- Marksist kuramın siyasal devrim ve sonrasına ilişkin tezleri esas olarak hiyerarşik ve devletçi karakter taşır. Zor, savaş, proletarya diktatörlüğü ve devletçilik, kavram olarak

neredeyse kutsallaştırılır. Hâlbuki devlet-iktidar, savaş-ordu olguları sınıflı toplum uygarlığının ürünü olup, mutlak anlamda egemen sömürücü kesimin vazgeçilmez yaşam aygıtıdır. Özgürlük, amaçları kadar araçlarının da temiz olmasını gerektirir. Bu araçları proletaryanın eline vermek demek, daha başından kendini onlara benzetmek demektir. Nitekim bu araçların kullanıldığı reel sosyalizmde kapitalizmin en çapulcu, totaliter, antidemokratik biçimi ortaya çıkmıştır.

F- Kadına yaklaşımında küçük burjuvazinin dar ufkunu aşamamıştır. Kadın sorununu kendi tarihsel-toplumsal ve cins boyutunun özgünlüğü, bunun bilinci ve örgütlülüğü biçiminde değil de, daha çok genel sorunların çözümünün bir parçası olarak ele alma kadını özgürleştirmemiş, sonuçta kapitalizmin sistem olarak kendisini örgütlemesinin yedeği haline gelmekten kurtulunamamıştır.

G- Benzer biçimde parti, sendika, barış, ulusal kurtuluş cephe hareketleri, politika gibi diğer birçok toplumsal olguda da kapitalist sistemi aşamamıştır.

H- Tüm bu yetersizliklerin kaynağında ise Marks'ın değer teorileri bulunmaktadır. Değer teorisi, Marksist kuramın esasını oluşturan temel kavramlardan birisidir. Bu konudaki yanılğı ise oldukça derindir. Kapitalizmi aşma hedefinden söz edilmesine rağmen, söz konusu değer teorisinin kapitalizme radikal bir karşı çıkışı olmadığından kapitalizmin ömrünü uzatmıştır. Bu değer teorisinde aslında toplumun dini ve siyasi çözümü yoktur. Sadece ekonomik tanım vardır. Bu teori Avrupa merkezli bir teori olduğu için Avrupa dışı halkları silahsız bırakmıştır.

Daha birçok açıdan eleştirilebilecek olan reel sosyalizmin 1989'daki çözülüşü, kapitalizmin lehine değil, aleyhine bir gelişme olmuştur. Bu, sistemin en temel halkalarından birinin kopması anlamına gelir. Soğuk savaşla kendi kitlesini tutan, reel sosyalizm ve ulusal kurtuluşçulukla da dünyanın diğer halk yığınlarını adeta oyalayan sistem, böylece çökmüştür. Bu temelde devletçi toplumdan ilk defa dünya çapında bir soğuma ve onun çözüm

aracı olamayacağına dair köklü kanılar doğar. Gelişmiş kapitalist ülkelerdeki sosyal refah devleti de etkinliğini giderek kaybeder. Sistem böylelikle her bakımdan yeni bir evreye girer.

17. ve 18. yüzyıllar ulusların yoğunlukla doğduğu, 19. ve 20. yüzyıllar ise milliyetçiliğin şahlandığı dönemler olmuştur. Devlet iktidarının ve milliyetçilik çağının zirvesini oluşturan İkinci Dünya Savaşı, yol açtığı yıkımla kapitalizmin genel ve sonul krizinin de başlangıcı olmuştur. İnsanlığın milliyetçilikle bir arada yürüyemeyeceği anlaşılmıştır. Sistemin en kapsamlı eleştirisi olan 1968 başkaldırıları, reel sosyalizm ve faşizm biçimindeki total bir otorite anlayışına ulaşan kapitalizmin sürdürülemezliğini kanıtlamıştır. 1968 başkaldırılarıyla başlayan, 1989 çözülüşüyle hızlanan ve 11 Eylül 2001 saldırılarıyla derinleşen süreç, kapitalizmin içine girmiş olduğu kaos sürecidir. Toplumun iç yapısındaki tüm ahlaki değerlerin çözülüşü, milliyetçiliğin tüm zihniyetleri doldurması, ekolojik tahribat, robotumsu aynılık, gri, zevksiz, umutsuz, inançsız ve amaçsız duruş, stres, hiddet, nefret, şiddet, aşırı güdüsellik, bireysel yalnızlık, toplumsal değersizlik, tamamen çıkara kilitlenmiş ilişki mantığı, vefadan yoksunluk, hümanizme ilgi duymama, aşırı bencillik ve yaşamın giderek kutsal anlamını yitirmesi krizin hakim psikolojisini ve sosyal atmosferini oluşturur. Köklü yeni arayışlar, ancak bu tür ortamlarda boy verir.

Tüm bunların sonucu olarak kapitalist devletçi sistem, 20. yüzyılda çelişkilerini ancak dünya savaşıyla çözebilecek denli köklü bunalımlarla yüz yüze kalmıştır. Birincive İkinci Dünya Savaşları, sistemin ancak savaşlarla ayakta tutulabildiğini göstermiştir. Reel sosyalizm ve versiyonları kutuplaşmayı arttırınca, savaşın niteliği sıcaktan soğuğa dönüşmüştür. 1989 çözülüşü bu imkânı da elinden alınca, sistem adeta kendini boşluk içinde bulmuştur. Yeni savaş ihtiyacı Ortadoğu'da yaşanan çatışmalı durumu ortaya çıkarmıştır.

1989'da reel sosyalizmin bünyesel nedenlerle çözülmesi sonucunda kapitalist devletçi

toplum sisteminin kaos aralığına girmiş olduğu açıktır. Kapitalist sistemin daha önceki krizleriyle kaos aralığı diyebileceğimiz kriz arasında niteliksel farklar vardır. Toplumlarda köklü değişimler, herhangi türden krizlerle değil, kaos niteliği olan krizler süreci sonucunda gerçekleşir. Sistemlerin normal kriz süreçlerinde kendini restore ederek sürdürme şansı yüksektir. Nitekim birinci ve ikinci bunalım süreçlerinde yaşanan savaşlardan sonra kapitalist sistem kendini restore ederek güçlendirmeyi bilmiştir. Bunda reel sosyalizmin sosyal demokrasi ve ulusal kurtuluş mezhaplarının de önemli bir payı olmuştur. Bu mezhaplar, kapitalist sistemin yüzyıl gecikmeli biçimde kaosa girmesine yardımcı olmuşlardır.

Kaos aralığı, olgular dünyasında yeni biçim, tür, yapılanma benzeri değişimler için gerekli olan karmaşayı ifade eder. Bir olgudaki çelişik yönler artık birbirleriyle ilişkiyi, yani mevcut yapılanmayı sürdürmez duruma düşmüşlerdir. Biçim özü koruyamamaktadır; yetersiz, dar ve tahripkâr olmaktadır. İşte bu durumda çözümler olur ve kaos doğar. Öz kendini biçimden kurtarmış, ama henüz yeni biçime varamamıştır. Bu aralıkta aslında evrensel bir ilke çalışır. Evrenin yapı parçaları yakaladıkları kaosta hızlı değişimlerle yeni biçim düzenlenmesine geçerler. Eğer bu durum parçacıkları bir arada tutabilecek uygunluktaysa kalıcı bir yapıya bürünür. Kalıcı yapının da etrafında yeni bir sistem doğar.

Kapitalist devletçi toplum sisteminin içine girdiği kaos aralığının başlıca özelliklerini şöyle sıralamak mümkündür:

A- Sermayenin küreselleşmesinin daha çok finans alanında yoğunlaşması ilk işaretlerden biridir. Finans sistemi, paranın para getirmesidir. Yani bir kumar durumuna erişilmiştir. Bu durum ancak dağılma unsuru olabilir. Finans kapital yerleşik yapıları hallaç pamuğu gibi atmaktadır. Gücün küreselleşmesi, yani ABD İmparatorluğu dünya çapında eski dengelerin, yapıların anlamsızlığını ve kendisi açısından geçersizliğini yansıttıkça, dünyanın birçok bölge ve ulus-devletinde kriz-

Komünar

lere, darbelere, kanlı etnik-dini çatışmalara yol açmaktadır. Sistem kendi içindeki gerginliği bir türlü giderememektedir. ABD-AB, ABD-Japonya-Çin, AB-Japonya-Çin başta olmak üzere sürekli bir gerginliği ve dengesizliği yaşamaktadır. Yine Kuzey-Güney çelişkisi denen en yoksul-en zengin ülkeler bölünmesi derinleşerek devam etmektedir. Her iki olguda yaşanan da sürekli bir kriz ve kaos durumudur.

B- Halkların devlet kurumundan kopuşu giderek derinleşmektedir. Binlerce yıldır tanrı-kral, tanrı-gölge ve tanrının kendisi gibi benimsetilen devlet denilen olgunun özünde savaşı-iktidar gücünü gizlediği, sömürü ve baskı-şiddetin kaynağını teşkil ettiği anlaşıldıkça tecridi günbegün gelişmektedir.

C- Çok önemli bir konu da muazzam işsizlik durumudur. Yapısal bir karakteri olan işsizlik, sistem sürdükçe artmaktadır. Hiçbir toplum sisteminde nüfus budenli işsizliğe düşmemiştir. Krizin kaos niteliğini en iyi açıklayan olgunun başında işsizlik gelmektedir. İşsizlik, özünde toplumsal olmaktan çıkma, toplumun iflas ettirilmesidir.

D- Müthiş üretim tekniklerinin yol açtığı arz fazlası emilememektedir. Bir yandan kıtlıktan beter açlık yaşayan muazzam bir nüfus, diğer yandan dağ gibi yığılmış arz fazlası mevcuttur.

E- Sosyolojik anlamda şehirle alakası olmayan türden anormal şehir büyümeleri yaşanmaktadır. Şehirler hem köyleşerek hem de anlamı dışında büyüyerek şehir olmaktan çıkmaktadır. Kaos bu tür şehirlerde daha yoğun yaşanmaktadır. Toplum toptan metalaştırılmaktadır. Alım-satım konusu olmayan hiçbir değer kalmamıştır. Kutsallık, tarih, kültür, doğa, her şey metalaşarak bir toplumsal kanserleşmeye yol açmaktadır.

F- Ekolojik bir olgu olan toplumla doğa arasındaki ilişki, bir uçuruma dönüşmektedir. Nükleer tehlike, çevre tahribi ve kirlenmesi, sera etkisi, ozon tabakasının delinmesi, suların ve havanın kirlenmesi, türlerin aşırı yok olması yaşanmaktadır.

G- "Kutsal evlilik" bitmiş ve aile tarihindeki en yoğun dağılma sürecini yaşamaktadır. Çocuklar, yaşlılar, ana-baba ilişkileri aileyle bağlantılı dağılmanın acı kurbanları olarak, toplumsal bakımdan en anlamsız duruma düşmüş bulunmaktadır. Kadın üzerindeki en eski baskı ve istismarlar açığa çıktıkça, kadın sorunu da tam bir krize dönüşmektedir. Kadın kendini tanıdıkça, düşürülmüşlüğüne duyduğu öfkeyle tam bir kaos ilişkisinin en etkili nesnesi olmaktadır. Kadın çözülmesi toplum çözülmesine, toplum çözülmesi de sistem çözülmesine yol açmaktadır.

H- Ahlaklılık, kapitalizm açısından 'enayilikle' eş tutulmaktadır. Tüketilen ahlak kurumu ve vicdansızlaşma adeta zincirinden boşalmış bir bireyciliğe ve toplumsal değerlerin tahribine yol açmaktadır.

İ- Sistemin geldiği noktada 'kamusal yararlılık' özü tümüyle yitirildiği gibi, toplumun genel güvenliği de sistem çelişkilerinin yarattığı olgular nedeniyle daha çok tehdit edilmektedir. Eğitim ve sağlık sorunlarına bir yandan artan maliyetler, diğer yandan artan nüfustan ötürü çözüm bulunamamaktadır. Kanser, AIDS, stres başta olmak üzere kaostan hastalıklar türemektedir. Spor ve sanat gibi maddi çelişki ve ilişkileri yumuşatıp anlamlı kılmada işlev yüklenmesi gereken kurumsal etkinlikler, tersine uyuşturma araçlarına dönüştürülmektedir. Din, mezhep ve tarikatlara benzer işlevler yüklenerek toplumun gerçeği görmesi engellenmeye çalışılmaktadır.

J- Bilim ve teknik, ağır iktidar tekelinden dolayı toplumsal çözüme yansıtılamamaktadır. Muazzam çözüm olanakları anlamsız silahlanma ve savaşımlara, toplumun temel ihtiyaçlarına uygun olmayan salt kâr amaçlı ürünler elde etmeye yönlendirilerek olumsuzluğa yol açmaktadır.

K- Toplumun komünal dayanışması çözüldükçe, geleneksel savunması güçsüzleşmekte, yerini bireysel ve çete şiddetine bırakmaktadır. İktidar terörüne karşı kabile ve aşiret terörü canlanmaktadır. Devletin bünyesindeki savaşı-iktidar gücü çıplak hale gel-

dikçe, toplumun meşru savunma durumu doğmaktadır. Hukuk devletinin en genel eşitlik kuralları uygulanmadıkça, insan hakları ve demokratik ifade tarzları üzerine ambargo kondukça, zorunlu olarak hakları savunma güçleri oluşmakta, bu da ortamı karşılıklı şiddet sarmalına sokmaktadır.

Temel özelliklerini bu şekilde tanımladığımız, bir süredir yaşanan ve bir süreç daha devam edeceği anlaşılan toplumsal kaos durumundan nasıl çıkılacaktır?

***Temel özelliklerini bu şekilde
Tanımladığımız
Bir süredir yaşanan
Ve bir süreç daha
Devam edeceği anlaşılan
Toplumsal kaos durumundan
Nasıl çıkılacaktır?***

Öncelikle belirtmek gerekir ki, son dönemlerde sıkça sözü edilen küreselleşme ve ABD İmparatorluğu kavramları herhangi bir çözüm üretmemektedir. Bir kere küreselleşme yeni bir eğilim değildir. Bütün toplumsal sistemlerin ortak eğilimidir. İmparatorluk ise, Akad-Sargon İmparatorluğu'ndan (M.Ö. 2350) beri vardır. ABD'ninki bunun devamı ve sonuncusu olmaktadır. Kaldı ki tarihte en kolay imparatorluk olan güç ABD'dir. ABD onu değil, o ABD'yi bulmuştur. İngiltere tarafından teslim edilmiş, ABD ise biraz gönülsüz de olsa zorunluluk gereği devralmak durumunda kalmıştır.

Çok ağır bir biçimde yaşanan kaos durumundan nasıl çıkılacağı, başını ABD'nin çektiği hakim sistem güçlerinin kaostan çıkış almasıyla halkların çıkış alması arasındaki mücadeleyle belirlenecektir. Kaos, kendiliğinden sistemlerin çöküşünü ve yenilerinin kuruluşunu getirmez. Bu mücadelede hâkim sistem güçleri daha tecrübeli, bilgili ve donanımlıdır. Halk güçlerinin, sonuç alabilmek için öncelikle entelektüel çalışmaya

önem vermeleri, mücadeleyi zihniyet devrimi temelinde kazanmayı esas almaları gerekir.

Kapitalist sistem, krizden çeşitli biçimlerde çıkış yapabilir. Birincisi, kendini restore edebilir. İkincisi, daha önce denediği mezheplerini yenileyerek çıkış arayabilir. Üçüncüsü, büyük kaybedeceğini görünce, orta yol olarak karşıt güçle geniş bir uzlaşmaya gidebilir. Dördüncüsü, yine her şeyi kaybetmektense kendisi büyük değişimleri uygun görebilir. Tarih boyunca hâkim sistemler ağır kriz dönemlerinde benzer birçok değişim gerçekleştirmişlerdir.

2000'li yılların ABD'si, imparatorluğa en yakın güç olarak, gereken yeni biçimlenmeleri sağlamaktan kaçınmaz ve geri çekilemez. Bu, iktidar-savaş gerçeğine uymaz. ABD'nin birinci görevi, sistemi kriz içinde yönetmektir. Bunun anlamı, AB, Japonya, Çin, Rusya vb. ülkelerle yakın ilişki içinde olmak, bu güçlerle 20. yüzyıldakilere benzer savaş ya da çatışmalara girmemek, sistemin yükünü paylaşmak, finans ve ticarete ortaya çıkan sorunları işbirliği içinde çözmektir. Bunun için IMF, Dünya Bankası, Dünya Ticaret Örgütü gibi organizasyonları kullanmaktır. Latin Amerika ve Afrika'yı denetim altında tutmak, zayıf halkalardan radikal kopuşlara izin vermemek, sistem karşıtı güçler üzerinde kontrol kurmaya ve gerekirse yıkmaya çalışmaktır.

ABD, jeopolitik açıdan en kritik bölge denen Ortadoğu'da Büyük Ortadoğu Projesi ile hareket etmektedir. Son iki yüzyıldır kapitalist yarı ve yeni sömürgecilikle ve despotik devletlere dayanarak yönetilmeye çalışılan bölge, bir türlü kapitalizme eklenmemiştir. Stratejik Arap-İsrail çelişkisi daha da derinleşmiş, radikal İslam kendini yaratan ABD'ye yönelmiştir. Cetvelle çizilen sınırlarda kurulan ulus-devlet modeli, gerici-statükocu bir kilitlenme ortaya çıkartmıştır. Milliyetçilik, dincilik ve devletçilik Ortadoğu toplumlarını adeta zırh gibi sarıp nefessiz bırakmıştır. Bu durum ABD'yi de her bakımdan zorlamaktadır. Bundan hareketle ABD için bir dönemlerin faşizmi, komünizmi yerine geçen hedef şimdi 'katı İslam', 'İslam faşizmi' olmaktadır.

Komünar

ABD önderliğinde bu biçimde geliştirilen küreselleşme dalgasından rahatsızlık duyulmaktadır. Avrupa'nın cumhuriyetleri ve demokrasileri, her geçen gün tepkilerini arttırarak kendi modellerini ezdirmemeye ve alternatif sistemlerini geliştirerek ABD'yi dengelemeye çalışmaktadırlar. Rusya, Çin, Japonya, Brezilya gibi ülkeler de benzer çaba içindedir. Genel olarak ulus-devlet, ABD imparatorluk eğilimi karşısında en çok zorlanan kurum olmaktadır. Ancak ABD-Sovyet dengesine dayanan ulusal despotluklar ve oligarşiler dönemi artık kapanmıştır. Ortaya çıkan arz fazlası nedeniyle artık bilim ve teknolojiyi daha fazla geliştirip rol oynamak, ancak demokratik ve ekolojik bir toplumla mümkündür.

***ABD önderliğindeki sistemin
Önümüzdeki 25-50 yılına
Baktığımızda
Yükselmekten çok Gerileme
Sürecine girmesi beklenebili.
Bütün göstergeler gerileme
Öğelerinin daha fazla olduğunu
Göstermektedir
Sistem mevcut varlığını
Sürdürmeyi bile ancak küçülerek
Sağlayabilir
Bu nedenle askeri varlığında
Küçülmeye devam edecek
Küçük boyutlu teknik orduları
Öne çıkaracaktır.***

ABD önderliğindeki sistemin önümüzdeki 25-50 yılına baktığımızda, yükselmekten çok gerileme sürecine girmesi beklenebilir. Bütün göstergeler gerileme öğelerinin daha fazla olduğunu göstermektedir. Sistem mevcut varlığını sürdürmeyi bile ancak küçülerek sağlayabilir. Bu nedenle askeri varlığında küçülmeye devam edecek, küçük boyutlu teknik

orduları öne çıkaracaktır. Hedef olarak her ne kadar terör, uyuşturucu, 'serseri' dedikleri devletlerin nükleer, biyolojik ve kimyasal silahları deniyorsa da, esas olan Ortadoğu'daki yeni gelişmelerdir. Bu da İslami nitelikli olmaktan çok, emperyalizmi ve despotizmi aşan demokratik komünal nitelikli harekettir. Ortadoğu eğer despotik, milliyetçi, dinci ve devletçi rejimlerle kontrol edilmezse, kaostan yeni yapılanmaların çıkmasına öncülük edebilir. Afganistan ve Irak ile başlayan, İsrail-Filistin ve daha derinlikli olarak Kürdistan'da devam edecek olan toplumsal hareketlilikler ya çözümleyici örnekler bulacaklar ya da kaosun daha da derinleşmesinde rol oynayacaklardır. Dolayısıyla hâkim sistem güçleri çözümü bu jeopolitik zeminde arayacaktır.

Bölgedeki çelişkilerin doğası, askerden çok ekonomik ve demokratik yöntemleri gerektirmektedir. Daha az askeri müdahale, daha çok ekonomik ve demokratik destek, eğer Ortadoğu'yu içindeki kaostan çıkarırsa, önümüzdeki elli yılın dünya modeli de az çok belirlenmiş olacaktır. Bu modelin özü, küçülmüş ordu ve devletlerle, büyümüş ekonomik ve demokratik sistemdir. 19. yüzyıldan kalma ulus-devletin aşılması, yerel kamusal yönetimlerin geliştirilmesi, çok uluslu şirket ekonomisi ve bilgi toplumu doğrultusunda ilerlemek adeta ABD önderliğindeki sistemin programı gibidir. Teorik kestirim olarak, dünya çapında savaşların olmaması ve global birliklerle yerel birliklerin öne çıkması beklenebilir. 19. yüzyıldan kalma devlet, şirket, ulus ve ideolojiler, yerini yarı-devlet yarı-demokratik siyasi kuruluşlara, ulus ötesi ekonomik birliklere, bölgesel kültür gruplarına ve ahlakı öne alan toplumsal felsefi zihniyete ve davranışlara bırakabilir.

20. yüzyıldaki büyük savaşların önemli bir sonucu da halklara rağmen dünyanın yönetilemeyeceği gerçeği olmuştur. Halklar kendi öz sistemlerini kuramamış da olsalar, politikaya ve devlet iktidarına karşı demokratik iradelerini dayatabilme konumuna gelmişlerdir. Önümüzdeki yarım yüzyıllık sürenin halkların demokratik sistemleri doğrul-

tusunda işlemesi en yüksek olasılıktır. Artık kapitalizmin tek taraflı iradesi döneminin geçtiği, halkların şovenizm ve savaşa yüklü milliyetçiliği aşarak demokratikleşmesini ve barışını dayattığı, kültürel ve yerel gerçekliği ile bulunduğu bir dönemin başladığı ifade edilebilir. Uygarlığımız sınıf, cins, etnik ve kültürel tahakkümlü yapısı yerine, halkların komünal demokratik değerlerini tanıyan, cins özgürlüğüne açılmış, etnik-ulusal baskıyı aşmış, kültürel dayanışmayı esas almış tarihi bir aşama olarak küresel demokratik uygarlığa (konfederalizm çağına) dönüşebilir.

Halkların demokratik, ekolojik ve cinsiyet özgürlükçü toplumsal sistemlerinin başlıca özellikleri şöyle özetlenebilir:

A- Krizden çıkışı en sağlıklı olarak ancak halkların demokratik sistemi sağlayabilir. Devletleşme hastalığından kurtulmadıkça, demokratik sisteme ulaşılamaz. Bu noktada yerine getirilecek öncelikli görev, bilme sürecindeki kaybı önlemek, politik aracı doğru seçmek ve toplumsal ahlaka dönmektir.

Bugüne kadar insanlığa kaybettiren temel nokta, halkların komünal ve demokratik duruşunu esas almamak olmuştur. Demokrasi de yanlış tanımlanmıştır. Şimdiye kadar tanımlandığı gibi demokrasi bir devlet şekli değil, devletli toplum dışında kalan toplumun komünal duruş tarzı, yaşamı, örgütlülüğü ve mücadelesidir. Özcesi buna devlet olmayan demokrasi diyoruz. Bu yaklaşım anlamlı, gönülden onaylı, aydınlatılmış halk düzeninin otoritesi; bürokrasiye boğulmamış, her yıl memur yöneticilerini seçen, gerektiğinde ise geri çeken halkların demokrasisidir.

Doğal toplumdan günümüze kadar ezilen sınıf ve grupların, etnisitenin demokratik duruşu var olmuştur. Sınıf esasına dayanan Atina vb. yerlerdeki demokrasiler de olmuştur. Ancak bunun pek anlamlı ve istenilir olamayacağı açıktır. Çünkü sınıf esasına dayanan demokrasi önlenmezse devlet iktidarına götürür. Oysa halkların demokrasisinde kölelere, serflere ve işçilere yer yoktur. Demokrasilerde yönetilme olmaz, kendini yönetme vardır. Demokraside birey kendi iş komününün üyesi o-

larak çalışır. Komünalizm ile demokrasi etle turnak gibi birbirine bağlıdır.

Demokrasi ile özgürlük ve eşitlik arasındaki ilişkinin de doğru anlaşılması gerekir. Bunlar birbirine karşıt olmadığı gibi, demokrasi, özgürlük ve eşitliğin boy verdiği gerçek vahadır. Demokrasi devlet inkarı olmadığı gibi, devletin süs örtüsü de değildir. Devleti yıkarak demokrasi istemek bir yanılgıdır. Doğrusu, uzun süre içinde sönmeye gereken devletle demokrasinin ilkeli bütünlüğünü yürütebilmektir. Bu noktada altın kural, ne kadar devlet o kadar az demokrasi, ya da ne kadar demokrasi o kadar az devlettir.

Demokrasi, bir halkı kültürü temelinde özgür ve eşit yaşatmak için en uygun politik sistemdir. Demokrasiler aşırı kâr hırsına da, bireysel ve kurumsal tembelliğe ve sorumsuzluğa da onay vermez. Kamusal ve özel ekonomi dengesinde optimal noktayı yakalar. Uygun yatırımlar, verimli üretim ve adil dağıtım esastır. Halkın gerçek ihtiyaçlarını karşılama noktasında arz-talep dengesini yakalar. Böylece toplumsal piyasa gerçek anlamda kurulur ve öldürücü rekabetin yerini yarışma ruhu alır.

Demokraside sınıf, cinsiyet, etnik, dinsel, entelektüel, mesleki vb. ayrımı yapılmaz. Yine bireysellik ile toplumsallık arasındaki optimal dengeyi yakalamak esastır. Aksi takdirde komünal özelliğe ağırlık verilirse demokrasi totalitarizme, her şey birey için mubah görülürse, bu da anarşizme ve bireyin toplum aleyhine aşırı güçlenmesine yol açar. Sonuçta iki eğilim de toplum üzerinde diktatörlüğe, keyfi yönetime ve yozlaşmaya götürür.

Demokratik toplum mücadelesinde gençliğin de özgün bir yeri vardır. Gençliğin bir yandan ataerkil toplum ve resmi düzenin ideolojik şartlanması altında bocalarken, diğer yandan yeniliklere açık dinamik bir yapısı vardır. Önündeki tuzaklara karşı kendini eğiten ve uyanık olan gençliğin, amaç ve yöntemli yaşamı temel disiplin olarak görüp seferber olduğunda, sabır ve inatı eksik etmediğinde kazanamayacağı bir şey yoktur. Yaşlıların tecrübesi ile gençliğin dinamizmi ara-

Komünar

sındaki bağ doğru kurulusa ve gençliğin demokrasi hamlesine aktif ve yetkin katılımı sağlanırsa, başarı oranı çok daha yüksek olur.

Demokratik dönüşüm, esas olarak resmi devlet toplumu dışında kalan tüm sivil toplumun kendi özgünlüğünde demokratik örgütlenmesini gerektirir. Demokratik örgütlenmenin temel biçimleri olarak en üstte Demokratik Konfederalizm esasına göre örgütlenmiş Genel Halk Kongresi, şehir ve kasabalarda halk meclisleri, mahalle ve köylerde komünler, yine kooperatifler, sivil toplum örgütleri, insan hakları ve belediye örgütlenmeleri sayılabilir. Demokratik toplumun ideolojik, teorik ve yönetsel koordinatörü olarak demokratik siyaset odaklı siyasi partilerin oluşturulması da hayatidir. Devlet alternatifi olmayan, ama ona teslimiyeti de reddeden, gerektiğinde ilkelî uzlaşmaya açık olan Halk Kongreleri kaosu aşmada, esas olarak demokratik toplumun siyasi, öz savunma, yasal, sosyal, ahlaki, ekonomik, bilimsel ve sanatsal ihtiyaçlarına uygun kurum, kural ve denetim görevlerini yerine getirme temelinde işlevsel kılınabilir.

Demokrasinin dili halkın eylemidir. Eylemsiz demokrasi, sessiz insan gibidir. Halkın her hareketliliği, örgütlerin her faaliyeti bir eylemdir. Basitten karmaşığa doğru gösteri, toplantı, yürüyüş, miting, protesto, grev, seçim, şartları doğduğunda yasal direnme ve ayaklanmalara kadar eylemler dizisi yerinde ve zamanında sergilenmeden demokrasi yürütülemez. Özellikle halkın temel talepleri göz ardı edildiğinde, demokrasinin birçok kural, kurum ve amacı tahrip edildiğinde eylemler zorunlu çözüm araçları olur. Eylem yeteneğini gösteremeyen bir halk ve örgüt aslında ölmüş demektir. Eylemleri hep karşıt olarak da düşünmemek gerekir. Sivil toplumda pozitif eylem anlayışı esastır.

Devlet demokratik çözüme anlamlı ve duyarlı biçimde ilgi göstermez ve şans tanımazsa, halkın da elinde başka zorlama etkeni kalmazsa, o zaman ayaklanma veya halk savunma savaşları gündeme girer. Bunlar eskinin devlet amaçlı ayaklanma ve ulusal kuruluş savaşlarından farklıdır. O tür ayaklanma

ve savaşların dönemi artık kapanmıştır. Yine işgal koşullarında meşru savunma anlam kazanır. Meşru savunma genel yapılabileceği gibi, kısmi de olabilir. Ayrıca tüm devleti, ilgili ulusu, her yabancıyı hedef almak stratejik ve taktik açıdan doğru olmaz. Olağanüstü durumların dışındaki normal koşullarda da halkın öz savunması göz ardı edilmeyecek bir husustur. Buna göre tüm halk öz savunma sistemi içine çekildiği gibi, halk savunma güçlerinin eğitilip örgütlenmesi de demokrasinin en temel görevlerinden birisidir.

b- Demokratikleşmeyi kadın özgürlüğü çizgisinde ele almak, hiyerarşik sistemden bu yana oluşturulmuş toplumsal cinsiyetçiliği özgürleştirmeyi hedeflemek, toplum yaşamını özgür ve eşit kılabilmek açısından hayati önem taşır. Öncelikle kadına içerilmiş bulunan köleliği karşılayacak bir özgürlük tanımına ihtiyaç vardır.

Kadın olgusuna daha derinlikli yaklaşıldığında, biyolojik bir cins olmanın ötesinde adeta en çok ezilen bir soy, sınıf, ulus muamelesi gördüğü anlaşılabacaktır. Hiçbir soy, sınıf veya ulusun kadınlık kadar sistemli bir köleliğe tabi tutulmadığını iyi bilmek gerekir. Kadının köleliğe alıştırılmasıyla hiyerarşiler kurulmuş, toplumun diğer kesimlerinin kölelik yolu açılmıştır. Erkeklerin köle olması, kadının köleliğinden sonradır. Cins köleliğinin sınıf ve ulus köleliğinden farklı yönleri de vardır. Meşrulaştırılması ince ve yoğun baskılarla birlikte duygu yüklü yalanlarla sağlanır. Kadının kamusal alanda bulunması dince yasak, ahlaken ayıp olarak sunulur. Giderek tüm önemli toplumsal etkinliklerden uzaklaştırılır. Siyasal, toplumsal ve ekonomik etkinlikler erkeğin eline geçtikçe kadının zayıflığı daha da kurumlaşır. Tüm maddi ve manevi güç olanakları erkeğin elinde biriktikten sonra kadın adeta yaşayan ölü durumuna gelir.

Kadın üzerindeki bu derin köleliğin iktidar olgusuyla bağlantısı vardır. İktidarın doğası kölelik ister. Devlet iktidarını elde tutan erkek, onun mikro modeli olan ailede de iktidar sahibi olur. Kadın ve çocuklar üzerinde sınırsız hak sahipliği yapar. Mülkiyetin en te-

Komünar

mel kaynağı ailede ve kadın üzerindeki kölece tasarrufta aranmalıdır. Kadın üzerinde oluşmuş kölelik ve mülkiyet dalga dalga tüm toplumsal düzeye yayılır. Sonuçta kaybeden sadece kadın değil, bir avuç hiyerarşik ve devletçi güç dışında tüm toplum olur.

Sürekli bir kriz durumunu yaşayan kadın kimliği, doğru bir özgürlük tanımı, uygun araçlar ve etkin mücadeleyle güncel krizden büyük kazanarak çıkabilir. Ama bu kendiliğinden olamayacağı gibi, genel demokratik çabayla da olmayabilir. Onun için kadının bizzat kendi demokratik amacı, örgüt ve çabasını sergilemesi gerekir. Son çeyrek yüzyılda feminizm bu konuda belli bir aydınlanma getirmiştir, ancak yetersizdir.

Biyolojik bir cins olarak yaşamda kadının daha merkezi olduğu, doğaya ve yaşama daha yakın durduğu, güçlü duygusal zekâsından dolayı yaşamda daha dengeli ve tahrip-kârlıktan uzak olduğu, kutsal kitapların iddialarının tersine erkeğin kadından türediği anlaşılmaktadır. Bu nedenle kadın, öncelikle erkek egemen kültürün dayattığı 'eksikli', 'hastalıklı' tanımını derhal reddetmeli, özgür yaşamın kendi etrafında şekilleneceğini erkeğe hissettirebilmelidir.

Kadının zayıflık ve kötülüklerine dair söylenen şeylerin tümünün yaratıcısı erkektir. Bu nedenle öncelikle erkeğin ideolojik saldırılarına karşı yetkin durmak gerekir. Erkek egemen ideolojiye karşı, feminizmi ve kaynaklandığı kapitalizmi aşarak, kadın özgürlük ideolojisiyle silahlanıp mücadele edilmelidir. Erkek egemen iktidarcı zihniyete karşı kadının özgürlükçü, doğasal zihniyetini yetkin kılp, öncelikle ideolojik alanda kazanmayı bilmek büyük önem taşır. Unutmamak gerekir ki, geleneksel kadınsı teslimiyet fiziki değil, toplumsaldır. İçerilmiş kölelikten gelir. O halde öncelikle ideolojik alanda teslimiyetçi düşünce ve duyguları yenmek, erkeğin ideolojik saldırılarına karşı yetkin durmak gerekir.

Kadın özgürlüğü politik alana yönelirken, savaşımın en çetin yanıyla karşı karşıya olduğunu bilmelidir. Kazanımları kalıcı kıla- cık olan politik alanda sonuç alabilmesi de-

mek, kadının devletleşmesi hareketi değil, tersine devletçi ve hiyerarşik yapılarla mücadele etmek, devlet odaklı olmayan, cins özgürlüğünü ve ekolojik toplumu hedef alan demokratik siyasal oluşumları yaratmak, bunda öncü rol oynamak demektir. Bu da kapsamlı kadın örgütlenmesini ve mücadelesini gerektirir. Her türlü sivil toplum, insan hakları örgütleri, yerel yönetimler demokratik mücadelenin örgütleneceği alanlardır. Tıpkı sosyalizmde olduğu gibi, kadın özgürlüğüne ve eşitliğine giden yol da en kapsamlı ve başarılı demokratik mücadeleden geçer. Demokrasiyi kazanmayan kadın hareketi, özgürlüğü ve eşitliği de kazanamaz.

Sosyal alanda en önemli sorun

Aile ve evlilik gerçeğidir.

Aileyi iktidar toplumunun halk içindeki yansıması,

Ajan kurumu olarak görmek Gerekir.

Erkek, toplumdaki iktidarın aile

İçindeki temsilcisi,

Onun yoğunlaşmış ifadesidir.

Kadın evlenirken, aslında köleleşir.

Sosyal alanda en önemli sorun aile ve evlilik gerçeğidir. Aileyi iktidar toplumunun halk içindeki yansıması, ajan kurumu olarak görmek gerekir. Erkek, toplumdaki iktidarın aile içindeki temsilcisi, onun yoğunlaşmış ifadesidir. Kadın evlenirken, aslında köleleşir. Bu tür ilişkileri aşan, politik alanı demokratik zihniyetle çözerek cinsiyet özgürlüğünü tam sağlayan, buna uygun ortak yaşam iradelerini ortaya çıkaran bir anlayış ve çabaya ihtiyaç vardır.

Günümüz dünyasında ağızlarda en çok sakız edilen aşkı canlandırmak, en zor devrimci görevlerden biridir. Aşk büyük emek, zihniyet aydınlığı ve insanlık sevgisi ister. Aşkın en önemli şartlarından biri, çağın bilgeliliği sınırlarında seyredebilmektir. İkincisi, sis-

Komünar

temin çılgınlıklarına karşı büyük duruşu dayatır. Üçüncüsü, kurtuluşsuz, özgürlüksüz bir birinin yüzüne bile bakılamayacağını bir ahlaki tutum olarak benimsemeyi gerektirir. Dördüncüsü, cinsel güdüyü bu üç hususun gereklerine tutsak etmeyi gerektirir. Bunlar dışında atılacak her adım gerçek aşkın inkârı olur.

Kadına yaklaşımı bir kültürel devrim gibi ele almak en doğrusudur. Mevcut kültürle özgürlükçü çözüm sağlanamaz. Kadın özgürlüğünde mesafe alamayanların, hiçbir toplumsal ve siyasal özgürlük alanında çözümleyici ve dönüştürücü olamayacaklarını anlamaları gerekir. Kadın üzerindeki mülkiyet ve iktidar ilişkisi yıkılmadan, özgür kadın-erkek ilişkisi gerçekleştirilemez.

Yüzyılımızı özgür kadın iradesinin seçeceği bir toplumsal zaman olarak görmek gerçekçidir. Kadınlar için belki de yüzyıl dayanabilecek kalıcı kurumlar oluşturmak önem taşır. Kapitalist sistemin sonul kaosundan gerçek aşklardan beklenen büyük gücü, özgür kadın etrafında yaratarak çıkış yapmak, aşka gönül vermiş ve baş koymuş gerçek kahramanların en soylu ve kutsal işlerinden olsa gerekir.

c- Demokratikleşme ve cinsiyet özgürlüğü mücadelesini ekolojik devrimle birlikte ve iç içe yürütmek bizi amaçlarımıza ancak ulaştırır. Bunun için de derin bir ekolojik bilince ve yaygın örgütlenmelere ihtiyaç vardır.

Toplumsal sistem krizi ile birlikte gittik-

çe derinleşen ekolojik krizin kökenlerini uygarlığın başında aramak en gerçekçi yoldur. Toplum içinde tahakkümden kaynaklanan insana yabancılaşma geliştikçe, bunun doğaya yabancılaşmayı da beraberinde getirdiği ve ikisinin bir iç içeliği yaşadığı bilinmelidir. Hiyerarşik devletçi sistemin oluşumunda dayandığı egemenlikçi zihniyet, doğaya yabancılaşmanın temelini oluşturur. Toplumu var eden komünal bağ inkâr edilip, yerine hiyerarşik devletçi güçlerin gelişimi esas alındıkça, doğayla yaşam arasındaki bağı unutan, önemsiz kılan bir zihniyet durumu gelişir. Uygarlığın bu biçimdeki her yükselişi, daha fazla doğadan kopma ve çevreyi tahrip olarak yansıması bulur.

Toplum, özünde ekolojik bir olgudur. Ekoloji, toplum oluşumunun dayandığı fiziki ve biyolojik doğadır. Dünya gezegeninin fiziki oluşumuyla biyolojik oluşumu arasındaki ilişki her geçen gün daha çok aydınlanmaktadır. Yaşamın suda başlaması ve oradan karaya yayılması bilimsel açıdan çözümlenen bir durumdur. Yine insan türünün genelde canlılar, özelde hayvanlar âlemindeki evrim zincirinin en son halkası olduğu değerlendirilmektedir. Bundan çıkan sonuç, insan türünün rasgele yaşayamayacağı, evrim zincirinin gereklerine bağlı kalmak zorunda olduğudur. Doğadaki evrim bütünlüğü türlerin karşılıklı bağlılığına dayandığı için, bu bağlılık yitirilir de evrim halkalarında büyük kopuşlar doğarsa, bu durum birçok türün devamı sorununu ortaya çıkarır.

Sümer mitolojisiyle başlayıp gelişen tanrı-cennet zihniyeti, gerçek doğanın yerine iktidarın yükselen güçlerinin sahte dünya tanrılarının geçirilmesidir. Bu süreç derinleştikçe doğa ana unutulmuştur. Daha da ileri gidilerek 'vahşi doğa' tanımlamaları temelinde büyük bir yabancılaşma ortaya çıkmıştır. İktidar gücünün zorbalık ve yalan ürünü olan bu birikimleriyle anti-doğasal bir yaşamı mümkün kılması, ekolojik sorunların temelidir.

Rönesans özünde doğayla kopan zihniyet bağının yeniden kurulmasıdır. Zihniyet devrimi doğanın canlılığı, üretkenliği ve kutsallığı

üzerinde geliştirilmiştir. Ancak kapitalist sistem bu süreci saptırmış, derinleştirilen toplumsal sömürü yöntemlerini doğanın istismarıyla birlikte yürütmüştür. Doğanın canlılığını ve dengesini düşünmeden yoğun bir saldırı geliştirilmiştir. Sonuçta toplumsal krizle çevre krizi birleşmiştir. Kanser gibi büyüyen kentler, kirlenen hava, delinen ozon tabakası, hayvan ve bitki türlerinde ivmeli azalış, orman tahribi, akarsu kirliliği, her tarafta çöp dağları, anormal nüfus artışı gibi olgular ekolojik kaosa işaret etmektedir. Kapitalist devletçi sistemin doğayla ilişkilerde de geldiği nokta budur.

Sınırlı olarak gelişen çevre bilinci ekolojikle devrimsel bir sıçrama yapmaktadır. Toplumla doğa çelişkisinin anlaşılmasını sağlamada öncü rol oynamaktadır. Toplumun oluşumunda doğal bir anormallik ve çelişki yoktur. Doğal komünal toplumun doğayla bağı, çocuk-ana bağı gibidir. Doğa dini komünal toplumun dinidir. Felsefeye göre, insan kendi farkına varan doğadır, en gelişmiş doğa parçasıdır. Doğayla çelişki ve giderek yabancılaşma hiyerarşik devletçi sistemle ortaya çıkmış, kapitalist devletçi toplum sistemiyle de tam bir uçurum noktasına ulaşmıştır. Kapitalist sistemin yaşadığı kaosa çevre felaketi arasındaki ilişki diyalektiktir. Dolayısıyla ancak kapitalist devletçi sistemden çıkış, doğayla olan köklü çelişkileri aştıracaktır. Yalnız başına çevrecilik hareketleri yetmez; ancak devrim niteliğinde bir ekolojik bilinç, örgütlenme ve eylemlilik ağır sorunları çözebilir. Bunun somut ifadesi ise demokratik konfederasyondur.

Ekoloji, kapitalizmin anti-ahlakiliğine karşı yeni toplumsal ahlakı esas alan, doğayla dostluk, doğal dine inanış ve doğal organik toplumla bilinçli bir temelde bütünleşmedir. Bir dönemlerin yoğun sınıf ve ulus bilinci gibi, şimdi de yoğun demokrasi ve çevre bilinci kampanyaları düzenlemek gerekir. Pratik olarak bu alanda çok sayıda örgütlenmeyi geliştirmek, demokratik toplumun ayrılmaz bir parçası kılmak, özgürlükçü kadın hareketiyle dayanışma içinde olmak önemlidir. Önümüz-

deki dönem, çıplak hale getirilmiş doğanın orman, bitki ve hayvanlarına kavuşması için verilen büyük mücadelelere tanık olmalıdır.

Ekolojik bilinçten yoksun bir toplumsal bilinçlilik, reel sosyalizmde de görüldüğü gibi yozlaşmak ve çözülmekten kurtulamaz. Ekolojik bilinç temel ideolojik bir bilinçtir. Felsefe ile ahlakın sınırları arasındaki köprü gibidir. Çağdaş krizden kurtarıcı politika, ancak ekolojik olduğunda doğru bir toplumsal sistemliliğe götürebilir. Ekoloji ve kadın özgürlüğü geliştirildikçe, ataerkil-devletçi sistemin tüm dengeleri bozulmaktadır. Gerçek bir demokrasi ve sosyalizm mücadelesi, ancak kadının özgürlüğü ve çevrenin kurtuluşu amaçlandığında bütünlük kazanabilir. Ancak böylesine bütünleşmiş yeni bir toplumsal sistem mücadelesi, güncel kaostan çıkışın en anlamlı biçimlerinden biri olabilir.

Sosyalizmin eşitlik, özgürlük ve demokrasi ile bağı ve bunların toplamından oluşma gerçeği iyi anlaşılmıştır. Bilimsel-demokratik sosyalizm olarak ifadelendirebileceğimiz bu çizgisel yaklaşım, günümüzde insanlığın yaşadığı karmaşık gerçekliği aydınlatmada ve insani öze uygun çözümler geliştirmede büyük bir mesafe kaydetmiş bulunmaktadır. Bu temelde, ABD öncülüğündeki kaos imparatorluğu ile devletçi sistemin iktidarını sürdürme çabasına karşılık, küresel düzeyde demokratik, ekolojik ve cinsiyet özgürlükçü toplumun inşası için gerekli genel teorik perspektiflerle özgün örgüt ve eylem taktiklerini geliştirmek ve bu çerçevede ilerlemeye çalışmak insanlığın geleceği açısından büyük önem arz etmektedir.

Kapitalist sistem ahlakın yadsınması temelinde oluştuğundan, demokratik, cinsiyet özgürlükçü ve ekolojik toplumu inşa ederken, teorik-etik ve pratik-ahlak olarak hareket etmek vazgeçilmez bir ilke ve tutumdur. Bu temelde kapitalizmin küresel kaos imparatorluğuna karşı halkların küresel demokratik uygarlığına yönelirken, büyük bir zihniyet devrimi olan bilimsel-demokratik sosyalizm, insanlığın bilinç ve eylem kılavuzu olacaktır.

PKK'DE GERÇEKLEŞEN MİLİTANLIK, PEYGAMBERLİK GELENEĞİNİN DEVAMI VE GÜNÜMÜZDE GERÇEKLEŞMİŞ TARZIDIR

Cemil BAYIK

Kapitalist modernist sistemin temsilcileri I. ve II. Dünya Savaşı ile Ortadoğu'yu çıkarları temelinde düzenlediklerinde, sistemlerini Kürdistan ve Kürt toplumunun parçalanması, inkar ve imhası temelinde geliştirdiler. Kürdistan'ın her parçasını sömürgeci bir devletin egemenliğine vererek, bu sömürgeci devletlerin inkar ve imha politikalarını sürdürmelerine destek verdiler. Kahire Konferansı ardından geliştirdikleri anlaşmalarla, son olarak Musul Anlaşması'yla Ortadoğu ve Kürdistan'da sürekli sorunların yaşanmasına, bu temelde müdahale etme ve çıkarlarını güvence altına almayı amaçladılar. Sömürgeci devletler Kürdistan'da işbirlikçi ve hain Kürt egemen sınıfa dayanarak, bu sınıfı güçlendirip kullanarak, kapitalist modernist sistemin gücünü ve desteğini de arkasına alarak Kürt toplumunu ve bireyini dağıtma, tarihle bağını kesecek sınırsız bir vahşeti, katliamı, sürgünü, işkenceyi, tutuklamayı, asimilasyon ve kültürel soykırımı gerçekleştirmeye çalıştılar. Bunda küçümsenmeyecek düzeyde ileri sonuçlar da elde ettiler. Neredeyse amaçlarına da ulaşacaklardı. Kürdistan ve Kürt toplumuna ait ne varsa imha etmeyi esas aldılar. Kürt toplumuna ve insanına yaşamının yolu olarak tek seçenek bıraktılar. O da; kendini inkar etme, sömürgecileri her yönüyle yaşamaydı. Bunun için sadece hakareti, aşağılamayı, katliamı, işkenceyi, tutuklamayı, sürgünü, asimilasyonu layık gördüler. İradesini kırıp teslim almayı, istedikleri gibi kullanmayı esas aldılar. Kürt toplumu ve insanı bu inkar ve imha sistemine, politikalarına karşı direndi, ama bu direnişler kısa zamanda ezildi. Direniş liderleri idam edildi, büyük katliamlar gerçekleştirildi, sonuçta Kürt toplumu ve insanının iradesi kırıldı, teslim alındı. Ülke askeri olarak işgal edildi. Sömürgecilik siyasi olarak kendisini örgüt-

leyip, kurumlaştırdı. Ekonomik olarak tam bir talan geliştirildi ve halk açlığa mahkum edildi. Kimlik, dil, kültür yasaklanarak, asimilasyona tabi tutularak bir kültürel soykırım uygulandı. Kürtler çözümsüzlük içerisinde inkar ve imha politikalarını kendileri yürütür duruma düşürüldü. Fiziki olarak yaşamayı için tek yol olarak önüne bırakılan bu oldu. Bu ölümle yaşam arasında her gün, ama onursuzca ölmek demekti. Bu da adeta bir kadermiş gibi kabul edilmişti. Öyle ki düşmanı oldukça çok ve vahşi, inkar ve imhanın dışında hiçbir şeyi layık görmüyor; dostu az ve olan da vefasız bir durumdaydı. Kürt toplumu ve insanı ise kendi gerçekliğinden kaçıyor, tamamen teslim olmuş ve sömürgecileri yaşıyor, en ufak bir umudu kalmamış, fiziki yaşamı artık kendini inkar ve imha etmede görüyordu. Başka bir şeyi düşünemiyor durumdaydılar. Bu ise toplumsallığını yitirme, tarihle bağını koparma ve insanlığını kaybetmeyi ifade ediyordu. Onun için sömürgeciler Kürtleri artık insan görmüyor, insan muamelesi yapmıyor, kuyruklu Kürt diye adlandırıyor ve hayvanlara yapılan

muamelenin de gerisinde bir muameleye tabi tutuyordu. Yaşanan Kürtlükten öte bir insanlık sorunuymdu. Tarihte insanlığa en büyük hizmeti yapmış olan Kürtlere bu layık görülmüş ve yaşatılarda bu olmuştur. Ben insanım, Kürdüm, demokratım, sosyalistim diyen hiçkimse bu durumu normal göremez, asla kabul edemezdi.

Önder APO, Kürdistan'da yaşanan bu durumdan utanç duyduğunu, bundan mutlaka kurtulunması gerektiğini söyledi ve **"yaşam olacaksa ya özgür olmalı ya da asla olmalı" dedi.** Her gün onursuzca ölümün yaşam olarak kabul edilmeyeceğini, özgür yaşam dışında bir yaşamın kabul edilemeyeceğini, özgür yaşam için yaşanılması ve ölünmesi gerektiğini açıkça haykırdı. Önder APO özgür bir yaşam, toplum ve insan yaratma amacıyla daha ilk adımları attığında, "asla özgür yaşama, halka, toprağa, yoldaşığa, insanlığın demokratik, özgür, eşitlikçi değerlerine ihanet etmeyeceğim" dedi. Toplumsallığını da bu ilkeler temelinde oluşturmaya girişti. Başlangıcından günümüze kadar bu ilkelere bağlı kaldı, gereklerini yerine getirmek için yaşadı ve mücadele etti. Geliştirdiği önderliği, partiyi, militanlığı, mücadeleyi ve toplumu da bu ilkeler temelinde biçimlendirmeye özen gösterdi.

Önder APO işe zihniyetten başladı. Gidererek bunun tarzını da geliştirdi. Kürdistan'da topluma ve bireye benimsetilen ideoloji ve felsefeler, Kürdü inkar ve imhayı amaçlayan felsefe ve ideolojilerdi. Bunların gerçeğini Kürt toplumuna ve insanına kavratmak, beyinden söküp atmak, Kürdün çıkarını, varlığını ve geleceğini gerçekleştiren felsefe ve ideolojiyi vermek ve bu utanılası durumdan çıkarmak gerekiyordu. Kürt başkası için düşünme, yaşama, ölme yerine kendisi için düşünmeli, yaşamalı ve mücadele etmeliydi. Bu çok zor bir görevdi, ama mutlaka başarılması gereken bir görevdi de. Bu görev başarılardan Kürdün imhası önüne geçilemezdi. Çünkü her şey zihniyette kazanılır veya kaybedilirdi. Zihniyeti elinden alındığı, başka bir zihniyete çekildiği için Kürt kendine ait olmaktan çıkmış, başkasını ve her gün ölümü yaşı-

yordu. Önder APO en büyük savaşı burada yoğunlaştırdı ve Kürdün zihniyetinde bir devrim gerçekleştirdi. Kürde beyin, bilinç, düşünce ve bunda derinleşmeyi yaşamayı kazandırdı. Kürdün beyindeki ve yüreğindeki sömürgeciliği öncelikle yıktı. Kürt artık başkası için değil, kendi için düşünmeye başladı. İçine düşürüldüğü durumu ve bundan nasıl kurtulacağını gördü ve anladı. Kürtlerin çarpıtılan, saptırılan duygu ve düşünceleri, ruhu bu temelde düzeltildi, Kürtlere ait duygu, düşünce ve ruh yaratıldı, Kürt toplumu ve bireyi bu temelde ayağa kaldırıldı. Önder APO sadece zihniyet vermedi, içinde tutulduğu durumdan nasıl çıkılacağını da gösterdi. Nasıl bir önderlikle, örgütle, militanlıkla ve mücadeleyle bunun başarılacağını da gösterdi. Bunun yaşamının, kişiliğinin, kültürünün, ahlakının, ölçülerinin nasıl olması gerektiğini de geliştirip kavratmış. Bütün bunları sadece düşüncede değil, bizzat pratikte de göstererek

**Önder APO özgür bir yaşam,
Toplum ve insan yaratma amacıyla
Daha ilk adımları attığında
"Asla özgür yaşama, halka
Toprağa, yoldaşığa
İnsanlığın demokratik
Özgür, eşitlikçi değerlerine
ihanet etmeyeceğim" dedi
Toplumsallığını da
Bu ilkeler temelinde
oluşturmaya girişti**

kavratmış. Halk bunu görerek, yaşayarak varlığına ve özgür geleceğine sahiplik yaptı.

Kapitalist modernist sistem, sömürgeciler ve Kürt işbirlikçi-hain sınıfı el ele vererek inkar ve imha sistemini yürütüyordu, hem de bunu çok vahşice gerçekleştiriyordu. Kürt her gün ölümü yaşıyor ve artık son sınırındaydı, bundan ötesi tam bir ölümdü. Çok az olmasına rağmen, dostları da artık Kürt toplumuna ve bireyine bakıp yaşananlar karşısında yapabilecekleri bir şeylerinin olmadığına kanaat

Komünar

getirmiş, olup bitene seyirci konumundaydılar. Kürtler iradesi kırılmış, teslim olmuş, inkar ve imha politikasını artık kendileri yürütür hale getirilmişlerdi. Hiçbir çıkış yollarının kalmadığına inanmışlardı, olup biteni bir kader olarak kabul etmiş durumdaydılar. Artık hiç kimse Kürtlerin yaşam dinamiklerinin kaldığına inanmıyor, tekrar var olabileceğine ihtimal bile vermiyorlardı. Sistem, sömürgeciler, işbirlikçi hainler sonuç aldıklarına inanaarak bir tehlike görmüyor, çıkarlarının güvence altında olduklarını düşünüyorlardı.

Böylesi bir durumun yaşandığı koşullarda ancak kendine güvenerek, çözüm olanaklarını bizzat yaratarak, kendini sürekli çözüm gücü haline getirerek, ihtiyaç duyulan her şeyi emeği ile yaratarak ayağa kalkma, yürüme ve başarıyı elde etmek gerekiyordu. Başka türlü olamayacağı çok açıktı. Her güç ve sistemin imhayı dayattığı bir ortamda kimseden bir şey istenemezdi, ki bu durumda kimsenin verecek bir şeyi de yoktu. Yok olmanın önünü almak, dirilmek, ayağa kalkmak, başarıya yürümek, başarmak tamamen kendi özgücüne, özgüvenine ve zorluklarla boğuşarak yenmeyi, asla kolayı ve hazırı seçmemeyi zorunlu kılıyordu. Ortada kolay bir yol, elde edilecek bir olanak ve hazırda ele geçirilecek bir şey yoktu. Zorluklar, yokluklar içinde büyük bir emek, fedakarlık ve cesaretle kendine ait değerler ve yaşam yaratılabilirdi. Bu başarılırsa var olma ve özgür geleceğe yürüme olanağı elde edilebilirdi.

Önder APO bu gerçekliği tüm yoldaşlarına ve halka kavratmaya çalıştı. Geliştirdiği hareketi bu ilkeye oturttu, yoldaşlarını ve halkını bu ilke temelinde eğiterek geliştirdi. Onun için çelikleşen bir Önderlik, parti, militan ve halk gerçekliği ortaya çıktı. Her şart altında özgürlüğe bağlı, ondan taviz vermeyen, onun için yaşayan ve ölen bir önderlik, parti, militanlık ve halk gerçekliği gelişti ve kendini bu temelde gerçekleştirerek kabul ettirdi.

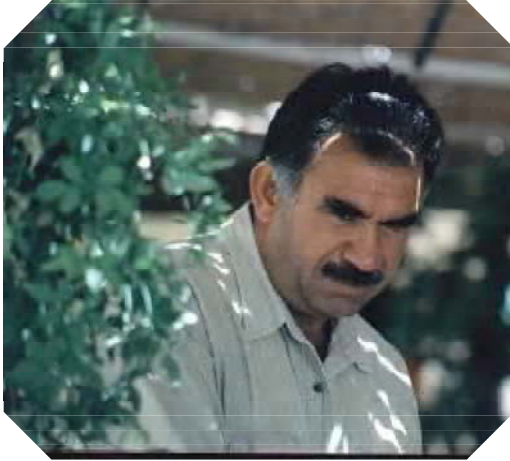
PKK militanlığının yenilmez gerçekleşmesi temel aldığı özgücüne dayanma, kendine güvenme, kendi olanaklarını yaratma, kendi olanaklarına dayanarak mücadeleyi geliştir-

me, sürekli kendini çözüm gücü olarak tutma, geliştirme, çözümü kendinde arama ilkesine bağlılık esastır. Bu ilke hareketin bağımsızlık ve özgürlük ilkelerine bağlılığını ve gelişimini sağlamıştır. Hiçbir zorluktan yılmadan mücadelede ısrarlı olmasını ve bugüne gelmesini sağlamıştır. Büyük bir fedakarlık ve cesaretin, büyük bir emek hareketinin gerçekleşmesini sağlamıştır. Büyük bir adalet hareketi olarak gerçekleşmesi de bundan ötürüdür. Çünkü temelinde büyük bir emek yatmaktadır. Bu da büyük fedakarlık ve cesaret ile gerçekleşmiştir. Zorluklarla mücadele etme, yenme ve bu temelde yaşama, hazırı istememe, kolayı seçmeme duygu ve düşüncedeki derinlik, güçlü bir iradenin yaratılmasını ortaya çıkarmıştır. Bütün zorluklara, engellemelere, saldırılara rağmen PKK'nin iradesi kırılmıyorsa, bu gerçeklikle bağlantılıdır.

Toplumu ve bireyi parampaçça edilen, toplumsallığı dağıtılan, tarihle bağı kesilen, üzerinde inkar ve imha politikaları yürütülen Kürt topluma sahip çıkmak; özgür bir yaşam, toplum ve bireyi yaratmayı amaçlamak dünyanın en zor, ama en onurlu görevini üstlenmektir. Var olan dünyaya karşı çıkmak onunla savaşmak ve mutlaka onun alternatifini yaratmak demektir. Onun için daha başında çıkışı aykırı yapmak ve bunda ısrarlı olmak kaçınılmazdır. Çünkü Kürdistan her hangi bir sömürge, karşısındaki de herhangi bir sömürgeci güç değildir. Kürdistan uluslararası bir sömürgeci ve dahası bundan da öte bir duruma düşürülmüştür. Böylesi bir ülkeye, halka sahip çıkmak, burada özgür yaşamı, toplumu ve bireyi yaratmayı sahiplenmek büyük cesaret, fedakarlık, bağlılık, dürüstlük, yürek ve bilinç ister. Bu temelde pratikleşmek başarıda ısrar ister. Daha işin başında dünyada var olan sistemle bağını tümünden kesme, onu aşma, onunla her yönden mücadele etme ve alternatifini geliştirmeyi ister. Aksi taktirde adım atılamaz, atılsa dahi sonuç alınamaz, yem olmaktan kurtulunamaz. Böylesi bir mücadelenin doğuşunun çok zor olacağı, doğuşu halinde de büyük bir doğuş olacağı, gelişiminin çok büyük değişimleri ortaya çıkaracağı ke-

sindir. Nitekim Önder APO'nun öncülük ettiği hareket ve halkın doğuşu ve gelişimi Kürdistan'da ve Ortadoğu'da büyük gelişmelere yol açmıştır.

Kürdistan toplumunun ve bireyinin içine düşürüldüğü durumun kapitalist modernist sistem tarafından gerçekleştirildiği dikkate alındığında, özgür yaşam, toplum ve bireyi amaçlayan bir hareketin sisteme aykırı doğacağı, sistemle, sistemin tüm güçleriyle karşı karşıya geleceği açıktır. Eğer Önder APO ve PKK bugün emperyalist sistemin hedefi haline gelmişse, nedeni budur. Önderlik ve geliştirdiği hareket aykırı doğmuş, bunu sürekli koruyarak bugüne gelmiştir. Bugün bu aykırılığını daha net ve derinlikli olarak ortaya koymaktadır. Hiçbir zaman sisteme dahil olmamış, sistemin herhangi bir gücüne özent duymamış, onlar gibi olmayı önüne koymamıştır. İçinden çıktı, etkileri altında doğdu, ama sürekli dışına çıkma, etkilerini aşma amacıyla ısrar etmiştir. Böylece bugüne ulaşılması başarılmıştır.

Önder APO ve PKK aykırı bir önderlik, hareket olarak kalmayı başarmıştır. Önderlik; demokrasi, özgürlük ve eşitlik mücadelesi veren güçlerin umudu olmasını bilmiştir. Gelişmesini en çok da reel sosyalizmin tasfiye edildiği, kapitalist modernist sistemin zaferini ilan ettiği, tüm alternatiflerin etkisizleşmeye başladığı dönemde de sürdürdü. Bu doğuşu ve amaçlarına bağlılıktaki ısrarı ile mümkün ol-

du. Önder APO var olan felsefe, ideoloji, siyaset, örgüt, mücadele, yaşam, kişilik, ahlak, kültür ve ölçüleri esas almayarak, giderek de bundan tümenden koparak yeni bir zihniyet ve buna bağlı yaşamı, kültürü, ahlakı, kişiliği ve toplumu geliştirmeyi esas aldı. "Yaşam olacaksa ya özgür olacak ya da asla" deyip, çok radikal bir kopuşu esas aldı, gerçekleştirdi.

Önder APO işe eleştiri ve özleştirme ile başladı. Çıkışı, hareketin şekillendirilmesi, gelişme ve başarıyı bu temelde oluşturdu. En çok da Kürt toplumu ve bireyini eleştirdi. Bu eleştiri ile gücünü, kimliğini, iradesini, enerjisini ortaya çıkardı, harekete geçirdi. Teslim olmuş, ölüme yatmış bir toplumu ve bireyini direnen, özgürlüğe tutkulu, onurlu bir düzeye getirdi. Bütün zayıflıklarından, geriliklerinden temizleyerek, güçlü, gelişen, temiz ve güzel bir halk ve onun bireyini ortaya çıkardı. Kürdistan ve Kürt sorununu bütün yönleriyle ortaya çıkarıp, kimsenin reddedemeyeceği, çözümden kaçamayacağı bir düzeye getirdi. Kürdistan üzerinde uygulanan vahşi inkar ve imha sistemini, bu siyaseti uygulayan güçlerin gerçekliğini yine bütün yönleriyle ortaya çıkarıp Kürt halkına, insanına kavratmış.

Kürdistan'a, Kürt halkına ve bireyine sahip çıkmak, bu temelde özgür bir yaşam, toplum ve birey yaratmayı amaçlamak çok radikal bir eleştiri ve özleştirmeyle işe başlamayı zorunlu kılıyordu. Bu yapılmadan gerçekler ortaya çıkarılamaz, Kürt toplumu ve insanı eğitilemez, ayağa kaldırılıp harekete geçirilemezdi. Lanetlilik reddedilmeden kutsallıkla birleşilemez ve yaşanamazdı. Yok olmaktan kurtulunamayacağı gibi, geleceğe yürünemezdi. Özgürleşme, özgür bir toplum ve birey olma yolunda adım atılamaz ve gelişme yaşanamazdı.

Kapitalist modernist sistem, sömürgecilik, Kürt işbirlikçiliği ve ihanetçiliği el ele vererek Kürdistan'da her türlü özgür yaşam değerleri yok edilmiş, Kürt toplum ve bireyi demokrasi, özgürlük, eşitlik, adalet ve barışın dışına itilmişti. Kürdistan'da gerçekler saptırılıp çarpıtılmış, neyin doğru neyin yanlış, neyin çirkin neyin güzel olduğu bilinemez duru-

Komünar

ma getirilmişti. Beyinler dondurulmuş, yürekler karartılmıştı. Bir toplumu toplum, bir insanı insan yapan değerler ayaklar altına alınmıştı. Yaşanan, insanlık için yüzkarası bir durumdu. Bu durumdan utanç duymak, bunu büyük bir öfke ve bilince dönüştürmek, örgüt ve eyleme ulaştırmak gerekiyordu. Bu çok köklü ve radikal bir çıkışı gerektiriyordu. Bu da ancak var olanı eleştirip reddetmek, yerine yenisini koymak ve benimsetmekle mümkündü. Başka türlü insanlık, Kürtlük, özgürlük, demokratik değerleri ayağa kaldırmak mümkün değildi. Önder APO, bunun için köklü bir eleştiri ve özeleştiriyi esas aldı, netleşmeyi, kararlaştırmayı ve bu temelde pratikleşerek başarıyı ortaya çıkardı.

PKK'de gerçekleştirilen militanlık, Kürdistan toplumu ve bireyinin içine düşürüldüğü durum ve düşman gerçekliğine göre geliştirilen, şekillendirilen bir militanlıktır. Düşmanı çok ve vahşidir. İnkâr ve imha dışında bir şey düşünmemektedir. Dostu az ve vefasızdır. Kürt toplumsallığı dağıtılmış, tarih ile ilişkisi koparılmış ve ölümün eşliğinde yaşamaktadır. Kürdistan'a, Kürt toplumuna ve bireyine sahip çıkmak, özgür yaşam ve bu temelde özgür toplum ve bireyi yaratmayı amaçlamayan tamamen fedai bir tarzı ve militanlığı zorunlu kılar.

Fedai bir önderlik, örgüt, militanlık esas alınmazsa kesinlikle çıkış, diriliş, gelişme ve başarı yaşanamaz, yok oluş önlenemez. Herhangi bir önderlik, örgüt, militanlıkla Kürdistan'da var olma, özgür geleceğe yürüme gerçekleştirilemez. Onun içindir ki, geliştirilecek olan militanlık da fedakarlığı, cesareti esas alarak tamamen kendini adamak zorundaydı. Kendine ait olmaktan çıkması, kendini aşması, toplumsallığı kendinde gerçekleştirmesi, özgürlüğe tutku düzeyinde bağlanması, tüm yaşamın buna göre düzenlenmesi, özgürlük için yaşama ve ölmeyi esas alması, bunun dışında bir yaşam ve ölümü reddetmesi gerekirdi. Ancak böyle bir militanlık Kürt toplumu ve insanının sorunlarına cevap olabilir, her şart altında özgür yaşam, toplum ve birey mücadelesi verebilirdi. İnkâr ve imha sistemi-

ne karşı mücadele edip boşa çıkarabilirdi. Böylesi bir militanlık aile, aşiret, yöre, mezhep, parça, sınıftan koparak ülke, halk, demokratik ulus ve insanlık düzeyini kendinde gerçekleştirerek demokratik, özgürlükçü, eşitlikçi değerlerle bütünleşerek geliştirebilirdi.

Bu, peygamberlik, dervişlik geleneğinin esas alınarak günümüzde yeniden gerçekleştirme tarzıdır. Çünkü bu gelenek insanlığın demokrasi, özgürlük, eşitlik, adalet ve barış arayışının sürdürülmesiydi, insanlığı yaşatan ve geliştirendi. Kürdistan'da bir insanlık sorunu yaşanıyordu. Ancak bu gelenek güncelleştirilerek ve buna anlam verilerek bu sorun çözümlenebilirdi. Önder APO, eğer bu geleneği esas aldıysa ve buna anlam verip güncelleştirdiyse bunun içindir. Biz buna fedailik dedik. Fedailik tamamen adanmışlığı ifade eder. Böylesi bir militanlık dışında hiçbir militanlığın Kürdistan'daki sorunları çözemeyeceği netleşmiştir.

Kürdistan'da yaşanan gelişmeler ve ortaya çıkan tüm değerler böylesi bir militanlıkla gerçekleştirilmiştir. PKK ve Kürdistan halkının gücü bu militanlıktadır. Böylesi bir militanlık oldukça temiz, yüce, kutsal, geliştirici ve kazandırıcıdır. İçinde hiçbir bireysel, ailesel, yöresel, parça, din, sınıf, cinsiyetçi çıkarı yoktur, tamamen insanlığa, özgürlüğe, halka, yoldaşığa, toprağa ve insanlık değerlerine adanmışlık vardır. Onun için halka büyük güven vermiş, halkı ayağa kaldırmış, bütün saldırılar karşısında direnebilmiş ve gelişmeyi yaşamıştır. Böylesi bir militanlık karşısında hiçbir güç başarılı olamaz ve olamamıştır. Çünkü insanlığın özünü, özlemlerini, istemlerini temsil etmiş ve gücünü buradan almıştır. Maddi kültürü değil, manevi kültürü kendine esas almıştır. PKK'de gerçekleşen militanlık daha çıkışında gerçekleştirilen ve sürekli bu temelde derinleştirilen bir militanlık olmuştur. Bu ölçülerde gerçekleştirilen ve derinleştirilen militanlıktan daha büyük bir militanlık olamaz.

Başka halkların tarihinde çok az kişide gerçekleştirilebilen bu militanlık, Önder APO tarafından PKK militanlarında ve giderek top-

lumda gerçekleştirilmiştir. Fedai bir önderlik, örgüt, militanlık ve halk geliştirilip gerçekleştirilmiştir. Bu tarzda gerçekleşen bir önderliği, örgütü, militanları, halkı hiçbir gücün yene-meyeceği açıktır. Bu militanlıktaki büyük duygu ve düşüncelerin örgüt ve eyleme dönüştürülmesi, buradan duygu ve düşüncenin tekrar derinleştirilmesi, bunların tekrar örgüt ve eyleme dönüştürülmesi vardır. Bu militanlıkla yeni bir zihniyet, bu zihniyete dayalı örgüt ve eylem vardır. Bu militanlıkta bu zihniyete dayalı siyaset, ahlak, kültür, yaşam, kişilik ve toplum geliştirme vardır. Bu militanlıkta büyük bir sorumluluk, ciddiyet, iddia, moral, inanç, bilinç, örgüt, disiplin, bağlılık, dürüstlük, temiz olma, keskin irade ve kimlik vardır.

PKK'nin resmi 30, fiili 36 yıllık tarihi göstermiştir ki, ne zaman bu militanlık ölçülerinde bir geriye düşme yaşamışsa ise ağır sorun, tahribat ve kayıpların, ne zaman bu ölçülerde bir militanlık yaşamış ise, o zaman da büyük gelişme ve başarıların yaşandığını bize göstermiştir. PKK 10. Kongresi uluslararası komploya bağlı olarak gelişen provokasyon ve tasfiyeciliğin parti ortamında geliştirmeye çalıştığı sivil toplum anlayışının özel savaşla el ele vererek tahribat ve kayıplar yaşatmasını, sistemiçileşmenin nedeni olarak PKK'nin militan ölçülerinde geriye düşme, zayıflama, muğlaklaşma ve yer yer uzaklaşıp kopmayı tespit etmiş, ölçülerin yeniden egemen kılınarak bunun önünü almayı kararlaştırmıştır. Böylece yeniden kendi gerçekliği ve özünü birleşmeyi başararak gücüne kavuşmayı bilmiştir. Buna rağmen bazı örgüt ve kadrolarımızda halen PKK'nin militan ölçüleriyle çelişen ölçülerin yaşandığını görebiliyoruz. Hem de 10. Kongre kararlaşma düzeyine rağmen bunun yaşanması, önemle üzerinde durmamızı gerektiriyor.

PKK çizgi gerçekliğine ters duruşların yaşanmasının temelinde katılım tarzı yatmaktadır. PKK'ye katılmak, PKK'de partileşmeyi yaşamak, PKK'nin ölçülerinde militanlığı yaşamak ancak Önder APO gerçekliğine katılmak, O'nun bütün yönleriyle birleşmeyi ge-

rektirir. PKK bir önderlik hareketidir, PKK'ye katılmak isteyen bu önderlik gerçeğine katılırsa doğru katılmayı başarır, doğru bir militanlığı yaşar. Önder APO'nun parti anlayışında duygu, düşünce, ruh ve tarz birliği esastır. Farklı duygu, düşünce, ruh ve tarzlarla partiye katılma, partileşmeyi yaşama olamaz. Bazı genel ilkelerde birleşmek, ama duygu, düşünce, ruh ve tarzda birleşmemek Önder APO'nun partileşme, militanlaşma anlayışına terstir. Bu Semir'den başlayıp Mehmet Şener, Botan ve en son Dr. Ali'ye kadar süren bütün tasfiyecilerin parti anlayışındır.

PKK tarihindeki tüm tasfiyeciler kaçınılmazca kadar Önder APO ve PKK'yi reddetmediler, hatta sözde kabul de ediyorlardı. Ama sadece genel ilkelerde kabul ediyor, esasta kabul etmiyorlardı. Bunun için sonuçta ihanete gittiler. Önder APO'nun parti anlayışında "parti beni kabul etsin, bu onuru bana versin, bu kimlikle yaşayayım, çalışayım, parti bana çalışma olanağı tanısin, başka hiçbir şey partiden istemeyeyim, parti, halk, yoldaşlık ve özgürlük mücadelesi neye ihtiyaç duyuyorsa onu yaratacağım, varsa olanı daha da büyüteceğim" tarzındadır. Kadro, ilişki, maddiyat, silah vb. neye ihtiyaç duyuluyorsa yaratmayı, geliştirmeyi, üretmeyi esas alır. Hiçbir zaman partiden ve halktan hazır bir şey istemez. Kendini yaratarak yaratmayı, yarattığında da yine kendini yaratmayı esas alır.

Bu tarz partileşmeyi esas almak, fedai tarzında bir partileşmeyi yaşamak demektir. Bu, kendini koşulsuz-şartsız yaratmayı, geliştirmeyi ve başarmayı esas alan bir katılım tarzıdır. Her şeyi emekle yaratma, hazır isteme tarzındaki bir katılımı partileşmeyi yaşamaktır. Önderliğin parti anlayışını esas almayan, kendine göre bir katılımı, partileşmeyi esas alan, bunda ısrar edenler var. Bunun için Önderliğe katılmayan, ama fiziki veya ittifakla katılanlar var. Bu tarz katılanlar sistemi parti içine taşımakta, sistemiçileşmeyi yaşamakta, her türlü parti dışı anlayışın yaratıcısı olmaktadır. Partideki tahribat, kayıplar, sorunlar, bu tarz katılımı esas alanlardan kaynağını alıyor. İster parti dışı, ister parti içinde geliş-

Komünar

tirilen tüm tehlikeler bu tür katılım üzerinden olmakta ve partiyi başarıdan alıkoymaktadır. Biz buna orta yolculuk diyoruz. Bir ayağa parti içinde, bir ayağı dışında, sistemle yürümekte, iki kişiliği bir arada yaşamakta, pratiği ikisine de, ama çoğunlukla sisteme hizmet etmekte ve sonuçta da ihanet edip tamamen sistemle birleşmektedir.

Ortayolculuk partileşmemeyi, toplumsallaşmamayı, örgütsüzlüğü, başarısızlığı, her şeyi ortada bırakmayı, peşkeş çekmeyi ifade etmektedir. Her türlü bireycilik, kendine görelilik, bencilik, tepkicilik, grupçuluk, hizipçilik, idarecilik, uzlaşmacılık, bürokratism, liberalizm, sorumsuzluk, ciddiyetsizlik, kararsızlık, netsizlik, geri çekilme, istifacılık gibi anlayışlar ortayolculuktan kaynağını almaktadır. Partileşmeyi tehlikelerle yüz yüze getiren, kaybettiren, düşmana hizmet eden, ortayolculuk ve ortayolculuktan kaynaklanan anlayışlar olmaktadır. Onun için PKK 10. Kongresi ortayolculuğu mahkum etmiş, Önderliğin parti anlayışıyla partileşmeyi egemen kılmıştır. Bütün PKK, örgüt ve kadrolarının bu temelde partileşmeyi yaşaması gerekiyor. PKK'de başka türlü partileşme yaşanamaz, yaşanırsa ters tir ve kabul edilemez.

Önderlik gerçeği PKK'nin gerçekliğidir. Önderlik gerçeği şehitler gerçeğidir. PKK'nin partileşme, militanlaşma ölçüleri şehitler gerçeğidir. PKK'nin şehitler gerçeğinde ifadesini bulan kendisini kanıtlamış kadro ölçüleri gerçekliği vardır. PKK'nin militan ölçülerinde militanlaşmayı esas alan bu gerçeği esas alarak militanlaşacaktır. Başka türlü militanlaşma olamaz. Buna ters ölçülerde PKK'nin militanı olunamaz. Onun için PKK'ileşme ve militanlaşmanın Kemal PİR ve Beritan ruhu ile yaşanmasını önümüze koymaktadır. Haki, Kemal PİR ve Beritan ruhu, Önder APO ruhunun zihniyette ve tarzda yaşanmasıdır. Önder APO'nun duygu, düşünce, ruh ve tarzını esas alma, O'nunla birleşmek için büyük bir çaba ve başarılı olma gerçeği vardır.

Partileşmek, militanlaşmak isteyenlerin bu büyük şehitleri kendilerine esas almaları gerekiyor. O zaman doğru bir katılım ve yürü-

yüş gerçekleştirebilir, başarılı bir pratiğin sahibi olabilirler. PKK militanları sürekli bir değişim ve dönüşümü yaşamak zorundadırlar. Çünkü Önder APO gerçeği tamamen böylesi bir gerçekliktir. Eskiyen, cevap olamayan, geride kalan, başarıyı, iyiyi, güzeli ortaya çıkaramayan yanlarını sürekli görüp bünyesinde temizlemeyi, bu temelde yenilenmeyi, güçlenmeyi, gelişmeyi ve başarıyı yaşamak durumundadırlar. Bunu esas alamayan PKK ölçülerinde bir militanlaşmayı ve yürüyüşü başaramaz. Geride kalır, ters düşer ve kopar. Çünkü doğada durağanlık söz konusu değildir. Aynı şey genelde insan ve özelde PKK kadrosu için de geçerlidir. Yaşam gerçeğinde "buraya kadar, bu kadar yeterlidir, daha fazlası gerekmiyor" biçimindeki bir anlayış olamaz. Sürekli ileriye ve yukarıya doğru bir hareketlilik vardır. Yetinmecilik özgür ahlakın bittiği yerdir. Çürümenin, kaybetmenin, bitişin, köleliğin başlangıç noktasıdır. Bunun için hiçbir PKK'li ortaya çıkan ile yetinemez, kendinden memnun olamaz. Önderlik felsefesine ve ideolojisine ters düşemez. PKK'de militan olmak sürekli bir gelişmeyi, derinleşmeyi yaşamayı gerektirir. Asla tembelliği, üretimsizliği, tüketiciliği kabul etmez. Şehitler gibi sürekli değer yaratmayı, büyütmeyi, özgür yaşamı kazanmayı, geliştirmeyi hiçbir gerekçe ile bundan vazgeçmemeyi, sınırlandırmamayı gerektirir. Yoldaşlığa, halka, partiye, Önderliğe, özgür yaşama, demokratik özgürlükçü, eşitlikçi değerlere ters düşmemeyi ve bunlara en üst düzeyde bağlılığın gereklerini her koşulda yerine getirmeyi gerektirir. Bunlar için yaşamayı veya ölmeyi, bunun dışında bir yaşamı veya ölmeyi kabul etmemeyi gerektirir.

Önderlik çizgisini doğru ve bütünlüklü kavramak, bunda sürekli derinleşmek kendimize göre yaklaşmamak gerekiyor. Bazılarının anlamak istemediğini, bazılarının kendine göre anladığını bazılarının da kavrama sorunu yaşadığını görüyoruz. Bu, sonuçta farklı çizgilerin, ölçülerin ortaya çıkmasına neden oluyor. Bu da bize sorun ve kayıplar yaşıyor. Kadronun çizgiyi kavrama, halkı doğru ve yeterli tanıma, halkı bu temelde

Komünar

örgütleyip eyleme geçirme sorumluluğu vardır. Bu da ideolojik ve örgütsel mücadeleyi yoğunlaştırmak, kendine görelikleri gidermek, tüm örgüt ve kadroyu çizgiye çekmekle mümkündür. Haki Karer ile başlayan ve 1 Haziran Atılımı'nın kahraman şehit yoldaşları Adıl, Medeni, Nuda, Ferhat, Gulbahar, Kurtay, Sorxwin arkadaşlarla devam eden militan gerçekliğimiz günümüzde nasıl yaşanması, mücadele edilmesi ve geleceğin nasıl kazanılması gerektiğini bize çok çarpıcı olarak kavratmaktadır.

Şehitler, "niçin yaşamalı?" sorusuna en doğru cevabı verdiler. Onlar Kürt halkı, tüm ezilenler ve özgürlüğe susamış insanlık için yaşadılar. Bütün varlıklarıyla özgürlük, eşitlik davasına kendilerini adadılar. Parti yoldaşları ve halk için ve onlara göre oldular. Hizmeti esas aldılar. Bunu bir ibadet gibi ele alıp yaşadılar. Asla halktan, topraktan, Önderlikten, yoldaşlardan, özgür yaşamdan ve insanlık değerlerinden kopmadılar. Kopmayı lanetlilik gördüler. Onun için kutsallıkta ısrar ettiler.

Önderlik gerçeği, onun çizgi gerçeği her koşul altında halka bağlılığı, gerekeni yerine getirmeyi, asla ihanet etmemeyi gerektirir. Halktan kopmak Önderlikten, PKK'den ve onun militan ölçülerinden kopmaktır. Üst topluma, egemen sınıflara doğru adım atmak, despotluğa soyunmak demektir. Önderliğe bağlı olmak, PKK'nin militanı olmak, halka hizmet etmek, halkın duygu, düşünce ve ruhunu büyütmek, örgüt ve eylemliliği geliştirip yenilmez kılmaktır. Halkın gücünü, enerjisini, iradesini ortaya çıkarıp güçlendirmektir. Halkı egemenlere, zalimlere karşı donatıp yenilmez kılmaktır. Özgür bir toplum ve birey yaratmak için özgür yaşam kavgasını sürekli derinleştirmektir.

Bazı örgüt ve kadrolarımızın Önderlik ve PKK gerçeğinden koptuklarını, uzaklaştıklarını, onun için halktan da uzaklaşıp koptuklarını görüyoruz. Önder APO çizgisi halklaşmayı zorunlu kılar. Ancak halklaşmayı yaşayan Önder APO'yu yaşayabilir. Halklaşmak, halkçı olmak tamamen halk içinde ve onun gibi ya-

şamayı, onun hassasiyetlerini gözetmeyi, değerlerine ters düşmemeyi, hizmet ile gönlünü fethetmeyi, eleştirileri ve önerilerini sürekli almayı, doğru olanlarını yerine getirmeyi, yanlış olanları kavratarak gidermeyi, sürekli ruh vermeyi, bilinçlendirmeyi, örgütleyip güç haline getirmeyi ister. Halka karşı açık ve dürüst olmayı, aldatmamayı, dolandırmamayı,

Halk Önderliğe, PKK'ye, PKK

Militanlığına inandığı

Güvendiği için ayağa kalkmış

Her şeyini vermiş

Kaderini birleştirmiştir

Onun için "Önder APO'suz

Yaşam olmaz", "

Önder APO'suz yaşam bize

Haramdır" "PKK Halktır", "

APO PKK Halk birdir"

Demektedir

baskı altına almamayı, dilini, gözünü, kulağını, beynini, yüreğini açmayı gerektirir. Halk Önderliğe, PKK'ye, PKK militanlığına inandığı, güvendiği için ayağa kalkmış, her şeyini vermiş, kaderini birleştirmiştir. Onun için "Önder APO'suz yaşam olmaz", "Önder APO'suz yaşam bize haramdır", "PKK Halktır", "APO-PKK-Halk birdir" demektedir. Bazı örgüt ve kadrolarımızın yaşamına, giyimine, ahlakına, kültürüne, kişiliğine, üslubuna çalışmasına, yönetimine bakarak "siz PKK'yi temsil etmiyorsunuz, biz eski PKK'lileri istiyoruz" diyor. Çünkü halkın Önderlik ve PKK'den öğrendiği ve anladığı bir PKK kadro gerçeği var. Sözü ile pratiği bir olan, tamamen özgürlüğe, halka, toprağa, yoldaşlığa ve insanlığın demokratik, özgürlükçü, eşit değerlerine kendini adayan bir kadro gerçeği var. PKK kadrosu kendisi için düşünmeyen, istemeyen, yapmayan, yaşamayan, yaşamını tamamen halka adayan, oldukça mütevazı bir yaşama sahiptir. Dürüst, temiz, fedekar, cesur,

Komünar

bağlı, halkın deyimiyle 'bir melek gibi' olma gerçekliği vardır.

Ama bazı örgüt ve kadroların halktan, Önderlik gerçeğinden, PKK'den ve onun militan özelliklerinden kopması var. Sorunların, tahribatların, kayıpların, başarısızlıkların kaynağında esasta bu yatmaktadır. Kendini halkın yerine koyma, halkı değil kendini düşünme, örgütleme, halkın ve hareketin bütün değerlerini bireysel yaşamına kurban etme, ya da hem kendini hem halkı düşünme, yaşama vardır. **Bir PKK kadrosu "nasıl yaşamalıyım?"dan önce, "niçin yaşamalıyım?"ve "kimin için yaşamalıyım?"** sorularını kendisine sorması ve doğru cevaplaması gerekir. Buna doğru cevap veren nasıl yaşayacağını da bilir.

Yaşamın anlamı; 'için yaşamalıyım ve kimin için yaşamalıyım?' sorularına verilecek cevapta saklıdır. Halk dediğimizde yoksul kesimi esas almamız gerekiyor. Yoksullardan kopmak esasta kökenden ve halktan kopmaktır. Kapitalist modernist sistemin dışında, toplumun yoksul kesimlerinde, ezilenlerde yaşar. PKK bir yoksullar hareketi olarak doğdu, kadrosu yoksul halktandı ve dolayısıyla güçlü doğdu. Halk da onun için PKK'yi tereddütsüz benimsedi. Yoksa bu düzeyde benimsenmez ve gelişmesi de olmazdı. Kürdistan'da yoksulluk egemendir ve giderek de bu yoksulluk artmaktadır. Toplumun büyük çoğunluğu yoksuldur. Yoksulları esas almak toplumun ağırlığını kazanmak, yenilmemektir. Yoksullardan kopmak halkı ve mücadeleyi kaybetmektir. Yoksulların zeminine dayanmak, soylu duygulara dayanmaktır. Kutsallığı yaşamaktır. Bundan kopmak lanetliliğe doğru adım atmaktır.

Kapitalizme, devletli topluma öfke duyarak yoksul halk zemininde gelişir, onun yaşamına, kültürüne, ahlakına, kimliğine öfke yine bu zeminde gelişir, bu da başarıya götürür. Ama yer yer halktan kopma, orta sınıfı esas alma gelişmektedir. Oysa orta sınıf kapitalist modernist sistemin esas dayanağıdır. Sistem buradan beslenmektedir. Orta sınıfı esas almak demek, kapitalist modernist sisteme doğru yol almak, sistemiçileşmeyi yaşamak

demektir. Orta sınıf zemini her türlü ayak oyununun geliştiği, aldatmanın yaşatıldığı, kirlenmenin yaşandığı bir zemindir. Eğer sistemiçileşme gelişmişse, kirlenme gelişmişse, güçsüzleşme yaşanmışsa ve düşman umutlanmış, inkar ve imha sisteminde ısrar ediyorsa, bunun nedenini orta sınıf anlayış, siyaset, örgüt ve eyleminde aramak gerekiyor.

Sistemiçileşmeyle mücadele, orta sınıf çizgisiyle mücadele etmekten geçer. Ortayolculuğun aşılmasıyla sistemiçileşme aşılır, alternatif sistem geliştirilir. Başka türlü olamaz. Bu açıdan halk PKK militanlığıyla çelişen bir kadroyu kabul etmemeli, ısrar edenleri kovmalıdır. Böylelerinin partiye, halka, şehitlere, değerlere, mücadeleye zarar vermesini kabul etmemelidir. Halkın kabul etmediği bir PKK kadrosu olamaz. PKK böyle birisini kabul etmez. Onun için halkçı yanı zayıflamış, uzaklaşmış veya kopmuş olanların tekrar halkla bağını geliştirip güçlendirmeleri gerekir. Yoksa ortamımızı terk etmeleri, terk etmiyorlarsa parti ve halkın bunları kovmaları gerekir.

Önder APO gerçeği eleştiri özeleştirisi gerçeğidir. Eleştiri ve özeleştirin olmadığı veya yeterli yapılmadığı yerde PKK, PKK militanlığı yoktur. Eleştiri ve özeleştirisi kendini yenileme, güçlendirme, derinleştirme, başarıya yürüme ve her türlü zayıflıktan, gerilikten, yanlışlıktan, çarpıklıktan, kirden, sorumsuzluktan arındırmak, gücünü, yeteneğini ortaya çıkarmak, kendini kontrol etmek demektir. Sürekli ölçüleri yüksek tutmak ve öncülükte yürümek demektir. Bunun için eleştiri ve özeleştirisi silahını sürekli ve en etkili bir tarzda sonuç alıcı bir silah olarak kullanıyoruz. Önder APO, PKK militanlığının gücü bir de burada yatmaktadır demektir. PKK'deki gelişme ve başarının sırrı burada yatmaktadır. PKK tarihi eleştiri ve özeleştirisi silahının kullanılmaması veya yetersiz kullanıldığı zamanlar sorun, tahribat ve kayıpların yaşandığını, yeterli, yetkin ve etkili bir tarzda kullanıldığı zamanlar ise, gelişme ve başarının yaşandığını bize öğretmiştir. Eleştirmek, özeleştiriyi de gerektirir. Özeleştirisi, eleştirilerin yöneldiği yetersizlikleri gidermek, başarının olanağını ve

ortamını yaratmak, bu temelde yürümek demektir. Özeleştirici nefis savaşı yürütmektir. Mevcut kapitalist modernist sistemi aşmak ve özgürlükçü, eşitlikçi, barışçıl, adaletle dayalı demokratik, ekolojik, cinsiyet özgürlükçü bir toplum yaratmak için kesinlikle peygamberlik, dervişlik, evliyalık yaklaşımlarını esas almak gerekiyor. Bu yaklaşımların ve geleneğin içeriğinde yoğun olarak nefis savaşı vardır.

PKK 10. Kongresi ile eleştirici ve özeleştirici silahı yeniden etkin bir tarzda kullanılmaya, tüm örgüt ve kadro yapısı da buna çekilmeye başlandı. Bu da örgüte, kadroya ve halka ruh verdi. Bunun sonuçları hemen pratikte yansımalarını buldu. Bezele, Amed, Dersim ve Botan'daki gerilla eylemleri ve ardından gelişen serihildanlar birbirlerini tamamlayarak sömürgeci sistemi sarstı.

Eleştirici, özeleştirici olanla yetinmemek, olması gerekene göre çalışmak, buna ulaşmak için mücadelede kararlı olmaktır. Ancak o zaman partiyi doğru yaşamış ve yaşatmış oluruz. Bu tarzda düşünüp örgütlenir ve eylemini geliştirsek doğrultumuz anlamlı, değerli ve sonuç alıcı olur. Önderlik, PKK ve onun şehitler gerçeğine ulaşan bir kadro gerçeğini yakalar, Önder APO ve şehitlerin gerçek yoldaşı, PKK'nin militan kadrosu olmaya hak kazanırız. Ama bazı örgüt ve kadrolarımızda eleştirici ve özeleştiriciyi önemsememe, bir kenara bırakma, bundan rahatsız olma, tepki duyma, istememe, yerinde ve zamanında yetkince işletmemenin yaşandığını görüyoruz. Bunun yerine uzlaşma, idare etme, her türlü parti dışılıkla yaşama, iş önemli deyip parti dışı anlayışlarla mücadele etmeme anlayışının esas alındığını görüyoruz. Bunun sonucu olarak "biz iş yönetimiyiz, insan yönetimi değiliz" anlayışını benimseyen yönetim veya yöneticilerimiz var. Bu geçmişte Şemdin Sakık, Nasır vb nin uyguladığı bir anlayıştı, çetecilikti, bu çeteci anlayışın bize büyük kaybettirdiği biliniyor.

Bu çetecilik anlayışının günümüzde kendini "iş yönetimi" biçiminde yansıtmakta olduğunu anlamak gerekiyor. Yine, "elimizde kadro azdır, eğer eleştirici ve özeleştirici istersek

olanı tutamayız, bazıları gidebilir, işler ak-sayabilir" diyerek uzlaşmayı, idareciliği, her türlü parti dışı anlayışla yaşamayı esas alanlar var. Bunu gören, anlayan kimi kadrolar parti dışı anlayışlarını yaşamaya devam ediyorlar. Partiyi ve çizgisini ciddiye almayarak her gün zarar veriyorlar. Hatta tehdit ve şantajla başvurarak örgütü rehin alıyor, bireysel yaşam için istediği gibi kullanıyor. Mesleki yön gerektiren çalışmalarda kadro, rahatlıkla ideolojik ve örgütsel yanı önemsemeyerek bir tarafa bırakmasına, tamamen bir meslek kadrosu gibi, sistemdeki bireysel yaşamı için çalışan bir insana dönüşebiliyor. Bu anlayışın bir sonucu olarak partiden tümüyle koparak, "partiden istifa ediyorum", "meslek kadrosu olacağım" diyenler karşımıza çıkabiliyor. "Ben basın kadrosu", "sanat kadrosu vb olacağım" diyenler ve bu anlayışa öncülük ederek partisizliği, örgütsüzlüğü, bireyciliği geliştirmeye ve bize dayatmaya çalışanlar var. Halbuki Kürdistan'da partileşme olmadan toplumsallık ve başarı yaşanamaz. Bir değer yaratılamaz ve yaşam kazanılamaz, her şey kaybedilir. Partisiz bir yaprak dahi kıpırdamaz. Bu anlayışlar eleştirici ve özeleştirici silahının yerinde ve zamanında, doğru ve yetkin kullanılmamasının veya hiç kullanılmamasının bir sonucu olarak gelişiyor. Bizi sistem içine çekiyor, sistemle birleştirip onun bünyesine koşturuyor. Kesinlikle kabul edilmemesi, mücadele edilerek saflarımızdan temizlenmesi gerekiyor.

Orta yolculuktan kaynağını alan bireycilik, kendine görelilik, bencillik ve bunlardan beslenen ideolojik ve örgütsel mücadelenin eleştirici-özeleştirici silahının yetkin kullanılmaması sonucu saflarımızda ortaya çıkan tehlikeli, düşmana başarı imkanı sunan, inkar ve imha siyasetinde ısrarlı davranmasını sağlayan, bizi geriye çeken, bize kaybettiren, bizi başarıdan alıkoyan anlayışlar var. Bunların mutlaka Önderliğin son savunması, PKK 10. Kongre gerçeği ile karşılanıp, giderilmesi gerekiyor. PKK ortamında halkın imkanları ile bireysel yaşamını düzenleyen, ahbap çavuşlarının yaşamını gözetken, komün yaşamını

Komünar

lafta dillendiren, ama bunu yaşamayan, toplumsallık yerine bireyciliği dayatan, kapitalist modernist sistemin kişiliğini, üslubunu, yaşamını, felsefesini, kültürünü ve ahlakını partiye dayatan, bunu normal gören ve herkesi de buna teşvik etmeye çalışan bir anlayış var.

Bu, sistemi parti içine taşıma ve partiyle savaşmadır, yıkıcılık ve bozgunculuktur. Partinin karar ve talimatlarına kendine göre yaklaşma, yorumundan geçirip uygulama, ya da sadece benimsediğini uygulama, benimsemediğini uygulamama, değiştirerek uygulama, bunu hak görme ve böylece partinin düzeltici, geliştirici çabalarını boşa çıkarma, partiyi kendinde tüketme, başarıya gidişi engelleme rolünü oynayanlar ve buna ses çıkarmayıp bu suça ortak olanlar var. Partiyle olmak, PKK'de militan olmak, karar ve talimatları zamanında ve eksiksiz uygulamak için bütün bilincini, yüreğini ayaklandırmayı ve bu temelde pratikleştirmeyi gerektirir. Bunun aksi suçtur ve hiçbir gerekçeyle izah edilemez, af edilemez. Örgütselliği ifade eden toplantıları önemsememe, rapor sunmama, kararları yerine getirmeme, kendine göre yaklaşma tasfiyeciliği ifade eder. Bazıları "neden parti, yönetim çok müdahale ediyor, biz biliyoruz, bize bırakılması gerekiyor, sadece bazı genel şeylerde müdahale olabilir" diyor. Bunu dillendirenler bireycilikte, kendine görelilikte, ortayolculukta direnenlerdir, buna özgürlük isteyenlerdir. PKK'nin böyle bir özgürlük anlayışının olmadığını biliniyor. Hiçbir PKK militanının bunu kabul etmeyeceği açıktır. Çünkü bu partiye örgütsüzlüğü ve başarısızlığı dayatmadır.

Bazıları PKK'nin kabul ettiği kişiyi veya kurumu kabul etmiyor, onunla çalışmıyor ve bunu da partiye dayatarak kabul ettirmek istiyorlar. Bunun PKK tarafından kabul edilmeyeceği çok açıktır. PKK militanı olmak, PKK'nin kabul ettiği, saflarında tuttuğu her kişiyle ve her kurumuyla çalışmak demektir. Bunu reddetmek, PKK'yi reddetmek, PKK'yle çalışmayı reddetmek demektir. PKK'yi reddetmemesine rağmen kendini doğru ve haklı görme gafletini yaşamaktadırlar. Dayatması kabul edilmiyor diye de tepkisini çalışmaya

yansıtmakta, bozgunculuk yapmakta ve bu tarzla sonuç almak istemektedirler. Bu PKK ile savaştır, PKK'nin reddidir. Sürekli bir dişmeyi, dedikoduyu, teşhiri geliştirerek ortamı çekilmez hale getirmekte, çalışmayı sabote etmektedirler. Bunu her ortamda, yapmakta ve bir sakınca da görmemektedirler. Hiçbir düşman gücünün veremediği zararları vermekte, hem de bunu PKK'lilik adına yapmaktadırlar.

PKK militanı olmak, PKK'nin hedeflerini gerçekleştirmek için çalışmak, onun ihtiyaçlarını sürekli tespit edip gidermek için kararlı davranmak, sonuç almadan durmamak, tüm yaşamını buna göre düzenlemek, başarılı olmak için de PKK'nin tarzını temposunu ve üslubunu esas almak gerekir. Amir-memurluk bu hareketin gerçekliği ile terstir. Hatta bazıları bunun da gerisinde bir çalışma içinde dirler. Gününü nasıl dolduracağını hesabını yapanlar vardır. Zamanının çoğunu kahve veya benzeri yerlerde boşa geçirenler vardır. Çalışmayan, üretmeyen, ürettiğinden fazlasını tüketenler vardır. Bunun PKK ahlakı ile bağdaşmadığı, ahlaksızlık olduğu bilinmelidir. Çalışma ahlakımız esas alınmak durumundadır. Ancak bununla PKK militanı olunacağı bilinmek zorundadır.

PKK'nin çalışma ahlakında iğne ucu ile kuyu kazıp su çıkarmak, bu suyu yerli yerinde kullanarak yaşamı kazanmak, yaşamı yüceltip güzelleştirmek esastır. Bireyciliği, kendine göreliliği, bencilliği ve bununla da sistemi yaşayan, ona özenti duyanların çokça dillendirdikleri ve dayatmaya çalıştıkları "kadroya değer verilmiyor, istemleri karşılanmıyor, sorunlar çözülüyor, değişim olmuyor ve olacağına da inanmıyorum" yaklaşımı var. Bunlar bireysel istemleri karşılanmadığı için "kadroya değer verilmiyor" diyorlar. Bir PKK kadrosunun bireysel istemi olamaz. Onun istemleri halkın ve örgütün istemleridir. Böyleleri bireysel sorunlarını, örgütün sorunları gibi gösteriyor, gerçekliklerinin anlaşılmasında için bu üslubu kullanıyorlar. Değişim dedikleri, onların istemlerini karşılayacak, örgütü ve halkı onların ihtiyaçlarını karşılayacak tarzda düzenlenmesini istemeleridir.

PKK hiçbir bireyin özellikle de PKK militanı olarak kendini adlandıranların bireysel amaçlarını, sorunlarını, ihtiyaçlarını gidermek için kurulmadı. Kürdistan halkının ve insanlığın demokrasi, özgürlük, eşitlik, adalet ve barış sorunlarını gidermek, ihtiyaç ve özelemlerini karşılamak için kuruldu. PKK'ye gelen de bu amaçları gerçekleştirmek için geliyor. PKK de bu tarzda kabul ediyor. Başka türlü PKK'yi anlamak, yaklaşmak yanlıştır. Bazılarında aşırı duygusallık yaşıyor. Bu iyi bir şeymiş gibi anlaşıyor ve dillendiriliyor. "Arkadaş duygusaldır" denerek yüceltiliyor, eleştiriler önlemek isteniyor. Duygusallık zayıflığı, çözümsüzlüğü, köleliği ifade ediyor. Bunun iyi bir tarafı yoktur. Yoldaşına saygı, sevgi, bağlılık onu duygusallıktan çıkarmaktır. Bu zayıflıkları okşama değildir.

***PKK'nin güçlenmesi
Başarısı militanlarının çözüm
Gücü olmasından geçiyor
Militanlarında özgürlük bilincinin
Sınırsız gelişmesinden geçiyor
Hiç kimse PKK ortamında
Yoldaşını güçsüzlük, çözümsüzlük
İçinde tutamaz***

PKK'nin güçlenmesi, başarısı militanlarının çözüm gücü olmasından geçiyor. Militanlarında özgürlük bilincinin sınırsız gelişmesinden geçiyor. Hiç kimse PKK ortamında yoldaşını güçsüzlük, çözümsüzlük içinde tutamaz. Ortamımızda maddiyatçı kültürün oldukça gelişmiş olduğunu, maneviyatın zayıflamış olduğunu, bu da kapitalist modernist kültüre kaymak demektir. Önder APO daima manevi kültürü esas almıştır. Çünkü insanlığın gerçeğini, özünü, amaçlarını bu kültür temsil ediyor ve yaşıyor. Maddi kültürü esas almak insanlığın özünden uzaklaşmak, kirlenmek demektir. Nerede maddi kültür esas alınmışsa orada insanlığın kirlenmesi gelişmiş, özgürlük, eşitlik arayışları başlamıştır. Tarihteki tüm özgürlük, eşitlik, adalet gibi arayışlar

bunun sonucunda ortaya çıkmıştır. Maddiyatçı anlayış salt para olarak görülmemelidir. Maddiyatçılık, her şeyi hazır ve hem de istediği gibi hazır olmasını istemektir. Ortamımızda bu anlayışın güçlü olduğunu görüyor, biliyoruz. İsteddiği anında verilmezse, "olmaz" felsefesine başvurulduğunu çok iyi biliyoruz. Oysa Önder APO'nun felsefesinde olmaz diye bir şey yoktur. Önder APO'nun felsefesinde yoksa yaratmak, azsa çoğaltmak, varsa olana da anlam vermek esastır. İhtiyaç duyulanı kendinde yaratarak yaratmak, yaratıcılığında yine kendini yaratmak esastır. Geliştirici ve başarıya götüren budur.

Görsel, işitsel, yazımsal basını izlememek, izletmemek, yazınsal olanı her yere ulaştırmamak, basını güçlüleştirip etkili kılmamak, hareketin gündemini böylece takip etmemek, propaganda, ajitasyonu güçlü yürütmek, tabanını genişletmemek, örgütsel gelişmeyi yaratmamak, ideolojik ve örgütsel mücadeleye katılmamak, sadece bunu basın-yayın alanındaki kadro ve çalışanların görevi olarak görmek, görevi ve sorumluluğu bu konuda yerine getirmemek var. Buna rağmen kendini PKK militanı olarak görmekten de geri kalmama var. PKK militanı olmak demek; kendini dar sorumluluk alanına hapsetmemek, genele karşı sorumluluk duymak, onun bir parçası ve tamamlayıcısı olmak, görev ve sorumluluklarını bu temelde yerine getirmek demektir. Ama bazı kadro ve kurumlarımızda sadece içinde yer aldığı örgütü, kurumu, komiteyi, çalışmayı düşünme, onun dışındaki görmeme, ciddiye almama, sorumluluk duymama, kendini onlardan koparma var. Böylece çalışıp sonuç alacağını sanma var. Bu bir gafletin yaşanmasıdır. Böyle başarılı olunamayacağının, bunun bireycilik, bencillik ve kendine görelilik olduğunun anlaşılması gerekiyor.

PKK'lilik duygu, düşünce, ruh ve tarz birliğini gerektirir. Bunu esas almayanlarda kurumculuk gibi anlayışlar yaşanır. Bu ise bize başarıyı değil başarısızlığı yaşıyor, yaşıyor da. Bu mülkiyetçilik anlayışının kapitalist modernist sistemin kişiliği, düşüncesi, duygu-

Komünar

su, ruhu, kültürünün hortlatılmasıdır. Bazı örgüt ve kadrolarımızda Apocu bakış açısının kaybedilmesi, onun yerine nerede yaşıyorsa oranın bakış açısını esas alma, tüm olaylara ve olgulara bu bakış açısıyla yaklaşma var. Bu, sistemin mantığına göre yaşamak demektir. Partiye de bunu dayatmadırlar. Bu bakış açısına kayanlarda sistem ile PKK'yi idare etme, ikisini memnun etme vardır. Giderek sistemi tümünden esas alma, yaklaşımını ve tüm yaşamını buna göre düzenleme yaklaşımlarının olduğunu görüyoruz. Tamamen sistem sınırlarını esas alan bir yaşam ve eylemi, bunu zorlayan yaşam ve eylemin terk edildiğini, sisteme kendini kabul ettirmenin amaçladığını görüyoruz.

***"Herkes bize düşman
Böyle sonuç alamıyoruz"
"Herkes nasıl yaşıyor
Ve mücadele ediyorsa
Biz de öyle yaşayıp mücadele
Edelim, onları esas alalım"
Diyerek, farklılığımızı
Sistem dışılığımızı terk etmemizi
Sistemi esas almamızı istemekte
Ve dayatmaktadırlar.***

Çözümü ABD'de, AB'de, işbirlikçi hain Kürtler'de, sömürgecilerde gören, bunu esas alan bir yaklaşım da söz konusudur. Bu kişilerin yazar, akademisyen, aydın, basın örgüt ve kişilerinin etkisinde kaldıklarını, onları esas aldıklarını, onların ağzıyla parti ve mücadeleyi değerlendirdiklerine tanık oluyoruz. "Herkes bize düşman, böyle sonuç alamıyoruz", "herkes nasıl yaşıyor ve mücadele ediyorsa, biz de öyle yaşayıp mücadele edelim, onları esas alalım" diyerek, farklılığımızı, sistem dışılığımızı terk etmemizi, sistemi esas almamızı istemekte ve dayatmaktadırlar. Halbuki biz daha çıkışta sistem ile çelişki içinde doğduk, sistemi ret ettik, kendi sistemimizi geliştirerek bugüne geldik. Biz de herkes gibi

yapsaydık erkes gibi olur, bugüne gelemeyiz, bu değerleri yaratmazdık. Biz hiçbir zaman dışımızda çözüm aramadık, kendimize güvendik, dayandık, kendimizi dinledik, kendi gündemimize ve amaçlarımıza bağlı kalarak yaşadık, mücadele ettik. Bu zordur, ama onurlu bir yoldur, yaşam tarzıdır. Bunun ne kadar doğru olduğu da ortaya çıkmıştır.

Yanlış eleştirmek, ama doğruyu kavramamak; sonuç almak için gerektiği yerde ve zamanda tutum almamak, uygulama geliştirmek hastalığını aşmak gerekiyor. Bu yönetim veya kadrolarımızda yaşanan ciddi bir durumdur. Bu, bize en çok kaybettiren yaklaşımlardan birisidir. Nasıl ki eleştirmek bize kaybettiriyorsa, sadece eleştirmek ama onu gidermemek, orada gelişmeyi ve başarıyı ortaya çıkarmamak da aynı sonuçlara yol açmaktadır. PKK'lilik söz ve eylemi birleştirmek, ikisini bir arada yürütmektir, çözümleyiciliktir, sonuç almaktır. Sonuca götürmeyen hiçbir değerlendirme ve kararın değeri yoktur. Yanlış, çirkin eleştirmek, ama gidermek için ısrarlı bir çabanın sahibi olmamak, çeşitli bahanelere sığınmak, buna ihtiyaç duyarak geri çekilmek, sessiz kalmak, istifa etmek ve bunu bir çözüm olarak görmek, PKK militanlığıyla bağdaşmaz, terstir. Bunu yapan ya yanlıştır, çirkin dediğini laf olsun diye söylüyor, özünde bunları yanlış ve çirkin olarak görmüyor, onun için gidermek istemiyor, ya da gerçekten "yanlıştır, çirkindir" dediğini gidermeyi görevi olarak kabul etmiyor. Onun için de bunları gidermek için yeterli çaba göstermeyi gerekli görmüyor, bahane yaratmaya ihtiyaç duyuyor.

Her iki durumda da aldatma, dürüst davranmama, partiyi yanlış, çirkin teslim etme vardır, suç işleme vardır. PKK militanlığında bahanelere ihtiyaç duymama, aldatmama, ikiyüzlü davranmama, partiye ve yoldaşığa son derece açık olma, görev ve sorumluluğunu kutsal görüp gereklerini yerine getirme vardır.

Bahaneye ihtiyaç duyma, aldatma, ikiyüzlülük güçsüzlüğün, çözümsüzlüğün ifadesidir. Bu kültür egemenlerin iktidarını sürdürmek, ezilenleri köleleştirmek amacıyla geliştirdikleri kültürdür. Bunun PKK kültürü,

ahlakı, kişiliği ile hiçbir ilgisi olmaması bir yana, egemenlerin kültürünün parti ortamında sürdürülmesidir. Yine bazı örgüt ve kadrolarımızda; "parti bizi unuttu, görmüyor, değer vermiyor, bir kenara itti, ne yapsak boştur, onun için boş ver" anlayışı var. Çözüm gücü olan birinin unutulmayacağı, bir kenara itilemeyeceği, çözüm gücü olmayanın ancak kendini bu duruma düşüreceği açıktır. Çözüm gücü olanın değil unutulması, yaşadıkları yetersizliklerin bile görmemezlikten gelindiği bilinmektedir. Herkesin böylesi kadrolarla bileştiği, güç alıp verdiği, sürekli onlarla olmak istediği, başka bir alana verilmek istendiğinde ise, "giderse burası çöker" denildiğini de biliyoruz.

PKK'de biri kendini kenara çekmezse hiç kimsenin itmeyeceği, PKK'li olmanın da sürekli kendini çözüm gücü olarak tutmak, bunda derinleşmek olduğu gerçeği unutulmamalıdır. Bazı yönetim ve yöneticiler de partinin karar ve talimatlarını kadroya kavratacağına, kadroyu bu temelde harekete geçireceğine, buna gelmeyenlerle mücadele edeceğine; "parti böyle istiyor", yani "ben istemiyorum, parti istiyor" deyip görevini yerine getirme yerine, kadroyu partiye, yönetimine yöneltiyor. Güya kimseyle arasını bozmamaya, tepkileri çekmemeye çalışıyor. Bunu yaparken de, karar ve talimatları pratikleştirmiyor, partiyi boşa çıkarıyor. Partinin böyle bir yönetiminin, yöneticisinin olamayacağı açıktır.

PKK'de yönetim olmak her türlü parti dışılıkla, sorumsuzlukla, keyfiyetçilikle mücadele etmek, parti çizgisini egemen kılmak, tüm kadroyu, çalışanı çizgide yaşatmak ve partileştirmektir. Ucuz, kestirme, emeksiz ve başarıyı yaratmayan, partiyi, kadroyu her türlü parti dışı anlayışla yaşatan bir yönetim anlayışı olamaz. Bu partiye karşı bir savaştır, düşman için çalışmaktır. Hiçbir PKK yönetimi ve kadrosu kolayı, rahatı, ucuz yoldan sonuç almayı, hazıra konmayı, riskten, tehlikeye uzak bir devrimciliği esas alamaz. Ama bunu esas alanların olduğunu da görüyoruz. Nerede risk, tehlike, zorluk, olanaksızlık varsa oradan kaçmayı; zorlukların olmadığı, olanakların bol, risk ve tehlikelerin az olduğu

alanları tercih edenlerin, bu alanlardaki görevlere koşanların olduğunu da görüyoruz.

Kendisinin yaşamak istemediğini yoldaşına layık görme var. Halbuki PKK'liklik kendine layık görmediğini yoldaşına layık görmeme, her türlü zorluğu, olanaksızlığı, riski ve tehlikeyi öncelikle üslenme ve yoldaşına bunu yaşatmamadır. Önder APO ve PKK gerçeğinde zorluklarla, olanaksızlıklarla, tehlikelerle mücadele etme ve bunları kazanmanın gerekçesi yapma söz konusudur. Arzuladığı ortamı, olanakları yaratma, mücadeleyi bu temelde büyütme, kimsenin hiçbir beklentisini karşılamayacağını bilerek her türlü ihtiyacımızı bizzat mücadele ile elde etme söz konusudur. Zorlukların olmadığı, olanakların olduğu tehlikeye uzak bir devrimciliğin PKK'den kopma, sistem sınırlarında bir devrimciliğe soyunma olduğunu, bunun da devrimcilikten vazgeçme olduğunu bilmek gerekiyor.

Örgüt kurma, ama işlevsel kılmama; halkta umut ve güven yaratma, ama sonra bunu boşa çıkarma; bu düşmanı harekete geçirip, saldırgan ve başarılı kılmadır. Örgüt, bir ihtiyacı gidermek için geliştirilir ve buna hizmet eder. İhtiyacı gidermeyen bir örgüt biçimseldir, yüküttür, zarar verir. Mutlaka kurduğumuz örgütleri amaçlarına uygun, işlevsel kılmak gerekir. Halkın beklenti ve umutlarını boşa çıkarmamak, örgüte olan güvenini sarsmamak, düşmana hizmet etmemek gerekir. İşlevsel olmayan örgütler ya amacına göre kurulmamıştır, ya da kadro işletmek için ciddi bir çaba sergilememektedir. Amaca uygun değilse amaca uygun hale getirmek, çabalar yetersizse yeterli hale getirmek gerekir. Tüm örgütlerimizin parti ve halka dayanması, gücünü oradan alması gerekiyor. Partinin zihniyet ve tarzına, halkın gücüne dayanmayan hiçbir örgütün işlevsel olması düşünülemez. Örgütlerimizde yaşanan bu uzaklaşma ve kopmanın giderilmesi, amaçlarına uygun hale getirilmesi ve işler kılınması gerekiyor. Bazı kadrolarımız; "biz kadroyuz, yardım toplayamayız, parti tüm ihtiyaçlarımızı karşılamalıdır, nereden ve nasıl buluyorsa bulsun" diyor. Bu top-

Komünar

lumdan kopmanın, orta sınıfa adım atmanın ifadesidir. Biz toplumsallığa dayanan, gücünü buradan alan bir hareket ve onun mensuplarıyız. Herhangi bir şirket, tekel değiliz, maddi ihtiyaçlarımızı da bu mantıkla çözemeyiz. Bu mantık kapitalist modernitenin sistemin mantığıdır. Onun etkisine girme vardır.

Üzerinde durulması gereken tehlikeli bir anlayış da, "parti içinde siyaset yapanlar var, bundan sonra ben de yapacağım" anlayışıdır. Bunu dillendirenler, bu anlayışa en çok sahip olanlardır. Herkesi de buna çekmeye çalışıyorlar. PKK siyaset yapma yeridir. PKK'ye katılan herkes siyaset yapmak için katılıyor. PKK'de egemenlerin siyaset anlayışı değil, alt toplumun, halkın, ezilenlerin çıkarını temsil eden siyaset yapılıyor. Bu siyaset ideolojiye ve ahlaka dayalı bir siyasettir. Önder APO siyaseti egemenlerin elinden alıp halka, ezilenlerin eline vermiş, halkı ve ezilenleri siyasete

***Herkes de biliyor ki,
Kürt halkı, kadını PKK'yle
Siyasetle tanışmış ve kendi adına
Siyaset yapmaya başlamıştır.
Böylesi bir ortamda
"Siyaset yapılıyor,
Bende yapacağım demek",
PKK'ye hakarettir.
PKK'yi başka türlü yansıtmaktır.***

kavuşturmuş, siyasete yeni bir içerik kazandırmıştır. Demokratik siyaset anlayışını geliştirmiştir. "Siyaset yapılıyor, bundan sonra ben de yapacağım" diyenler, PKK'nin siyaset anlayışına karşı egemenlerin siyaset anlayışını geliştirmek isteyenlerdir. PKK'nin siyaset anlayışından zarar görenlerdir. Bu, gerçekliklerini gizlemek, PKK'deki siyaset anlayışını karalamak, PKK militanlarını siyasetten soğutmak, siyaset yapamaz duruma düşürmek, kendi siyaset anlayışına ortam yaratmak, PKK'de egemenlerin kirli siyaset anlayışını egemen kılmak isteyenlerdir. Herkes de biliyor ki, Kürt halkı, kadını PKK'yle siyasetle tanışmış

ve kendi adına siyaset yapmaya başlamıştır. Böylesi bir ortamda "siyaset yapılıyor, bende yapacağım demek", PKK'ye hakarettir. PKK'yi başka türlü yansıtmaktır. Bir yerlere çekmeyi amaçlamaktır. Ama bu boşunadır, PKK'de egemenlerin siyaset anlayışına yer yoktur. Hiç kimsenin gücü PKK'yi böyle bir siyasete ortamına çekmeye yetmeyecektir. PKK ortamında olup da PKK'yi yaşamayan, hiçbir çalışma yürütmeyen, değer yaratmayan, sorumluluk taşımayan, parti ve halkın olanakları üzerinde yaşamak isteyenler orta sınıf ve halka egemen sınıfa özlem duyanlar bunu dillendirmektedir. 10. Kongre ile bu anlayışların tümüne darbe vurulmuş, PKK çizgisi partiye egemen kılınmıştır.

Önemle üzerinde durulması gereken bir anlayış da örgütsel çalışmaların internet ve telefon üzerinden yürütülmesidir. Bu tarz iş yapma, erken sonuç alma istemi, kolaya kaçmaktan öte bir durumu, sorumsuzluğu, düşmana çalışmayı, kendine zarar vermeyi ifade ediyor. Bu kadar saldırı altında olunacak, uluslararası, bölgesel ve sömürgeci güçlerin inkar ve imha etmeye çalıştığı bir hareketin kadroları, yönetimleri olarak böylesi bir çalışma tarzı içinde olunacak ve bu normal görülecektir. Bu düşmana imha etmesi için ne gerekiyorsa sunmak, bütün emeklerini boşa çıkarmak ve kendini imhaya yatırmaktır. Bütün yakalanma, tutuklanma, yargılanma ve cezalara çarptırılma, hatta fiziki imhaların internet ve telefon bilgilerine dayandırılarak gerçekleştirildiğini bilmeyen yoktur. Ama buna rağmen örgütsel çalışmaların ısrarla internet ve telefonlar üzerinden yürütüldüğü, bütün tartışmaların, kararların, talimatların, raporların, randevuların vb. internet ve telefonlar üzerinden yürütüldüğü de bir gerçektir. İnsan bu kadar kendini imhaya yatıramaz, imha edilmesi için cellatlarına her türlü kolaylığı sağlayamaz. Bu gaflet ve ihanetten bir an önce çıkmak gerektiği açıktır. İsrarla sürdürenlerden de artık kuşkulanan ve buna göre önlem geliştirmek gerekiyor.

Önderlik gerçeğinden, PKK ve PKK militan ölçülerinden, halktan uzaklaşmak, kop-

mak bize tüm kazandıklarımızı da kaybettirir. Bizi yok eder, sistemin köleleri durumuna düşürür. Uzaklaşma ve yer yer kopmaların, sorunların, tahribatların, kayıpların ve başarısızlıkların yaşandığını PKK 10. Kongre gerçekliği çok net bir biçimde ortaya koymuştur. Kapitalist modernist sisteme yem olmamak, demokratik konfederal sistemi, onun demokratik, ekolojik ve cinsiyet özgürlükçü toplumunu yaratmak için toplumda ve kişiliğimizde kapitalist modernist sistemi çözümlememiz, sistemle olan bağımızı bütün yönleriyle koparmamız, etkileri ile mücadele edip aşmamız gerekiyor. Günlük olarak ideolojik, örgütsel, kültürel, ahlaki, yaşamsal mücadeleyi vermemiz, bunu sürekli derinleştirmemiz gerekiyor. Aksi takdirde başarılı olunamayacağı bilinmelidir.

***Günlük olarak ideolojik
Örgütsel, kültürel, ahlaki
Yaşamsal mücadeleyi
Vermemiz, bunu sürekli
Derinleştirmemiz gerekiyor
Aksi takdirde başarılı
Olunamayacağı bilinmelidir.***

Kapitalist modernitenin ideoloji ve kültüründen toplumlar, insanlar çok güçlü bir şekilde etkileniyor. Bu ideoloji ve kültür toplumsallığı dağıtıp, insanlarda bireyselliği en uç noktaya kadar geliştiriyor. Tarihle bağını kesip, bilincini karartıyor, düşünemez duruma getiriyor, sürüleştiren kolay yönetmeyi geliştiriyor. Bu ideoloji ve kültürden başka bir ideoloji ve kültürün olamayacağı güçlü bir tarzda propaganda ediyor. PKK militanlarının bu ideoloji ve kültürle mücadele etmesi, kendi ideoloji ve kültürlerini topluma ve her bireye taşıması, kavratması gerekiyor.

Sistem bugün basın ve kültür kurumları ile ideoloji ve kültürünü yaymaktadır. Tüm toplumları ve insanları kendi yaşamına çek-

mektedir. Bunun karşısında PKK militanlarının alternatif basın ve kültür kurumlarını geliştirerek, bu kurumlarda alternatif yaşamı, PKK'nin yaşam anlayışını geliştirmeleri gerekir. En büyük ve gerçek savaşı burada verip kazanmaları gerekir. Bu savaşı vermemek, verip de kazanmamak kesinlikle kaybetmektir.

Kapitalist modernitenin bir zihniyeti ve buna dayalı kişiliği, üslubu, yaşamı, ahlakı, kültürü, giyimi, estetik anlayışı vardır. Bizim demokratik sosyalizm çizgimizin de zihniyeti, kişiliği, üslubu, estetik anlayışı, yaşamı, kültürü ve ahlakı vardır. PKK militanları kapitalist moderniteyi veya etkilerini yaşayamaz, buna özentili duyamazlar. Özgürleşmeyi küçük burjuvalık, burjuvalık veya feodalizme karşı olmak olarak anlayamazlar. Halktan, ezilenlerden, doğal toplumun demokratik komünal değerlerinden, özgürlük, eşitlik ve demokrasi için verilen mücadelelerin ortaya çıkardığı değerlerden kopma, bunları küçümseme olarak anlayamazlar. Ama bazı kurum ve kadrolarımızda bunun böyle anlaşıldığı, yaşanmaya çalışıldığını görüyoruz. Kapitalist modernite ile mücadele, ideolojik ve örgütsel duruşumuzun, varlığımızın esasıdır. Bütün ideolojik ve örgütsel mücadelenin, eleştiri ve özeleştirilerin bu gerçeklik üzerinden geliştirilip derinleştirilmesi gerekiyor.

En çok da Avrupa ve Türkiye'de yaşayan, mücadele eden kadrolarımızın bu mücadeleyi sürekli geliştirmeleri gerekiyor. Çünkü sistem en çok buralarda etkili oluyor. Sistem içinde yaşamak, ona karşı mücadele edip aşmak en zor, ama en başarılması gereken bir görev olmaktadır. Aksi takdirde etkisinden ve sonuçta yem olmaktan kurtulunamaz. Nitekim etkisine giren, özentili duyan, yaşayanlar var. Hatta buna teşvik edenler var. Bundan kopmadan, buna öfke duymadan, bu aşılmadan komünal demokratik yaşam, kültür, ahlak, toplum, birey geliştirilemez. Bugün bazı kadrolarda kapitalist moderniteden etkilenme, yaşama, özentili duymanın olduğuna tanık oluyoruz. Bu giyimde, üslupta, yaşamda çok net gözüküyor. Eleştirildiğinde "neden bu kadar bize karışılıyor, önemseniyor, önemli olan öz"dür"

Komünar

deniyor. Açıkça bir gaflet durumu yaşanıyor ve aldatmaya da çalışılıyor.

Öz başka, biçim başka olamaz. Olursa, bu bir kişiliksizliği, kimliksizliği ifade eder. Kaldı ki biçim, özü ifade eder, onun dışı vurumudur. Öz demokratik komünaliteyi, biçim de kapitalist moderniteyi ifade edemez. Kapitalist modernite biçimi esas alır, buna önem verir, buna uygun bir öz yaratmaya çalışır. Çünkü mantığında her şey azami kâr amaçlıdır. Her şey, almak ve satmak içindir. Bunun için de ambalaja önem verir. Yaratıldığı toplum, gösteri toplumdur, aldatmaya dayalıdır. "Biçim önemli değil" demek, özü saptırmak, çürümeyi, yozlaşmayı, kapitalist moderniteyi yaşamayı gizlemeyi ve bunun anlaşılmasının önünü almak içindir. PKK militanlarının bunu anlaması gerekiyor.

***"Biçim önemli değil" demek,
Özü saptırmak, çürümeyi, yozlaşmayı,
Kapitalist moderniteyi
Yaşamayı anlaması gerekiyor.***

Önderlik kendini süslemenin, kendini pazarlamaya yönelik olduğunu belirtir ve bunun estetikle alakasının olmadığını da vurgular. PKK'nin estetik anlayışı anlam gücünü geliştirmek ve derinleştirmektir. Özgür bir kişilik ve yaşam mücadelesi ile bunun gücünü kendinde yaratmaktır. Kendinde toplumsallığı, toplumsallıkta kendini yaratmaktır. İnsanlığı demokratik, özgür, eşit değerleri ile büyütme. Estetik adına kendini süsleyip satışa çıkarmak, kişiliğini, iradesini, kimliğini, ruhunu kaybetmektir. PKK kadrolarının komünal demokratik kültürü, ahlakı ve yaşamı esas almaları, bunu yaşamaları ve geliştirmeleri gerekiyor. PKK'li olmak demek temiz, çekici, etkileyici, kabul edici olmak, özgür yaşamı ve bu temelde toplum ve bireyi geliştirmek, herkesin birleştiği kendine örnek ve güç aldığı, sevdiği ve vazgeçilemez biri haline gelmek demektir.

Kapitalist moderniteye özentisi duymak, yaşamak güçsüzleşmek, kaybetmek ve sisteme köle olmaktır. Parti ve halktan uzaklaşan ve koparlarda özellikle bu süslenme ortaya çıkıyor. Sadece bayanlarda değil, erkeklerde de yaşanıyor. Partiyle ve halkla birleşmeden, kendini parti ve halka adamadan bu yozlaşmadan çıkılamaz. Parti ve halktan kopmanın nedeni, sistemin ideolojik ve kültürel bombardımanıdır. Bu bombardımana karşı kadronun anlam gücündeki yetersizliği zayıflığıdır. Dayanmak, etkilenmemek, aşmak için yetkin anlam gücüne sahip olmak, bunda sürekli derinleşmeyi yaşamak gerekiyor. Bu gücü yaratmayan kadroda savrulmanın yaşandığını, halkın bu kadroyu tasvip etmeyip, eleştirdiğini görüyoruz. Halkın bu kadroyu PKK'li görmediğini, partiden PKK kadrosunu istediğini biliyoruz. Halkın eleştiri ve istemleri yerindedir. PKK kişiliğini, yaşam ölçülerini, ahlakını, kültürünü görmediği kadroyu eleştirip uymaya devam etmelidir. Buna rağmen ısrar edenleri de kadro olarak görmemeli, tavır almalıdır. Halkımızın PKK kadrosuna her şeyini verdiğini çok iyi biliyoruz. Sürekli PKK kadrosunu yanında, önünde görmek istediğini de biliyoruz.

Kapitalist modernitenin yarattığı toplum gösteri toplumu; yarattığı insan da seyirlik bir insan tipidir. Yaşamı bir hayvanat bahçesine dönüştürmüştür. Gerçek yaşam yerine taklidi geçirmiştir. Biçim özü silip süpürmüş, böylece bir sürü toplumu yaratılmıştır. Tüketim toplumuyla her şeyi yiyip, geride çöp dağları bırakan bir yaratık ortaya çıkarılmıştır. Seks, sanat ve spor endüstrisi ile bu derinleştirip pekiştirilmiştir. İnsanlığın özü, ruhu kurutulmuş, felakete doğru sürüklenmiştir.

Böyle bir sistem ve tam bir izolasyon içerisinde yaşıyoruz. Her gün bunların bombardımanı altında bulunuyoruz. Böyle bir sistemin içerisinde saflarımıza hergün yeni insanlar gelmektedir ve bunlar sistemin etkilerini taşımaktadırlar. Onun içindir ki ideolojik ve örgütsel mücadelenin oldukça yetkin yürütülmesi daha yaşamsal olmaktadır. Yürütülmediğinde veya yetersiz yürütüldüğünde

sistemin partide kendini örgütleyeceği ve etkisine alacağı, sisteme götürüp entegre edeceği bilinmelidir.

İdeolojik ve örgütsel mücadele ile sistemin etkileme çabalarını boşa çıkarmak, partileşmeyi geliştirerek toplumsallaşmayı geliştirmek, öncülüğü güçlü tutmak, kadro ve yurtsever ölçülerde derinleşmeyi yaratmak, özgür yaşamı, toplumu ve bireyi geliştirmek gerekiyor. Her PKK militanının kendini Önder APO'nun parti anlayışı ile örgütlemesi, partinin ve halkın ihtiyaçlarını giderme yönünde çabalarını süreklileştirmesi, hedeflerine kilitlenip bunu gerçekleştirmek için mücadele içinde olması ve her şart altında hareketin sürekliliğini sağlaması, başarısı dışında hiçbir şeyi kabul etmemesi gerekir. PKK'lilik sürekli kendinde moral, inanç, görev ve

bilinç yaratmak, iradeyi sağlamlaştırmak, bunu örgüt ve eyleme kavuşturmak. Her gün zihniyette devrim yapmak ve kendini çözüm gücü olarak gerçekleştirmek, yenilmez kılmaktır. PKK militanı Önderlik zihniyeti ve tarzını anlamak, bunu halka taşımak, kavratmak, halkı örgütleyip eyleme çekmek, halkın gücünü ortaya çıkarmaktır. Mücadele karşıtlarının politikalarını görüp boşa çıkarmak, parti politikalarının başarısını sağlamaktır.

Kurumlarda, militanlarda ortaya çıkan zayıflıkları, yanlışlıkları, parti dışı anlayışları aşmak, Önderlik gerçeğine doğru katılmakla mümkündür. Biz bir önderlik hareketiyiz ve Önderliğimiz ise çözüm gücüdür. Bütün sorunların çözüm yöntemi Önder APO'nun zihniyeti ve tarzına doğru katılmak, bunda sürekli derinleşmeyi yaşamaktan geçiyor. Önder APO'da yakalanan çözüm evrenseldir.

Kadro olarak çözüm gücü olmanın yöntemi, önderlik gerçeğinde son derece netleşmiştir. Önemli olan bu gerçekliğe bir münafık gibi değil, çağdaş bir mümin gibi yaklaşmaktır. İlk çıkışta yöntem buydu, bugün de, yarın da, gelecekte de yöntem budur.

Önderliği doğru anlamak ve uygulamak her şeyin çaresidir. İnsanlığın düşünsel gelişiminin zirvesi Önder APO'da somutlaşmıştır. Genelde hiyerarşik devletçi toplum, özelde ise kapitalist modernizm Önder APO tarafında çözülüp aşılmıştır. Özellikle de son Savunma tam bir düşünce patlamasıdır. PKK militanlarına, Kürdistan halkına ve insanlığa dünyanın en büyük özgürlükçü düşünce gücünün kazandırılmasıdır. Salt bu düşünce gücü ile bile, birçok sorunu çözmek, sonuç almak mümkündür.

Önder APO büyük bir zihniyet ve vicdan devrimini geliştirmiştir. Kadroya düşen bunu bütünlüklü kavramak, gereklerini yerine getirmek, kendine göre yaklaşmamaktır. Yani paradigmanın ideolojik, felsefî, siyasi, örgütsel, askeri, sosyal, kültürel, ahlaki, ekonomik ve kişilik esaslarını doğru kavramak, bu temelde partileşme ve meşru savunma savaşını geliştirmektir. İdeoloji, siyaset ve ahlaki birleştirerek Demokratik Konfederalizmi, demokratik, ekolojik, cinsiyet özgürlükçü toplumu yaratmak için mücadeleyi yoğunlaştırmaktır. PKK'nin 10. Kongresi'nin önüne hedef olarak koyduğu Önder APO'yu özgürleştirmek, Kürt sorununun demokratik, siyasi çözümünü gerçekleştirmektir. Hedef olarak önümüze koyduğumuz özgür yaşam ve bu temelde özgür birey ve toplumu yaratma mücadelesinde sürekli bir gelişmeyi yaşamaktır. Bunu başarmanın yolu son savunma ve PKK 10. Kongre ruhu ile zihniyet ve tarzımızı yetkinleştirmekten geçiyor.

PKK militanlığı Önder APO, PKK, şehitler gerçeği ve halkla birleşirse; Önder APO'nun zihniyet ve tarzı temelinde partileşme yaşanır, bu halka taşırılıp mal edilir, halk örgütlenir ve Demokratik Konfederalizm geliştirilirse, PKK militan kimlik ve onuru kazanılabilir.

2008 YILININ KAZANIMLARI ÜZERİNDE 2009 YILINI ÖNDER APO'YA ÖZGÜRLÜK YILI HALİNE GETİRECEĞİZ

Duran KALKAN

Miladi 2008 yılının sonuna doğru gidiyoruz. 2009 yılına dair değerlendirmeler şimdiden başlamış durumda. Halkımız PKK'nin 30'uncu kuruluş yıl dönümü kutlamalarını halen sürdürmektedir. Bu yıl PKK'nin kuruluş yıl dönümü kutlamaları daha kapsamlı, uzun süreli gerçekleşti. 30'uncu yıl dönümü olması vesilesiyle bir aya yayılan bir kutlama oldu. Partinin yılbaşını kutlar, parti değerlendirmesi yaparken; şimdi miladi yılbaşını değerlendirme, 2008 yılının sonuçlarını tartışıp ortaya çıkarma ve 2009 yılına ilişkin hedefler oluşturma süreci içerisindeyiz. Yılbaşılar çoğalmış; PKK ile her gün, neredeyse yeni bir yılın başlangıcı haline getirilmiş durumda. Önder **APO"PKK'li olma her gün yeni başlangıçlar yapabilmektir"** demişti. Her günü yeni bir sürecin başlangıcı yapmayı da ifade ediyor. Bu temelde bir yılın, 2008 yılının sonuna doğru giderken genel durum nedir, yıl değerlendirmemiz nasıl olabilir? Şimdi gündemimizde

bu var, hareket olarak bunu tartışıyoruz; basınıımız bunun üzerinde duruyor, çeşitli biçimlerde toplantılar, tartışmalar, değerlendirmeler yapıyoruz. 2008 yılının mücadele derslerini, sonuçlarını çıkartmaya, 2009 yılına bu temelde çok daha güçlü ve kapsamlı hazırlanmaya çalışıyoruz.

2008 yılı öyle sıradan bir yıl olmadı. Gerçi PKK'nin hiçbir yılı sıradan değil, bütün yıllar hep olağanüstü yıllar olarak geçti; çok yoğun ideolojik, siyasi, askeri örgütsel mücadeleye sahne oldu. Fakat bunlar içerisinde 2008 yılının çok daha zorlu ve kapsamlı bir mücadele yılı olduğu tartışma götürmezdir. Bu hem ideolojik-örgütsel mücadele açısından böyle, hem de siyasi-askeri mücadele açısından böyledir. 2008 yılını bu duruma getiren neydi? Kuşkusuz inkar ve imha sisteminin yaklaşımları, dayatmaları ile bu dayatma ve yaklaşımlara karşı Kürt halkının "Êdî Bes e!" demesiydi. Karşılıklı olarak artık bu durumun böyle sürmesini istemeyen, benimsemeyen, kabul etmeyen bir duruş vardı. 35 yıllık PKK mücadelesinin geldiği düzey bunu ifade ediyordu. Bu da 2008 yılını en kapsamlı, derinlikli bir mücadele yılı haline getirdi. Taraflar mevcut durumu köklü değiştirebilmek için önüne hedefler koydular, ona göre hareket etmeye, mücadele yürütmeye çalıştılar. İnkâr ve imha sistemi, bunu yürüten Türkiye yönetimi bir kez daha topyekun savaş konsepti temelinde özgürlük hareketimizi imha ve tasfiye etmeyi, böylece ezerek, bastırarak sonuç almayı bu yıldaki saldırılarıyla denemek istedi. Biz de hareket ve halk olarak, artık bu durumun böyle devam etmesine son vererek, Kürt sorununun siyasi çözüm sürecinin kalıcı bir biçimde geliştirilmesi için her alanda kendimizi yenilemeye ve büyük bir mücadele hamlesi yürütmeye çalıştık.

Biliniyor, bütün bunlar 2007 yılında yürütülen çalışmalarla hazırlandı. Aslında 2007 yılı bu anlamda taraflar için büyük bir hazırlık yılıydı. En kapsamlı hazırlık süreçlerinden birini ifade ediyor. Altı-yedi ay boyunca Türkiye yönetimi yeni bir imha ve tasfiye planı oluşturmaya ve bunun pratik hazırlıklarını yapmaya çalıştı. Yani 2008 yılı mücadelesi öyle normal bir biçimde, doğal bir seyir içerisinde ortaya çıkmadı; kapsamlı ve uzun süreli bir hazırlığa dayandı. Onun için de çok sert ve amansız bir mücadele oldu, bu tartışmasızdır. Belki sıcaklığına içindeyiz ve bunu fazla hissetmiyoruz, ama Aralık 2007'den bu yana yaşanan mücadele her alanda çok keskin, derin ve çok boyutludur. İdeolojik-örgütsel alanda da böyle, siyasi ve askeri alanda da böyledir. Biz, bu hazırlıklar temelinde çok yönlü bir saldırıya maruz kaldık. Saldırı tek cepheden olmadı; saldırılar sadece askeri, siyasi alanda olmadı; ideolojik, psikolojik, örgütsel, kültürel, ekonomik, sosyal tüm alanlarda oldu. Bu saldırıları sadece Türkiye yürütmedi; adeta uluslararası komplo güçlerinin hepsinin içinde yer aldığı dünya gerici bloğun saldırısı olarak yeni bir saldırı süreci yaşandı. ABD, AB, yine İran, Suriye, Ortadoğu ve Asya'nın çeşitli devletleri şu ya da bu biçimde bu bloğun içinde oldular. En pasif olanı Güney Kürdistan yönetimiymi. Belki bu süreçteki katılımları on yıl önceki uluslararası komploya katılımlarının aktifliğine göre pasifti, ama yine de bir anlaşmaları vardı. Onlar da bir biçimde işin içindeydiler. Kısaca, bu geçen sürecin saldırısına katılmayan güç kalmadı ve bu büyük bir çabayla hazırlandı.

Bu hazırlık süreci 27 Nisan tarihli Genelkurmay muhtırasıyla başladı. Yaşar Büyükanıt-Tayyip Erdoğan arasındaki Dolmabahçe görüşmesiyle planlandı, 22 Temmuz seçimleriyle hazırlandı, ondan sonra da 5 Kasım'da ABD ile yürütülen görüşmelerle, yine İran, Irak ve AB ile sürdürülen diplomatik görüşmelerle bütün gericiliği içine alan bir saldırı planı ortaya çıkarıldı. Elbette bu saldırılar sadece Kuzey Kürdistan'la sınırlı kalmadı; Kuzey'e olduğu kadar Güney, Doğu ve Batı Kür-

distan'a, yurt dışındaki Kürt kitlesine dönük oldu. Yine ekonomiden siyasete, askerliğe, psikolojiye, kültüre kadar bütün alanlarda, ABD'den İran'a bütün güçlerin içinde yer aldığı bir saldırıya maruz kaldık. Bu saldırıda psikolojik savaşın yalan-dolanından ekonomik baskıya, siyasi kuşatmaya, daraltmaya; yine askeri alanda kara-hava kuvvetlerinin hepsinin içinde yer aldığı bütün savaş araçlarını kullanmaya kadar her türlü araç ve yöntem kullanıldı. Nisan ayından Aralık başına kadar yedi-sekiz ay süren bir hazırlık yapıldı. Böyle kapsamlı bir hazırlık temelinde Aralık başından itibaren başlatılan saldırı süreci geliştirildi. 1 Aralık'ta Başbakan Tayyip Erdoğan orduya emir verdiğini açıklamıştı. Meclisten çıkardığı sınır ötesi operasyon tezeresi ve yetkisi temelinde Genelkurmayın hareket etmesi için emir verdiğini, yetkiyi Genelkurmay'a devrettiğini ifade etmişti. Nitekim 2 Aralık'ta Mahsum Korkmaz Akademisi'ne dönük topçu saldırısı, 4 Aralık'ta Gabar karargahımıza dönük hava ve kara saldırısı, 16 Aralık'ta bütün Medya Savunma Alanlarına dönük gece-gündüz devam eden uçak saldırısı ve topçu atışları oldu. Bu askeri saldırı süreci 21 Şubat tarihinde Zap alanına, HPG Ana Karargahına dönük kapsamlı hava ve kara operasyonu ile doruk noktasına çıktı. Bunlar saldırının askeri boyutta olanlarıdır.

Diğer yandan "PKK'nin ekonomik imkanlarının kurutulması" adı altında ABD öncülüğünde Avrupa başta olmak üzere diğer alanlarda yoğun bir baskı ve kısıtlama geliştirildi, tutuklamalar oldu. "PKK'ye para topluyor, yardım ediyor" adı altında çok sayıda insan hapse konuldu. Bunların bir kısmı bilinmiyor bile. Yine Siyasi alanda baskılar oldu; halk üzerinde baskı, tutuklama ve şiddet geliştirildi. Kuzey'de olduğu gibi, Kürdistan'ın diğer parçalarında ve Avrupa'da da baskı ve şiddet uygulamaları geliştirildi. Almanya, Fransa gibi devletler, Türkiye'yi aratmayacak düzeyde bir baskı uyguladılar, tutuklamalar gerçekleştirdiler. Özgürlük güçlerimize karşı kovuşturma yürüttüler, sayısız tutuklamalar oldu, işkence ve ceza vermeler had safhaya

Komünar

çıktı. Demokratik siyasetin önünü kapatmak için baskılar geliştirildi, DTP'ye kapatma davası açıldı ve bu dava demoklesin kılıcı gibi halen demokratik siyasetin üzerinde tutuluyor. Aynı şekilde kültür ve basın-yayın organları başta olmak üzere propaganda kurumları kapatıldı. Bir yıldır Türkiye'de günlük gazete çıkarılamıyor. 1990 yılından beri yayın yapan gazete geçtiğimiz yıl boyunca belki beş-altı sayı ancak çıkarabilmiştir. O da yeni bir ad ve yeni bir sayı biçiminde. Çıktığı an kapatılmış, bir ay sonra yayın yapması imkansız hale gelmiştir. Ha keza dergiler de öyle. Kürtçe yayıncılığa karşı tam bir saldırı anında olundu. Yani propaganda çalışmaları üzerinde de kapsamlı saldırılar oldu.

Sosyal alanda, sağlık bir satın alma aracı olarak kullanılıyor. Ekonomik saldırının önemli bir boyutu da zaten budur. Yoksulluk insanların inkar sistemi tarafından satın alınmasının aracı yapılıyor. Sadece harekete dönük imkanları kısıtlamayı hedefleyen ekonomik saldırılar olmadı, halk üzerinde de yoğun bir ekonomik baskı yapıldı, bu durum satın alma aracına dönüştürülerek yürütüldü. Aynı şey sosyal alanda da sürdü. Sağlık aynı biçimdedir, spor çok etkili biçimde bir karşı propaganda aracı olarak kullanıldı. Eğitim zaten çok daha örgütlü ve planlı yapıldı. Öyle ki, sözde Kürtçe kurslar ve eğitimler olacaktı; hepsini pratikte engelleyen, bırakalım Kürtçe eğitimi, neredeyse Kürtçe konuşulmasını da yasaklayan bir süreç geliştirildi. Buna paralel olarak çok boyutlu ve derin bir psikolojik savaş süreci yürütüldü. Öyle ki, bu savaş bizzat Genelkurmay Başkanlığı'nın yönlendirdiği bir savaş oldu. AKP yönetiminin de demagojik karakteriyle, yalanı yüzü kızarmadan söyleyen gerçeğiyle birleşince hem Yaşar Büyükanıt-İlker Başbuğ ikilisinin, hem de Tayyip Erdoğan yönetimindeki AKP'nin geliştirdiği psikolojik savaş belki de şimdiye kadar uygulananın en kapsamlı ve derini oldu. Her türlü kısıtlama, daraltma temelinde yalana, aldatmaya dayalı, Kürt insanını kandırmayı, Türkiye toplumunu da devletin yaklaşımları temelinde motive etmeyi ifade eden bir psikolo-

jik savaş yürütüldü. Gerçekler halktan gizlenmeye çalışıldı. Basın-yayın bu konuda çok etkin biçimde kullanıldı. AKP'ye dayalı basın, 1990'lar sürecinin o boyalı basınına geride bırakacak kadar etkili bir psikolojik savaş organı olduğunu net gösterdi. Genelkurmay bu saldırıyı bizzat yürüttü. Öncesinde Yaşar Büyükanıt yürütüyordu, şimdi İlker Başbuğ yürütmektedir. İlker Başbuğ Genelkurmay Başkanı olduktan sonra iki gün basın-yayın organlarının yönetimleriyle toplantılar yaparak bir psikolojik savaş sistemi oluşturdu. Dünyayı yanıltmaya, Türkiye toplumunu yanıltıp kandırmaya, Kürt toplumunu, yurtseverlerini de bunaltmaya dönük bir saldırıydı bu.

Bütün bunların üzerinde ve en ağır saldırı, Önder APO'ya dönük olandı. 2007 baharında geliştirilen kronik zehirleme saldırısı kısmen deşifre edildikten sonra, saldırılar bu sefer psikolojik-fiili işkenceyi ve baskıyı arttıran, izolasyonu en ileri düzeye çıkartan, bizzat şiddetle tehdit eden bir düzeye ulaştırıldı. Öyle ki, Önder APO üzerindeki baskı toplum açısından her türlü hakareti içeriyor. Bu güçler örgütü dağıtamamanın, gerillayı ezememenin intikamını Önderlikten almak istiyorlar. Toplum "**Önder APO bizim irademizdir**" diye milyonlar halinde beyanda bulundu. Düşman bu irade üzerine böyle ölçüsüzce ve açık tehditle saldırarak halkın iradesini kırmak, psikolojisini bozmak, hakaretle onurunu zedelemek istiyor. Önder APO'yu da açıkça intihar ya da teslimiyet dayatmasıyla yüz yüze getiriyorlar. Önder APO bu baskıyı, 1980'lerin başında 12 Eylül darbesinden sonra Diyarbakır zindanındaki uygulamalara benzetti. O uygulamaların anlamı biliniyor. Dayatmaları açıktı; açıkça itirafçılık dayatılıyordu. Orada da ya intihar ya da itiraf, yani teslimiyet dayatıldı. Buna karşı o büyük zindan direnişçiliği ortaya çıktı. Bu dayatmaya karşı kendi ideolojik gerçeğini sahiplenmeye ve savunmaya izin verilmedi, o temelde yaşama imkanı tümde yok edilmek, kapatılmak istendi. O büyük ölüm orucu direnişi buna karşı gelişti. Önder APO'ya dayatılan da budur. İdeolojik gerçeğini yaşama, sahiplenme, savunma ortadan kal-

Komünar

dırılarak, yok edilerek açık bir dayatmada bulunuldu. Bunun anlamı netti. Önderlik birçok defa ifade etti; *"ya intihar ya teslimiyet"*. Yani her şeyden; örgütten, özgürlükten, halktan, ülkeden, bütün değerlerden vazgeçin dayatmasında bulunuyorlar. Dikkat edilirse, askeri alandaki saldırıdan çok, esas saldırı psikolojik, siyasi, sosyal, kültürel ve ekonomik alanda yapılmaktadır. Hepsi birleştiğinde topyekun bir saldırı gerçeği ortaya çıkmaktadır. Kısaca, 23 Ağustos 2005 tarihli Milli Güvenlik Kurulu toplantısının kararlaştırdığı topyekun savaş konsepti, 2007 yılında yedi-sekiz aylık bir planlama ve hazırlık ardından böyle kapsamlı bir biçimde uygulamaya konuldu.

Buna karşı hareketimiz ve halkımız da bunları boşa çıkartmak üzere kapsamlı bir direniş geliştirdi. Düşman saldırılarını her şeyden önce anlamaya, önceden görmeye ve buna göre kendini hazırlamaya çalıştı. Özellikle 22 Temmuz 2007 seçimleri ardından AKP hükümetinin yeni bir özel savaş hükümeti olarak ortaya çıktığı belirginlik kazanınca, bu durumu değerlendirmek ve buna karşı her alandaki direnişi örgütlemek ve hazırlamak üzere bir dizi toplantı ve tartışmalar yaptı. Ağustos sonunda ve Eylül başında birçok toplantıyla bu durum tartışılıp anlaşılmaya ve planlanmaya çalışıldı. Kongra Gel ara dönem toplantısı oldu, KCK Yürütme Konseyi toplandı, PKK yönetimi, KJB yönetimi, Gençlik yönetimi toplandı, kısa bir süre içerisinde bütün yönetimlerimiz mevcut durumu anlamaya çalışan ve buna göre tehlike karşısında onu etkisiz kılacak bir direniş hazırlığını yapmayı öngören bir değerlendirme süreci içerisinde oldu. Êdî Bes e hamlesi böyle ortaya çıktı. Yani öyle birdenbire akla gelen bir mücadele süreci, bir slogan değildir Êdî Bes e hamlesi. Êdî Bes e hareket olarak bizim birçok toplantı ve tartışma temelinde planlayarak hazırladığımız bir direniş sürecini ifade ediyor. Êdî Bes e hamlesi böyle kapsamlı planlamaya ve hazırlığa dayanan bir hamledir. Bu hamlenin esas amacı, bir; inkar ve imha sisteminin 2007 yılı boyunca topyekun savaş konsepti temelinde yaptığı imha ve tasfiye amaçlı saldırı hazır-

lığını boşa çıkartmak, yenilgiye uğratmak, iki; mevcut durumu değiştirmek, yani tümüyle böyle bir imha saldırı sürecinin ortadan kalmasını sağlamak için İmralı sistemini reddetmek ve artık İmralı işkence sistemiyle yaşamayacağını ortaya koymak olarak belirlendi. Nitekim *Êdî Bes e hamlesinin sloganları, "İmralı işkencesine son""Önder APO'ya öz-*

gürlük" ve "acil tedavi" gibi temel sloganlarla gelişti. Bütün alanlarda bir direnişi öngördü. O toplantılar ve değerlendirmeler çok önemliydi. Zamanında tehlikeyi, düşman cephesinin planlarını görmeyi ve ona göre hazırlanmayı ifade etti. Yani belli bir anlayış düzeyi oldu. Yetersizlikleri olabilir, hatalar da vardır; onlar toplantılarda değerlendiriliyor, şimdiye kadar bazı toplantılarda değerlendirildi, yılsonu toplantılarında çok daha fazla değerlendirilebilir, hata ve eksiklikleri ortaya çıkartılıp eleştirilerek aşılması öngörülebilir, ama genel planda bir duyarlılığın olduğu, süreci anlama durumunun olduğu tartışma götürmezdir. 2007 Eylülünde yürüttüğümüz tartışmalar, yaptığımız toplantılar hareketimizi böyle bir düzeye ulaştırdı. Saldırıları karşısında örgütlü, planlı, hazırlıklı hale getirdi. Bir diğer yön ise,

Komünar

düşman cephesi hazırlıklarını tamamlamadan ve planlarını pratikleştirmeye başlamadan özgürlük hareketimizin, halk cephemizin hazırlıklı hale gelerek onu boşa çıkartacak, ölü doğmasına yol açacak bir direnişi erkenden geliştirmesine imkan vermesiydi. Bu hamlemizin böyle bir özelliği, karakteri de vardı

Çok geç kalsaydık, hazırlıklı, planlı olmasaydık 2007 Aralık'ında başlayan saldırı süreci bizi çok zorlayabilirdi. Oysa Eylül ayında yaptığımız değerlendirmeler ve bu temelde yaşanan kararlaşıma, planlama ve pratik hazırlıklar bir yandan saldırılara karşı savunma tedbirlerimizi zamanında geliştirmeyi sağlarken, diğer yandan saldırıları erkenden direnişle karşılamamıza imkan verdi. Güney'deki üslenme durumumuzu, yaşam ve çalışma tarzımızı bu tartışma ve planlamalar temelinde değişime uğrattık. Bu önemliydi. Bunu yapmasaydık, 16 Aralık'tan itibaren başlatılan hava saldırılarının sonuçları ağır olurdu. Biraz zorlansak da, düşüncede anladığımız şeyleri pratiğe geçirmede geç kalsak da; Güney'de düşman cephesinin içine girdiği saldırı durumuna karşı önce düşünce düzeyinde, daha sonra da örgütlenme ve yaşam düzeyinde uygun bir üslenme, yaşam ve çalışma tarzını adım adım geliştirdik. Bu, Medya Savunma Alanlarına dönük hava saldırılarının boşa çıkartılmasını sağladı. Bu hava saldırılarında bazı kayıplarımız da oldu, fakat bu saldırılarda verdiğimiz kayıplar çok cüzi düzeyde oldu. Saldırıyı yapanlarının amacının, hedefinin çok çok gerisinde oldu. Oysa Türkiye cephesi, Medya Savunma Alanlarına dönük olarak ABD ve İran ile birlikte geliştirdikleri sıcak istihbarata dayalı topçu atışı ve hava saldırılarıyla bu alanları gerilla üs alanı olmaktan çıkarmayı hedefliyorlardı. Yüzlerce gerillayı imha etmeyi, ezmeyi hedefliyorlardı. Kuzey'de ve Doğu'da gerillaya vuramadıkları darbeyi, bu saldırılarla Güney'de, Medya Savunma Alanlarında vurmayı amaçlıyorlardı. Ancak ortaya çıkan sonuç; bu güçlerin amaç ve hedeflerinin boşa çıkması olmuştur. Bu sonuç elbette düşman hazırlıklarının zamanında görülmesi, değerlendirilmesi, düşman saldırı-

larını boşa çıkartacak bir tarzın Medya Savunma Alanlarında adım adım geliştirilmesine bağlıdır. Diğer yandan ise, düşman daha hazırlık sürecini yürütürken, saldırı anlamında daha ilk adımları atarken, hareketimizin özellikle askeri cepheden düşman saldırılarını karşılayabilmesi oldu. Yani askeri cephede hazırlık düzeyini daha harekete geçirmeden, ilk adımları atarken, onu sert bir direnişle karşılama ve kırma gücünü gösterdik. Bu da Gabar ve Oremar direnişleriyle oldu. Dikkat edilirse Gabar ve Oremar direnişleri Türk ordusu daha Güney Kürdistan'a, Medya Savunma Alanlarına dönük saldırı pozisyonuna geçmeden, onun mevcut saldırı planını önemli oranda kırdı, daha harekete geçmeden düşmanın saldırı cephesi zayıflatıldı; iradi olarak kırıldı, askeri darbe vurmak anlamında kırıldı, psikolojik anlamda kırıldı. Bu direnişlerin böyle bir önemi var. Bu anlamda biz, geliştirdiğimiz Êdî Bes e hamlesiyle, düşman daha saldırıya geçerken onu karşılama ve etkisizleştirme gibi bir duruşu gösterdik. Bu bizim için psikolojik bir üstünlük, bir avantaj sağladı; inisiyatifi ele geçirmemizi sağladı. Dolayısıyla bir yandan Gabar ve Oremar direnişlerinin etkisi, diğer yandan Medya Savunma Alanlarına dönük hava saldırılarını boşa çıkartacak bir tarz değişikliğinin yapılması 2008 yılına bizim daha inisiyatifli, daha hazırlıklı, etkili ve başarılı girmemizi sağladı.

Bir yandan 2008 yılının çok boyutlu, kapsamlı, karmaşık, zorlu bir mücadele yılı olacağını değerlendirdik, diğer yandan ise, bu mücadele sürecine erkenden hazırlandık, etkili direnişlerle inisiyatifi elimizde tutarak girdik. Gabar ve Oremar direnişleriyle özgürlük hareketimizin ele geçirdiği inisiyatifi kırmak için düşman cephesinin Medya Savunma Alanlarına dönük geliştirdiği hava saldırılarını abartan psikolojik savaş yönelimleri çok etkili olmadı. Çok yönlü olarak basın-yayın aracılığıyla propaganda etmeye çalıştılar; ama doğru olmadığı ve pratik sonuca dayanmadığı için söylenenleri yalan kaldı, ifadelerini kanıtlayamadılar ve bundan dolayı da inandırıcılıkları fazla olmadı. Somut bilgiler vereme-

dikleri için basın-yayın bu kadar açık yalanı uzun süre devam ettiremedi; tersine, sorgulama süreci gelişti. Kış ortasında, Şubat sonunda Ana Karargaha dönük geliştirilen kara saldırısının bu süreçle bağı var. Genelkurmay birkaç kez açıkladı "inisiyatifi ele geçirme operasyonu" dedi. Bu şu anlama geliyordu: inisiyatifi kaybetmişler, inisiyatif özgürlük hareketimizin elinde; dolayısıyla yeni saldırılarla, yeni operasyonlarla inisiyatifi ele geçirmeye çalıştılar. Onun için kış ortasında, karda-soğukta bu çılgınca operasyon girişiminde bulundular. Tabi bir de bizi hazırlıksız yakalamak istiyorlardı. Kış koşullarına dayanamayarak kolay darbe yiyeceğimizi sanıyorlardı. Aslında daha kapsamlı hedefler içeren planlamaları vardı. 2007 Aralıkta Gabar'a, ardından Medya Savunma Alanlarına dönük hava saldırılarını, 2008 Şubat sonunda Ana Karargaha dönük kapsamlı hava ve kara operasyonu biçiminde sürdürmek istediler. Ana Karargah ezilip etkisizleştirilerek diğer alt karargahlar, Medya Savunma bölgelerindeki gerilla üslenmeleri imha ve tasfiye edilmek istendi; planlamaları öyleydi. Buna dayanarak Gabar'dan başlattıkları saldırıyı Botan ve Zagros'ta 2008 yazına doğru sonuca götürmeyi; Botan-Zagros-Behdinan alanını gerilla üs alanı olmaktan çıkartmayı hedefliyorlardı. Buna "tampon bölge" de dediler, "sınırın denetim altına alınması" olarak öngördüler, "güvenlik bölgeleri yaratma" arayışları olarak da ifade ettiler.

Zap'a, Ana Karargaha dönük operasyon anlamlıydı, önemliydi. Türkiye yönetimi gerilla üs alanlarını etkisizleştirmeyi, böylece gerillayı daraltıp marjinal kılarak özgürlük hareketimizi ezmeyi hedeflerken; bu operasyona katılan güçlerden ABD, PKK'nin zayıf düşmesini, özellikle Önder APO'nun yürüttüğü çizginin, radikal direnişçi durumun ezilerek, Büyük Ortadoğu Projesi'nin içine çekilmesini sağlayacak bir düzeyi ortaya çıkarmayı hedefliyordu. İran'ın amaçları benzerdi: Gerillanın etkisiz kılınması, Medya Savunma Alanlarının zayıf düşürülmesi temelinde PJAK faaliyetlerinin zayıf ve etkisiz hale ge-

tirilmesini hedefliyordu. Yani bu saldırı planına katılan tüm güçlerin kendine göre çıkarları, arayışları, hedefleri, planları vardı. Hepsisi de Türkiye'nin bu planına destek verdiler. Ancak Zap operasyonu planlandığı gibi olmadı, operasyon başarıya ulaşmadı, yenilgiye uğradı. Elbette ki bunda birçok etken rol oynadı. Gerillanın hazırlık düzeyi ve direnişi saldırıları kırdı, Güney'e dönük planları tutmadı, hava saldırıları ve topçu saldırılarıyla hesapladıkları darbeyi vuramadılar. Sonuçta Zap operasyonu, Ana Karargahın ezilmesi değil de, bu operasyonu yürüten güçlerin ağır darbe yediği bir operasyona dönüştü. Türk ordusu Ana Karargaha giremeden, gerillayı ezmeden, Zap'a inmeden geri çekilmek ve kendisini korumaya almak zorunda kaldı. Dönemin Genelkurmay Başkanı Yaşar Büyükanıt "yağdan kıl çeker gibi geri çekildik" diyerek, Türk ordusunun gerilla karşısında aldığı darbelerden dolayı Zap'tan geri çekilmesini bir başarı olarak değerlendirdi. Bu durumun siyaset, psikolojik ortam ve savaş üzerinde çok yoğun bir etkisi oldu.

Aslında 2008 yılı mücadelesinin önemli bir dönemeci Zap operasyonudur. Bu operasyonu planlayıp yürütenler de böylesi bir rol yüklemişlerdi. Onara göre Ana Karargah ezilirse, bu operasyon gerillanın ezilip tasfiye edilme sürecinin başlangıcı yapılacaktı. Fakat bu başarılamayınca, tersine Türk ordusu yenilgiye uğrayıp geri çekilmek zorunda kalınca, 2007'de hazırlanan planın uygulanmasında ciddi bir başarısızlık ortaya çıktı, plan yürütülemez hale geldi. Bu plana dayalı siyasetler de bir kriz içerisine girdiler, ittifaklar sarsıldı, dağıldı. AKP-Genelkurmay uzlaşması bozuldu, ordu ile muhalefet arasında çatışmalar, tartışmalar gelişti. Kısaca, derin bir siyasi kriz ve buna dayalı yeni bir iktidar savaşımı Türkiye siyasetinde gündeme geldi. Bu süreç biliniyor; Türkiye siyasetinin ne kadar derin bir kriz içerisinde olduğu, yine iktidarın nasıl bir uzlaşmaya, hesaba, rant bölüşmesine dayalı olduğunu bu sonuç net olarak gösterdi. Taraflar birbirleri üzerinde üstünlük sağlamak, iktidardan daha fazla pay elde edebilmek için sal-

Komünar

dırılar yürüttüler. Milliyetçi cephe AKP'nin kapatılması davasını gündeme getirdi; sahte dinci cephe Ergenekon davasını gündeme getirdi. Bu tür hamlelerle iktidar savaşımı sürdürüldü. Birbirlerinin üzerinde üstünlük sağlamaya çalıştılar. Diğer yandan Kürt sorununa çözüm arayışı süreci de gelişti, tartışmalar yoğunlaştı, birçok çevre artık bu işin böyle gitmeyeceğini değerlendirmeye yöneldi. Fakat sonuçta siyaset değişikliği yönünde bir gelişme ortaya çıkmadı. Neden? Demek ki, Zap'ta düşmanın yediği darbe biraz zayıf kaldı, yetersiz oldu, siyaset değişikliği yaratacak dozajda, güçte olmadı. Siyaset değişikliğine yol açabilmek, yani Kürt sorununa siyasi çözüm sürecinin gelişmesinin önünü açabilmek için daha ağır, daha etkili bir askeri darbe vurmanın gerekli olduğu görüldü. Zap operasyonunun sonuçları bu düzeyde olmayınca, siyasi kriz, iktidar savaşımı, yoğun bir tartışma ve çeşitli arayışlar gündeme geldiyse de, fazla etkili olamadılar. Siyaset değişikliğini, Kürt sorununa siyasi çözüm arayışını ön plana çıkaramadılar. Böyle olunca Genelkurmay ile AKP arasında yeniden bir iktidar uzlaşması oluştu. Bu noktada belki bazı çevreler rol oynadılar, bunu tam bilmiyoruz. ABD rol oynamış olabilir, yine AB'nin çeşitli kurumları rol oynamış olabilir. Yani ordu ile AKP'yi yeniden uzlaştırdılar. Dolmabahçe görüşmesine benzer bir biçimde bu sefer yeni Genelkurmay Başkanlığı'na hazırlanan İlker Başbuğ ile Tayyip Erdoğan bir görüşme yaptı ve yeni bir iktidar paylaşımı ortaya çıkartıldı. Siyasi kriz bununla hafifletilmek, kısmen aşılmak istendi. İktidar çatışmasına son verilerek, bu temelde yeni bir iktidar paylaşımı, uzlaşması yaratıldı. AKP'yi kapatma davası ortadan kaldırıldı, reddedildi. AKP kesinlikle böyle bir iktidar paylaşımı temeline kapatılmadı. AKP'ye yeni süreçte rol ve görev verilerek iktidarda kalması sağlandı. Zaten bu kapatılma davasının reddedilmesi çok alışılmadık, acayip bir biçimde oldu; On bir kişiden oluşan Anayasa Mahkemesi'nin kararı, bir üyenin kararı temeline oldu, on kişinin kararı ise boşa gitti. Öyle bir sistem ki, bir kişinin

kararıyla AKP kapatılmadı. O düzeyde politik bir karar vardır. Onun üzerine Ergenekon soruşturması da biraz daha rayından saptırıldı. Zaten bir oyundu, daha da bir oyun haline getirildi. Ergenekon davası PKK'ye karşı savaşın, Önder APO'ya karşı bir savaşın aracı yapılmak istendi. O süreçten sonra gittikçe daha fazla Ergenekon'un PKK ile ilişkisi diye uyduruk bir tez ortaya atıldılar. Böylece iktidar uzlaşması sonucunda geçersiz hale gelen bu davadan, PKK'ye karşı savaşta yararlanılmak istendi. Bu uzlaşma ne üzerinde oldu? Elbette ki savaş üzerinden oldu. PKK'ye karşı yeni bir imha ve tasfiye saldırısı geliştirme temeline oldu. Ergenekon davasının PKK'ye karşı bir psikolojik savaş aracı olarak kullanılması da bunu net olarak gösteriyor.

AKP-Genelkurmay, İlker Başbuğ- Tayyip Erdoğan uzlaşması 2005'te kararlaştırılan topyekun savaş konsepti temeline 2007 yılında geliştirilen imha ve tasfiye planının yeni verilerle hayata geçirilmesi üzerinde bir uzlaşmadır. Bu uzlaşma kesinlikle buna dayandı. Bu uzlaşma yeni bir özel savaş uzlaşması, imha savaşını yürütme anlaşması oluyor. AKP, PKK'ye karşı savaş yürütmeyi kabul ettiği, savaşın ekonomik, siyasi sorumluluğunu, yükünü üstlendiği için kapatma davası reddedildi. İlker Başbuğ da bu temelde Genelkurmay Başkanı oldu. Bu bakımdan 2008 yazında oluşturulan yeni yönetim, 2007'deki planlamayı, yarıda kalan, Zap operasyonu ile hayata geçirilemeyen planlamayı hayata geçirmek göreviyle oluşturulan bir yönetim oldu. Fakat bu yönetim öncekine nazaran daha zayıftı. Her ne kadar İlker Başbuğ o zayıflığı gidermek için daha kabadayı görünmek istediye, yine AKP yönetimi daha saldırgan bir üslup ve tutum içine girdiyse de, aslında bu tutumların arkasında bir zayıflığın olduğu netti. Onu gölgelemek için bunu yaptılar. Zayıf olması da doğaldı. Çünkü 2007 yılı boyunca yapılmış olan hazırlıklara dayalı gerçekleştirilen saldırılar başarıyla sürmemişti. Hava saldırısı sonuç vermemiş, Zap operasyonu yenilgiyle sonuçlanmış, ekonomik-sosyal-kültürel alandaki saldırılar karşısında

hareket ve Kürt halkı kapsamlı bir direniş içine girmiş, her şeyden önce Önder APO bu süreci iyi değerlendirmiş, tanımlamış, bütün saldırılar karşısında demokratik siyasi çözüm çizgisinde sonuna kadar direnme tutumunu bizzat ortaya çıkarmış ve bütün toplum için böyle bir direnme öncülüğünü somut olarak yaratmıştı. Böyle olunca yeni Türkiye yönetimi eskisine göre daha zayıf ve iktidarsız bir içerikte oluştu. 2008'in bahar sürecinde gelişen direniş bu yeni yönetimi ciddi bir biçimde yıpratmış, zayıflatmıştı.

Bu direniş sürecinin nasıl geliştiğini biliyoruz; Zap operasyonu yenilgiye uğratılınca, bunun toplum üzerindeki etkisi çok büyük oldu. Nasıl ki, düşman cephesini siyasi krize ve iktidar savaşımına soktuysa; Kürt halkını da büyük bir direnişe çekti, coşku kazandırdı, moral verdi. Zaten Kürt halkının 2008 15 Şubat'ı daha büyük bir tepkiyle, protestoyla karşılama durumu vardı. Bu süreç bir de Zap operasyonu ve onun yenilgiye uğraması ile birleşince gençlerin, kadınların ve bütün halkın serhıldan süreci her zamankinden daha görkemli ve güçlü gelişti. Bilindiği gibi 2006 baharı da bu biçimde başlamış ve gelişmişti. İlk defa İmralı sistemini reddetmeyi hedefleyen duruş 2006 Şubatında geliştirildi. Gerilla cephesinin duruşu halkta böyle bir tutum geliştirdi, yine genel hareket böyle bir yaklaşım içinde oldu; bu halkın kapsamlı serhıldanına yol açtı, böyle bir serhıldanla bu tutum açıkça ortaya kondu. Şubat'tan Mayıs sonuna kadar üçdört aylık büyük bir direniş gelişti. Halk, bu serhıldanlarda onlarca Şehit verdi, yine gerilla cephesi Şehitler verdi. Bu serhıldanlar o kadar etkiliydi ki, Tayyip Erdoğan'ın "kadın demeden, çocuk demeden herkese gereği yapılacak" diye katliamla tehdit etme durumu bu direnişlerin sonucunda ortaya çıktı. Siyasi yönetimi, hükümeti o kadar zorlayan bir direniş düzeyi ortaya çıkmıştı.

Benzer bir durum daha gelişmiş olarak 2008 baharında yaşandı. Gerçekten de 2008'in Mart ayı, Mart ayının her günü, gece-gündüz halk serhıldanlarına, büyük direnişlerine sahne oldu. Biraz da Êdî Bes e hamlesinin planlı gerçeğine dayanarak bütün serhıldanlar oldukça örgütlü ve planlı olarak geliştirildi. Mart başından itibaren on günü aşkın bir süre 8 Mart kutlamaları oldu. Suruç yürüyüşü ve mitingiyle başlayarak, her gün bir alanda gerçekleştirilen kadın mitingleriyle gerçekten de bir kadın devrimi yaşandı. 2008 yılının 8 Mart'ı

hem nicelik itibariyle, hem örgütlülük düzeyiyle, hem de mesajlarıyla böyle bir devrimci gerçeği ifade etti. Hemen ardından bunu Newroz kutlamaları devraldı; Newroz kutlamaları on beş gün boyunca sürdü. 2008 Newroz'u; saldırıları protesto eden, Zap direnişinin coşkusunu doruğa taşıyan en kitlesel Newroz; "Önder APO'yla bütünleşme Newroz'u" olarak gerçekleşti. Bunu 28 Mart Ulusal Kahramanlık Haftası ve 4 Nisan Önderliksel Doğu kutlamaları devam ettirdi. Mayıs ayındaki şehitleri anma etkinlikleriyle sürdü. Dikkat edilirse çok kapsamlı büyük halk serhıldanı bu 2008 baharında yaşandı. Nicelik olarak ve daha önemlisi niteliği, yani ideolojik içeriği, amaçları, verdiği mesajlar ve örgütlülüğü ile bunu açıkça ortaya koydu. Diğer yandan mesajları çok netti: Özgürlük mesajı, Kürt sorununa çözüm mesajı, Önder APO'ya özgürlük mesajı önemliydi. Hareketimizin Demokratik Konfederalizm çizgisinde belli bir örgütlülük düzeyi kazandığını gösterdi. Gençlik örgütlülüğümüz önemli ölçüde bu direnişe öncülük etti, özgür-kadın örgütlülüğünün önemli bir düzey kazandığı hem genel serhıldanlarda, hem de 8 Mart kutlamalarında netçe ortaya çıktı.

**Önder APO
Bu süreci iyi
Değerlendirmiş
Tanımlamış, bütün
Saldırıları karşısında
Demokratik siyasi çözüm
Çizgisinde sonuna kadar
Direnme tutumunu bizzat
Ortaya çıkarmış ve Bütün
toplum için Böyle bir
direnme Öncülüğünü
somut Olarak
yaratmıştı.**

Bütün bunlar birleşince Türkiye cephesinde o büyük siyasi kriz ve iktidar savaşımı ortaya çıktı. Bir yanda çok büyük gürültüyle,

Komünar

herkesin dikkatini çekerek başlatılan Zap operasyonunun yenilgiye uğraması, gerillanın böyle bir sonuç doğurtacak bir direnişi gerçekleştirmesi; diğer yandan birkaç ay süren halk serhıldanının bununla birleşmesi bazı gerçekleri ortaya çıkardı; Türkiye yönetiminin ne kadar zayıf olduğunu gösterdi. Birçok dış basın-yayın organları "AKP hükümeti Kürt isyanı karşısında tutunamıyor", "Tayyip Erdoğan yönetimi Kürt isyancılarını bastıramıyor" diye yazdı. Türkiye yönetiminin AKP eliyle geliştirmeye çalıştığı terörizm safsatası bir kere daha açığa çıktı. Bütün dünyayı buna inandırmaya çalışıyorlardı, oysa Mart ve Nisan aylarındaki serhıldan gösterdi ki; direnen halktır, gençlerdir, kadınlardır, emekçilerdir; hem de şehit vererek direniyorlar. Özgürlük isteyen öyle sadece gerilla gücü, bir grup insan olmadığı, Kürt halkının kendisi olduğu açığa çıktı. Kürt halkı ayakta ve özgürlük istiyor, Kürt sorununa demokratik çözüm istiyor. Bu, Türkiye ortamını da, dış kamuoyunu da etkiledi. AKP'nin yalanlarını ortaya çıkardı, gerçekleri kamuoyuna gösterdi. İşte Tayyip Erdoğan- İlker Başbuğ yönetimi bu gelişmeler üzerinde oluştu. Bütün bu mücadeleyle teşhir edilmiş, başarısız kılınmış, karizması çizilmiş bir yönetim vardı ortada. 2007 yılı boyunca hazırlanan imha ve saldırı planı bu direnişlerle önemli ölçüde boşa çıkartılmış, başarısız kılınmıştı. Bu başarısızlığı tersine çevirmek için son bir çare anlamında başvurulmaya çalışılan hamle, kendi içinde bu anlamda ciddi zayıflığı taşıyordu. Çünkü bir başarısızlık üzerinde ortaya çıkıyordu. Onun için de aslında baştan itibaren kendilerine güvensizdiler. Kendi güvensizliklerini bizim zayıflığımız gibi basına propaganda ederek kamufle etmeye çalışsalar da, aslında gerçek olan kendi güvensizlikleridir. İlker Başbuğ'un faşist diktatör gibi duruşunun altında başarısızlığın verdiği güvensizlik yatıyor. Onu o duruşla, kabadayılıkla örtmeye çalışıyorlar. AKP hükümetinin, Tayyip Erdoğan'ın bu kadar savaşçı kesilmesi, başarısız kalmasının, yenilgiye uğramasının sonucudur, onu örtmek için bunu yapıyorlar. Nitekim böyle bir çıkış yap-

mak istediler. 2008'in güzünde yeniden, bahar sürecinde, kış sürecinde aldıkları darbeyi tersine çevirerek yeni bir saldırı hamlesiyle durumlarını kurtarmak istediler. İlker Başbuğ-Tayyip Erdoğan uzlaşması bu esaslar üzerinden oldu. Bunun için plan hazırlamaya, örgüt kurmaya çalıştılar. Genelkurmay olur olmaz İlker Başbuğ Kürdistan'a fetih seferlerinde bulunmaya, teröre karşı mücadele konsepti diye yeni tanımlar geliştirmeye, güya teorik çerçeveyi daha belirgin kılmaya çalıştı. Terörle Mücadele Kurulunu üst üste topladılar ve günlerce bu toplantıları sürdürdüler; hükümet toplandı, Milli Güvenlik Kurulu toplandı, bir süre toplantı ve tartışma içerisinde oldular ve yeniden bir plan oluşturdular. Şimdi uygulanan bu dönemdeki planlamalardır. Neleri planladılar, neyi tartıştılar? Bunlar basına yansımada, ama daha sonra net açığa çıktı. Kendi güvensizliklerini, kırılmalarını içerse de, onun verdiği zayıflığın yarattığı çılgınca amaç ve hedefler güden tartışmalar yaptıkları, kararlar aldıkları daha sonraki uygulamalardan görüldü.

Aslında bu yeni yönetimin planlama tartışmalarında esas tartışılan konu Önderliğin durumu oldu. Nitekim Zap operasyonunun yenilgisi ardından biraz politikasız kalınca, Önderlik üzerindeki uygulamalar pratikte biraz zayıflamıştı. Gelişmeler Önder APO'nun moral gücünü, çalışma gücünü arttırmıştı. Fakat daha sonra yeni hükümet oluşup, genelkurmayla uzlaşma sağlandıktan sonra Önderliğe yönelik yaklaşımlarda adım adım değişiklik olmuştu. Önderliğe yönelik baskıyı, işkenceyi, tecridi arttırdılar, ardından saç kazıtma saldırısını geliştirdiler. Daha sonra da fiili tehdit ve saldırı durumu ortaya çıktı. Savunma hazırlama imkanını elinden alarak, bunun ortamını yok ederek bir yandan çalışmasını engelledikleri gibi, diğer yandan da açıkça imhayla tehdit ederek, 1982'lerde Diyarbakır zindanındaki düzeyi İmralı'da da ortaya çıkartmaya ve bunu dayatmaya çalıştılar. Belli ki, kronik zehirlemeyle başlattıkları ama yürütmedikleri süreci hangi yöntemlerle yürütebileceklerini bu toplantılarda tartışmışlar. Diğer

yandan Hakkari'de Tayyip Erdoğan'ın söyledikleri de bu toplantılardaki tartışmaları ve izlenecek süreci biraz aydınlattı. Kürdistan'a dönük yeni bir tehcir kararının tartışıldığı ortaya çıkıyor. Zaten 94'de kırsal alan boşaltılmıştı. Doğu ve Güney Kürdistan sınırına yakın alandaki kasaba ve şehirleri de boşaltmayı öngören bir plan tartışılmıştır. MHP'nin önerisi de böyleydi; tampon bölge denilen aslında buydu. Terörle Mücadele Kurulu ve Milli Güvenlik Kurulu toplantılarında tartışılan önemli bir husus da bu oluyor. Yeni bir sürgün, zorla göçertme tartışılıyor. Tayyip Erdoğan'ın *"ya sev ya terk et"* sözü bu temelde söylenen bir sözdür. Öyle kendi başına ortaya atıldığı bir söz değil de, bu toplantılarda tartışılan ve kararlaştırılan bir konudur. Nitekim Savunma Bakanı da aynı şeyleri söyledi. Fırsat bulur, ortamını yaratırsa böyle bir katliam, soykırım girişiminde bulunmayı besbelli ki düşünüyor ve kendi aralarında tartışıyorlar. Bunu gündemlerine almışlar. O bakımdan yanılmamamız gerekiyor. Bunun fırsat ve imkanlarını nasıl yaratacaklarını, bunun neyi içerdiğini tam olarak bilemiyoruz. Ama bu imkanların her halde bir tanesi, dıştan destek olacak; yani ABD ve AB'nin biraz desteğini almak olacak. Onun için de ABD'deki seçimlerle yakından ilgilendiler. Sanki yeni bir cumhuriyetçi yönetimin oluşmasını istiyorlardı. Cumhuriyetçi yönetimle böyle bir soykırım planını, bu yönetimin daha çok desteklerini alma temelinde hayata geçirebileceklerini hesaplıyorlardı. Diğer yandan böyle bir planın uygulanmasının önemli bir parçasının 29 Mart yerel yönetim seçimleri olduğu anlaşılıyor. AKP'ye devlet tarafından Kürdistan'da seçimleri kazanma görevi verilmiştir. Bunu yaptığı ölçüde AKP'nin iktidarda kalması gerçekleşecek; başaramazsa iktidarı bitecek. Peki, bu seçimler neden bu kadar önemli? Yerel yönetim seçimlerini AKP kazanırsa, o zaman Kürtlerin temsilcisi, sözcüsü olarak AKP siyaset sahnesine çıkacak, dış kamuoyunun önüne kendini bu biçimde çıkartacak. Dolayısıyla PKK, DTP gibi güçler seçim kazanamamış, küçük-marjinal gruplar durumuna düşecekler. O duruma dü-

şürülmüş bir gücün üzerinde de katliam ve sürgün uygulanabilir. Terörü etkisizleştiriyoruz, söylemi altında, AKP'nin seçim kazanma sonucuna dayanarak bu tehcir politikasını hayata geçirebilecekler. "Küçük bir azınlık, terör grubudur", "teröre karşı mücadele ediyoruz" diyerek söz konusu alanlardaki kitleyi boşaltmak üzere saldırı yürütecekler. Bu bakımdan 29 Mart seçimlerini önemli hale getirdiler. Eğer başarabilirse böyle bir tehdit vardır.

Şimdi bütün bunlara karşı bizim de bir mücadelemiz ve direnişimiz oldu. Öncelikle yeni iktidar uzlaşmasını; Tayyip Erdoğan-İlker Başbuğ uzlaşmasının ne anlama geldiğini, neyi içerdiğini çok gecikmeden belli düzeyde teşhir ettik. Êdî Bes e hamlesinin ikinci aşamasını planlayarak bu saldırı karşısında daha güçlü bir direniş konumunda olmayı öngördük. Yaz boyu yürüttüğümüz tartışmalar, toplantılarla Türkiye yönetiminin kendini yeniden planlamasına karşı, biz de hareket ve halk olarak kendimizi yeni bir direniş planlamasına kavuşturduk. Sonuçta yeni dönemde, 2008 yılının son sürecinde yeniden bir çatışma süreci gelişti. Bu süreç bizim açımızdan Bezelê eylemiyle başladı ve gelişme gösterdi. Daha sonra bu halk serhıldanlarıyla sürdü. Düşman cephesi Eylül başından itibaren kendisini planlayıp hazırlayarak, çok fazla direniş olmadan aktif saldırı geliştirmeyi hesap ederken; Bezelê eylemi ve ardından Amed, Dersim, Botan eylemleriyle karşılaşınca planları biraz bozuldu. Tıpkı Gabar ve Oremar direnişlerinin yaptığı etki gibi bir etkiyi 3 Ekim'de yaşanan Bezelê direnişi yaptı. Bir yerde o planın ölü doğmasına yol açtı. Bunun üzerine daha tehditvari, daha çok saldırgan davrandılar. Halk üzerinde baskılarını geliştirdiler, daha çok da Önder APO üzerinde baskı geliştirdiler. Gerilla ve halk karşısında içine düştükleri başarısızlığı, yedikleri darbeyi, Önder APO üzerinde işkence ve tehdidi arttırarak karşılamaya çalıştılar. Basit insanların duygusudur intikam. Böyle basit ve kaba bir intikam duygusuyla bütün bu olup bitenlerden Önder APO'yu sorumlu tutarak işkenceyi, baskıyı o

Komünar

temelde geliştirmeye çalıştılar. Halen devam eden süreç budur. Bir yandan bu gelişmelerin intikamını alıyorlar, diğer yandan halkı, hareketi ezemeyince Önderlik üzerindeki baskıyla sonuç almayı hesaplıyorlar. Önder APO çok açık; **"örgütten, özgürlükten, halktan vazgeçmem isteniliyor, bana bu dayatılıyor; nasıl vazgeçerim; bu asla olmayacak!"**söyledi ve mevcut direnme konumunda devam edeceğini defalarca ilan etti.

Önder APO büyük bir direniş içerisinde. Zaten İmralı hep bir direniş gerçeği oldu; on yıllık bir direniş ortamı. Bu psikolojik olarak, duygusal, ideolojik, fiili olarak böyledir. Fakat 2008'deki direniş konumu her bakımdan çok daha ileri düzeydedir. Yani daha önceki süreçlerin, ideolojik-siyasi imhaya karşı ideolojik mücadeleyle gösterilen direnişin çok ötesinde, ilerisinde bir direniş konumu var. Şu an psikolojik, felsefik, ideolojik direniş kadar, çok ileri düzeyde bir fiili direniş, fiziki direniş durumu söz konusu. İmralı sistemi hep bir psikolojik savaş ortamıydı, hep tecrit, izolasyon vardı, her şey psikolojik savaşa dayalıydı. Dolayısıyla İmralı yaşamı, psikolojik savaşa karşı baştan sona bir direnme yaşamıydı. Fakat gelinen noktada bu baskıların doruğa çıkartıldığı, imha tehdidinin açıkça geliştirildiği, direnişin de bunlara karşı yürütüldüğü bir gerçektir. Yani geçmişin bir devamı durumu yoktur. Yeni durumlar var, tehditler ve baskılar eskiye göre çok daha kapsamlı; dolayısıyla direniş durumu da eskiye göre çok daha

kapsamlı ve ileri düzeydedir. Bu duruma, Önder APO'ya dönük saldırıya karşı halk büyük tepki gösterdi. Gerçekten de güz döneminde, Bezelê eylemiyle başlayan gerilla eylemlerinin de verdiği moral ve öncülükle halkın Önder APO'yu sahiplenme direnişi güçlü biçimde gelişti. "Önder APO'ya özgürlük" hamlesi güçlü bir halk direnişiyle Ekim-Kasım ayları boyunca devam etti. PKK'nin kuruluşunun 30'uncu yıldönümü kutlamalarıyla bu süreç halen devam ediyor. Bu önemli bir direniş durumudur; yılın finalini oluşturuyor, sonucunu belirliyor. Sonuçta siyasi-askeri mücadelede kazananın özgürlük hareketimiz olduğunu, bu zorlu mücadele yılında inkar ve imha sisteminin güçlü ve ciddi darbeler yediği, özellikle Türk ordusunun ve AKP hükümetinin ciddi biçimde yıprandığı; artık itibarını, otoritesini, etkinliğini kaybettiği, dış kamuoyu ve siyasi çevrelerde olduğu kadar, Türkiye toplumunda da ciddi bir itibar kaybı yaşadığı açık bir gerçektir. Ortaya çıkan sonuç budur.

Bu süreçte biz nasıl bir çizgi izledik? Bence hava saldırıları karşısında, yine sınır ötesi operasyon süreciyle birlikte düşünce düzeyinde yeterli bir değerlendirme yaptık; ama aldığımız kararları, ortaya çıkardığımız planları hayata geçirmekte, pratikleşmekte biraz geç kaldık, yavaş davrandık. Kararlarımıza fazla itibar etmediğimiz, inanmadığımız, ya da en azından niyetle hareket eden bir durum görüldü. Bu bir eksiklikti. Hava saldırıları karşısında sınırlı bir kayıp verdiğimiz, nedeni budur. Diğer yandan Gabar Oremar eylemleriyle güz sürecine biz inisiyatifli girmiştik. Zap operasyonunun yenilgiye uğratılmasıyla gerilla, kış ortasında çatışma yapıp başarı kazanan bir performans sergiledi. Böylece askeri cepheden bahara biz etkin olarak, düşmana darbe vurmuş olarak girdik. Bunun halk direnişini teşvik etmesi, beslemesiyle, Mart ayında gelişen halk serhıldanlarıyla birleşmesiyle bahar sürecini çok daha etkili kazanan biz olduk. İnisiyatif elimizdeydi. Daha sonra Türkiye cephesinde siyasi kriz ve iktidar savaşımının sürdüğü bir süreçte biz elimizdeki inisiyatifi çok etkili kullanamadık. Haziran-

Temmuz süreci böyle bir süreç oluyor. Ne askeri, ne de siyasi cepheden elimizdeki inisiyatif tam ve etkili kullanamadık. Deyim yerindeyse durumu biraz idare ettik. Ağustos ayında askeri cephede bu durum biraz kırıldı. Ağustos sonu Eylül başında bu yetersizlik belli ölçüde kırıldı. Dersim de, Erzurum'da, Botan'da, Zagros'ta gelişen eylemler böyle bir düzey yarattılar. Elimizdeki inisiyatife denk düşen, dönemin gerektirdiği taktik çizgiye yaklaşan bir pratik etkinlik, gerillanın savunma direniş düzeyi ortaya çıktı. Eylül ayı taraflar açısından hazırlık süreci oldu. Zaten Oruç ayıydı da. Taraflar hazırlandılar. Yılın sonuçlarının nasıl olacağı Ekim ve Kasım aylarında, güz döneminde yaşandı. Bu dönemde Bezelê eylemiyle birlikte gerilla güz hamlesini öncü düzeyde, etkili bir biçimde başlattı. Ardından halk, Önder APO'yu sahiplenme ve savunma etkinliğini, serhıldanını etkili bir biçimde geliştirdi. Böylece "Önder APO'ya Özgürlük" hamlesi, gerilla eylemliliği ve halk direnişiyle güçlü bir biçimde başlatılmış oldu. Belli düzeyde de sürdürüldü bu başlangıç. Sonrasında gerilla cephesinde bir zayıflık, biraz sınırlılık oldu. Halkımız eskiyi aşan bir eylemlilik düzeyi ortaya çıkardı. Amed'den Van'a, Hakkari'ye kadar birçok alanda gerçekleştirilen halk eylemleri eskiyi aşan düzeydeydi. Polis karşısında daha radikal ve sert bir direniş gösterdi. Gençler, kadınlar gerçekten de serhıldanda yaratıcı yöntemler geliştirme gücü ve kabiliyetinde olduğunu gösterdiler. Fakat bunun sürekli kılınması ve büyütülmesi örgütlenmeye bağlı. Mevcut olanı ancak bundan sonraki gelişmeler için bir deneyim, tecrübe birikimi olarak değerlendirebiliriz. Bütün bunlardan ortaya şu çıktı: işleri başarıyla yürütebiliriz, serhıldanı; düşman etkinliğini, inkar ve imha sisteminin etkinliğini tümünden kırarak düzeyde geliştirebiliriz. Hem örgütsel, hem eylemsel olarak bunu geliştirme güç ve imkanımız vardır. Ekim-Kasım aylarındaki halk direnişlerinin sonuçlarından bunu rahatlıkla çıkarabiliriz.

Bir bütün olarak 2008 yılında inisiyatif bizim elimizde olmuştur. 2008'i kazanan öz-

gürlük mücadelemiz ve Kürt halkı oldu. Bu baştan sona kadar böyledir ve tartışma götürmezdir. Türkiye yönetimi, inkar ve imha sistemi bunu kırmak için zaman zaman hamleler yapmaya çalışmışsa da, bu hamleleri istenen sonucu vermemiş, inisiyatif ele geçirmelerine yol açmamış, gerilla ve halk direnişi karşısında kırılmaktan kendini kurtaramamıştır. Dolayısıyla 2007 yılı boyunca hazırlanıp 2008'de gerillayı ezip sınırlandırarak, marjinal kılarak, Önder APO üzerinde imha sürecini geliştirerek hareketimizi tasfiye etme planı, gerillanın ve halkın 2008 direnişiyle boşa çıkartılmıştır. Bu açık bir sonuç; bunu küçümsemek lazım. Kalıcı bir sonuç yok kuşkusuz. Kürt sorununun siyasi çözümü noktasında kalıcı bir düzey ortaya çıkaramadık. O bakımdan geliştirilen bu mücadele çok etkisizdir, fazla bir yenilik yok, demek fazla doğru değildir. Düşmanın hedefleri vardı, o doğrultuda saldırıları vardı. İmha ve tasfiye etme hesabıyla tüm gücünü ortaya koyarak saldırdı. Buna göre kendini hazırlamış ve planlamıştı. Türkiye bütün imkanlarını; ekonomiden siyasete ve askerliğe kadar tüm imkanlarını buna sevk etti. ABD'den, Avrupa'dan en ileri düzeyde destek aldı; İran'dan, Suriye'den destek aldı. Irak yönetimini bunun içine katmak, en azından pasif bir biçimde de olsa Güney Kürdistan yönetiminin desteğini alma konusunda bir çaba içerisinde oldu, bütün bunların hepsini kullandı. Amacı, PKK'nin radikal duruşunu kırarak marjinal düzeye düşürmek, kontrol altına almak, ikinci bir hamle ile ezilip tasfiye edilebilecek bir düzeye düşürmektir. Dikkat edilirse bunlar gerçekleşmemiştir. Tam tersine siyasi ve askeri cepheden düşman saldırılarını kırılmıştır. Etkili bir direniş; düşman saldırılarını, hesaplarını, planlarını bozan bir gerilla direnişi ve halk serhıldanı ortaya çıkmıştır.

Bütün bunlarla birlikte 2008 yılının ideolojik ve örgütsel mücadele anlamında taşıdığı derin bir anlam da vardır. Bu alandaki mücadele bizim büyük başarılarımızı daha fazla gösteriyor. Siyasi-askeri cepheden düşman saldırılarının kırılmasına, inisiyatifin elimizde olmasına yol açan ideolojik ve örgütsel cephe-

Komünar

deki gelişmelerdir, başarılarıdır. Üçüncü partileşme hamlesinin güçlü bir biçimde geliştiği yıl 2008 oldu. Bunda çeşitli etkenler rol oynadı: her şeyden önce en önemli etken olarak, Önderlik savunmaları bunda en temel rolü oynadı. Kesinlikle böyle bir ideolojik-örgütsel düzeyin yakalanmasında, mücadelenin sürdürülüp tasfiyeci, orta yolcu eğilimlerin eleştirilip mahkum edilerek Önderlik çizgisinde yeniden partileşme sürecinin güçlü geliştirilmesinde Önder APO'nun geliştirdiği son savunmaların belirgin etkisi vardır. İmralı duruşu, insanlık tarihinin en özgürlükçü direniş duruşudur. Öyle ki, bu durum birçok yanılgıyı ortadan kaldırdı. Demokratik siyasi çözümün, demokratik mücadelenin öyle direnişsiz, fedakarlık göstermeden olmayacağını ortaya çıkardı. Hep uzlaşmayla, basit biçimde bu mücadelenin süreceğini sanan düşüncelerin yanlışlığı, yanlışlığı olduğu ortaya çıktı. Bu da Önderlik çizgisini, içinde bulunduğuumuz sürecin mücadele tarz ve taktiklerini anlamamızda büyük bir rol oynadı, vicdan devrimi yapmamızı sağladı. Önder APO üzerinde bu kadar imha saldırısı olurken, Önderlik bunlar karşısında böyle bir direniş içinde olurken zayıf durmak, pasif kalmak anlaşılır değildi. Bu durum ve duruş herkesi etkiledi.

İkinci olarak; gerilla direnişinin, 1 Haziran Atılımı'nın yenilmezliğinin payı vardır. Geçen süreçte bu atılım konusunda belli bir belirsizlik vardı. 1 Haziran Atılımı çok güçlü kararlar başlamadı, çok hazırlıklı değildi, etkili bir biçimde gelişmedi. Ne kadar direnileceği, nereye gideceği, hangi sonuçları yaratacağı belli değildi. O bakımdan başlangıçta çok fazla inanç, umut ve güven yaratmadı. Eğer bu kadar dağınıklık, parçalı duruş olduysa, görevlerden geri çekilmeler yaşandıysa, bunun etkisiyle yaşandı. Birçok arkadaşımız görev ve sorumluluk üstlenmediler. Niye üstlenmediler? 1 Haziran Atılımı'nın başarılı olup olmayacağı belli değildi, hatta başarısız olma ihtimali çok güçlüydü de ondan. Başarısız bir sonuca ortak olmamak için görev üstlenmediler. Niye bu geçen süreçte bu kadar istifacılık gelişti, bu kadar geri çekilme oldu, yani bunun

hepsi provokasyonun etkisiyle mi oldu? Önder APO'nun parti çizgisinin, militan çizgisinin bilinmemesinden mi oldu? Hayır. Bunlar birer etkendiler. Fakat bunlardan daha fazlası aslında sürecin yarattığı etkiydi. Çok fazla umut ve inanç vermiyordu. Onun için de birçok kişi başarısızlığa fazla ortak olmak istemedi. Ne zamanki 1 Haziran Atılımı gelişti, yenilmedi, beşinci yılına ulaştı, halkta yeni bir umut yarattı, Önderlik çizgisinin yeni bir direnişle başarılı biçimde hayata geçirilebileceğini gösterdi, düşman cephesinde ciddi sarsıntılar, zayıflıklar, darbelenmeler ortaya çıkardı, bu durum yeniden bir umut, güven ve inanç yarattı. Mücadele ederek, yeni süreçte mücadeleyi geliştirerek başarı kazanabileceğimiz, düşmanı yenilgiye uğratabileceğimiz, Kürt sorununun demokratik siyasi çözümünü mücadeleye gerçekleştirebileceğimiz ortaya çıktı. Bu da önemli bir etkidir. Moral, psikolojik ve bilinç düzeyinde önemli değişiklik yaptı. Yeniden güçlü bir inanç, irade, güven ve umut oluşmasına yol açtı. Bu durum toparlanmayı yarattı, buna dayalı gelişen ideolojik-örgütsel mücadeleler etkili oldu, gerçekleri kavramamıza yol açtı.

Üçüncü olarak, HPG 4. Konferans tartışmalarının bunda payı var. Konferanstan sonra geliştirilen ve daha çok yoğunlaştırılan partileşme çalışmalarının, HPG'ye dayatılan provokatif-tasfiyeci-işbirlikçi eğilimin açığa çıkartılmasının, soruşturulmasının, ona karşı ideolojik, örgütsel mücadele yürütülmesinin payı var. Bütün bunlar 2008 baharında önemli bir düzey kazandı. Dr. Ali tasfiyeciliğini mahkum eden tartışma ve karar düzeyi genel partileşmenin gelişmesinde, partileşme önünde engel oluşturan sorunların çözülmesinde önemli bir süreci geliştirdi, umut ve güven verdi. Bizde "ideolojik ve örgütsel mücadele yürüterek tasfiyeciliği, parti dışı eğilimleri ortaya çıkartıp mahkum edebiliriz" anlayışını, kendimize güveni geliştirdi. Bir de şunu ortaya çıkardı: Önderlik çizgisinde birleşilir, esas alınır, çizgi mücadelesi yürütülürse çözülmeyecek ideolojik ve örgütsel sorun kalmaz. Eğer ortada sorunlar varsa ve çözemi-

yorsak, bu, sorunların büyüklüğünden, ağırlığından değil, bizim sorunları çözecek kadar çizgi duruşu, Önderlik çizgisinde örgütsel duruş gösteremememizden kaynaklanıyor. Bu durumu aştıkça sorunların çözümünün daha kolay olduğu, her türlü sorunun çözülebileceği ortaya çıktı. Bu bizde bir toparlanma yarattı, partileşme eğilimini güçlendirdi, özeleştiriyi geliştirdi, kendimizi yenileme gücü, iradesi kazandırdı. Ağustos ve Eylül ayında yaptığımız kongreler ve konferanslar bunun üzerinde gerçekleşti. Bir yönüyle de Botan'daki tasfiyeciliğin yarattığı zemine dayanarak yürütülen saldırıların ortaya çıkardığı kayıpların intikamını alma arzusu, arayışı

bizi ideolojik ve örgütsel cephede de böyle bir mücadeleyi geliştirmeye götürdü. Çünkü hareketimize saldırı sadece siyasi-askeri cepheden değildi, en az onun kadar ideolojik-örgütsel cepheden de saldırı vardı. Dolayısıyla düşman saldırısını boşa çıkartmak; siyasi-askeri cepheden mücadele etmek kadar, ideolojik-örgütsel cepheden de mücadele etmeyi gerektiriyordu. Bu temelde yürütülen soruşturmalar, tartışmalar, örgütsel toparlanma, ideolojik-örgütsel çizgide netleşme arayışı, özeleştiriyi sürecinin gelişimi bizi parti kongresini yapmaya götürdü.

Ağustos ayı sonunda PKK 10. Kongresi, Eylül'de PAJK 7. Kongresi gerçekleşti. Bu kongreler önemli ve anlamlıdır. Büyük bir ideolojik-örgütsel zirveyi ifade ediyorlar. Bu gerçekleri anlamak gerekir. Ama daha da önemlisi buna nasıl ulaşıldı, onu anlamak lazım. Ancak tasfiyeciliğe, orta yolculuğa karşı mücadele etme gücü kazandıkça, böyle bir bilinç ve irade oluşturdukça, yani özeleştiriyi yapabildikçe bu kongrelere ulaşabildik. O düzey olmasaydı kongre yapamazdık; zaten yapamıyorduk da. Dikkat edilirse birkaç kez ertelenmişti. Neden geçen süreçte ertelendi,

niye Ağustos sonunda yapılabildi? Bu bizimle bağlantılıdır. "Operasyonlar var, düşman saldırılar yapıyor, koşullar uygun değil" diye kendimize gerekçeler ürettik. Dikkat edilirse 2008 Ağustos ve Eylül'ünde de bu saldırılar azalmayarak, hatta daha çok artarak devam etti, ama o saldırılar altında kongre yapabildik. O saldırılar, düşmanın yönelttiği askeri-siyasi saldırılar kongre yapmamızı engelleyemedi. Eğer bazı zamanlarda engellenmişse, demek ki, engel bizdik. Peki, bizdeki engel neydi? Umutsuzluğumuzdu, çok inanç duymayışımdı, süreci iyi değerlendiremiyışimizdi. Büyük bir iddia ve iradeyle Önderlik çizgisini özümseme temelinde

***Düşman
Saldırılarının
içimizdeki ajanlığı
rolünü oynayan
tasfiyeci provokatif
eğilimleri, gizli
sosyal reformculuk,
gizli pişmanlık,
gizli tasfiyecilik
biçiminde tanımlanan
bu duruşları, eğilimleri
tanımlayıp mahkum
ettik***

özeleştiriyi yapamayışımızdı. Yeni bir yürüyüş yapma gücü, iradesi olmazsa, elbette ki kongre yapılamaz. Kongre yapmak demek, yeni bir hedef ortaya koymak, yeni bir iddia ile ortaya çıkabilmek demektir. İşte 2007-2008 yılı boyunca ideolojik-örgütsel cephede yaşanan gelişmeler, Önderlik savunmaları ve direnişinin etkisi, 1 Haziran Atılımı'nın etkisi, tasfiyeciliği soruşturan, yargılayan, ideolojik mücadele sürecinin etkisi bizde yeniden özeleştiriyi yapma, Önderlik çizgisinde doğru bir militanlaşmayı ele alma, bu temelde yeni bir iddia, irade kazanmaya götürdü.

Parti kongrelerimiz bunların somutlaştığı, örgütsel çerçeveye dönüştürüldüğü, kararlara kavuşturulduğu çalışmalar oldular. Bu anlamda da büyük bir zirveyi temsil ettiler ve önemli sonuçlar ortaya çıkardılar. Düşman saldırılarının içimizdeki ajanlığı rolünü oynayan tasfiyeci-provokatif eğilimleri, gizli sosyal reformculuk, gizli pişmanlık, gizli tasfiyecilik biçiminde tanımlanan bu duruşları, eğilimleri tanımlayıp mahkum ettiği gibi; bunlara zemin teşkil eden, bunların var olmasına ve hareketimize zarar vermesine yol açan her türlü çizgi dışı, orta yolcu duruş ve eğilimleri de

Komünar

açığa çıkardı, mahkum etti. Bireyci, tepkici, bürokratik, grupçu, liberal, pasif, sağ savunmacı, iddiasız, istifacı tutum ve anlayışları da açığa çıkardı, eleştirdi, mahkum etti. Üçüncü Önderliksel Doğuş çizgisinde yeniden partileşme ölçülerini geliştirdiği gibi, bu ölçülerde yeniden partileşme sürecini güçlü bir hamle halinde ortaya çıkardı. Bu ideolojik-örgütsel mücadelede bir zirveyi ifade ediyor. Hareketimizin ideolojik-örgütsel mücadele ile sonuç alma, başarı kazanma gücünü gösteriyor.

Biz 2008 yılında böyle büyük bir ideolo-

***Önderliksel Doğuş çizgisinde
Yeniden partileşme ölçülerini
Geliştirdiği gibi***

***Bu ölçülerde yeniden partileşme
Sürecini güçlü bir hamle halinde
Ortaya çıkardı***

***Bu ideolojik-örgütsel mücadelede
Bir zirveyi ifade ediyor
Hareketimizin ideolojik-örgütsel
Mücadele ile sonuç alma, başarı
Kazanma gücünü gösteriyor.***

jik-örgütsel çizgi mücadelesi yürüttük ve bu alanda başarı kazandık. Bu başarı ki, her türlü siyasi, askeri başarının ön koşuludur, olmazsa olmazdır. Bütün siyasi-askeri başarılarından çok daha değerli olanı, geleceğe güç katanı, ideolojik-örgütsel cephede yürütülen mücadele ve sağlanan başarıdır. Bu temelde Önderlik çizgisinde kendimizi yeniden sorgulayarak çizgiye daha çok yaklaşan militanlar haline geldik. Güçlü bir netleşme, kararlaştırma ve düzeltme hareketi geliştirdik. Önderlik çizgisi temelinde kendimizde düşünce ve davranış birliği yarattık. Bu, örgütümüzün sağlamlaşması, öncülüğün sağlam hale gelmesi, her türlü siyasi-askeri mücadeleyi, taktik süreçleri başarıyla yürütecek öncü örgütlemenin ortaya çıkartılması demektir. Biz parti kongrelerimizle böyle bir düzeyi yakaladık. 2008 yılı bir de böyle bir mücadele ve kazanım yılı haline geldi. Biz şunu gördük; askeri mücadelede

başarı ideolojik ve örgütsel mücadeleden geçiyor. Önder APO hep söyledi: **"PKK'ileşelim savaşı kazanalım"**. Her türlü siyasi, askeri mücadelede başarının ön koşulu olarak partileşmeyi gördü. "Ne kadar partileşilirse, o kadar güçlü siyasi-askeri mücadele yürütülür" dedi. Biz de 2008'de bize dayatılan kapsamlı siyasi-askeri ve diğer tüm alanlarda planlı olarak geliştirilen imha saldırılarına karşı direnmenin önemli bir alanı olarak ideolojik-örgütsel mücadele yürütmeyi ve orada başarı kazanmayı gördük. Böylece 2008 yılı direniş komple bir direniş oldu. Düşmanın Siyasi-asker, ideolojik-örgütsel cephede geliştirilen saldırılarına karşı; gericiliğin, hiyerarşik devletçi sistemin saldırılarına karşı, onun etkilemelerine karşı güçlü bir ideolojik-örgütsel mücadele yürütme ve kazanma yılı oldu. Bütünlüklü bir mücadele yürüttük ve kazandık. İdeolojik, örgütsel, siyasi, askeri, psikolojik bütün alanlarda bir direnme içinde olduk ve sonuç aldık. Önderlik, gerilla, örgüt ve halk bütünlüklü olarak kenetlenmiş bir direniş yürüttük ve önemli bir sonuç ortaya çıkardık.

Öte yandan Kürt sorunun siyasi çözümü yönünde henüz kalıcı çözüm yaratamadık. Yani ne zafer, ne de yenilgi durumunu aşamadık. Bu bir gerçek. Aldığımız sonuçları bu anlamda çok abartmamak lazım. Kazanımlarımızı stratejik bir kazanç elde edecek düzeye ulaştıramadık. Ciddi bir imha saldırısıyla yüz yüze olduk ve bu saldırıyı kırdık, boşa çıkardık. Bu saldırının kırılması, boşa çıkartılması önemlidir. Bu, düşmanı zayıflattı, güçsüz kıldı. Psikolojiden-askeriyeye, siyasetten-ideolojiye kadar düşman cephesini sarstı, zayıflatı. Bizi ise bütün alanlarda daha iddialı, daha güvenli, umutlu, bilinçli, birlik halinde, daha fazla Önderlik etrafında kenetlenmiş, örgütlenmiş, geleceğe daha güvenli ve umutlu bakan bir güç haline getirdi. Bu gelişme ve bu irade PKK 10. Kongresi'nde Önder APO'ya özgürlük kararını ortaya çıkardı. Bizi böyle büyük bir karara vardırdı. PAJK Kongresi bu kararı, "kadın özgürlüğünün gerekçesi ve gerçekleşmesi" olarak tanımladı. İmralı sistemi on yıldır sürüyor, fakat biz şimdiye kadar önü-

müze böylesi bir hedefi koyamadık. Şimdi böyle bir karara ulaşabilmemizin mevcut gelişmelerle bağı var. Çünkü güç kazandık, iddia kazandık, kendimize güven kazandık. Bu güven sonucunda böyle büyük bir hedefi gerçekleştirmeyi önümüze görev olarak koyabildik. Biz bunu bir slogan olarak tespit etmedik, bu konuda kimse yanılmamalıdır. Geçmişte de Önder APO'nun özgür olmasını propaganda ediyorduk. Şimdi kararımız bir propaganda kararı değildir. Kongremiz görev süresinde bu soncu almayı taahhüt etmiş, gerçekleştirebilir bir görev olarak önüne koymuş ve bütün çalışmalarını bu hedefe kilitlemiştir. Süreci bu hedefin gerçekleşmesi için uygun görüyor. Gücünü bu hedefi gerçekleştirebilecek düzeyde görüyor. Gelişme düzeyi, örgütsel gelişme düzeyimiz böyledir. Kendimize güvenimiz bu düzeyde artmıştır. Bu bakımdan Êdî Bes e hamlemiz, Önder APO'ya özgürlük halmesi haline geldi. Parti kongrelerimiz, özgürlük hareketimizin ve halkın önüne Önder APO'ya özgürlük hamlesi görevini koydu. Bunu yürütmek, başarıya götürmek, hareket ve halk olarak boynumuzun borcudur. Tarihsel olarak boyun borcumuzdur.

2009 yılına biz bu gelişmeler temelinde göreve bağlanmış ve kilitlenmiş olarak giriyoruz. Önümüze böyle tarihsel bir görevi koymuş olarak giriyoruz. Bu büyük ve ağır bir görev. Ama bu, özgürlüğün, demokrasinin, eşitliğin, insanca yaşamının, Kürt halkının gelecek kazanmasının bağlı olduğu ve mutlaka gerçekleştirilmesi gereken bir görev. Bunsuz Kürdistan'ın, Kürt halkının özgürlüğü olmaz. Kürt kadınının, Kürt gencinin özgür geleceği, özgür yaşamı, özgür duruşu olmaz. Kürt toplumunun özgür gelecek iradesi, projesi kesinlikle oluşmaz. Bunların hepsi Önder APO'nun özgürlüğü temelinde Kürt sorununun demokratik, siyasi çözümüne bağlıdır. Dolayısıyla 2009 yılına böyle büyük bir iddiayla, önümüze büyük bir hedef koymuş olarak giriyoruz. Bu boş bir iddia ve hedef koyma değildir. Bunu gerçekleştirme gücünü ve iradesini kendimizde taşıyarak giriyoruz. 2009 yılının bu hedef doğrultusunda büyük

gelişmelerin yaşanacağı bir yıl haline getirme iddiamız tamdır. Böyle bir yıl haline getirmenin verileri var; askeri ve siyasi durum buna uygundur. ABD'de yönetim değişiyor. Ortadoğu'daki savaşında, onun politikalarında değişiklikler olacak. Bizim için de burada yeni çıkışlar gündeme gelebilecek. Türkiye yönetimi büyük umut bağladığı saldırı sürecinde başarısız kılınmıştır. Türkiye'de çok güçlü arayışlar, tartışmalar var. Bu da bizim mücadeleyi geliştirmemiz için büyük imkan veriyor. Ortadoğu'da çelişkiler, çatışmalı ortam sürüyor. Buna dayanarak özgürlük mücadelemizi geliştirebiliriz. Kısaca siyasi, askeri ortam özgürlük mücadelemizi geliştirmek için fırsat ve imkan sunma bakımından her zamankinden daha elverişlidir.

Diğer yandan ideolojik, örgütsel cephe de önemli bir güçlenme yaşadık. Parti kongrelerimiz halkta büyük bir coşku ve heyecana yol açmıştır. Gençliği, kadını büyük bir moral düzey ve aktivite ortaya çıkardı. Dolayısıyla buna dayanarak her türlü siyasi, askeri mücadeleyi yürütme gücümüz var. Her türlü saldırıyı göğüsleyecek, önümüze çıkacak her türlü görevi başarıyla yürütecek bir güce sahibiz. Bunlar kesindir. Bu anlamda kış sürecini Önder APO, yeniden bir barışçıl çözüm için çağrı süreci olarak tanımladı ve ilgili çevrelere çağrılar yaptı. Destek görürse biz elbette izleriz. Fakat bu olmazsa, tehlikeli, zorlayıcı gelişmelerin 2009 yılında ortaya çıkabileceğini ifade ettik. Biz buna göre de kendimizi hazırlamak istiyoruz. Özellikle gerilla cephesinde, Türkiye hükümetinin Başbakanı'nın geliştirdiği katliam ve sürgün tehdidini ve bu temel de gelişebilecek olası imha saldırılarını tüm den göğüsleyebilecek, onları boşa çıkartacak bir direnişi geliştirebilecek düzeye çıkmak üzere kendimizi hazırlıyoruz. Gerilla cephemizin, Meşru Savunma cephemizin hazırlık düzeyi böyledir. Halk cephemiz, serhildan cephemiz yerel seçim sürecini yaşıyor. Mart sonunda yerel seçimler var ve biraz da ondan sonraki sürecin nasıl gelişeceği bu seçim sonuçlarına bağlı olarak ortaya çıkacak. Onun için kış boyunca siyasi ortam hareketli, ateşli,

Komünar

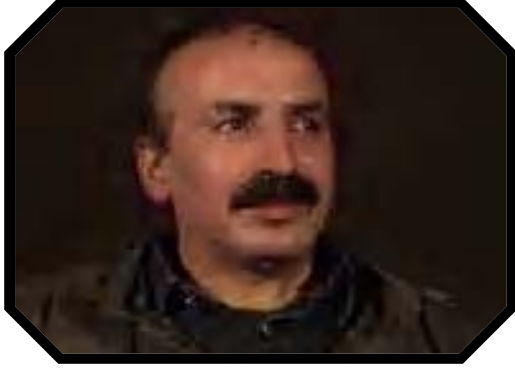
sıcak olacak. Halk hareketliği sürece, siyasi tartışmalar sürece. Demokratik siyasi mücadele, eğer mevcut yönetimin faşist saldırılarıyla kesilmezse, gelişerek devam edecek. Bu noktada Mart sonundaki yerel seçimlerde demokratik siyasetin büyük bir başarı kazanması için elbette el birliğiyle mücadele ediyoruz, mücadele edeceğiz. Türkiye'nin tüm demokratik güçleri, siyasi güçleri, demokratik kurum ve kuruluşları, gençlik, kadın hareketleriyle, sendikalarıyla birleşerek, işbirliği, ittifak yaparak, çatı partisini geliştirerek Mart sonundaki yerel seçimlerde demokratik siyasetin büyük başarı, zafer kazanmasını yaratmak için çabalayacağız, çalışacağız. Çizgimiz budur. Daha sonraki süreci de ona göre değerlendireceğiz.

Demek ki 2009 yılına girerken gerilla cephemiz, baharda ortaya çıkabilecek olası topyekun sürgün ve katliam tehditlerine, saldırılarına karşı halkı savunmak üzere kendini güçlü bir biçimde hazırlıyor, hazırlayacak. Halk cephemiz, demokratik siyaset alanımız da, 29 Mart seçimlerinde büyük başarı kazanarak çatışmalı ortama son verecek, sorunların demokratik siyasi yöntemle çözümünün, dolayısıyla Kürt sorununun demokratik siyasi çözümünün önünü açacak bir siyasi sonucu

elde etmeye çalışacak. Biz daha sonraki süreci burada ortaya çıkacak sonuçlara göre değerlendireceğiz. **Önder APO "2009 baharı, her zamankiden daha fazla özgürlüğe yakın oldu-ğumuz bir bahardır, umudumuzun daha güçlü olduğu bir bahardır."** dedi. Bütün bunların gerçekleşmesi, kış boyu demokratik siyasi mücadelenin gelişmesine ve yerel seçimlerde başarılı bir sonuç almasına bağlı. Onun dışarıda da, içeride de etkisi olacak. Türkiye ortamını etkileyecek ve daha sonraki siyasi gelişmeler buna bağlı olacak. Biz demokratik siyasi cephede sonuç alacağımızı umut ediyor, buna inanıyoruz. Bu gerçekleşirse, bundan sonraki siyasi süreç, demokratik siyasi yöntemlerle sorunların çözüldüğü süreç olur. Böyle bir sürecin gelişimine biz de özgürlük hareketi olarak etkin, aktif olarak katılırız. Ama böyle olmazsa, tersine bize, Önderlik gerçeğimize, gerillamıza, halkımıza, özgürlük hareketimize bir bütün olarak özgürlükçü varlığımıza baskı, tehdit, saldırı, katliam, imha dayatılırsa, buna karşı da bütün gücümüzle Meşru Savunma çizgisinde topyekun bir direniş yürüteceğimiz tartışmasıdır. Buna da gücümüz var. Kendimizi yanıltmadan, aldatmadan böyle bir duruş göstermeye de hazırlıyoruz. Elbette sonucu, mücadele eden güçlerin performansları belirleyecek. Çatışmalı durumun gelişip gelişmeyeceğini demokratik siyasi mücadelenin gücü belirleyecek. Çatışmalı ortamda da sonuçları, gerilla ve halk olarak imha saldırıları karşısında kendimizi savunmak üzere yürüttüğümüz hazırlıklar belirliyor. Bu hazırlık düzeyini en ileri noktaya vardıracağız. Gerillanın her anı, her saati değerlendirerek kendini her türlü tehdit karşısında halkı savunmak üzere güçlü bir hazırlığa kavuşturması önem taşıyor. Bunu bilelim, anlayalım ve bu temelde kış çalışmalarına yüklenelim, yaklaşalım diyoruz. 2009 yılına, 2008 yılında sağladığımız kazanımlar temelinde daha güçlü, daha iddialı, daha mücadeleci bir temelde girelim. Doğru olan ve bize kazandıracak olan da budur.

KAPİTALİZMİN EKONOMİK KRİZİ DE YOKSULLARI VURAN KARAKTERE SAHİPTİR

Dünyada şu anda en önemli gündem, ABD'den başlayarak tüm dünyaya yayılan ekonomik krizdir. Bu ekonomik kriz bugün dünyadaki bütün siyasal krizlerin de önüne geçmiş bulunmaktadır. Bu kriz esas olarak ABD'den başlayıp Avrupa ve oradan da bütün dünyaya yayılmış bulunuyor. Krizin finans sisteminden çıktığı söyleniyor. Finans sisteminin esas sektörü olan bankalar, bir bir iflas etmektedir. Zor duruma düşen bankalar ya devlet tarafından ya da daha büyük bankalar tarafından satın alınmaktadır. Bu kriz, 1929'dan bu yana kapitalizmin yaşadığı en büyük krizdir. 1929 krizinden daha büyük olduğu tartışmasızdır. 1929'larda kapitalist sistem bu kadar küreselleşmemiş, uluslararası sermaye bu kadar iç içe geçmemişti. Ekonomik sistem bu düzeyde birbirine bağlı hale gelmemiş ve birbirini bu kadar etkileyen bir durumda değildi. Tabii ki kapitalizmin emperyalist aşamaya ulaşmasıyla birlikte sermaye uluslararası sınırları aşarak iç içe geçmeye, tek tek ülkelerdeki kapitalist ekonomilerden ve tekellerden uluslararası tekellere evrilen bir süreç başlamıştır. Korumacı ekonomik anlayışın bırakıldığı, gümrük duvarlarının aşağıya çekildiği, sermayenin ve metaların serbest dolaşımını kolaylaştırıldığı süreç emperyalist aşamayla birlikte gelişmiştir. Ancak 20. yüzyılda hala

bugümrük duvarlarının aşağıya indirilmesi ya da kapitalizmin uluslararasılaşması yine de birkaç büyük ülkenin ekonomik güç odaklarının denetiminde yürütülmekteydi. Uluslararası sermaye bu kadar küreselleşip iç içe geçmemişti. ABD'nin ekonomik egemenlik sahası, yayılma sahası vardı, Fransa'nın, Almanya'nın yayılma sahası vardı. Bunlar birbirleriyle belirli düzeyde ilişkili olsalar da, esas olarak birbirleriyle rekabetleri sürmekteydi. Belirli coğrafya ve ülkeler hala bu ülkeler arasında paylaşılmış durumdaydı. Her kapitalist ülkenin kendi hegamon adacıkları bulunmaktaydı. Bu açıdan 1929 ekonomik bunalımı esas olarak da ABD'yi sarsmıştı. Bu bunalımdan en fazla da ABD ve ABD ile yakın ilişkide olan ekonomiler etkilenmişti. Tabii ki ABD ile en fazla ilişkide olan Avrupa da bu krizden etkilenmişti. Ancak kapitalizmin küreselleşmesi denen, sermayenin serbest ve güvenli dolaşımı, sermayenin ve metaların bu düzeyde serbest dolaşımı 1929'larda hala tam gerçekleşmemişti. Bu açıdan da kriz bugünkü gibi tüm dünyayı etkileyecek, bütün dünyayı sarsacak bir niteliğe kavuşmamıştı. 1929 bunalımıyla Eylül 2008'deki ekonomik kriz arasında böyle bir farktan söz etmek gerekiyor.

Bugünkü krizle 1929 krizi arasındaki farklardan biri de, bugünkü ekonomik krizin finans kapital alanında yaşanmış olmasıdır. 1929'da da finans kapital alanı, finans kapital sermayesi büyük bir kriz yaşamıştı. Hisse senetleri büyük düşüşe uğramış, faizler yükselmişti. Ancak banka sermayesinin durumu bu düzeyde çok önemli ve belirleyici hale gelmemişti. Özellikle son 20-30 yıldır finans kapital o kadar gelişme göstermiştir ki, ekonomik faaliyetin neredeyse çoğunluğu gerçek sanayi alanında değil, üretim alanında değil,

Komünar

para alanında yürütülmektedir. Banka sermayesi sanayi sermayesinin çok çok önüne geçmiştir. Artık tüm ekonomik sektörler mali sermaye tarafından yönetilip yönlendirilmektedir. Finans kapital ise esas olarak borsalarda faaliyet yürütmektedir. Borsalar üzerinden alımlar-satımlar yapılmaktadır. Bunun sonucu kapitalist sistem tamamen uluslar arası bir kumar ekonomisi haline gelmiştir. İnsanlık tarihindeki kumar sisteminin en gelişkin, meşrulaşmış biçimi, bizzat bugünkü kapitalizmin ekonomik sistemini yöneten ve yönlendiren güç haline gelmiştir. Devletleşmenin ve ticaretin ortaya çıktığı ilk çağdan beri her zaman tefeciler olmuştur, faizciler olmuştur. Tefeciler, faizciler üretmeden ve fırsatçılıkla para kazanmaya, çalışmışlardır. Ancak kapitalizme kadar tefecilik ekonomik faaliyetin az bir bölümü olduğu gibi, diğer yandan toplum tarafından, sistem tarafından benimsenmeyen bir faaliyettir. Bu faaliyet iyi bir faaliyet olarak değerlendirilmezdi. Tefeciler, tefeci tüccarlar yalnız toplum tarafından değil, mevcut hakim sistem tarafından bile benimsenmez, sevilmezdi. Tefeciler, tarih boyu toplumu bozan, toplumun ahlakını bozan, ahlakı bozulmuş insanlar olarak değerlendirilmiştir. Ancak 20. yüzyılda kapitalizmin emperyalist aşaması ve finans kapitalin ekonomide hakim olmasıyla birlikte bu tefecilik, faizcilik meşrulaşmış, tamamen uluslar arası alanda meşru bir kumar sistemi haline gelmiştir. Zaten kapitalizmin çürümüşlüğü en fazla da gösteren finans kapitalin ekonomideki hakim hale gelmiş olmasıdır. Borsalarda faizler, paranın değeri ve kredilerle oynanarak büyük paralar kazanıldığı, birilerinin elindeki avucundakiler alınırken, birilerinin de hiç üretim yapmadan zenginleştiği bir kumar sistemi ya da tefecilik bugünkü ekonomik sistemin özüdür. Finans kapitalin hakim olduğu kapitalist sistem ahlaksızca para kazanma ve ahlaksızca yaşama sistemi olarak da değerlendirilebilir.

20. yüzyıl ve 21. yüzyılın kapitalizmi böyle olduğu için, 1929 bunalımında hem banka sermayesi hem de sanayi sermayesi birlikte etkilenmişti ya da ikisi de sorunlar yaşamıştı.

Bu kriz bir yönüyle de sistemin gerçek bir kriziydi. Ya da üretime dayalı sektörlerin de temel kriz etkenlerinden olduğu bir kriz gerçeği vardı. Ancak 2008 krizi esas olarak tefecilerin, talancıların, kumarbazların, bedavadan para kazanmak isteyenlerin, sürekli kredi faizleriyle oynayarak, parayla oynayarak zenginleşenlerin kendileriyle birlikte bütün sisteme ve topluma bedel ödettikleri bir ekonomik kriz olarak değerlendirilmelidir. Günümüzde küreselleşmenin çok yaygın olduğu bir ortamda bütün bankalar birbirine bağlı olduğu için, bankalar diğer bankalardan kredi aldığı için, ülkeler başka ülkelerin bankalarından kredi aldığı için, bu yönüyle her ülkenin ve her ekonomik gücün birbirinden kredi alma, hisse senetleri alıp satması borsalar aracılığıyla tüm ülkelere, ekonomik kurumlara ve bireylere açık hale geldiği için, ABD'de başlayan kriz, derhal başta Avrupa olmak üzere bütün ülkeleri etkilemiştir. Çünkü günümüzde yasalarla ülkelerinin gümrük duvarları ve ekonomik faaliyetlerini engelleyen sınırlar önemli oranda kaldırıldığı gibi, internet gibi bir aracın çıkmasıyla birlikte malların ve sanayi sermayesinin bu yolla iletilmesi söz konusu olmazsa da paraların internet yoluyla çok kolay akması, el değiştirmesi biçiminde bir ekonomik sistem ortaya çıkmıştır. Bu yönüyle özellikle mali sermayenin bilgisayara basılan bir tuşla ülkeden ülkeye kaydırıldığı bir sistem ortaya çıkmıştır. Finans kapitale dayalı Kapitalist sistemin esas faaliyeti borsalar üzerinden yürüdüğü düşünülürse tabii ki ortaya çıkan kriz nasıl ki bir yerden bir yere bir tuşla banka sermayesi kaydırılabiliyorsa, finans kapital aktörleri hemen anında bir yerden bir yere bu yolla aktarılabiliyorsa, finans kapitale dayalı ekonomik kriz de internette bir tuşa basar gibi derhal diğer ülkeleri etkileyecektir.

Finans kapitale dayanan küresel kapitalizmin bu düzeyde krize girmediği bir dönemde bile bazıları bir saatte zengin olup, bazıları da bir saate yoksullaşırken, finans kapitalin kapitalist sisteme yaşattığı bu ağır ekonomik kriz ortamında bazılarının zenginleşmesi, bazılarının yoksullaşması trajik bir düzeye çık-

mıştır. Nitekim bu ekonomik krizin ortaya çıkmasıyla birlikte bir anda birçok büyük banka iflas etmiş, daha başka büyük bankalar tarafından yutulur hale gelmiştir. Tabii ki büyük bankaların, adı sanı bilinen bankaların daha büyük bankalar tarafından yutulması, aynı zamanda birçok fabrikanın ve ekonomik işletmenin de el değiştirmesi anlamına gelmektedir. Bu açıdan bu ekonomik kriz, bugünkü kapitalist sistemin en zayıf yanı olan yahut da kapitalist sistemi sıkıntıya, bunalıma düşüren, kapitalist sistem içinde sıkıntının, krizlerin, çelişkilerin ve sorunların kaynağı olan tekelleşmeyi azaltmak bir yana daha da arttırmıştır. Böylece bu ekonomik kriz, gelecekte daha büyük ekonomik krizleri tetikleyecek, daha büyük ekonomik krizleri yaratacak bir tekelleşmeyi beraberinde getirmiştir. Böyle bir gerçek var. Kapitalizmin hastalığı olan tekelleşme bu kriz döneminde daha da artmıştır. Güya yaşanan kriz kapitalist sistemin hastalığı olan tekelleşmeyle, bazı bankaların daha büyük bankalar tarafından satın alınarak el değiştirmesiyle atlatılmaya çalışılmaktadır. Bu bizzat sistemin kendisinin ne kadar ekonomi dışı olduğunun, sistemin ne kadar gereksiz hale geldiğinin büyük bir kanıtı olmaktadır.

Kürt halk önderinin aşağıdaki değerlendirmesi finans kapital çağının krizlerini doğru anlama konusunda aydınlatıcıdır.

"Finans çağının temel özelliği, para kurumunun (tüm enstrümanlarıyla birlikte) başat duruma geçmesidir. Sanayi ve ticaret tekellerini tamamen kontrolü altına almıştır. Tekel olarak devleti de (özellikle ulus-devleti) kendine iyice bağımlı hale getirdi. Ekonominin temel katları olan kullanım (tüketici) ve üretim-değişim platformlarını da tamamen paranın denetimine aldı. Kullanılan araçlar IMF, Dünya Bankası, Uluslararası Ticaret Örgütü; dünyanın tüm merkez bankaları, küresel bankalar, çeşitli kredi senetleri, piyasa ve borsalar; bono ve tahvil senetleri, tüketici kartları, faizler ve döviz kurları v.b geniş bir enstrümanlar listesidir. Bu kurumlar aracılığıyla para artık hayalet bir varlık haline gelmiştir. Daha doğrusu, ataerk ailenin eski hiyerarşik

yöneticisi durumunda kalmıştır. Onun yerine yeni yetmeler olarak bu kurumlar evlat rolünü oynamaktadır. Ama hepsinin para atalarının tohumunu taşıdıkları da bir gerçektir.

Kendi içinde bu kurumlar müthiş bir ağ halindeler. Son derece organizeler. Saniye saniye birbirlerinden haberleri vardır. Birbirlerini etkilerler. Hareketleri kısa, orta ve uzun vadeli olarak düzenlenir. Kısa süreli hareketlere 'sıcak para', orta vadeli olanlara 'bono ve tahvil', uzun vadeli olanlara da 'uzun vadeli senet' demek moda gereğidir. Sık sık isim ve süre değiştirebilirler. Toplumsal inşa etme gerçekliklerinden en hızlı gerçekleştirilenlerdir. Temel muhasebe aracı Dolar ve Euro'dur. ABD ve AB'nin para birimidirler. Sistem halen yetkinleştirilmekle birlikte tamamlanmış sayılır. Peki, temel gaye olan kârlar bu yeni sistem altında nasıl gerçekleştirilmektedir?

Ekonomik, toplumsal ve siyasal dünyanın tüm ilişki ve çelişkileri bu yeni sanal sisteme olduğu gibi taşınmıştır. Hatta ideolojik, akademik ve diğer kültürel argümanlar da bu sistemin, pençesine aldığı dünyalardır. Gerçeğe daha yakından bakmak anlam gücümüzü artıracaktır.

Dolar'ın (yedekte tutulan Euro) temel muhasebe birimi olması ne anlama gelmektedir. Dolar birikim alanları ve milli paralar arasındaki kur değişimleri; bono ve tahvil, hisse senetleri piyasasındaki hareketler, faiz ve fiyat değişiklikleri hangi somut dünyalardaki ilişki ve çelişkileri, dolayısıyla ittifak ve savaşları yansıtmaktadır? Acaba giderek sıkça sözü edilen Üçüncü Dünya Savaşı ağırlıklı olarak bu simgesel, sanal dünya içinde geçmiş olmasın? Gerçek alandaki savaşlar ise bunun yer yer deprem dünyasının fay yarıklarından dışa vurması misali gibi olmasın?

ABD'nin İkinci Dünya Savaşı sonrasının hegemon gücü olduğu genelde kabul gören bir görüştür. Para birimi olarak Doların dünyasal ağırlığı bu hegemonyanın sonucudur. İlginç olan tam da bu hegemonya zirve yaparken, Doların altın karşılığında kurtulmasıdır. Bunun bir nevi hesapsız, sorumsuz dünya hegemonu olmayı yansıttığı çok açıktır.

Komünar

ABD'nin 1980'lerden itibaren dünyaya trilyonları kat kat aşan Doları karşılıksız olarak saldırdığı bilinmektedir. Bu korkunç bir olaydır. Yalnız banknot matbaasını çalıştırarak yılda trilyon Dolar kazanma anlamına gelmektedir. Para hiçbir çağda ve hiçbir yerde bu denli kendi kendini büyütmemiştir. Hegemon olmanın ilk defa kendini paraya yansıtmasını veya paranın bizzat hegemon olduğunun itirafını bu olgudan başka daha iyi açıklayan bir araç olabilir mi? Bütün ulus-devletlerin borçlu durumda olduklarını göz önünde bulundurursak (en büyük borçlu ulus-devlet, çok tuhaftır, ABD'nin kendisidir) paranın niye tam hegemon olduğunu bir kez daha algılaya gücümüzü artırmış oluruz. ABD Merkez Bankası'nın ufak tefek para oyunlarının (faiz-fiyat indirme, yükseltme hareketleri) dünyayı şiddetle sarsması da finans sisteminin iyi oturmuşluğunu gayet iyi açıklamaktadır. Yani paranın gücünü kanıtlayan olgular çok fazla oluyor.

Krizlerin sistemle bağı daha da çarpıcıdır. Asya, Rusya ve Latin Amerika'da devrevi olarak zincirleme etkileyerek, saçarak oluşan krizler tamamen para sahasında geçmektedir. Reel ekonomiye yansımalar hep sonradır. Daha önceki krizler reel dünyada başlayıp para dünyasında sonuçlanırken, finans çağının krizleri tam tersine olmaktadır. Reel ekonomi en sona bırakılmakta, ama finans dünyasının egemenlerinin istedikleri gibi o ülke veya ülke bloklarını hizaya getirdikten sonra fazla ağırlaştırmadan sona erdirilmektedir. Rusya örneği öğretici olacaktır. SSCB resmi olarak 1991'de dağıldıktan sonra giderek ağırlaşan bir finansal kriz sürecine alındı. Kriz 1998'de doruk noktasına çıkarıldı.

Çok ilginçtir; bu dönemde ben de Moskova'daydım. Bilinen Şam çıkışındaki gelişmeler bağlamında. Rus yetkililer çok acilen çıkmamı, bunun için ellerinden ne geliyorsa yapabileceklerini söylüyorlardı. Kocaman İstihbarat Şefi şunu belirtiyordu: "Altı ay sonra olsaydı her şey kolay olurdu. Biz de sana böyle davranmazdık." Evet, 1998 krizi Rusya'yı teslim almıştı ve ilk elden yetkili ağızlardan

itiraf ediliyordu. Gayet iyi hatırlıyorum. Benimle ilgili operasyonu yürüten İsrail Dışişleri Bakanı Ariel Şaron ve ABD Dışişleri Bakanı M. Albright alelacele Moskova'ya gelip on milyar Dolar karşılığında Rusya sahasının dışına atılmamı sağlamışlardı. Bu amaçla IMF ile antlaşma imzalanmıştı. Türkiye ile Rusya arasında da benim karşılığında ayrıca 'Mavi Akım' anlaşması imzalanmıştı. Rusya'nın da bir şartı bu oluyordu, ABD muhalefetine rağmen. Rusya sistem hegemonunun istediği neoliberal politikalara çekildikten sonra, yavaş yavaş felçli halinden çıkıp sistemle bütünleşti. Bir karşıdevrim de böyle gerçekleşiyordu; sanal ve finansal karşı-devrimler çağında!"

Toplumsal ahlak

Nasıl bozulmuştur?

***Birincisi; kadın üzerinde erkek
Egemenliğinin ortaya çıkmasıyla
Bozulmuştur.***

***Ataerkillik ahlakı bozmuş ya da
Ataerkil dediğimiz yeni bir ahlak
Ortaya çıkarmıştır.***

***İkincisi; bazıları çalışmadan
Bazılarının emeğine el koymuştur***

Kürt halk önderinin savunmalarında vurguladığı gibi kapitalizm uluslararası bir kumar sistemidir. Para akışının ve paranın fonksiyonlarının ekonomiye yön verdiği bir ekonomik sistemin başka türlü olması da söz konusu değildir. Bugünkü kapitalist ekonomi insanları ve toplumları yozlaştıran, tefeciliğin en büyük biçimi haline gelmiştir. Tefecilere tarih boyu vicdansız ve kan emiciler olarak bakılmıştır. Küresel ekonomik sistemin bu kriziyle birlikte tarihin hiçbir dönemde olmayan tefecilik ya da tefeciliğin belirli kesimleri çökertmesi, bazılarını zenginleştirmesi bu ekonomik krizle gerçekleşmiştir. Zaten ahlaksızlık esas olarak emeğiyle çalışmayan insanların yaşam biçimidir. Toplumsal ahlakın bozulmasının tarihte ilk defa nasıl ortaya çıktığı araştırılırsa, bunun başlangıcının bazıların ça-

lışmadan, emek vermeden toplumun yarattığı değerlere el koymasıyla başladığı görülür. Ahlakın bozulmasının temelinde emek gaspı ve emeğe dayanmadan yaşama gerçeği vardır. Toplumsal ahlak nasıl bozulmuştur? Birincisi; kadın üzerinde erkek egemenliğinin ortaya çıkmasıyla bozulmuştur. Ataerkillik ahlakı bozmuş ya da ataerkillik dediğimiz yeni bir ahlak ortaya çıkarmıştır. İkincisi; bazıları çalışmadan bazılarının emeğine el koymuştur. Böylece toplumsal ahlak bozulmuş, toplum emeğe dayanmadan yaşayan bu insanları ahaksızlar olarak değerlendirmiştir. Ahaksız denilen olgu bu iki temele dayanır. Ahaksızlığın ilk biçimi; kadının üzerinde erkek egemenliği olarak görülmelidir. Bundan sonraki ahaksızlık olarak değerlendirilen olgu ise, toplumsal bölüşümde bazılarının emek vermeden değerlere el koymasındır. İnsanlığın bu en temel yargıları açısından bakıldığında kapitalist emperyalist sistem, küresel kapitalizm ahaksızlığı yaygınlaştırmıştır. Daha doğrusu kapitalizmi ahaksızlığı normalleştiren bir olgu olarak değerlendirebiliriz. Tüm devletçi ve sömürücü sistemler ahaksızlık temelinde kendilerini yaşattıkları gibi, kapitalizm de bu temelde var olmaktadır. Ancak finans kapital kapitalizmin sanayi niteliğini geriletip tümüyle finans kapital hakimiyeti altına girince, ahaksızlık tamamen kapitalist sistemin özü ve esası olmuştur. Nitekim bunun sonucu bütün kapitalist ülkelerde toplum çürümekte, ahaksızlık diz boyu gezmektedir. Şimdi bu krizle birlikte ahaksızlığın en büyük biçimi olan değerlere fırsatçılıkla el koyma daha da yaygınlaşmıştır. Nitekim birçok banka ve işletme akşamdan sabaha derhal el değiştirmiştir. Hem de hiçbir zaman yıkılmayacağı, iflas etmeyeceği düşünülen bankalara ve fabrikalara kelepir fiyatına el konulmuştur. Bu gerçeklik bile kapitalist sistemin nasıl bir ahaksızlık sistemi olduğunu ortaya koymak açısından yeterlidir.

Kürt halk önderi finans kapitale dayanan kapitalizm için şunları söylemektedir: "Kapitalizm, ekonomiyi en son küresel aşamasında zirveye çıkarttığı 'borsa, kur ve faiz' piyasası

denilen para-kâğıt oyununa çevirerek düşmanlığını, gerçek ekonomiyle ilgisizliğini fazlasıyla ve tüm toplumun gözüne sokarcasına kanıtlamaktadır. Tarihin yine hiçbir döneminde ekonomi bu tür kâğıt oyunlarına, sanal bir sisteme dönüştürülmemiştir. Ekonomi toplumların en hassas dokusu olarak değerlendirilmiş, hep kutsallık atfedilecek düzeyde (kutsallık kelimesinin kaynağı Sümer toplumuna kadar gitmekte ve gıda kavramıyla bağlantılandırılmaktadır) değerlendirilmiştir. Beslenme en öncelikli sorun olarak görülüp çözümlenmeye çalışılmıştır. Bütün dinlerde ekonomik güvenceye dayalı bir izah yanı vardır. Bayramlar ekonomik bolluk veya en azından kriz olmaktan çıktığı dönemlerin anısına düzenlenmektedir. K. Marks'ın haklı olduğu bir nokta olarak, toplumun tüm alanlarını etkileyecek özelliklerin toplam ifadesi olacak kadar önemli olan ekonomi, duygusal ve analitik zihnin yoğunluk alanı olmaktan çıkarılıp para-kâğıt oyunlarına bağlanarak, analitik-spekülatif zihniyetin en sorumsuz, gerçek yaşamdan kopuk alanına dönüştürülerek gerçek niteliğini ortaya koymaktadır. Hiçbir emek harcamadan kur, faiz ve senet fiyatlarıyla oynayarak, küresel çapta saatlik süreler içinde milyarlarca Dolar (küresel para) el değiştirmektedir. İnsanlığın yarısı açlık ve yoksulluk sınırlarında gezinirken, bu tür değer transferleri kadar ekonomiye zıtlığı yansıtacak bir sistemi tasavvur etmek zordur. Kapitalizm finans çağı da denilen son evresinde sadece bu yüzüyle bile ne kadar gereksiz, ekonomi dışı ve düşmanca sistem olduğunu gayet iyi kanıtlamaktadır."

Bu krizle birlikte en fazla tartışılan konu, devletin hiçbir zaman akla getirilemeyecek ve telaffuz edilmesi zor büyük paralarla sisteme müdahale etmesidir. ABD, 800 milyar dolarlık bir parayla çöken banka sistemlerine müdahale etmiştir. Avrupa'da ise bir trilyon doları aşan bir kaynak bankaları kurtarmaya ayrılmıştır. Rusya ve Japonya da yüz milyarlarca dolarla sistemi kurtarma operasyonu yürütmektedir. Her yerde devlet ekonomik alana müdahale ederek sistemin çöküşünü engelle-

Komünar

meye çalışmaktadır. Bu durum kapitalizmin temel felsefesi olan liberalizmin ne kadar doğru olduğunu sorgulatır hale getirmiştir. Kapitalist sistemin anlayış ve felsefesine göre devlet veyahut da hiçbir güç piyasaya müdahale etmemeli, ekonomik faaliyetlere karışmamalıdır. Serbest piyasa ortamında sistem kendi kendini dengeler, kendi eksiklerini düzeltir anlayışı hakimdir. Arz ve talep birbirini dengeleyen temel piyasa düzeneği olarak görülmüştür. Piyasaya dokunulmadığı taktirde, piyasaya ne kadar mal sürüleceği ya da piyasadan ne kadar mal istendiği bu serbest piyasa tarafından belirlenecektir. Ekonomik liberalizmin özü budur. Bu nedenle "bırakınız yapsınlar, bırakınız geçsinler" anlayışıyla ekonomik sisteme hiçbir müdahale kabul etmeyen bir anlayış bugüne kadar savunulmuştur. Bu liberal anlayışın en üstün ekonomik sistem olduğu iddia edilmiştir. Devletin müdahalesiyle birlikte tabii ki bu ekonomik felsefe büyük bir darbe almıştır. Kapitalist sistem içinde "bırakın yapsınlar, bırakınız geçsinler" anlayışı ya da piyasaya hiç müdahale etmeden piyasanın kendi kendini düzenleyeceği ve doğru bir ekonomik denge kuracağı söylemi, bu krizle birlikte önemli bir darbe yemiştir. Çünkü devletler bırakalım kapitalizmin tarihinde, insanlık tarihi boyunca bile görülmemiş biçimde ekonomik alana müdahale etmişlerdir. Hem de hızlı biçimde ve astronomik rakamlarla sisteme müdahale edilmiştir. Hatta "bir an önce müdahale etmezsek ekonomik sistem çöker" diyerek telaşla batmak üzere olan bankaları devletleştirmişlerdir.

Kapitalizmin liberal ekonomi anlayışının iflas ettiği tartışılmaktadır. ABD'de, İngiltere'de, bütün Avrupa'da bu doğrultuda tartışmalar olmuştur. Bazıları bu krize karışalım, bazıları karışmayalım demiştir. Liberal ekonomik felsefeyi fetişleştiren, dokunulmaz bir Kur'an ayeti gibi görenler, müdahale etmeye- lim, karışmayalım biçiminde bir yaklaşım göstermişlerdir. Ancak Amerika'da olduğu gibi, kendilerini neo-liberal gören, devletin ekonomiye müdahale etmesini kabul etmeyen

cumhuriyetçiler ve Başkan Bush en büyük müdahaleci güç olmuştur. Müdahaleciliği veyahut da ekonomiye bir an önce müdahale edilmesini demokratlardan daha fazla savunmuşlardır. Bush iki de bir ekran karşısına çıkarak; "eğer bir an önce bankalara müdahale etmezsek bütün sistem çöker" diyerek, müdahale etmenin haklılığını bütün topluma inandırmaya çalışmıştır. Önceleri söyledikleri cidiye alınmamış, Temsilciler Meclisi 750 milyar dolarla krize müdahale etme projesine onay vermemiştir. Bunun üzerine bütün devlet, hükümet ve ekonomik kurumlar telaşa kapılarak yeni bir yasayı senatoya sunmuş ve kabul ettirmişlerdir. Daha doğrusu zorla ve tehditle kabul ettirmişlerdir. Bu defa yeni müdahale yasası rakamı 850 milyar dolara çıkarmıştır. Bu, tabii ki liberalizmin ciddi biçimde sorgulanmasını da beraberinde getirmiştir.

Haklı çıkan; kapitalist sistemin 20. ve 21. yy.daki işleyişinin liberal olmadığını, serbest piyasa olmadığını, serbest piyasa temelinde bir ekonomik sistemin var olmadığını söyleyenler olmuştur. Mevcut sistemin liberal olarak gösterilmesine itiraz edenler her zaman bulunmuştur. Kapitalizmin tamamen tekelleştiği, finans kapitalin banka sermayesinin tekelleşmesinden öte bütün sistemi yönettiği bir ekonomik sistemde, serbest piyasadan bahsetmenin yalan olduğu birçok ekonomist tarafından dile getirilmiştir. Bu ekonomistler mevcut kapitalist ülkelerde kesinlikle serbest piyasanın bulunmadığını, piyasanın uluslararası büyük tekellerin isteği temelinde yönlendirildiğini, yine bütün ekonomilerin finans kapitalin istekleri tarafından yönetildiğini, yönlendirildiğini, faizlerin de, kredilerin de ne olması gerektiğinin kesinlikle bu finans prenslikleri tarafından belirlendiğini söylemiştir. Finans kapital odaklarının hiçbir diktatörün elinde olmayan düzeyde bir güç merkezleşmesi yaşadığı vurgulanmıştır. Tekelciliğin bu kadar geliştiği, finans kapitalin bu kadar hakim olduğu bir yerde serbest piyasadan söz edilemeyeceğini, bu nedenle kapitalizmin serbest piyasa düşmanı olduğu tespitinde bulunmuşlardır. Ancak kapitalist sisteme finans-

mana dayalı tekelleri odaklar hakim olduğu için bunlar demagojiyle toplumu kandırarak, sanki serbest piyasa var ve fiyatlarla faizler burada belirleniyor gibi dünyayı kandırmaya çalışmışlardır. Nitekim bu krizden sonra halkın aldatıldığını IMF, Dünya Bankası gibi parayı kontrol eden, bu konuda denetleme mekanizması olan kurumların bile belirli finans kapital merkezlerin isteği doğrultusunda çalıştığı yüksek sesle söylenmiştir. Halbuki IMF ve Dünya Bankası daha düne kadar "bu şirket güvenlidir, şu devlet güvenlidir, şu ekonomik alan kârlıdır, şurası kârlı değildir" biçiminde fetva vermektedir. Ülkeleri, ekonomileri, ekonomik alanları derecelendirmekteydi. Şimdi açığa çıkmıştır ki, bu fetvalar ve derecelendirmeler objektif değil, tamamen belirli tekellerin ve finans kapitalist lordların, prenslerin istediği doğrultusunda yapılmıştır. Bu açıdan "et kokarsa tuzlanır, tuz kokarsa ne yapılır?" denildiği gibi, şimdi kapitalist sistemin güya denetleme, haksızlıkları, yanlışlıkları düzeltme kurumları olarak görülen IMF gibi kurumların kendisinin bir haksızlık ve çürüme odakları olduğu bizzat kapitalist ülkelerin yöneticileri ya da uluslararası tekellerin yöneticileri tarafından dillendirilmektedir.

Kapitalist sistemin doğası gereği tekelleşmenin engellenemeyeceği, dolayısıyla da serbest piyasa denen bir düzeneğin kapitalist sistemde olmayacağı bu krizle birlikte açığa çıkmıştır. Bu açıdan liberalizm denen ekonomik felsefenin, doğasında azami kâr yasası olan kapitalizm ortamında aslında bir demagoji olduğu, toplumun kendisini kandırma olduğu da açığa çıkmıştır. Aslında liberalizm, kapitalizmin geliştiği ilk dönemde feodal sistemdeki çitlerin, derebeylerin kapitalizmin gelişmesi önünde engel olarak görüldüğü dönemde gelişen bir ekonomik bakıştır. "**Bırakınız yapsınlar, bırakınız geçsinler**" biçiminde ifade edilen liberal felsefenin öyle ekonomiyi düzenleyen, gelişmesine hizmet eden bir yaklaşım, bir düzenek, bir sihirli el olmadığı açığa çıkmıştır. Liberalizm asıl olarak kapitalizmin kendisini feodal düzen karşısında hakim kılmak için ortaya attığı bir

ekonomik anlayıştır. Teşebbüs özgürlüğü, bireysel teşebbüs olarak ifade edilen şey; tüccarların ya da manifaktür sahiplerinin daha fazla etkin kılınmak istendiği bir süreci ifade etmektedir. Yoksa hedeflenen, söylendiği gibi bireysel özgürlükler değildir. Kesinlikle kapitalist bireylerin feodal sistemde ekonomik faaliyetlerini daha özgürce yapabileceği bir ortamı tanımamaktadır. Bireysel özgürlük, kapitalizmin gelişmesi için gerekli ticaret ve iş yapma özgürlüğüdür. Nitekim sol ve sosyalistler kapitalistlerin özgürlük denilince ticaret yapma, sömürme özgürlüğünden söz ettiklerini her zaman söylemişlerdir.

Tabii ki Rönesans ve Reform hareketinin Avrupa toplumu zihniyetinde özgürlükçü ve demokratik değerler ortaya çıkardığı doğrudur. Birey feodal toplumun boğucu ortamından kurtularak daha özgürlükçü düşünür hale gelmiştir. Toplumsal gelişme de özgürlükçü ve demokratik karakterde olmuştur. Ancak kapitalizmin hakim olmasıyla birlikte Avrupa toplumunda gelişen düşünce özgürlüğü ve demokratikleşme kapitalizmin öngördüğü siyasal sınırlar çerçevesinde daraltılmıştır. Bu tabii halkın özgürlük ve demokrasi mücadelesini engellememiş, demokrasi ve özgürlüğü halkın güçlenmesine dayanan demokrasi ve özgürlük doğrultusunda ilerletme mücadelesini sürdürmüştür. Bu açıdan Rönesans ve Reformla ortaya çıkan ve halkın bugüne kadar sürdürdüğü demokrasi ve özgürlük mücadelesi ve bu temelde ortaya çıkan kazanımlarla kapitalist sistemin özgürlük ve demokrasi arasındaki farkı görmek gerekir.

Geliştiği ilk dönemlerde kapitalizmin kendisini yaygınlaştırması ve etkili kılması için gerekli olan liberalizm, aslında kapitalizmin oturması, giderek tekellerin ve büyük ekonomik güçlerin diğerlerini yutmasıyla birlikte aslında anlamsız hale gelmiştir. Aslında kapitalizmin emperyalist aşaması denilen dönemde hem ulusal tekellerin hem de uluslararası tekellerin ortaya çıkmasıyla birlikte öyle çok fazla liberalizmden söz etmek mümkün değildir. Ama yine de kapitalist sistem kendisini meşrulaştırmak ve ekonomik alanda fırsat

Komünar

eşitliği olduğunu söylemek için liberalizmi, liberal ekonomik sistemin düzenleyici ve geliştirici olduğunu hep iddia etmiş ve bugüne kadar da bu iddiasını sürdürmüştür. Hatta reel sosyalizmin yıkılışından sonra liberalizmin, neo-liberalizmin tarihin son ideolojisi, son sistemi olduğu iddiasında bulunmuşlardır. Reel sosyalizmin kapitalizmde uygulanan serbest piyasaya karşı çıktığı, piyasaya devlet müdahale ettiği için çöktüğü biçiminde iddia da bulunmuşlardır. Tabii ki reel sosyalizmin devletçi ekonomi anlayışı yanlıştır. Bu yönüyle söylenenlerde doğruluk payı vardır, ama reel sosyalizmin çöküşünü buna bağlamak bir saptırmadır. Kaldı ki reel sosyalizmin ekonomi politikasının yanlışlığı, kapitalist ekonomi politikasının doğruluğu anlamına da gelmemektedir. Birisi devlet mülkiyetini, diğeri ise özel mülkiyeti ve sömürücü sistemi esas almıştır. Reel sosyalizmin serbest piyasayı esas almadığı için çöktüğü iddiası kapitalist sistemin kendisini haklı çıkarmak için ortaya attığı bir iddiadır. Çöküşün esas nedenleri reel sosyalimin ekonomi politikasından çok, ideolojik ve siyasi tezlerindeki devletçi ve demokrasiye yer vermeyen anlayışıdır. Kaldı ki, yanlış ekonomik politika da ideolojik ve teorik tezlerinin yanlışlıklarından ve yetersizliğinden kaynaklanmaktadır.

Kapitalist sisteme bu krizi yaşattıran temel etkenin, finans kapitalin ortaya çıkardığı ahlaksızlığın, bedava yaşam anlayışının ve tüketim kültürünün olduğu vurgulanmalıdır. Bireycilik, bunun ortaya çıkardığı tüketim kültürü ve hırsı sistemin doğasında var olan krizi büyüterek bugünkü düzeye çıkarmıştır. Kuponla yaşam, faizle yaşam, borsa oyunları ile yaşam, tabii ki bedava yaşamadır. Bedava yaşam da; *"vur patlasın çal oynasın"* anlayışıdır ya da böyle bir kişiliği ortaya çıkaran bir kazanç biçimidir. Dünyanın her yerinde en ahlaksız kesimler, toplumun ahlakını en fazla bozan kesimler, bedava para kazanan kesimlerdir. Bunlara bir nevi lümpen kesimler de denilebilir. Aslında faizle beslenen, borsa oyunları ile geçinen kesimler ve bireyler de kapitalizmin en tekamül olmuş lümpenleridir.

Tarihte her zaman lümpenler olmuştur, ama lümpenlerin kralı ya da lümpenlerin en gelişmiş finans kapitalin uluslararası kumar ortamında bedava yaşayan kişiliklerde somutlaşmıştır. Bu yönüyle finans kapitale dayanan kapitalist sisteme lümpen toplum sistemi de denebilir. Böyle bir sisteme dayanan bir toplum aslında lümpen bir toplumdur. Lümpenizm, kapitalizmde herhangi arizi bir durum değildir. Sistemin kendisi lümpenleşmiştir ya da lümpen üreten bir karaktere sahiptir. Çünkü sistem tamamen borsalardaki işlemlere dayanan bir kumar sistemi haline getirilmiştir. Kapitalizmin çürümesi ve çöküşü hem maddi hem de manevi olarak bu temelde gelişmektedir.

Krizi ortaya çıkaran esas etken, borçlanmalardır. Hayali borçlanmalar, temelsiz borçlanmalar, karşılığı olmayan borçlanmalar, hiçbir zaman ödenemeyecek borçlanmalar sistemde o kadar artmıştır ki, sonunda borçla yaşayan, borç veren, borç alan, para satıp para alan, yani faizin en temel ekonomik faaliyet olduğu sistem, sonunda reel karşılığı olmayan zenginlikler, karşılığı olmayan bankalar, karşılığı olmayan şirketlere dönüşüp çökmüşlerdir. Düşünün; bir banka vardır, ama parası yoktur ya da oradan buradan aldığı parayla varlığını devam ettirmektedir. Bir şirket vardır, değeri yoktur, tamamen başkalarından aldığı borç parayla kendini yaşatmıştır. Bu sistem ve sanal zenginlik tabii ki bir gün gerçek yaşamla karşılaşınca çökmeye karşı karşıya kalacaktır. Nasıl ki hiçbir varlığı ve mülkü olmayan birisi para borçla alır ve daha sonra ödemez ve çökerse, kendisi çöktüğü gibi para aldığı tefeciye de çökertirse, son ekonomik sistem çöküntüsü basit olarak böyle tanımlanabilir.

Günümüzün kapitalist toplumu tüketim toplumu olarak da tanımlanmaktadır. İnsan o kadar bireycileştirilmiş, o kadar hırslı, o kadar tüketici hale getirilmiştir ki, maddi olarak doyumsuz bir topluluk ortaya çıkmıştır. Do-yumsuz birey, doyumsuz şirket, doyumsuz bankalar, doyumsuz bireyler, doyumsuz topluluklar ortaya çıkmıştır. İşte bu tüketim hırsı

ya da zenginleşme, büyüme hırsı mevcut sistemin çöküntüsünün felsefesi, yaşam anlayışı ve kültürüdür. Bu yaşam felsefesi ve kültür mevcut sistemi çökertmiştir. Çünkü tüketmede, tüketme hırsında, büyüme hırsında başkalarından daha zengin olma hırsı biçiminde hastalıklı bir anlayış ortaya çıkmıştır.

Öyle bir tüketim toplumu ortaya çıkmıştır ki, bugün bir araba mı alıyor, bir yıl sonra modası geçti diye değiştiriyor; ayakkabı alıyor iki ay sonra atıyor. Şu marka olursa giyiyor, şu marka olursa giymiyor. Modası geçti mi kaldırıp adıyor. Birisi şunu mu giydi, ben de bunu giyeceğim, diyor. Birisi bunu mu aldı, ben de şunu alacağım, diyor. Biri herhangi bir maddi değere mi sahip oldu, ben de sahip olmalıyım, diyor. Öyle ki toplum maddi değerlere sahip olmak için yarışıyor, birbirini yiyor, birbirini tüketiyor, birbirini kandırıyor, birbirini aldatıyor, birbirini sömürüyor, birbirinin sırtına biniyor. Böyle bir anlamsız tüketim toplumu ortaya çıkmıştır. Kapitalizm böyle bir tüketim kültürü üzerinde kendisini yaşatmaya başlamıştır.

***Öyle ki toplum maddi değerlere
Sahip olmak için yarışıyor
Birbirini yiyor, birbirini tüketiyor
Birbirini kandırıyor
Birbirini aldatıyor, birbirini
Sömürüyor, birbirinin sırtına biniyor.
Böyle bir anlamsız tüketim toplumu
Ortaya çıkmıştır***

Günümüzde kapitalist ekonomik sistem, eğer insanlar çok tüketirse, tüketimde yarışır- sa kendini ayakta tutabilir. Kapitalizm ancak böyle bir tüketim toplumu ve tüketici bireyle kendini yeniden yaşatabilir ve yeniden üretebilir hale gelmiştir. Tüketim toplumuna dayalı bir kapitalist sistem olmuştur. Sistem, bireyler ve topluluklar daha fazla tüketirse ayakta kalabilecek bir yaşam anlayışı üzerinde kendini

üretmektedir. Şirketler ancak insanlar tüketirse zenginleşebilir ve birbiriyle yarışır hale gelmiştir. Tüketimi körüklemek için de kapitalist sistem insanları bireycileştirmiştir. İnsanlar bireyci olmadan, bencil olmadan toplumsallığından koparılmadan, toplumsallığı dağıtılmadan bu kadar tüketim peşinde koşuramaz, tüketim yarışı içerisine sokulamaz. Böylece maneviyattan uzaklaşmış, duygudan ve düşünceden uzaklaşmış, tüketim yarışına sokulmuş insanlardan ya da robotlaşmış bireylerden oluşmuş yığınlar ortaya çıkmıştır. Bireyler robot, toplumlar yığına dönüşmüştür. Bu sistem bireyinden şirketlerine, uluslararası tekellerine kadar tüketme ve kendini şişirme hastalığına kapıldığı için sonunda çöküntüye uğramıştır.

Bireyciliğin, tüketim toplumunun en fazla körüklendiği yer de ABD'dir. ABD'de insanlar sürekli kredi alarak, faizle borç alarak ürettiklerinden daha fazla harcayan bir toplum haline gelmiştir. Bugün ABD'ye dünyanın en borçlu ülkesi diyorlar. Bireyler de öyledir, sürekli borçla daha fazla tüketme, daha fazla tüketmeyle maddi bir yaşamın esiri olmuşlardır. Tabii bu durum sistemi çöküntüye uğratmıştır. Bireyler bankalardan krediler almıştır, bankalar da başka yerlerden para almaya çalışmıştır. Böylelikle sonuçta bireyler de, bankalar da karşılığı olmayan bir servet sahibi olmuşlardır. Sonunda bu tüketim toplumu, bu paraya dayanan sanal gelir bir süre sonra gerçeğe karşılaştınca ya da bu sanal durum sürekli biçimde yürütülemeyeceğinden bu faiz ve kredinin karşılığı istenince, sistemin bu parayı döndüremeyeceği görülmüş ve bankalar çökmüştür. En fazla borçla yaşayan ülke de ABD olduğu için kriz ABD'de patlak vermiştir. ABD bankalarının finans sistemi çökmüştür. Aslında ABD dünyaya kendi bankalarının, kendi şirketlerinin kuponlarını ve hisse senetlerini satarak hep başka yerden borç para almıştır. Bu parayla, yani başka toplumların biriktirdiği paralara el koymuş, kendisini ülkenin gayri safi milli hasılasının getirdiği refahtan daha fazla bir refah içinde yaşamıştır. Ayağını yorganına göre uzatmadığı

Komünar

için ya da ayağını sanal yorganla örttüğü için daha sonra ayakları açıkta kalmıştır. Daha doğrusu aldığı borçları veremeyecek duruma düşmüştür. Kupon satarak bir nevi borç almıştır. Kendi şirketlerini hisse senetleri temelinde reel karşılığında daha fazlasına denk gelecek biçimde satmıştır. Aslında bu bir eşyasını ipotek ederek başkasından borç almak gibi bir şeydir. Ama bu borç alma maddi gelirlerinin belirli bir oranını hisse senetlerinin karşılıksız kalması gibi bir ekonomik sonuç ortaya çıkarmaktadır. Artık bu bankalara ya da şirketlere güven kalmamakta, dolayısıyla buralara yönelen paraların geri çekilme eğilimi ortaya çıkarmaktadır. Bu da söz konusu finans sisteminin çökmesini ya da yakın zamanda çökme tehlikesini beraberinde getirmektedir. Krizin böyle bir finans sistemi ortamında ortaya çıktığı söylenebilir. ABD bankalarının sattığı senetlerin, kuponların maddi karşılığı bulunamadığından çökmüştür. Başka bankalardan çok fazla para almış, ama bu paraları ödeyecek kadar verimli bir finans sistemi kuramamıştır. ABD bu bankaları satın alarak bu çöküşün önüne geçmek istemiştir. Daha doğrusu bankayla işlem yapan bireylere, bankalara ve şirketlere güvence vermiştir.

Şimdi birçok ekonomist, Çin'den, Hindistan'dan, Arap ülkelerinden, dünyanın herhangi bir köşesinden Avrupa'ya kadar ABD'nin hisse senetlerini alanlar ya da bu bankalarına ortak olanlar kendi değerlerini geri çekmek isterlerse, ABD ekonomisi daha hızlı bir biçimde çökecektir. ABD dışarıya sattığı senetlerin, kuponların karşılıksız hale gelmemesi, kuponlarının, kredilerinin, senetlerinin karşılıksız lduklarının ortaya çıkmaması için bankaları satın almaya, kurtarmaya, tüm dünyaya pazarladığı bu kuponların, senetlerin, kağıtların karşılığı olduğunu göstermeye çalışıyor. Karşılığı olan bankalar ya da finans kurumları olduğuna inandırmaya çalışıyor. Böylelikle krizin daha büyük bir özellik kazanmasına, ABD ekonomisiyle birlikte dünya ekonomisinin çökmesine engel olmaya çalışıyor. Burada aslında ABD'den hisse senedi alan bireylerin yatırımlarının değeri düş-

müştür. Amerika'da borsadaki şirketlerin sürekli değer kaybettiği söylenmektedir. Belki ABD ekonomisi krize girmiştir, ama en fazla da ABD ekonomisine güvenerek ABD'de yatırım yapan, ABD ekonomisine güvenerek borç veren bireyler ve ekonomik topluluklar kaybetmiştir. ABD içindeki halkın ve toplulukların birikimi bu krizle birlikte devlete ve büyük şirketlere aktarılmıştır. Toplumun alt tabakalarının bu birikimiyle toplumun üst kesimi ve belirli orta sınıflar bu parayla olduğundan daha fazla refah içinde yaşamış ve kendini şişirmiştir. Bu ekonomik müdahaleyle toplumun birikimlerinin değeri düşürülerek en fazla da ABD dışındaki bireylere ve ekonomik topluluklara kaybettirmiştir. Şimdi ABD devlet olarak ya da büyük şirketler olarak bu bankaların sahibi olmuştur. Ancak bugün değer gören senetleri almış olan devlet ve bu büyük bankalar ilerde senetlerin değerlendirilmesiyle büyük kazançlar elde edeceklerdir.

Bu krizin büyük şirketleri daha da zenginleştiren bir özelliği olduğunu söyledik. Bu nu 1980'li yılların başında Türkiye'de yaşanan bir örnekle anlatırsak, belki bu boyutunu daha basit olarak kavrayabiliriz. Bilindiği gibi Özal'ın ekonomi bakanı olduğu 12 Eylül döneminde, yüksek faizle halktan para toplayan bir bankerlik sektörü ortaya çıktı. Bunlar yüksek faizle halkın elindekini, avucundakini alarak büyük şirketlere aktardılar. Amiyane deyimle yastık içindeki halkın değerlerini yüksek faiz kandırmacasıyla ellerinden aldılar. Milyarlarca dolar değerindeki bu kaynak Türkiye ekonomisine, daha doğrusu Türkiye'nin zenginler kulübüne aktarıldı. Ancak halk bir sabah katlığında baktı ki, bütün bankerler çökmüş, halkın parasını veremeyecek duruma düşüklerini gördüler. Halk, böylelikle elindekini, avucundakini bir gecede kaybetmiştir. 20 yaşında milyarder olan ve bu paraları patronlara aktaran banker Yalçın gibiler ise, birkaç yıl cezaevi yatarak kurtulmuştur. Burada bazı bankerler ve bankalar batmış, ama bu paraları alarak kendilerini büyüten ve geliştiren Türkiye'nin büyük patronları zenginleşmiştir. 1970'li yıllardaki ekonomik krizi atlatarak

zenginliklerine zenginlik katmışlardır. 12 Eylül faşizminin bir de böyle bir yüzü olduğunu bilmek gerekir. Son dünya krizi bazı bankaları batırmış olsa da, esas olarak halkın ve yoksul ülkelerin kaynaklarının kapitalist merkezlerin büyük bankalarına aktığını ya da ileride satın alınan değerlerin yeniden değer kazanmasıyla zenginliklerine zenginlik katan bir kriz zenginleri ortaya çıkacağını söylemek, bu krizin bir boyutunu da iyi anlamak açısından gerekmektedir.

Kürt halk önderi sistemin yaşadığı krizlerin, esas olarak da sistemde yaşanan sorunların halkların sırtına yıkmak ya da halkları daha fazla kendi sistemine bağlamak için yapıldığı konusunda önemli değerlendirmelerde bulunur. Krizler konusunda ortaya koyduğu şu değerlendirmeler çarpıcıdır; "Ekonomik krizler, Kapitalizmi bir ekonomik sistem olarak kanıtlama çabasındaki 'pozitivist-bilimci' rahip takımı, krizler sorununu da yanlış algılamakta ve algılatmaktadır. Ekonomik krizlerin tek bir izahı vardır. O da ekonominin can düşmanı, karşıtlığı kimliğinde yatmaktadır. Bazen fazla üretimden kaynaklanan krizler diye bir tanım geliştirilmektedir. Bir yandan dünyanın büyük kısmı açlıktan kırılacak, diğer yandan üretim fazlası bulunacak! Kapitalizmin ekonomi karşıtlığı en çok bu tür bilinçli olarak yaratılmış bunalımlarda kanıtlanmaktadır. Nedeni de gayet açık: Tekel kârı. Yok pahasına ürettiği emekçi güçlere bırakılan paylar alım gücüne yetmeyince sözde bunalımlar ortaya çıkıyor. Daha doğrusu çıkarılmış oluyor. Bu durumda hangi sahte rahip, daha doğrusu sözde ekonomist imdada yetişiyor? Keynes! Ne diyor? Harcamaları devlet arttırsın. Nasıl? Emekçilerin alım gücünü yükselterek! Oyun bütün iğrençliğiyle nasıl ortaya çıkar? Bir yandan cebini boşaltacaksın, diğer yandan elinle diğer cebini dolduracaksın! Bal gibi emekçileri ve tüm uygarlık dışı toplumu *'ölümü gösterip sıtmaya razı'* etme politikasıdır. Çok açık ki, politik bir ilişkiyle karşı karşıyayız. Uygarlığa karşı demokratik güçlerin eylemi bastırılmak istendiğinde önce aç bırakılır, sonra yalvartılarak karınları doyuru-

rulur. En eski savaş taktikleriyle karşı karşıyayız: Bir halkı, bir şehri teslim almak istiyorsan, önce ablukaya alacak, aç bırakacaksın, sonra teslim olma karşılığında karnını doyuracaksın!

"Kapitalizmin sahte bunalım teorisinin gerçek özünün bu olduğunu yüzlerce örnekle kanıtlayabilirim. Sadece meşhur 1930 bunalımını çözümlersek, tüm mantığı sökmüş oluruz. Bu dönemde neler oluyor? İngiltere'nin hegemonyasını kabul etmeyen Sovyetler Birliği kalıcı ve başarılı bir rejim haline geliyor. Hem de kapitalist adı verilen dünyayı tehdit ederek. Avrupa içinde ağır şartlarla teslimiyet antlaşması dayatılan Almanlar ve bağlaşıkları sağ ve soluyla direniş halindedir. Çin Mao önderliğinde büyük bir köylü başkaldırısını yönetiyor. Anadolu başta olmak üzere, İngiliz hegemonyacılığına karşı ulusal dirilişi dünya çapında başkaldırmaktadır. İngiliz dünya hegemonyacılığının verdiği yanıt, 1929-30 bilinçli bunalımıdır. Bir yandan dağ gibi yığılmış mallar, diğer yandan açlıktan kırılan halklar, emekçiler! İngiliz Keynes'in ilacı her şeyi açığa vuruyor. Dünya emekçilerine ve halklarına kırıntılar kabilinden ayakta kalma şansı. Sözde sosyal devlet politikaları. Sonucu ne olmuştur bu 'kapitalist sosyal devlet politikalarının'? Ekim Sovyet İhtilali ile başlayan dünya demokratik toplumunun, uygarlığın yeni hegemon gücü karşısında adım adım geriletilmesi, çarpıtılması, asimile edilmesi; 1990'larda Sovyet sisteminin çok önceden başlatılan (1930'larda Stalin'in antidemokratik politikaları, yani diktatörlüğü: Niçin? 1929-30 bunalımının etkisini bertaraf etmek için. Kim bertaraf oldu? Stalin ekibi, Sovyet ekonomisi) içten çökertilme politikalarıyla resmen ortadan kaldırılmasının ilanı. Ulusal kurtuluş devletlerinin sosyal içeriğinden (demokratik devrim ve toplum içeriğinden) boşaltılarak hegemon kapitalist sisteme entegre edilmesi. Tüm bunalımların ana amacının bu olduğu, bilinçli devlet politikalarıyla hegemonik sistemin varlığının sürdürülmesiyle amaca erişildiği, en azından kritik bir aşamanın geride bırakıldığı."

Komünar

Bu krizden çıkarılacak en büyük sonuç; kapitalist sistemin bedavadan yaşama, tefeciliğin para vererek kazanma, bireylerin de tefecilerden, şirketlerin de tefecilerden para alarak yatırım yapma, yaşamını böyle sürdürme biçimindeki sistemin çöküşüdür. Sisteme reel yatırımların, yani sanayi sektörünün hakim olması değil de, banka sermayesinin hakim olduğu ve ekonomik faaliyetinin çoğunluğunun kredi, faiz oranları ve paranın kurlarıyla oynama gibi üretim alanı dışında olması ve insanların da hırsıyla, bencilliğiyle kısa sürede zengin olmak istemesi, köşeyi dönmek istemesi böyle bir sonuç doğurmuştur. Sistem kendi içinde böyle bir bunalımı yaşayınca hemen devlet müdahalesiyle bunları kurtarma ve böylece bu krizin yükünü emekçi halka ve dünyanın yoksul ülkelerine yıkmayı amaçlamıştır. Aslında bu krizlerle yoksul ve gelişmek üzere olan ülkelerin ve sistem içindeki halkın gelirleri bir günde azalmıştır. Reel ekonomik güçlere düşmüştür. Reel ekonomik değerler kaybolmayacağına göre, bu değerlerin birilerinin cebine aktığı açıktır. Bunlar da kapitalizmin büyük merkez ülkeleri ve bu ülkelerdeki en büyük tekeller olmaktadır.

Şimdi bu çöküş tartışılıyor. Özellikle İMF gibi, Dünya Bankası gibi güya bu sistemi denetleme rolü alan kurumların başarısız kaldığı söyleniyor. Aslında bu sonuca yol açan gelişmelerin bu kurumlar tarafından önceden görülüp engellenmesi gerektiğini belirtiyorlar. Böylelikle kapitalist sistemin kendisini değil de kurumlarını suçlamaya çalışıyorlar. Belki bir yönüyle sistem bu kurumlara böyle bir rol vermiştir, ama kapitalist sistemin azami kâr yasası bu kurumların da eninde sonunda en büyük şirketlere, uluslararası tekelere bağımlı olmasını getirmektedir. Büyük uluslararası tekellerin hakim olduğu ülkeler ve ABD ile ilişkisi ve bağımlılığı bu kurumları ister istemez böyle bir duruma düşürmektedir. Kime kredi verilecek, kimden alınacak biçiminde sistemi kontrol etmeye yönelik İMF ve Dünya Bankası gibi kurumlar esas olarak da yoksul halkların, yoksul ülkelerin, gelişmekte olan ülkelerin sömürülmesi-

ni kontrol etme, onların sömürülmesini garantiye alma, onların borçlarını zamanında vermesini sağlama, bu konuda denetim kurma dışında başka rol oynamamışlardır. Aslında uluslararası tekellerin dünyada yaptığı yatırımları, sömürü alanlarını garantiye alan bir kurum olmuştur. Ama en büyük şirketlerin, esas sömüren kesimlerin birbirlerini istismar etmesi, halkları istismar etmesi, kendilerini sanal büyütmelerine ise herhangi bir müdahale yapmamıştır. Bu durum aslında uluslararası alanda hayli büyümeler ortaya çıkarmıştır. Hızlı büyümelerden söz edilmiştir. ABD şu kadar hızlı büyümüş, şu ülke şu kadar hızlı büyümüştür. Şimdi açığa çıkmıştır ki Çin dışında bu büyümelerin önemli bir bölümü de sanaldır. Bu büyümeler aslında başka ülkelere borçlarla alınan ve tüketilen değerlerdir. Dolayısıyla hormonlu meyveler ve sebzeler gibi büyüme ve şişmedir. Nitekim sistemde sanallığın çok fazla olduğu anlaşıncaya bir balonda deliğin açılmasıyla patlama ortaya çıkması gibi bu sanal olarak şişirilen büyümeler de patlamıştır.

Finans kapitalin yönlendirilmesindeki küresel kapitalizmin bu krizine kapitalist ekonomistlerin bir yaklaşımı var, klasik sosyalistlerin bir yaklaşımı var. Bir de bu sistemin hastalıklarının ve zayıflıklarının ne olduğunu önceden çok iyi biçimde ortaya koyan ve bu krizi önceden gören Kürt halk önderinin yaklaşımı var. Bunları ayrı ayrı değerlendirmek gerekiyor. Kapitalistler bu krizden gerçekten etkilendiler. Bir kere ideolojik olarak sarsıldılar. Kapitalist ekonominin liberal felsefesi sarsıldı. "Bırakınız yapsınlar, bırakınız geçsinler" derken, tekellerin kontrolsüzlüğü, finans kuruluşlarının kontrolsüzlüğü, hırsı ve açgözlülüğü sistemi çökertme noktasına getirmiştir. IMF ve Dünya Bankası bundan sorumlu tutulmaktadır. IMF ve Dünya Bankası yeterince görevini yapmamıştır, ama restore ederek, yeniden düzenleyerek finans sistemini kontrol edecek, para akışını kontrol edecek ve bu krizde görüldüğü gibi hiçbir karşılığı olmayan, çöküntüyü getirecek finans sistemini kontrol edelim diyorlar. Bir diğer görüş ise,

bunlar bu görevi yapamamıştır, artık yeni kurumlara ihtiyaç vardır. Liberalizmden vazgeçmeyelim, ama piyasadaki para arzını kontrol edecek, kredileri kontrol edecek, para akışını kontrol edecek, bugünkü çöküşe yol açan olumsuzlukların bir daha olmamasını sağlayacak sistemler kuralım diyorlar. Şimdi bu yönlü tartışmalar var. Bunu söyleyenlerin bir kısmı da bu finans kapital sermayesini frenleyelim, reel sektörü daha da güçlü hale getirelim, paraya dayalı, finansa dayalı değil de reel sektöre dayalı bir kapitalist sistem kuralım ya da reel sektörle finans sektörü dengeleyerek çöküşü engelleyecek kurumlar oluşturalım diyorlar. Bir nevi kapitalizmin işleyişini belirli kurumlarla müdahale ederek yaşatmaya çalışmak istiyorlar. Böyle bir yaklaşım var. Zaten devlet müdahalesini doğru bulmayanlar olsa da, ama sonunda doğru bulanlar baskın çıktı. Yani en liberalinden solcusuna kadar devletin müdahalesini gerekli gördüler. Demek ki kesinlikle kapitalist ekonomiye müdahale olmamalı yaklaşımı anlamını yitirmiştir. Nitekim iflas eden bankaların bir kısmına devlet müdahale etmiş, bir kısmını tekelleşmeyi daha da güçlendirecek biçimde başka finans tekelleri tarafından ele geçirmiştir.

Krizden belirli kurumlarla müdahale ederek kurtulacağını sanma yaklaşımı yanlıştır. Bir nevi arabayı atın önüne koşmaktır. Kapitalist sistemin mantığı ve temel dayanakları değiştirilmeden bu krizleri ortaya çıkaran etkenleri ortadan kaldırmak mümkün değildir. Bu nedenle finans denetleme kurumlarını sorumlu görmek sorunu çarpıtmaktır. Kapitalist sistemin bu sorunları yaratan gerçeğinden kaçmaktır. Kimi kurumlarla kriz etkenlerini önlemek palyatif tedbirlerdir. Zaten bu sistemden çıkarı olan sınıfların ve çevrelerin krizin nedenini kapitalizmin doğasında var olan azami kâr yasası ve tekelleşme eğilimi olduğunu söylemeleri beklenemez. Bunların yapacakları, devrevi olarak ortaya çıkan krizleri halk kesimlerinin sırtına yüklemek olacaktır. Halk toplulukları kendi sistemlerini kurarak bu sistemi daraltıp giderek anlamsız hale getirene kadar, kapitalizm bu tür sorunlarla

yaşamaya ve sıkıntılarını toplumların üstüne yıkmaya devam edecektir.

Bu krizden sonra tabii ki klasik sosyalist eğilimde olanlar da değerlendirme yapmış, yorumda bulunmuşlardır. Kimi klasik sosyalist çevreler "kapitalizm çöktü, kapitalizmin liberalizm felsefesi çöktü, ekonomik anlayış çöktü, bu açıdan reel sosyalizmdeki müdahaleci devlet anlayışı haklı çıktı" biçiminde değerlendirmeler yapmaktadırlar. "Bakın kapitalistler bile müdahaleci anlayışa geldiler, ekonomiyi müdahale etmeden sürdüremiyorlar" diyerek, müdahaleci ekonomik anlayışı haklı kılmaya çalışıyorlar. Bu bakımdan bir ekonomik sistem kurulacaksa orada devlet müdahale etmeli ya da müdahale eden güçler bulunmalı, demektedirler. Kapitalizmin yaşadığı bu krizden devlet kapitalizmini ya da reel sosyalist ülkelerde ve bundan etkilenen devletlerin uyguladığı merkezi devlet planlamasına dayanan, devletin ekonomiyi yönlendirdiği bir sistemin doğru olduğunu iddia etmek, bir yanlıştı başka bir yanlıştı gerekçe gösterilerek doğrulanması anlamına gelmektedir. Bu çok yanlıştı ve reel sosyalizmin çöküşünden hiçbir ders çıkarmamak anlamına gelmektedir. Kapitalizmin krizinden bu sonucu çıkarmak, bu krizi ortaya çıkaran nedenleri de anlamamak olarak görülmelidir. Kapitalizmin krizinden ancak sıradan bir kahve sohbetinde yapılacak biçimde liberalizm yanlıştı çıktı, öyleyse devlet müdahaleli reel sosyalist sistem ya da devlet kapitalizmi doğrudur gibi değerlendirmelerde bulunmak, reel sosyalizmin ekonomik alandaki yanlışlıklarını görmemektir. En kötüsü de reel sosyalizmin birçok alandaki yanlışlığını kapitalist sistemin yanlıştı ekonomi politikasıyla örtme gibi bir duruma düşme tehlikesi yaşamaktır. Bu, haçlı seferlerinde İslam ordularının kazanması sonrasında İslam toplumunun kendi eksikliklerini, yetersizliklerini sorgulamaması, haçlıların kaybetmesinden hareketle kendini tümünden doğru görmesi ve bunun giderek İslam'ı benimsemiş toplumlarda dogmatizmi kalıplaştırarak Hristiyan dünyası karşısında gerileme yaşaması gibi bir duruma düşmek gibi bir durumla karşı karşıya kalın-

Komünar

masına yol açar. Bilindiği gibi Hristiyanlar, Müslümanlar karşısında yaşadığı yenilgiden dersler çıkararak önlerindeki dogmaları yıkıp atma yeteneği göstermişlerdir. Dolayısıyla kapitalizmin bu çöküşü ve yaşadığı sarsıntılar sosyalistleri, geçmişteki klasik sosyalist anlayışlara geri götürme ve oradaki yanlışlıkları tekrarlama durumu ortaya çıkarılmamalıdır. Özcesi eski yanlışlıklara dönüşün gerekçesi yapılmamalıdır.

Kapitalizmin bu krizinin yarattığı ağır sorunlar gerekçe gösterilerek reel sosyalist ülkelerin geçmişte yaptığı gibi diğer sistemler ve toplumsal formlar arasına bir duvar örmek, içe kapanmak da yanlıştır. Tabii ki ülkeler, halklar kendi ekonomilerini, kendi siyasi iradelerini emperyalist kapitalist ülkelere bağlamamalıdır. Siyasi ve ekonomik olarak kendi demokratik iradelerini, demokratik kurumlaşmalarını esas almalıdırlar. Siyasetlerini de ekonomilerini de topluma dayandırarak geliştirmeli ve emperyalist kapitalist sistem karşısında hem siyasi, hem de ekonomik olarak iradi bir duruş göstermelidirler. Böyle bir siyasi ve ekonomik duruş doğrudur. Ama böyle bir duruş göstermek içe kapanmacı, dünyaya kapalı bir toplum haline gelmek değildir. Ya da kendi sınırlarını çizmiş bir coğrafyada kapalı devre bir sistem kurmak değildir. Toplamlar kendi sistemini kurmalı, ama kendi sistemini kurumlaştırıp yaşamını sürdürürken siyasi ve ekonomik olarak kendi sisteminin haklılığına ve demokratik iradesine güvenerek dışındaki dünyayla çıkarı gerektirdiği an, kendisi için verimli olan, gerekli olan ilişkiyi kurmalı ve geliştirilmelidir. Halk topluluklarının kendi çıkarlarını koruması için ulus devletçi olmaya ve reel sosyalizmin kendimi koruyorum diyerek kendini dışa kapatma yanlışını tekrarlamaya gerek yoktur. Geçmişte ulusal kurtuluş savaşları verdikten sonra oluşan devletçi zihniyetlerle tepeden inmeci, dayatmacı yaklaşımlarla bir ekonomik siyasal sistem kurulması gibi siyasal ekonomik yaklaşımlar içine girmek de yanlıştır. Kapitalist emperyalist sisteme karşı doğru duruşlar böyle olamaz. Bu duruşlarla kapitalist sistem karşısında ayakta kalınamaz.

Kapitalist sistem karşısında ekonomik ve siyasi olarak durmanın yolu tabana dayalı demokratik siyasal sistemlerini ve tabana dayalı ve demokratik karakterli ekonomik modeli yaratmak ve geliştirmekten geçer. Bunu kurarken de tepeden inmeci veyahut da merkezi planlamalarla değil, kesinlikle yerelden başlayarak toplumun ihtiyacını karşılayan ve bu ihtiyacı diğer yerel alanlarla koordine içinde yürüten bir topluluklar ekonomisi, toplum ekonomisi, toplumun ihtiyacına dayalı bir ekonomik sistem kurmak gerekmektedir. Tabii bu ekonomik sistem aynı zamanda ekolojik olacaktır, eko sistemi dikkate alacaktır. Doğayı tahrip eden, havayı tahrip eden, canlılara zarar veren bir ekonomik sistemi de kabul etmemek gerekir. Eğer topluluklara dayalı bir toplumsal ekonomi ortaya çıkarsa, bu aynı zamanda toplumun ihtiyaçlarının dengeleneceği, diğer topluluklar tarafından yapılan üretimin birbirini dengeleyerek, birbirinden alıp vererek toplumun bütünlüklü ihtiyacını karşılayan bir ekonomik sistem ve bu ekonomik sistemi sağlayan bir toplumsal piyasa ortaya çıkarabilir. En büyük denetim de zaten budur. Toplumsal piyasa olursa, topluluklar ekonomisine dayalı bir ekonomik sistem olursa o zaman toplumsal ihtiyaç dışı yatırımlar, toplumsal ihtiyaç dışı ekonomik faaliyetler gerçekleşmez. Yine tefecilik gibi bir sistem kesinlikle bu ekonomik modelde yaşam bulamaz. Zaten demokratik toplumsal kurumlaşma gereği faize dayalı bir sistem, tefeciliğe dayalı bir sistem ya da faize dayalı bir banka sistemi bu ekonomik model içinde yer almayacaktır. Ekonomik doktrinimizin karakteri gereği sömürüyü ve doğal ve kabul edilebilir farklılıkları aşan hiçbir ekonomik ilişki ve faiz gibi hiçbir araç sistemimizin içinde yer almayacaktır. Çünkü faize dayalı sistem tamamen kumardır, emeğe dayanan bir sömürüyü ifade eder. Faizci, dolayısıyla emeğe dayalı olmayan ekonomik faaliyetlere yer veren bir sistem şu ya da bu biçimde sömürücü, kapitalist emperyalist zihniyeti ortaya çıkaran bir ekonomik yaşama götürür.

Önderliğimizin genel olarak öngördüğü ekonomik sistem budur. Kürt halk önderi son

savunmalarında aslında kapitalizmin bir ekonomik sistem de olmadığını, tamamen baskıcı, devletçi ve ekonomik yaşamı da öldüren, ekonomik sistemi felç eden bir ekonomik anlayışa sahip olduğunu söylemektedir. Yine kapitalizmin serbest piyasaya dayanmak bir yana, azami kâr yasasıyla, tekelci anlayışıyla serbest piyasayı öldürdüğünü söylemektedir. Bu temelde de esas olarak toplulukların kullanım değerini esas alan, toplumun temel ihtiyaçlarını karşılayan, doğayı dikkate alan, toplulukların örgütlenerek kendisi için üretim yaptığı, yani sosyal, kültürel yaşamının maddi ve ekonomik temeli olan bir ekonomik sistem yaratması gerektiğini söylemektedir. Topluların sosyal, kültürel yaşamlarıyla ekonomik yaşamlarının iç içe olduğunu, bunların birbirinden koparılamayacağını, ekonomik yaşamlarını toplulukların elinden almanın onların ruhunu, kalbini almak gibi bir şey olduğunu belirtmekte ve şöyle demektedir; "Şahsi kanım, 'ekonomi' adı altında örgütlediği faaliyetlerin içindeki gasp ve hırsızlık boyutunun en fazla toplum biçimi olması esas özünü oluşturur. Ekonomi kelimesinin Yunanca anlamı **'aile yasası'** demektir. Ailenin maddi geçim kurallarını, çevresini, malzeme ve diğer materyallerini ifade etmektedir. Uygar toplumda kavramı daha da genelleştirsek, küçük toplulukların **'geçim kuralları'** olarak ifade edilmesi mümkündür. En az devletleştirilmiş, özelleştirilmiş toplumsal gerçekliktir. Toplum kolektivizminin en temel dokusudur. Özelleştirilmesi, devletleştirilmesi düşünülemez bile. Ekonomiyi özelleştirmek, devletleştirmek, temel toplumsal dokuyu tahrip etmek demektir. Toplumu en hayati yaşam kurallarından yoksun bırakmaktır. Hiçbir toplum kapitalizm kadar bu nedenle özelleştirme ve devletleştirmeyi toplumun baş özelliği haline getirmeye ne cesaret etmiş, ne de düşünmüştür. Şüphesiz uygarlık toplumunda tüm toplumsal alanlar devletleştirildiği gibi, en temel dokusu olan ekonomisi de hem özel mülkiyetin hem devlet mülkiyetinin konusu olabilmıştır. Ama hiçbir toplum kapitalizm kadar resmen ve açıkça özel ve devlet mülkiyetini

sistem olarak ilan etmemiştir.

"Şu husus çok önemlidir. Ekonominin özelleştirilmesi ve devletleştirilmesi erkenden gasp ve hırsızlık olarak yorumlanmıştır. Karl Marks bu hususu daha 'bilimsel' bir ifadeyle emek-değerdeki artı-değerin hırsızlandığını (kâr olarak) söyler. Konu daha derinlikli bir yorumu gerektirir. Ekonominin özel ve devlet mülkiyetine konu olması, bana göre artık-değerin, daha önceleri artık-ürünün dışında bir gasp ve hırsızlık olarak değerlendirilebilir. Toplumun temel dokusu olarak ekonominin, özel ve devletsel dahil, tüm mülkiyetleşme biçimleri ahlaksızcadır. Gasp ve hırsızlık konusuna girer. Nasıl ki bir insanın kalbini veya başka bir organını özelleştirmek ve devletleştirmek anlamsızsa veya çok sakıncalıysa, ekonomi için de aynı şey geçerlidir. Kapitalizm bölümünde daha derinliğine işlemeyi umuyorum."

Tabii biz devleti reddeden bir hareketiz. Demokratik konfederal sistemi benimseyen bir sosyalist anlayışa sahibiz. Ekonomik alanda da aynı anlayışa sahibiz. Bu temelde ekonominin merkezdeki bir kurumun kesin direktifleri ve hakimiyetliyle oluşmasını doğru bulmuyoruz. Tabana dayalı toplumsal ekonomik planlamalar tabii ki olmalıdır. Bu temelde toplumun ekonomik ihtiyaçlarını da yine toplulukların tabandan kendisinin belirlemesinden yanayız. Tabii ki demokratik konfederal sistemde topluluklar kendi ihtiyaçlarına dayalı, kendi koşullarına, coğrafyasına, doğasına suyunu, birikimine ve emeğine dayalı bir ekonomik sistem kuracaklardır. Kendi ihtiyaçlarını da esas alacaklardır, ama diğer bölgelerle de koordineli bir ekonomik sistem kuracaklardır. Merkezi bir planlama değil, ama topluluklar ekonomisinin demokratik temelde ortak planlamaları olabilir. Nasıl ki toplumsal ve siyasal alanda tabandan örgütlenen topluluklar birbirini tamamlıyorlarsa hem özgünlüklerini ifade etme hem de birbirlerini tamamlama anlayışları varsa, toplumsal örgütlenmede, siyasal anlayışta böyle bir anlayışın içindeyseler, ekonomik alanda da hem özgünlüklerini koruma hem de birbirlerini tamamlama

Komünar

ma anlayışıyla hareket edeceklerdir. Buna topluluklar ekonomisi, demokratik konfederal ekonomi, demokratik konfederal sistemin ekonomi doktrini de denilebilir.

Bu konfederal sistemin yahut da demokratik komünal yaşamın ya da demokratik sosyalizmin ekonomik doktrini kesinlikle reel sosyalizmdaki gibi bir ekonomik doktrin, ekonomik anlayış değildir. O ekonomik anlayış devletçi kapitalizme götürdü. Tavanda belirli bürokratlar tarafından toplumun ekonomik sistemi yönlendirildi ve burada da bir rant sistemi, bürokratlaşma, belirli değerlere el koyma sistemi gelişti. Bu açıdan Önderliğimizin ortaya koyduğu topluluklar ekonomisi, kooperatifler, komünler öyle rant elde edilecek, sömürü elde edilecek değerler ortaya çıkaramayacaktır. Çıkarılan değerler de bütün toplumun ihtiyacı çerçevesinde kullanılacak ekonomik değerler olacaktır. Belirli bir ihtiyaç fazlası da depolanacaktır. Bu depolama neolitik toplumda da olmuştur. Bu depolama da kesinlikle herhangi bir kişinin, bir zümrenin, bir sistemin, bir kurumun elinde değil, topluluğun zor zamanlarda ihtiyaçlarını karşılaması için tamamen kendisi tarafından kontrol edilen bir biçimde depolanan değerler olabilir. Tek tek halkların, toplulukların böyle bir demokratik konfederal ekonomik sistem içinde yaşamaları, demokratik sosyalizmin gereği, toplumun ve insanın doğasına en uygun sistem buyken, halklar arasındaki ekonomik sistem de demokratik konfederal temelde olmalıdır. İçerik kapalı bir ekonomik sistem yerine, kendi özgünlüğünü koruyan, herhangi bir uluslararası ekonomik merkeze, ekonomik güce bağlı olmayan, ama halkların ekonomik olarak dayanışma içinde oldukları bir sistem de ortaya çıkarılmalıdır. Uluslararası tekellere dayalı, küresel kapitalizm denen belirli merkezlerden ve tekellerden yönetilen ya da finans kapital denilen, bugün kumar haline gelmiş ekonomik sistem yerine, yerellerin kendi özgünlükleri olan, kendi ihtiyaçlarına göre bir ekonomik sistem kuran ve bu ekonomik sistemin diğer ekonomik birimlerle demokratik temelde ilişki ve dayanışma

içinde olduğu uluslararası bir ekonomik doktrin yaratılmalıdır. Halklar ekonomik faaliyetlerini ve ilişkilerini bu ekonomik doktrin ekseninde yürütmelidirler.

Nasıl ki toplumda ekonomik faaliyet sosyal ve kültürel yaşamın kalbiyse ve toplum kolektivizminin harcıysa, uluslararası alanda da ekonomik yaşam toplumlar arası ilişkilerde önemli bir rol oynar. Hakları birbirine yaklaştıran, birbiriyle bütünlüklü davranmasını sağlayan temel bir olgudur. Halkların ekonomik faaliyetlerini birbirinden tümüyle koparmak tabii ki doğru olmaz. Bu, içerik kapalı bir ekonomik sistem olur. Kaldı ki dünyanın hiçbir döneminde, ilke çağda da dahil hiçbir zaman toplulukların birbirine kapalı olduğu bir ekonomik sistem olmamıştır. Belki Sovyetler Birliği bunu denemiştir, ama Sovyetler Birliği başlı başına büyük bir dünya olduğu için ilk başlarda bunun sıkıntısı fazla hissedilememiştir. Kültürel ve ekonomik olarak diğer toplumlarla arasına büyük duvarlar örmek, aslında arızeli bir durumdur. Tabii ki uluslararası tekellere, kapitalist sistemin merkezileştiren, halkları, toplulukları kendisine bağımlı hale getirip sömüren ekonomik sisteme de karşı durmak lazımdır. Ama bunun yolu diğer topluluklara kapalı bir ekonomik, sosyal ve kültürel yaşam olamaz. Kaldı ki reel sosyalist sistem bile tümüyle böyle olmamıştır. Dünyanın üçte birine hakim olduğu söylenildiğine göre, diğer birçok reel sosyalist ülke ile ilişki içinde alıp vermişlerdir. Birbirleriyle ekonomik ilişki içinde olmuşlardır. Bu reel sosyalist ekonomik sistem de demokratik temelde işleyen bir karaktere sahip olmamıştır. Burada da merkezileşen, birilerinin daha fazla hükmettiği, diğerlerinin ekonomik faaliyet özgünlüğü, özgürlüğü ya da kendi coğrafyasına, doğasına, toplumuna göre bir ekonomik sistem kurma yerine, aslında reel sosyalizmin merkezinde Sovyetler Birliği'nin bulunduğu bir ekonomik sistem kurulmuştu. Tabii ki Arnavutluk gibi "ben kendi yağımdaya kavrulacağım" deyip diğer topluluklara kendini tümünden kapatan ekonomik anlayışlar da doğru değildir. Ekonomik ve siyasal bağımsızlık

böyle korunamaz. Kaldı ki Arnavutluk bile bir zamanlar Sovyetler Birliği'yle, daha sonra Çin ile ekonomik ilişkisi olan bir ülkeydi.

Özcesi uluslararası alanda nasıl ki demokratik konfederal sistemi savunuyorsak, ekonomik olarak da benzer bir yaklaşım içinde olunması gerekir. Bu yaklaşımlar, şu anda belirtilen ekonomik dengesizlikleri, krizleri ortadan kaldıracak tek modeldir. Eğer toplulukların ve toplumun ihtiyacına dayalı bir ekonomik sistem olursa sömürgeciliğe dayalı olmayan, kâra, tefeciliğe, borsaya, kumara dayanmayan bir ekonomik sistem kurulabilir, böyle bir ekonomik sistem de kesinlikle ekonomik bunalımlar olmaz. Ekonomik bunalımların doğasında kâr ve sömürü hırsı vardır. Tefecilik vardır. Ekonomiyle toplum yaşamı, sosyal ve kültürel yaşam arasındaki ilişkinin koparılması vardır. Ekonominin toplumdan koparılıp özelleştirilmesi ya da devletleştirilmesi bütün ekonomik krizlerin kaynağıdır.

Ne devlet mülkiyetine ne özel mülkiyete dayalı, ne değişim değerine dayalı ne de banka sermayesiyle tefeciliğin meşrulaştığı bir ekonomik sistem kabul edilmelidir. Bunların ekonomik krize yol açan doktrinler olduğu görülüp tabandan başlayarak örgütlendirilen bir ekonomik doktrin çerçevesinde bir yaşam örgütlenmelidir. Nasıl ki demokratik örgütlenme, demokratik irade tabandan başlıyorsa, ekonomik örgütlenme, ekonomik ihtiyaçlar da tabandan başlayan bir örgütlenme temelinde sağlanmalı ve ekonomik yaşamın, bir nevi toplumun bütünlüğünün birleşmesinin, yaşamının en temel faaliyeti haline getirilmesi gerekmektedir. Ekonomik faaliyet, birilerinin işçi olarak çalıştığı, birilerinin sömürdüğü bir faaliyet olmaya devam ettiği müddetçe krizler de devam edecektir. Bu içerikteki bir ekonomik doktrin insanın insandan yabancılaştığı, insanın var olduğu toplumsallıktan koptuğu insan ve toplum aleyhine çalışan bir ekonomik sistem olmaktan kurtulmayacaktır.

Dünya ekonomik demokratik konfederalizm sistemi açısından ilk önce bölgesel ekonomik havzalar oluşturulabilir. Bölgeler

kendi aralarında demokratik konfederal ekonomiler kurabilirler. Bunlar daha gerçekçi bir işbölümünü yapabilirler. Çünkü ekonomide işbölümü yapmak her zaman gerekli olabilir. Ama bu işbölümleri sömürüye, değişim ekonomisi temelinde birilerinin biriktirip diğerleri üzerinde hakimiyet kurmasına dayalı bir işbölümü olmamalıdır. Nasıl ki demokratik yaşamda mahallede, sokakta örgütlenip siyasal irade olma açısından tüm faaliyetleri ortak yönetme oluyorsa ve bunlar diğer yerel birimlerle birbirini tamamlama temelinde demokratik konfederal örgütlenme kuruyorsa, ekonomide de birimlerin birbirini böyle demokratik bir temelde tamamlayarak bir ekonomik sistem kurması gerekir. Bu çerçevede Ortadoğu ekonomik havzası, işte Uzakdoğu'da bir-iki ekonomik havza, AB gibi ekonomik havzalar olabilir. Balkanlar, Kuzey Afrika ve Latin Amerika ekonomik havzaları olabilir. Yine Kuzey Amerika başlı başına bir ekonomik havza olabilir. Bunlar da kendi aralarında demokratik konfederal bir ekonomik ilişki kurabilirler. Geleceğin küresel ekonomik dünyası nasıl olmalıdır diye sorulursa, böyle olmalıdır demek en gerçekçi ve en doğru cevap olur.

Küreselleşme, daha doğrusu sınırların ortadan kalkması, ülkeler arası ilişkilerin sıklaşması sadece kapitalizme ait bir şey değildir. Bu esas olarak da sosyalist dünyanın sömürü ve baskıdan kurtulmuş, komünal ve demokratik yaşam kurmuş dünyanın gerçekleştirilmesi gereken bir siyasal, sosyal, kültürel yaşam anlayışıdır. Katı sınırlar, halklar arası kopukluklar, devletçi, sınıflı, sömürücü topluluklar için geçerlidir.

Bu ekonomik krizin getireceği sonuçlar olacaktır. Biz olumlu olacağını düşünüyoruz. Her işte bir hayır vardır denildiği gibi, bundan da hayırlı sonuçlar çıkarılabilir. Böylelikle bir kumar oyunu olan finans kapitale dayanan dünya ekonomik sisteminin insanlık açısından, topluluklar açısından ne kadar tehlikeli olduğu görülerek halklar ve topluluklar içe kapanmacı olmadan, ulus devletçi zihniyete düşmeden bu küresel sisteme, tekelleşen ha-

Komünar

kim olduğu finans kapital sistemine karşı kendi özgürlüğünü, demokratik ekonomik ve siyasal iradesini koruyan eğilimler gelişebilir. Bu tür eğilimlerin gelişmesini ulus devletçi zihniyete dayalı kapanmalar ve direnmeler olarak görmemek gerekir. Bu eğilimlerin gelişmesi, kapitalist emperyalist sisteme ve küresel sermayeye karşı demokratik bir direniş olarak görülmelidir. Bu tür eğilimler hem halkların demokratik siyasal örgütlenmesi temelinde bir demokratik irade ortaya koymasıdır, hem de kendi özgücüne dayanan ekonomik sistemlerle yerelden bölgeye ve evrensel doğru bir konfederal ekonomik sisteme gitme sürecinin yaratılmasıdır. Biz bu krizden sonra bu tür gelişimin gerekli, olumlu olduğunu görüyoruz ve böyle bir ekonomik yaklaşımın, anlayışın bütün topluluklarda gelişmesi gerektiğini düşünüyoruz. Bu, sadece ekonomik anlamda değil, demokratik anlamda da bir irade olmayı ve demokratik bir duruşu beraberinde getirir. Bu açıdan ekonomik kriz hayırlı olmuştur. Çünkü bu ekonomik kriz sadece ABD ve Avrupa'yı değil, bütün ülkeleri etkileyecektir. Özellikle küresel sermayeye bağlı ülkeler etkilenecek ve ağır sonuçlarıyla karşılaşacaktır. Yıkımlarıyla da karşılaşacaktır. Bu da toplulukları, toplumları küresel sermaye karşısında kendi öz kaynaklarına dayalı ekonomilere yönelmeye götürecektir. Böylece devletçi ve bir merkezden yönlendirilen ya da dışa bağımlı ekonomiler değil, topluluklara, topluma dayanan toplum ihtiyacını karşılayan ekonomik eğilimler ortaya çıkacaktır. Bunu da tüm insanlık açısından yalnız ekonomik olarak değil, siyasal ve sosyal düzeyde olumlu gelişmeler yaratacak süreç olarak değerlendirebiliriz.

Bu ekonomik krizi değerlendirirken merak edilen bazı konuları da izah edebiliriz. Bu ekonomik sistemden İran, Suriye gibi küresel sermayeye bütünleşmeyen ülkeler daha az etkilenecektir. Çünkü onlar küresel finans sistemiyle göbek bağıyla bağlı değildirler. Sistemin parçasıdırlar, ama tümünden göbek bağı ile bağlı değildirler. 21. yy.da tamamen hakimiyetini ortaya koyan finans kapitale da-

yalı küresel kapitalizm, bütün ülkeleri göbek bağıyla kendine bağlama eğilimindedir. Nitekim dünyanın büyük bir bölümü küresel kapitalist sistem içine alınmıştır. Dolayısıyla finans kapital merkezlerinde bir kriz çıktığında diğerleri de doğrudan etkilenir. İran gibi ülkeler belki doğrudan etkilenmezler. Daha doğrusu küresel sistemle bütünleşen ülkeler kadar bu krizden etkilenmezler. Bu durum, İran'daki ekonomik sistemin doğru olduğu anlamına gelmez. Bu sonucu çıkarmak doğru olmaz. Tabii ki küresel sermayeyle bütünleşmemek, küresel sermayeden ayrı bir ekonomi sistem kurmak doğrudur, ama İran ekonomisi küresel sermayeye çok bağımlı olmayabilir, ama topluluklar ve toplum ihtiyaçlarına dayalı bir ekonomi de değildir. Yine belirli merkezden yönlendirilen bir ekonomik sistemdir. Bu nedenle bu ekonomik sistem de her zaman yoksullar aleyhine işlemekte ve yoksullara zarar veren krizlerle karşılaşmaktadır. İran'da da yoksullarla zenginler arasında önemli bir uçurumun varlığı dikkate alındığında bu ekonominin de yoksul halk aleyhine kriz yaşayan bir ekonomi olduğunu söylemek gerekir.

Tüm bu ekonomik olumsuzlukların giderilmesi için küresel sermayeye de karşı duran, devletçi ya da özel mülkiyetçi ekonomik anlayışta olmayan bu tür ekonomik politikalara karşı durarak toplulukların mülkiyetine, yani toplulukların sahiplendiği, topluma ait ekonomik sistemler ortaya çıkaracak bir ekonomik doktrinle sosyal ve kültürel yaşamın oluşturulmasının gerekli olduğunu düşünüyoruz. Böylece sadece ekonomik alanda değil, siyasal alanda kapitalist emperyalist ülkelerin itibarı, otoritesi zayıflayacaktır. Onlara karşı halkların demokratik iradesi, demokratik ekonomik duruşu gelişecektir. Bu krizden kurtulmanın ve bir daha bu tür ağır sonuçlarla karşılaşmamanın yolu budur.

Bu krizden sadece halklar, topluluklar açısından bir demokratikleşme eğilimi ortaya çıkmayacaktır. Sistem içinde de bu kadar tekelleşme ya da ABD'nin bu kadar ekonomiyi de kendinde merkezileştirmesine karşı duruşlar da ortaya çıkacaktır. Nitekim Almanya

merkez bankası "ABD ekonomik liderlikten vazgeçmeli artık dünya ekonomik liderliği olarak yapamaz" demesi bu krizin ortaya çıkardığı bir söylemdir. Daha öncede Sovyetler Birliği siyasi olarak ABD'nin dünya liderliğinin diğer ülkelere sadece kendi kararlarını dikte ettirmesi biçimindeki yaklaşıma karşı çıktığını gördük.

Bu ekonomik krizin siyasi sonuçları kesinlikle olacaktır. ABD nasıl ki dünya liderliğini İkinci Dünya Savaşı'nda esas olarak da ekonomik gücüyle ele geçirdiyse ve bu liderliği bugüne kadar ekonomik gücüyle sürdürdüyse, bugün siyasi alanda yaşadığı sıkıntılara ekonomik alanda yaşadığı sıkıntılar da eklenince siyasi liderliğinde de kimi sarsıntılar ortaya çıkacaktır. Bu değerlendirmelerden ABD'nin siyasi ve ekonomik liderliğinin bitişi anlamı çıkarılmamalıdır. Ekonomik alanda da siyasi alanda da ABD'nin büyüklüğü, liderliği, en büyük olma durumu devam edecektir. Ekonomik ve siyasi liderlik piramit gibi bir hiyerarşi biçiminde devam edecek, ama ABD en üstte kalabilmek için piramidin altındakilerinin çıkarlarını da belirli oranda koruyan bir liderlik içinde olmak zorunda kalacaktır. Yani ABD'nin sadece dikte ettirdiği bir sistem olmayacağını söyleyebiliriz. Ekonomik alandaki sorunların siyasi alanda böyle yansımaları görülecektir.

Öte yandan bu krizden hareketle kapitalizmin bugünden yarına çökeceği gibi değerlendirmeler yapmak da yanlıştır. Kapitalizm çöktü çökecek biçimindeki değerlendirmeler çok abartılı olur. Tabii ki kapitalizm bir çürüme içindedir. Bu kriz çürümenin ve sistem için zayıflıklarını ortaya koymuştur. Kapitalist sistem bu çürüme ile birlikte baş aşağı gidecektir. Daha doğrusu yaşadığı gerileme ve anlamsızlığı daha da artacaktır. Sürekli sorunlar yaşaması ve insanlığa ağır sosyal sorunlar getiren krizler sistemi haline gelmesi kapitalizmin topluluklar için, insanlık için gereksizliği daha da anlaşılacaktır. Ancak **"kapitalizm kâğıttan kaplandır, ayakları çamurdan heykeldir"** gibi kolay yıkılacağını öngören değerlendirmelere benzer yaklaşım

içinde olmak yanlıştır. Tabii ki kapitalizmin bu bunalımı devam edecektir. Bu bunalımdan kurtulması beklenemez. Çünkü bu bunalımı ortaya çıkaran tekelleşme ve paranın daha fazla para kazandırması azalmamış, daha da artmıştır. Bu etkenler, kapitalizmin iç zayıflıklarıdır. Sistemin doğasının gereği olan bu zayıflıklar da sistemi anlamsız hale getirip çöküntüye doğru sürükleyecektir. Ama onu daha da bunalıma sokmak ve anlamsız hale getirmek, etkinliğini daraltmak ve sömürü kanallarını kapatmakla mümkün olur. Ülkeler, halklar, topluluklar ekonomilerini kurar ve ekonomik değerlerini sömürmezlerse, kapitalizmin bu tür sömürüden beslenmesi azalırsa, bu, sistemin daha ölümcül krizlere girmesini getirir.

Son yaşanan kriz halkları uyandıracak ve kendi ekonomik iradelerini ortaya çıkarmaya vesile olacaktır. Bu da krizi daha da derinleştirebilir. Ama bir daha vurgulayalım; bugünden yarına kapitalizmin çökeceği gibi değerlendirmeler abartılıdır. Kapitalizm hala kendi içinde zayıflıklarını onarma ve krizini bir süre atlatma imkanlarına sahiptir. Hala krizlerin olumsuzluklarını halkların üzerine atıp kendini yaşatma imkanı bulunmaktadır. Çürüten yanları yanında, toplumları sömürme gücünü hala sürdürmektedir. Bu sömürü kanalları kapatılamadığı ve zayıflatılmadığı müddetçe de kapitalizmin tümünden yıkılışı gerçekleşemez. Çünkü özel mülkiyet hırsı, kâr hırsı ele geçen mülkiyeti bırakmamak için ve özel mülkiyete dayalı bu sistemi sürdürmek için her türlü yöntemi de, mücadeleyi de göze alacaktır. Yani kapitalizm bu anlamda sadece bir ekonomik sistem değil, iktidarcı devletçi bir sistem olma itibarıyla da siyasi ve başka araçlarla kendi ekonomik sistemini korumaya ve sürdürmeye devam edecektir. Ekonominin yeniden topluma devredilmesine direnecektir. Çünkü ekonomi topluma devredildiği takdirde artık sömüren sınıflı sistem olamayacaktır. Devletçi sistem olmayacaktır. Bu açıdan da sistemin beslendiği halkların ekonomik modelini toplulukların öz ekonomisi haline getirerek, onun yaşam kaynaklarını sınırlamak, bu

Komünar

sistemi ortadan kaldırmanın esas yolu olarak görülmelidir.

Bu krizin Türkiye'ye yansıması da olacaktır; hem de ağır olacaktır. Bu krizden Kürdistan halkı da nasibini alacaktır. Bu krizden biz etkilenmeyiz sözleri bir palavradır, ya da panik yaratmamak için söylenen politik yaklaşımlardır. Dolayısıyla hükümetin bu ekonomik kriz bizi etkilemez demesi aldatmacadır. Hem "dünya küreselleşmiştir, bu ekonomiden ayrı duramayız" denilecek ve bu sistemle bütünleşmek için her şey yapılacak, hem de ekonomik krizden etkilenmeyiz denilecektir. Buna kargalar bile güler. Kaldı ki Özal'dan sonra Türkiye ekonomisi küresel kapitalist sistemle önemli düzeyde birleşmiştir. Dünya finans kapital sistemiyle göbek bağıyla bağlanmıştır. Nitekim Sabancı da, Koç da bu krizden etkileniyor. Çünkü finans kapitalin merkezlerindeki sarsıntı ve kupona dayalı reel gelirlerin düşürülmesi bağımlı ülkelerdeki bankaların ve buna bağlı reel sektörlerin değerlerinin düşmesi anlamına da gelmektedir. TUSİAD canhıraş biçiminde İMF ile anlaşalım, ekonomimiz ve borçlarımızı verebileceğimiz konusunda güven tazeleyelim ki biz de diğer ülkeler gibi ekonomik anlamda çökmeyelim demektedirler. Herhalde bu kadar ekonomiyle uğraşan Koç ve Sabancı grubu, bunların ekonomik uzmanları da bu işleri bilmektedir. Türkiye hükümeti esas olarak siyasal bir kurum olduğu için ekonomik sarsıntının siyasal sonuçlarından ürkmektedir. Bu yönüyle ben panik yapmayayım, daha soğukkanlı olayım, bu krizi daha kolay atlatayım yaklaşımıyla bizi etkilemez demektedir. Yoksa hükümetin ekonomi uzmanları da küresel sermayeyle bütünleşen ekonomilerinin sarsılacağını bilmektedirler. Özellikle Türkiye'ye para akıtarak sömürmek isteyen finans çevreleri, bu kriz ortamında Türkiye ekonomisinin kırılgan olduğunu bildiklerinden paralarını çekmekte, bu da küresel sisteme bağlı Türkiye finans sistemi ve reel sektörünün altındaki halıyı çekmek anlamına gelmektedir. Bu nedenle ABD ve Avrupa gibi ülkeler bu krizden çıkma imkanları yanında, bu krizi kendileri için

avantaj haline getirme imkanları vardır. Türkiye'nin böyle bir konumu yoktur. Öte yandan Türkiye tamamen borçla yaşayan bir ülke olduğu için, hatta borcunu borçla kapatan bir ülke olduğu için bu kriz en fazla da Türkiye'yi alt-üst edecektir. Nasıl ki 2001 yılında borçlarını ödemek için halkın cebine el atılmışsa, bu defa da devaülasyonla halkın cebine el atılacaktır. Kaldı ki hükümetin devaülasyon yapmasına gerek kalmadan Türk parasının değeri hızla düşerek Türkiye'ye büyük bir ekonomik çöküntü yaşatmaktadır ve bu çöküntü artarak devam edecektir

Burada bir hususu daha da belirtmek gerekir. Türkiye'nin birkaç yıldır çok fazla borçlanması nedeniyle ülke içinde yatırım yapma imkanları tükenmiştir. Çünkü kaynaklarını bu borcu ödemeye ayırmak zorundadır. Dolayısıyla GAP'a kaynak aktaracağım, Doğu ve Güneydoğu'yu kalkındıracağım yaklaşımları tamamen palavra ve propaganda amaçlıdır. Önceleri de bu kaynakları ayıramıyorlardı, şimdi hiç ayıramayacaklardır. Bu yönüyle Kürdistan'daki ekonomik sorunların daha da artması beklenebilir. AKP yerel seçimler öncesi belki kısmi bir seçim ekonomisi uygulayacaktır. Şimdi seçim ekonomisi uygulama imkanlarını kaybetmiştir diyebiliriz. Aslında yerel seçim öncesi seçim ekonomisi uygulayarak, daha doğrusu kısa sürede etkisiz olacak kaynaklar aktararak bu seçimde kazançlı çıkmayı düşünüyordu. Bu nedenle AKP hükümeti seçim öncesi beklemediği bir durumla karşılaşmıştır.

Sonuç itibarıyla bu krizle birlikte dünyada yoksul ülkelerin ve alt tabakaların gelirleri bir gecede düşmüştür. Nitekim bugün Türkiye halkı da her sabah kalktığında cebindeki paranın değer kaybettiğini ve yoksullaştığını görmektedir. Brakalım Türkiye'deki yoksul Türk ve Kürt halkını, Koç ve Sabancı'nın varlıklarının değeri de her gün düşmektedir. Ancak onlar da hükümetin alacağı tedbirlerle bu kayıplarını Türk ve Kürt halklarının sırtına yıkacaklardır.

Bilim Aydınlanma Komitesi

30. YILDÖNÜMÜNDE MARAŞ KATLIAMININ HATIRLATTIKLARI VE DÜŞÜNDÜRDÜKLERİ

Maraş katliamının üzerinden 30 yıl geçti. 24 Aralık 1978'de başlayan katliam günlerce sürmüş, giriş-çıkışların devlet tarafından kontrol altına alındığı Maraş'ta yüzlerce insan katledilmiştir. Katledilen insanların büyük çoğunluğunun Alevi Kürtler olması dikkat çekmek kadar planın büyüklüğünü ve tehlikesini de gözler önüne sermektedir. Sonraki katliam denemeleri de bu planın hayata geçirilmeye çalışıldığını göstermiştir. Maraş'ta başlatılan bu katliam adeta bir prova rolünü oynamış, Marai öncesi ya da sonrası diğer Alevi-Sunni çelişkisinin yoğun yaşandığı Malatya, Sivas, Çorum'da aynı kapsam da olmasa da, aynı içerikte katliam denemeleri yapılmış, Adıyaman'da, Elazığ'da da benzer bir plan geliştirilmek istenmiş ancak başarılamamıştır.

Maraş katliamı durduk yerde yapılmamıştır. Bu katliamın Kürdistan'da gelişen özgürlük mücadelesiyle bağlantılı olduğu kesindir. İnkâr ve imha siyasetinin egemen kılınmaya çalışıldığı Kürdistan'da özgürlük mücadelesinin gelişmesi, asimilasyona dayanan 70 yıllık ulus inşa etme sürecini etkisiz duruma getirince; bu saldırıya devreye sokulmuş, katliamlar yapılmıştır.

1970'ler öncesinin Türkiye ve Kürdistan'ını hatırlamak önemlidir. Türkiye Cumhuriyeti'nin ilanıyla birlikte, elde kalan Osmanlı toprakları üzerinde yeni bir devlet ve toplum inşa çalışmalarına girişilmişti. Birinci Dünya Savaşı sürecinde Osmanlı İmparatorluğu'nun egemenliğinde Kürdistan'da yaşayan Ermeni halkı soykırıma uğratılmış, Asuri-Süryani ve Anadolu'daki Rum halkları üzerinde ağır katliamlar uygulanmış, Kürtler de bu soykırım ve katliamlardan paylarını almışlardı. Cumhuriyet, bu halklardan geride kalanlar üzerinde bir ulus inşa etme çalışması olarak gelişmiştir veya felsefesini bu temele da-

yandırmıştır. Hristiyan halkların uluslararası hukuk çerçevesinde garantörlük altına alınmış olduğundan geride üzerinde ulus inşa edilecek halk olarak yalnızca Kürtler kalmıştı. Kürt halkı adeta Türk uluslaşmasının mayası olarak ele alınmıştır. "Tek devlet, tek bayrak, tek ulus, tek dil vb." olarak ifadelendirilen yaklaşımlar, ulus-devlet inşa sürecinin temelleri haline getirilmiştir. Bu da hiç şüphe yok ki en fazla Kürtleri etkilemiştir. Türk Devlet politikalarına karşı birer tepki olarak gelişen isyanların katliamlar temelinde ezilmesi, sonrasında ise geliştirilen asimilasyon politikalarıyla da Kürtlere "beyaz" katliam dayatılmış, Kürtler adeta tarihte olmamış, yaşamamış bir halk haline getirilmek istenmiştir.

Açıkçası 1970'li yıllara gelindiğinde Türk Devleti bu politikalarında başarı sağladığını düşünür hale gelmiştir. Bu değerlendirmelerinde de haklıdır. Çünkü Kürtlük bu tarihlere gelindiğinde yokolmayla yüzyüze gelmiştir. Kürtlük sahip çıkan bir değer olmaktan çıkarılmıştır. Kürt insanı kendi gerçeğinden utanır, kaçır hale getirilmiştir. Her karış toprağı işgal edilen Kürdistan'da Kürtlük utanılması ve uzak durulması gereken en tehlikeli bir şey olarak insanların hafızalarında yer ettirilir hale getirilmiştir. Kürtlüğünü dile getirmenin yargılama ve cezalandırmalara konu olduğu, "Kürdüm" demenin mahkemelerde yargılanmak kadar, köşebaşlarında kurşunların hedefi haline gelmeye neden olduğu bir yerde, hele de örgütsüzlük hakimse değerleri sahiplenme zayıf kalacaktır. Kürtlüğün aşılma konusu yapılmasının da bu baskı ve katliamlarla bütünleşmesi sonucu, bırakalım toplumsal ve ulusal değerlerini sahiplenme, ondan kaçma, ondan utanma yaşanır hale gelmiştir. 1970'lere doğru gelindiğinde Türk Devleti'nin bu anlamda bir başarısından bah-

Komünar

sedilebilir. Kürtlük öldürülmüş, yok edilmiştir. Kimse Kürtlüğünü sahiplenecek durumda değildir ve Kürtlükten kaçmak, kendisini imha eden, etmeye çalışan sisteme benzemek, bunun içerisinde yer almak neredeyse başarının ölçüsü sayılmıştır. Kendi gerçekliğinden utanmak, ölümü kabullenmek anlamına gelmektedir ki, en büyük ölüm de budur.

Kürtler, kendi gerçekliğinden kaçan ender topluluklardan, halklardan biri haline getirilmiştir. Ülkesi ve halkı adına mücadele geliştirmek, halkının ve toplumunun gerçekliğini kabullenmek, onun uğruna savaşım vermek kimsenin aklına gelmemiş veya bundan ısrarla kaçınılmıştır. Bir kadın, bir tarla sınırı vb. gibi basit nedenden dolayı büyük kavgaların verildiği yerde, cennet misali bir ülke uğruna kollarını bile kıpırdatmaz olmuşlardır. Şayet bir toplumun ölümünden bahsedilecekse, o da budur ve bu da Kürtler arasında egemen hale getirilmiştir. Bu ise Türk Devleti'nin insanlıkdışı yaklaşımlarındaki 'başarısı' olmuştur. Böyle bir sistem kuran bir devletin kendisini başarılı görmesi ve buna karşı gelececek yaklaşımlar karşısında büyük bir tepki göstermesi anlaşılır olması kadar, sömürgeci sistemde kaçınılmazdır da. Altı kazınırsa sınıflı, hiyerarşik devletli uygarlık altında yaşanan katliamların hemen hepsinde aynı ya da benzer mantığı bulmak müm-kündür.

Önder APO Kürtlerin yaşadığı bu durumu, kendi köklerinden ve değerlerinden kaçmayı utanç verici bulmuş, insan olanın bu değerlere sırtını çeviremeyeceğini, buna karşı mücadele edilmesi gerektiğini belirterek özgürlük mücadelesini başlatmıştır. Önder APO bir halkın yok edilmesini kesinlikle kabul etmemiş ve edilmemesi gerektiğini de belirtmiştir. Bir halkın yaşamaya hakkının olup olmadığı içine gireceği savaşımı açığa çıkacağını, yaşamaya hakkı yoksa veya dinamikleri bu kadar dağıtılmışsa, gireceği savaştan bu sonuçla çıkacağını, ama yaşama dinamikleri varsa ve yaşama kararlılığını gösterebilirse, bu da aynı biçimde gireceği savaştan çıkacaktır.

Önderliğin Kürdistan'ın sömürge olduğu tanımına ulaşması ve bu temel yaklaşımdan

hareketle geliştirdiği mücadele kısa sürede önemli bir açılım sağlamış, başlangıçta aydın- gençlik olmak üzere halkta ciddi bir yankı yaratmıştır. Karşıtları çok olsa da yürütülen çalışmalar kısa sürede belli bir sonuç yaratmış, halkın yaşam arzusunun olduğu, dayatılan ölümü kabullenmediğini göstermiştir. Kürdistan'daki hareketlenme, halkın mücadeleye yakınlık göstermesi, ilişkilenebilirliği inkar ve imha sistemine 70 yıllık yoketme çabalarına büyük bir darbe vurmuştur. Sömürgecilik temellerinden sarsılmış, Kürt gerçekliğine dayanarak yaratmak istediği uluslaşma projesi darbe almıştır. Kürt halkını yoketme temelinde geliştirdiği onca çaba ona göre heba olmalıdır. Bunun için de elinden geleni yapması, mücadeleyi darbelemek ve projesini tamamlamak için her yol ve yöntemi denemesi anlaşılmalıdır. Bunun içinde katliam da olsa geliştirecektir ve direnişi etkisiz kılmaya çalışacaktır.

PKK tarihi sömürgecilerin yaklaşımları konusunda hayli öğreticidir. Önderliğin etrafında daha ilk grup oluştuğunda düşmanın arayış ve saldırıları da gündeme gelmiştir. Katliamlarla mesajlar verilmiştir. Grubun Kürdistan'a açılımı Haki KARER'in katledilmesiyle karşılık bulmuştur. Verilen mesaj daha fazla ileri gidilmemesi yönündedir. Daha fazla ileri gidilmesi durumunda başlarına nelerin geleceği bu ilk örnekte gösterilmeye çalışılmıştır. Program ve tüzüğe kavuşturulmuş partileşme gibi çok daha kapsamlı, sistemli bir mücadele ve halkın mücadeleyi sahiplenici yaklaşımları açık ki çok daha kapsamlı saldırıları, katliamları gündeme getirecekti.

PKK, Kuruluş Kongresi'ni büyük bir gizlilik içerisinde 27 Kasım 1978'de gerçekleştirmiş, mücadele tarihinde önemli bir evreye girmişti. Partileşme Kürdistan tarihinde denilebilir ki bir ilkti. Varolan parti ve partileşmeler halkın dışında partilerdi ve hemen hepsi de düşmanla yakın bağ içerisindeydiler. Halk adına bir parti ilk kez kuruluyordu ve oldukça önemliydi. Bu gelişme Kürdistan halkını kuruluş mücadelesinin örgütlü ve kesintisiz sürdürülmesinde önemli bir araç olacaktı. Bu-

nun düşmanı çılgına çevirmemesi düşünülemezdi. Bir de bilgisinin dışında gelişmişti, dolayısıyla engelleyememişti. Duyduğu zaman da artık deyim yerindeyse iş işten geçmişti. Süreci yok saymak, gelişmeleri engellemek artık mümkün değildi, ama etkilerini zayıflatmak, halkla buluşmasını bir biçimde engellemek mümkün olabilirdi, en azından bu denenecekti. Bunun yolu, içine girilen tehlikelerin neler olduğunun hem süreci yürütenlere, hem de halka gösterilmesi idi. Geliştirilecek olan bir katliamın bu anlamda caydırıcı etkisi olabilirdi. Denenen Maraş katliamıyla bu oldu. Vazgeçilmezse sonucun nasıl olacağı bu örnekle Kürdistan halkına gösterilmeye çalışıldı.

PKK'nin kongresini gerçekleştirmesinin üzerinden daha bir ay geçmeden Maraş katliamı gerçekleştirilmiş, bu katliamı gerekçe gösteren Ecevit hükümeti sıkıyönetim ilanına gitmiş, önce birkaç, sonra da tüm Kürdistan illeri sıkıyönetim altındaki iller kapsamına alınmışlardır. Mesaj çok açıktı; Türk Devleti PKK'nin öncülük ettiği özgürlük mücadelesine her türlü silahı kullanarak karşı koyacağını ilan ediyordu. Kürt halkına da katliamın ucunu gösteriyordu. Bu amaçla faşistler ve Özel Harp Dairesi kullanılmıştır. Kürt halkının dini duyguları da istismar edilerek mezhep çelişkileri derinleştirilip toplum parçalanmaya, parçalanmış ilişkileri çatışmalara dönüştürmeye ve bu temelde halkın birliğinin yaratılması ve özgürlük mücadelesinin gelişmesinin önüne geçilmeye çalışılmıştır. Maraş, Malatya, Sivas ve Çorum'da Alevilerin hedef seçilerek saldırıların geliştirilmesinin bu mezhep çelişkilerinin körüklenmesi, derinleştirilmesi amaçlıdır. Bu çelişkiler günümüze kadar da kullanılmaya devam etmektedir.

Katliam ve sıkıyönetimle geliştirilen saldırılar istenen amacı gerçekleştirmede yetersiz kalmış olmalı ki, ordu tüm gücüyle devreye girmiş, 12 Eylül faşist cuntasıyla iktidarı ele geçirmiştir. Baskı, tutuklama, işkence ve katliamlarla halkımızın PKK öncülüğünde geliştirdiği özgürlük mücadelesini yok etmeye çalışmıştır. Günümüze kadar da bu saldırılar

hızından hiçbir şey yitirmeden devam etmişlerdir. Katliamlar daha değişik biçimde ve zamana yaydırılarak devam ettirilmiştir. Meçhul denilse de faillerinin devlet olduğu açık olan onbinlerce faili meçhul cinayet, binlerce köyün yakılması bu saldırgan yaklaşımların sonucudur.

İnkâr ve imha sistemi hızından hiçbir şey yitirmeden saldırılarına ve katliamlarına devam etmektedir. Önderliğe yöneltilen saldırılar aynı mantık ve yaklaşımın ürünü olarak geliştirilmiştir. Özgürlük mücadelesini bastıramaması, halkımızın önemli kazanımlar gerçekleştirmesi, gerillanın örgütlülüğünü ko-rumak kadar geliştirdiği eylemlerle sistemi zorlaması inkâr ve imha sistemini intikam duygularıyla Önderliğe yönelmiştir. Önderliğe yöneltilen saldırıların altında yatan, devleti zorlayan, inkâr ve imha sistemini işlemez kılan gelişmelerden sorumlu tutulmasıdır.

Kürt halkı üzerindeki katliam tehditleri ortadan kalkmış değildir. Katliam sadece bir tehdit değil, her gün dile getirilen ve planlanan bir durumdur. Erdoğan'ın ırkçı söylemleri, halkımızı ülkesini terke zorlayacak yaklaşımlar içerisine gireceklerini, en azından böyle bir değerlendirmeyi devletin kendi içinde tartıştığını göstermektedir. Savunma Bakanı'nın yüzyılın başlarında Ermeni ve Rum halklarına yapılanları Türk ulus-devletinin gerçekleştirmesi için kaçınılmaz ve gerekli olduğunu söylemesi de böyle bir tartışmanın yapıldığını göstermektedir. Bu açıklamaların yapıldığı zaman ve zemin de dikkate alındığında, katliam tehlikelerinin son bulmadığı görülecektir. Tehdit Maraş katliamının geliştirilmesi ile verilen mesaj gibidir. Daha fazla ileri gitmemek, varolanı dağıtmak, yoksa katliamlarla karşılaşılacağı...

Maraş katliamı Kürt halkının özgürlük yürüyüşünü engelleme hedefini gerçekleştirememiştir. Yeni katliam tehditleri, örgütlenip bilinçlenen Kürt halkının özgürlük mücadelesini bugünden sonra hiç durduramayacaktır.

Abdullah Öcalan

Sosyal Bilimler Akademisi

Gençlik Ruhu
Özgürlük Mücadelemizin
Hem Gerekçesi Hem de
Özgürlük Tutkumuzun Teminatıdır.

YCK 1987